

(AS Starman, Eesti äriregistris registreeritud äriühing registrikoodiga 10069659)

Aktsiate pakkumis- ja noteerimisprospekt

Pakutavad aktsiad: 3 298 993 lihtaktsiat

(ISIN: EE3100008830)

(Ülejaotamisoptsiooni realiseerimisel täiendavalt kuni 329 899 lihtaktsiat)

Hollandis registreeritud äriühing Highbury Investments B.V. („Müüja”) soovib müüa 3 298 993 Eestis registreeritud äriühingu AS Starman („Ettevõtte”) lihtaktsiat, igaüks nimiväärtusega 10 Eesti krooni, mis kokku moodustavad 25,27% Ettevõtte registreeritud aktsiakapitalist („Pakutavad aktsiad”), avaliku pakkumisena Eestis isikutele, kes ei ole kutselised investorid ja pakkumisena kutselistele investoritele Eestis ja väljaspool Eestit, välja arvatud Ameerika Ühendriikides („Pakkumine”). Pakutavate aktsiate hulk võib suureneda Ülejaotamisoptsiooni ulatuses (vt. allpool). Jaeinvestoritele pakutavate Aktsiate arv ei ületa 35% Pakutavatest aktsiatest (arvestamata Ülejaotamisoptsiooni käigus pakutavaid Aktsiaid) (kokku seega kuni 1 154 647 Aktsiat), kuid seda võidakse suurendada kutseliste investorite poolt alapakkumise korral. Pakkumise tingimuste kohta vt. ptk. *Pakkumine*.

Pakkumise ühiskoordineerijad ja korraldajad on AS Lõhmus, Haavel & Viisemann ning AS Hansapank („Korraldajad”).

Pakutavate aktsiatega ei ole käesoleva prospekti avaldamise ajal võimalik avalikult kaubelda. 8. juuni 2005. a. otsusega on Tallinna Börs tingimuslikult noteerinud Ettevõtte kõik 13 053 570 lihtaktsiat („Aktsiad”) ja Ettevõtte eeldab, et tingimuste täitmise järel hakatakse Aktsiatega kaupleva Tallinna Börsi põhinimekirjas hiljemalt 28. juunil 2005. a.

Pakutavate aktsiate müügihind („Müügihind”) kujuneb investorite poolt tehtud ostupakkumuste põhjal järgmises vahemikus:

EEK 46,94 (€ 3,00) ja EEK 57,89 (€ 3,70) Pakutava aktsia kohta

Müügihinna arvutamisel eurodes on aluseks võetud vahetuskurs $€1 = \text{EEK}15,6466$. Müügihind avaldatakse eeldatavalt 20. juunil 2005. a. käesolevas prospektis kirjeldatud viisil.

Müüja on andnud Korraldajatele õiguse 30 päeva jooksul, alates 28. juunist 2005. a., osta Müügihinnaga täiendavalt kuni 329 899 Ettevõtte lihtaktsiat („Täiendavad aktsiad”) kasutamiseks kutseliste investorite poolt ülepakkumise korral („Ülejaotamisoptsioon”).

Pakutavad aktsiad on registreeritud Eesti Väärtpaberite Keskregistris („EVK”). Pakkumise raames müüdavad aktsiad kantakse investorite (või nende esindajate) väärtpaberikontodele EVK-s eeldatavalt hiljemalt 27. juunil 2005. a.

PAKKUMIST EGA PAKUTAVAID AKTSIAID EI OLE REGISTREERITUD EGA EI KAVATSETA REGISTREERIDA AMEERIKA ÜHENDRIIKIDE VÄÄRTPABERISEADUSE (*SECURITIES ACT*) EGA ÜHEGI TEISE RIIGI (PEALE EESTI) VÄÄRTPABERITURGU REGULEERIVATE ÕIGUSAKTIDE ALUSEL. PAKUTAVAID AKTSIAID EI TOHI PAKKUDA EGA MÜÜA AMEERIKA ÜHENDRIIKIDES. SAMUTI EI TOHI PAKUTAVAID AKTSIAID PAKKUDA EGA MÜÜA ÜHESKI TEISES RIIGIS MUUL VIISIL KUI AINULT KOOSKÖLAS KOHALIKE VÄÄRTPABERITURGU REGULEERIVATE ÕIGUSAKTIDEGA.

KÄESOLEVAT PROSPEKTI EI TOHI SAATA AMEERIKA ÜHENDRIIKIDESSE EGA ÜLE ANDA ÜHELEGI ISIKULE AMEERIKA ÜHENDRIIKIDES. SAMUTI EI TOHI KÄESOLEVAT PROSPEKTI LEVITADA ÜHESKI TEISES RIIGIS MUIDU KUI AINULT KOOSKÖLAS VASTAVA RIIGI ÕIGUSAKTIDEGA.

Ühiskoordineerijad ja korraldajad

Lõhmus Haavel & Viisemann

Hansapank

Käesolev prospekt ei ole käsitletav Aktsiate pakkumusega ega Ettevõtte, Müüja või Korraldajate kutsena Pakutavate aktsiate suhtes ostupakkumuste tegemiseks või ostmiseks.

Korraldajad ei anna ühtegi otsest ega kaudset kinnitust käesolevas prospektis sisalduva informatsiooni õigsuse ega täielikkuse kohta ning käesolevas prospektis kajastatu ei ole käsitletav Korraldajate kinnituse või avaldusena.

Käesolevas prospektis tähendab "kroon" või „EEK" viidet Eesti Vabariigis käibivale Eesti kroonile, „sent" viidet sajakandikule Eesti kroonist ning "€" või „EUR" viidet Euroopa Majandus- ja Rahaliidu (EMU) liikmesriikides käibivale eurole.

Mõningad käesolevas prospektis esitatud arvandmed võivad olla ümardatud. Sel põhjusel ei tarvitse mõnede tabelite koondarvud olla tabelis toodud arvude aritmeetiline summa.

Käesolev prospekt sisaldab tulevikku suunatud hinnanguid, eelkõige peatükkides „Kokkuvõte", „Riskifaktorid", „Ettevõtte tegevus" ja „Ettevõtte arengusuunad ja perspektiivid", mis põhinevad suures osas Ettevõtte käesoleva hetke arvamustel, ootustel ning prognoosidel tuleviku ning Ettevõtte äritegevust mõjutada võivate finantstrendide suhtes. Ettevõtte tegelikud finantstulemused võivad mitmete oluliste tegurite mõjul oluliselt erineda prospektis välja toodud Ettevõtte arvamustest, ootustest ja prognoosidest. Sellisteks olulisteks teguriteks on muu hulgas, kuid mitte ainult:

- üldised majanduslikud ja poliitilised tingimused ning ärikeskkond;
- inflatsioon ja/või Eesti krooni devalveerumine;
- õiguslik olukord ja/või muudatused õiguslikus olukorras;
- turuhindade ja klientide nõudluse ja eelistuste ning konkurentsiolekorra muutumine;
- ettevõtte võime kasvustrateegiaid edukalt rakendada;
- riskifaktorid, mida on käsitletud prospekti peatükis „Riskifaktorid".

Sõnu „uskuma", „arvama", „kavatsema", „võima", „hindama", „jätkama", „eesmärgiks seadma", „eeldama", „ootama" jm. sarnase tähendusega sõnu on kasutatud tulevikku suunatud hinnangute eristamiseks. Tulevikku suunatud hinnangud hõlmavad või võivad hõlmata nii eeldatavaid finantstulemusi, tuleviku regulatsioonide arvatavaid mõjusid, äristrateegiaid, potentsiaalseid kasvuvõimalusi, konkurentsiolekorda, finantseerimisplaane kui konkurentsi tulemusi. Tulevikku suunatud väited ja hinnangud peegeldavad Ettevõtte seisukohti üksnes prospekti esitamise seisuga, Ettevõtte ei võta endale kohustust peale prospekti esitamist tulevikku suunatud hinnanguid vastavalt uuele informatsioonile, tulevikus saabuvatele sündmustele või muudele asjaoludele üle vaadata ega ajakohastada. Üldkirjeldatud riskide ja faktorite mõjul ei pruugi prospektis kajastatud tuleviku sündmused saabuda või asjaolud realiseeruda ning tulevikku suunatud hinnanguid ei tohiks käsitleda Ettevõtte lubaduse või garantiina niisuguste tuleviku sündmuste või asjaolude saabumise suhtes.

Käesolev prospekt on koostatud eesti ja inglise keeles. Tallinna Börs on heaks kiitnud prospekti eestikeelse versiooni ning lahknevuste korral eesti- ja ingliskeelses versioonis tuleb ametlikuks ja siduvaks lugeda eestikeelne versioon.

ANDMETE ÕIGSUSE KINNITUSED

Käesolevas prospektis esitatud andmete õigsuse eest vastutavad Ettevõtte ja Müüja.

Allakirjutanud võtavad endale vastutuse käesolevas prospektis sisalduvate kõigi andmete õigsuse ning täielikkuse eest. Allakirjutanud kinnitavad, et nad on võtnud tarvitusele kõik kohased abinõud käesolevas prospektis esitatud andmete õigsuse ja täielikkuse kontrollimiseks ning et esitatud informatsioonist ei puudu ega ei ole välja jäetud midagi, mis mõjutaks käesolevas dokumendis esitatud andmete sisu või tähendust. Allakirjutanud kinnitavad, et väärtpaberid, mille kohta käesolev prospekt on koostatud, ning nende väärtpaberite emitent vastavad nende suhtes kehtivatele õigusaktidele. Allakirjutanud annavad eeltoodud kinnitused vastavalt Ettevõtte või Müüja nimel. Teabe eest vastutavate isikute kontaktandmed on toodud prospekti tagaküljel.

Tallinnas, 13. juunil 2005. a.

AS Starman

Peeter Kern
Juhatuse esimees

Highbury Investments B.V.

Roman Babka
Direktor

SISUKORD

Andmete õigsuse kinnitused.....	4
Sisukord	5
Sisu lühikokkuvõte.....	6
Pakkumine.....	8
Riskifaktorid.....	16
Pakkumisest saadud kapitali kasutamine.....	21
Dividendid ja dividendipoliitika.....	22
Juhatuse tegevusaruanne 2002-2004.....	23
Ettevõtte tegevus	29
Ettevõtte arengusuunad ja perspektiivid	43
Ettevõtte juhtimisstruktuur.....	46
Aktsionärid.....	49
Ettevõtte aktsiakapital.....	51
Maksustamine.....	53
Eesti õiguslik keskkond	55
Tallinna Börs	59
Üldteave	63
Ettevõtte finantsandmed.....	65
LISA 1: 2002. a. majandusaasta aruanne	73
LISA 2: 2003. a. majandusaasta aruanne	103
LISA 3: 2004. a. majandusaasta aruanne	131
LISA 4: 17. mai 2005. a. üldkoosoleku otsused	166
LISA 5: Juhatuse liikmete andmed	167
LISA 6: Nõukogu liikmete andmed	170

SISU LÜHIKOKKUVÕTE

Käesolev kokkuvõte põhineb prospekti teistes osades esitatud täpsemal informatsioonil ja Finantsaruannetel (sh. Finantsaruannete lisadel) ning seda tuleb vaadelda ja tõlgendada nendega koos. Kokkuvõtet tuleks samuti vaadelda koos asjaoludega, mida on kirjeldatud peatükis Riskitegurid.

Ettevõtte

AS Starman on Eestis tegutsev kaabeltelevisiooni-, Interneti- ja telefoniteenuseid pakkuv äriühing. Ettevõtte pakub oma teenuseid tiheda asustusega piirkondades peamiselt eraklientidele. Hetkel on Ettevõtte esindatud kõikides Eesti suuremates linnades välja arvatud Narva.

Ettevõtte kaabelvõrk ulatub 2005. aasta alguse seisuga 243 tuhande koduni ning enamus võrgust võimaldab kahe-suunalist andmesidet, mis on vajalik Interneti- ja telefoniteenuste pakkumiseks. Suurema osa ühesuunalistest võrkudest, mis võimaldavad pakkuda vaid kaabeltelevisiooniteenuseid, on Ettevõttel samuti plaanis kahe-suunalist andmesidet võimaldavateks võrkudeks ümber ehitada. Kaabeltelevisiooniteenuste osas on Ettevõtte suurima klientide arvuga ettevõtte (2005. aasta märtsi seisuga 131 tuhat klienti). Internetiteenuse klientide arv oli 2005. aasta märtsi seisuga 27 tuhat ning telefoniteenuse klientide arv 3 tuhat.

Ettevõtte 2004. aasta tulude suurus oli 151,1 miljonit krooni ning puhaskasum 14,9 miljonit krooni. Kaabeltelevisiooniteenuste käive moodustas kogutuludest 49,7%, Internetiteenuste käive 43,5%. Ülejäänud osa kogutuludest moodustasid kaupade ja teenuste müük, telefoniteenuste müük ning muud tulud. Ettevõtte tulud tegevusalade lõikes on esitatud järgmises tabelis. Ettevõttel oli 2004. aasta lõpu seisuga 265,4 miljoni krooni väärtuses varasid ning omakapitali suurus oli 136,6 miljonit krooni.

AS-i Starman tulud 2002-2004

	2002	2003	2004
	(EEK tuhat)	(EEK tuhat)	(EEK tuhat)
Müügitulu			
Kaabeltelevisiooni teenused	47 159	49 977	75 125
Interneti teenused	25 559	46 899	65 799
Kauba ja materjali müük	4 120	6 976	7 249
Telefoniteenus			1 142
Müügitulu kokku	76 838	103 852	149 315
Muud äritulud			
Muud äritulud kokku	1 740	2 563	1 828
Tulud kokku	78 578	106 415	151 143

Ettevõtte omanikeks on Highbury Investments B.V. (64,2%), OÜ Com Holding (14,8%), OÜ Constock (18,1%) ja AS Lõhmus Holdings (2,9%). Pärast pakumise läbiviimist ja eeldusel, et ülejaotamise optsiooni kasutatakse täies ulatuses, kuulub Highbury Investments BV-le 33,4% Aktsiatest ja OÜ-le Com Holding 17,8% Aktsiatest.

Strateegia

Ettevõtte strateegia tugineb järgmistele põhielementidele:

Suurendada erinevate teenuste kombineeritud müüki. Ettevõtte strateegias on oluline erinevate teenuste kombineerimise kontseptsioon. Kombineerimise kaudu pakutakse klientidele erinevaid teenuseid pakettidena, mille eeliseks on võimalus osta erinevad teenused ühelt pakkuvalt ning sellega seoses maksta üksikute teenuste eest soodsamat hinda. Kombineerimise kaudu toetavad Ettevõtte erinevad teenused teineteise müüki.

Jätkata pakutavate teenuste kvaliteedi tõstmist. Ettevõtte tegeleb kaabeltelevisiooni-, Interneti- ja telefoniteenuste pakkumisega, mille kvaliteedi tõstmiseks tehakse kaabellevivõrku ja teenuste pakkumiseks vajalikesse seadmetesse pidevalt investeringuid. Investeeringute tulemusena paraneb kaabellevivõrgu andmesidekõlblikkus, mis võimaldab klientidele pakkuda kiiremat andmeedastust ning suurte andmemahtude edastamist nõudvaid kaasaegseid telekommunikatsiooniteenuseid.

Tõsta võrgu kasutamise efektiivsust. Ettevõtte jaoks on oluline kasvatada olemasoleva kaabellevivõrgu kasutatavust ja selle baasil genereeritavat müüki. Selle eesmärgi täitmiseks on Ettevõtte oma strateegiliseks eesmärgiks seadnud olemasolevate teenuste müügitulu suurendamise ning uute teenuste turuletoomise.

Ettevõtte arengusuunad ja perspektiivid

Ettevõtte tegevus on lähiaastatel seotud oluliste investeeringutega, millest põhiosa läheb kaabellevivõrkude renoveerimiseks ja ehitamiseks. Uute võrkude ehituse osakaal koguinvesteeringutest on võrreldes võrkude renoveerimise mahuga suhteliselt väike, kuna enamus tasuvaid piirkondi on Ettevõtte võrguga kaetud. Koguinvesteeringute maht kasvab Ettevõtte juhatuse prognooside kohaselt kuni 2006. aastani, mil investeeringud moodustavad oodatavalt 61 miljonit krooni. Peale 2006. aastat hakkab investeeringute kogumaht vähenema.

Kuna kaabeltelevisiooniturg on jõudnud küpsesse faasi, on lähiaastate trendiks ARPU (*Average Revenue Per User*) kiire kasv ja klientide arvu kasvu oluline aeglustumine. ARPU näitab keskmist tulu kasutaja kohta. Internetiteenuste ja telefoniteenuse osas, mille turg on tiheda konkurentsiga ja veel suhteliselt kiiresti arenev, on oodata ARPU vähenemist ja klientide arvu kasvu. Käibe kasvu mõjutavad lähiaastatel oluliselt ka uued digitaaltelevisiooniteenused. Ettevõtte juhtkond eeldab, et kokku kasvab Ettevõtte käive aastani 2008 keskmiselt 16% aastas.

Ettevõtte ärikasum enne kulumit (EBITDA – *Earnings Before Interest Taxes Depreciation and Amortization*) kasvab Ettevõtte juhatuse prognooside kohaselt lähiaastatel oluliselt, mis tuleneb nii tulude suurenemisest kui ka efektiivsuse kasvust tulenevast suhtelisest kulutaseme vähenemisest. 2005. aasta 32% suuruselt EBITDA marginaali tasemelt kasvab Ettevõtte EBITDA marginaal juhatuse prognooside kohaselt aastaks 2008 39%-ni.

PAKKUMINE

1. Müüja soovib müüa 3 298 993 Ettevõtte lihtaktsiat, igaüks nimiväärtusega 10 Eesti krooni, mis kokku moodustavad 25,27% Ettevõtte registreeritud aktsiakapitalist („**Pakutavad aktsiad**”), avaliku pakkumisena Eestis isikutele, kes ei ole kutselised investorid ja pakkumisena kutselistele investoritele Eestis ja väljaspool Eestit, välja arvatud Ameerika Ühendriikides („**Pakkumine**”). Pakutavate aktsiate hulk võib suureneda 329 899 Aktsia („**Täiendavad aktsiad**”) võrra ülejaotamisotsiooni ulatuses (vt. all p. 31). Pakkumine on Müüja kutse esitada ostupakkumusi (oferte) Pakutavate aktsiate omandamiseks kooskõlas käesolevas peatükis toodud tingimustega. Müüja ei ole kohustatud ühtegi ostupakkumust aktseptima. Pakkumine on garanteerimata. Alapakkumise korral on Müüjal õigus Pakkumise mahtu vähendada.
2. Aktsiaid pakutakse pakkumishinnaga, mis jääb vahemikku 46,94 krooni ja 57,89 krooni (kaasa arvatud) Aktsia kohta (vastavalt Eesti Panga ametlikule kursile 1€=EEK15,6466 on pakkumishinna vahemik 3,00 eurot ja 3,70 eurot). Pakutavate aktsiate müügihinna („**Müügihind**”) otsustab Müüja minimaalse ja maksimaalse pakkumishinna vahemikus (minimaalne ja maksimaalne pakkumishind kaasa arvatud) pärast konsulteerimist Korraldajatega pärast Pakkumistähtaja (defineeritud allpool) lõppu. Müügihind avaldatakse Tallinna Börsi infosüsteemis järgmisel tööpäeval pärast Pakkumistähtaja lõppu, s.o. 20. juunil 2005 (vt. all p. 9) ja vähemalt ühes üleriigilise levikuga Eesti päevalehes ülejärgmisel tööpäeval pärast Pakkumistähtaja lõppu, s.o. 21. juunil 2005. Vt. ka all *Pakkumise ajakava*.
3. Enne Pakkumise lõpuleviimist ei ole Ettevõtte aktsiatega avalikult kaubeldud.
4. Pakkumine toimub Eesti õiguse alusel. Pakkumisega seotud vaidlused lahendatakse Tallinna Linnakohtus.

Investorirühmad

5. Pakkumine on suunatud järgmistele investorirühmadele:
 - a. kutselised investorid;
 - b. jaeinvestorid – Eesti füüsilised ja juriidilised isikud; isik loetakse Eesti isikuks, kui tema aadress (füüsilistel isikutel) või registreerimisaadress (juriidilistel isikutel) on EVK-s registreeritud väärtpapierikonto andmete kohaselt Eestis.
6. Jaeinvestorite investorirühm jaguneb järgmisteks allrühmadeks:
 - a. Ettevõtte töötajad („**Esimene rühm**”) – p-s 5.b toodud nõuetele vastavad isikud, kellel 1. juuni 2005. a. seisuga oli Ettevõttega sõlmitud kehtiv tähtajatu tööleping;
 - b. Ettevõtte kliendid („**Teine rühm**”) – p-s 5.b toodud nõuetele vastavad füüsilised isikud, kellel 17. juuni 2005. a. kl 14:00 seisuga (i) on Ettevõttega sõlmitud kehtiv leping kaabeltelevisiooni-, Interneti- või telefoniteenuse või neist mitme tarbimiseks ja lepingu täitmine ei ole peatatud, (ii) puuduvad Ettevõtte ees tähtaja ületanud võlgnevused ja (iii) kelle isikukood sisaldub Ettevõtte andmebaasis (sisaldumist saab kontrollida Ettevõtte teeninduspunktides ja Internetis Ettevõtte koduleheküljel www.starman.ee) ning see on identne EVK andmebaasis sisalduva isikukoodiga (EVK andmebaasis sisalduvaid andmeid saab kontrollida isiku väärtpapierikonto kontohalduri juures ja EVK-s); sellesse rühma ei arvata Esimesse rühma kuuluvaid isikuid;

- c. teised p-s 5.b toodud nõuetele vastavad füüsilised või juriidilised isikud („**Kolmas rühm**”); sellesse rühma ei arvata Esimesse ja Teise rühma kuuluvaid isikuid.

7. Müüja ega Korraldajad ei vastuta vigade eest investor- ja allrühmadesse jaotamise kriteeriumide tuvastamisel, samuti ostupakkumuste arvestamisel (nt. kui andmebaasides on valed isikuandmed).

Jaeinvestoritele suunatud pakkumine

8. Müüja pakub jaeinvestoritele 1 154 647 Ettevõtte lihtaktsiat igaüks nimiväärtusega 10 krooni. Jaeinvestoritele pakutavad aktsiad moodustavad maksimaalselt 35% kõigist Pakutavatest aktsiatest (arvestamata Täiendavaid aktsiaid). Jaeinvestoritele pakutavate Aktsiate arv võib suureneada kutseliste investorite poolt alapakkumise korral. Punktides 8–27 (kaasa arvatud) sisalduvad tingimused käivad üksnes jaeinvestoritele suunatud pakkumise kohta.

Ostupakkumuste tegemine

9. Ostupakkumusi saab teha alates 13. juuni 2005. a. kella 9:00-st kuni 17. juuni 2005. a. kella 14:00-ni (edaspidi „**Pakkumistähtaeg**”). Ostupakkumus kehtib kuni 27. juuni 2005. a. kella 24:00-ni, kui käesolevates tingimustes ei ole sätestatud teisiti. Müüjal on õigus Pakkumistähtaega pikendada, avaldades sellekohase teate Tallinna Börsi infosüsteemis ja samades ajalehtedes, milles avaldati Pakkumise teade. Pakkumistähtaja pikenemisel võivad muutuda ka teised käesolevates tingimustes toodud tähtpäevad, millisel juhul muudetakse vastavalt vajadusele ka ostupakkumusi.

10. Ostupakkumused tehakse EVK kontohaldurite¹ vahendusel kontohaldurite poolt kehtestatud korras (sh. nt. pangakontoris või Internetipanga vahendusel) Eesti kroonides. Ostupakkumuse tegemiseks peab isik või tema volitatud esindaja andma ostupakkumuse tegija väärtpaberikontot haldavale kontohaldurile järgmise sisuga tehingu- korralduse hiljemalt 17. juunil 2005. a. kella 14:00-ks:

Väärtpaberikonto omanik:	[ostupakkumuse tegija nimi]
Väärtpaberikonto:	[konto nr.]
Kontohaldur:	[nimi]
Väärtpaber:	Starman aktsia
ISIN kood:	EE3100008830
Väärtpaberite arv:	[ostupakkumuse tegija poolt määratud Aktsiate arv („ Kogus ”)]
Hind:	[ostupakkumuse tegija poolt määratud hind Eesti kroonides Aktsia kohta („ Pakkumushind ”), mis jääb p-s 2 nimetatud miinimum- ja maksimumhinna vahele (miinimum- ja maksimumhind kaasa arvatud)]
Tehingu summa:	[Koguse ja Pakkumushinna korrutis („ Tehingusumma ”)]
Vastaspool:	Highbury Investments B.V.
Vastaspoole väärtpaberikonto:	99100037081
Vastaspoole kontohaldur:	AS Hansapank
Tehingu väärtuspäev:	27. juuni 2005. a.
Tehingu tüüp:	ost
Arvelduse tüüp:	makse vastu

¹ EVK kontohaldurid on prospekti kuupäeva seisuga: AS Eesti Krediidipank, AS SEB Eesti Ühispank, AS Hansapank, OMX Back Office and Custody Services, AS Lõhmus, Haavel & Viisemann, Nordea Bank Finland Plc Eesti filiaal, AS SBM Pank, AS Sampo Pank, Parex banka ja Tallinna Äripanga AS.

11. Ostupakkumus loetakse tehtuks, kui ostupakkumus on esitatud Pakkumistähtaja lõpuks kontohaldurile ja see vastab järgmistele nõuetele: (i) punktis 10 nimetatud tehingukorralduses esitatud andmed on õiged, täielikud ja loetavad, ning (ii) ostupakkumuse tegija väärtpaberikontoga seotud arvelduskontol on piisavad rahalised vahendid Tehingusumma ja tehinguga seotud kulude katmiseks.
12. Ostupakkumuse tegemisega annab isik ühtlasi korralduse broneerida tema väärtpaberikontoga seotud arvelduskontol Tehingusummale ja tehinguga seotud kuludele vastav summa kuni tehingu arveldamiseni Väärtuspäeval, s.o. 27. juunil 2005. a. (vt. all p. 26).
13. Isik võib oma ostupakkumust muuta kuni Pakkumistähtaja lõpuni, andes korralduse ostupakkumuse muutmiseks samale kontohaldurile, kellele tehti muudetav ostupakkumus. Ostupakkumus loetakse muudetuks, kui muudatused on registreeritud EVK-s.
14. Isik võib oma ostupakkumuse tagasi võtta kuni Pakkumistähtaja lõpuni, esitades avalduse ostupakkumuse tühistamiseks kontohaldurile, kes registreeris isiku ostupakkumuse. Ostupakkumus loetakse tagasivõetuks, kui tehingukorraldus on EVK-st kustutatud. Ostupakkumuse tagasi võtnud isiku väärtpaberikontoga seotud arvelduskontol broneeritud Tehingusumma vabastatakse hiljemalt 21. juunil 2005. a. kella 24:00-ks.
15. Iga isik võib teha ainult ühe ostupakkumuse. Kui sama isik teeb rohkem kui ühe ostupakkumuse (s.t. kui EVK-s registreeritud ostupakkumused teinud isikute isiku- või registrikoodid kattuvad), loetakse, et ta on oma eelmise ostupakkumuse tagasi võtnud ja kehtivaks loetakse EVK-s viimasena registreeritud nõuetekohaselt tehtud ostupakkumus.
16. Kõik ostupakkumuse tegemise, muutmise ja tagasivõtmisega ning Aktsiate omandamisega seotud kulud kannab ostupakkumuse teinud, muutnud või tagasivõtnud ja Aktsiad omandanud isik (k.a. juhul, kui ostupakkumus ei kehti, Müüja seda ei aktseпти või Müüja Müügilepingust – vt. all p. 25 – taganeb).

Aktsiate jaotamine ja ostupakkumuste aktseptimine

17. Ostupakkumuste aktseptimise ja Pakutavate aktsiate jaotuse ostupakkumuse tegijate vahel otsustab Müüja pärast konsulteerimist Korraldajatega.
18. Ostupakkumus on aktseptitav üksnes juhul, kui (i) see kehtib (s.t. see vastab p-s 11 toodud nõuetele ja seda ei ole tagasi võetud) ning (ii) selles näidatud Pakkumushind on võrdne Müügihinnaga või ületab seda („**Aktseptitav pakkumus**”). Mitteaktseptitavad ostupakkumused tühistatakse (tehingukorraldus kustutatakse EVK-st). EVK teavitab ostupakkumuste mitteaktseptitavusest mitteaktseptitavad ostupakkumused teinud isikute väärtpaberikontode kontohalduritele. Mitteaktseptitava ostupakkumuse teinud isiku väärtpaberikontoga seotud arvelduskontol broneeritud Tehingusumma vabastatakse hiljemalt 21. juunil 2005. a. kella 24:00-ks.
19. Pärast Müügihinna määramist muudab EVK Aktseptitavad pakkumused teinud isikute tehingukorraldused, (i) vähendades Tehingusummat Müügihinna lähima täiskordseni, (ii) märkides Pakkumushinnaks Müügihinna ning (iii) märkides Aktsiate arvuku Müügihinna lähima täiskordseni vähendatud Tehingusumma ja Müügihinna jagatise („**Korrigeeritud pakkumused**”). EVK teavitab muudatustest Korrigeeritud pakkumused teinud isikute väärtpaberikontode kontohalduritele. Korrigeeritud pakkumuse teinud isiku väärtpaberikontoga seotud arvelduskontol broneeritud rahalised vahendid, mis ületavad Korrigeeritud pakkumuses sisalduvat Tehingusummat ja tehinguga seotud kulusid, vabastatakse hiljemalt 21. juunil 2005. a. kella 24:00-ks.

20. Iga Korrigeeritud pakkumust arvestatakse ulatuses, milles selles soovitatavate Aktsiate arv ei ületa 40 000 või sõltuvalt soovitatavate Aktsiate koguarvust Müüja poolt määratud muud ülempiiri ("Ülempiir").

21. Aktsiate jaotamine jaeinvestorite vahel toimub järgmiselt:

- a. esimeses järgus aktseptitakse Esimesse rühma kuuluvate isikute (Ettevõtte töötajad) Korrigeeritud pakkumused 100 000 krooni ulatuses (hinnapiiri suurendatakse Müügihinna määramise järel Müügihinna lähima täiskordseni);
- b. teises järgus aktseptitakse Teise rühma kuuluvate isikute (Ettevõtte kliendid) Korrigeeritud pakkumused 75 000 krooni ulatuses (hinnapiiri suurendatakse Müügihinna määramise järel Müügihinna lähima täiskordseni) tingimusel, et teises järgus jaotatavate Aktsiate koguarv koos esimeses järgus jaotatud Aktsiate koguarvuga ei ületa 1 154 647 Aktsiat või muud jaeinvestoritele pakutavate Aktsiate arvu, kui see suureneb kutseliste investorite alapakkumise tõttu ("**Maksimumkogus**"); kui teises järgus soovitatavate Aktsiate koguarv koos esimeses järgus jaotatud Aktsiate koguarvuga ületab Maksimumkogust, vähendatakse teises järgus jaotatavate Aktsiate arvu nii palju, et jaeinvestoritele pakutavate aktsiate koguarv ei ületaks Maksimumkogust; kui jaotatavate Aktsiate arvu vähendatakse, aktseptitakse teises järgus Teise rühma kuuluvate isikute Korrigeeritud pakkumused võrdeliselt kõigi Teise rühma kuuluvate isikute Korrigeeritud pakkumuste Tehingusummadega; teises järgus jaotamist illustreerib järgmine valem:

$$X = A \cdot (B/C), \text{ kus}$$

X –	isikule teises järgus jaotatavate Aktsiate arv;
A –	isiku Korrigeeritud pakkumuse alusel arvutatud soovitud Aktsiate arv;
B –	esimeses järgus jaotamata jäänud jaeinvestorite investorrühmas jaotatavate Pakutavate aktsiate arv;
C –	Korrigeeritud pakkumuste alusel arvutatud Teise rühma kuuluvate isikute poolt soovitud Aktsiate koguarv;

- c. kolmandas järgus aktseptitakse kuni Ülempiirini Kolmandasse rühma kuuluvate isikute Korrigeeritud pakkumused ja kuni Ülempiirini Esimesse ning Teise rühma kuuluvate isikute Korrigeeritud pakkumused vastava järgu hinnapiiri (vastavalt 100 000 ja 75 000 krooni, nagu neid võidakse Müügihinna määramise järel korrigeerida) ületavas osas ("**Rahuldamata pakkumused**") võrdeliselt kõigi Kolmandasse rühma kuuluvate isikute Korrigeeritud pakkumuste ja Rahuldamata pakkumuste Tehingusummadega tingimusel, et kolmandas järgus jaotatavate Aktsiate koguarv koos esimeses ja teises järgus jaotatud Aktsiate koguarvuga ei ületa Maksimumkogust; kolmandas järgus jaotamist illustreerib järgmine valem:

$$X = A \cdot (B/C), \text{ kus}$$

X –	isikule kolmandas järgus jaotatavate Aktsiate arv;
A –	isiku Korrigeeritud pakkumuse alusel arvutatud soovitud Aktsiate arv;
B –	esimeses ja teises järgus jaotamata jäänud jaeinvestorite investorrühmas jaotatavate Pakutavate aktsiate arv;
C –	Kolmandasse rühma kuuluvate isikute Korrigeeritud pakkumuste ja Rahuldamata pakkumuste alusel arvutatud Esimesse, Teise ja Kolmandasse rühma kuuluvate isikute poolt soovitud Aktsiate koguarv.

22. Aktsiate jaotamisel määratakse isikule müüdavate Aktsiate arv täisarvuna, ümardades vajadusel müüdavate Aktsiate arvu lähima täisarvuni tingimusel, et ülespoole ümardamisel ei ületata Korrigeeritud pakkumuse Tehingusummat.

23. Ostupakkumused loetakse aktseptituks ning aktsiate müügilepingud ("**Müügilepingud**") sõlmituks Müüja poolt koostöös Korraldajatega koostatud jaotusnimekirja ("**Jaotusnimekiri**") kinnitamise hetkest Jaotusnimekirjas näidatud ostupakkumuse tegijate ("**Ostjad**") ja nendele müüdavate Aktsiate koguste osas. Jaotusnimekirja kinnitamisest teavitab Ettevõtte samaaegselt Müügihinna avaldamisega hiljemalt 20. juunil 2005. a. Tallinna Börsi infosüsteemis ja hiljemalt 21. juunil 2005. a. vähemalt ühes üleriigilise levikuga Eesti ajalehes. Selle kohta, kas ja kui palju Aktsiaid ostupakkumuse teinud isikule müüdi (isiklik jaotis), saab informatsiooni selle isiku väärtpaberikonto kontohaldurilt või EVK-lt vastavalt kontohalduri/EVK tingimustele.

24. Kui jaotamise tulemusena jääb Korrigeeritud pakkumus osaliselt või täielikult aktseptimata, vabastatakse Korrigeeritud pakkumuse teinud isiku väärtpaberikontoga seotud arvelduskontol broneeritud Tehingusumma, mis ületab aktseptitud ulatuses Korrigeeritud pakkumuses sisalduvat Tehingusummat, hiljemalt 21. juunil 2005. a. kella 24:00-ks.

25. Müüjal on õigus igal ajal enne Väärtuspäeva (vt. all p. 26) loobuda ostupakkumuste aktseptimisest ja/või kõigist Müügilepingutest taganeda, tehes vastava avalduse, mis avaldatakse Tallinna Börsi infosüsteemis ja vähemalt ühes üleriigilise levikuga Eesti päevalehes. Loobumise ja taganemise tulemusena ei teki Müüjal ostupakkumuse tegijate ega Ostjate ees mingeid kohustusi (sh. kahju hüvitamise kohustust).

Aktsiate eest tasumine ja ülekanded

26. 27. juunil 2005. a. ("**Väärtuspäev**") kantakse Jaotusnimekirja põhjal Aktsiad Ostjate väärtpaberikontodele samaaegselt nende Aktsiate ostuhinna ülekandmisega Müüja kontole (ülekanne makse vastu).

27. Kõik õigused Avaliku pakkumise raames müüdavatele Aktsiatele ning kõik sellistest Aktsiatest tulenevad õigused lähevad Müüjalt Ostjatele üle kande tegemisega EVK-s.

Kutselistele investoritele suunatud pakkumine

28. Müüja pakub kutselistele investoritele 2 144 346 Ettevõtte lihtaktsiat igaüks nimiväärtusega 10 krooni. Aktsiaid pakutakse kutselistele investoritele väljaspool Ameerika Ühendriike. Kutselistele investoritele pakutavad aktsiad moodustavad vähemalt 65% kõigist Pakutavatest aktsiatest (arvestamata Täiendavaid aktsiaid).

Pakkumise läbiviimine

29. Kutselised investorid teevad ostupakkumused Korraldajate kaudu Korraldajate poolt määratud vormis. Kutselistele investoritele Aktsiate müügi lõpuleviimine ning Aktsiate jaotamine kutseliste investorite vahel toimub Müüja äranägemisel. Korraldajad teatavad kirjalikult kõigile ostupakkumusi teinud kutselistele investoritele jaotamise tulemusena neile müüdavate Aktsiate arvu eeldatavalt 20. juunil 2005. Jaotamise tulemusena aktseptitud ostupakkumuste osas esitavad kutselised investorid Korraldajate või nende poolt nimetatud isikute kaudu hiljemalt 22. juunil 2005 oma kontohaldurile makse vastu ülekandekorraldused väärtuspäevaga 27. juuni 2005. Müüjal on õigus igal ajal enne väärtpaberiülekandeid osaliselt või täielikult taganeda kutselistele investoritele müüdavate Aktsiate müügilepingutest, tehes vastava avalduse ostjatele. Taganemise tulemusena ei teki Müüjal ostupakkumuse tegijate ega ostjate ees mingeid kohustusi (sh. kahju hüvitamise kohustust).

Müügipiirangud

30. Kõik Korraldajad on nõustunud, et nad ei paku ega müü Ettevõtte aktsiaid Ameerika Ühendriikides, samuti, et nad ei paku ega müü Ettevõtte aktsiaid üheski teises riigis muul viisil, kui ainult kooskõlas kohalike õigusaktidega.

Ülejaotamisoptsioon

31. Müüja on andnud Korraldajatele õiguse 30 päeva jooksul 28. juunist 2005. a. arvates osta Müügihinnaga täiendavalt kuni 329 899 Aktsiat kutseliste investorite poolt ülepakkumise korral.

Stabiliseerimine

32. Seoses Pakkumisega võivad Korraldajad 30 päeva jooksul Ettevõtte aktsiatega Tallinna Börsil kauplemise alustamisest (eeldatavalt 28. juuni 2005. a.) arvates osta Ettevõtte aktsiaid või leppida ostus kokku eesmärgiga toetada Aktsia hinda turul. Vastav stabiliseerimine on Korraldajate vabatahtlik tegevus.

Aktsionäride võõrandamispiirangud

33. Korraldajad, Ettevõtte ja Ettevõtte aktsionärid Highbury Investments B.V. (Müüja), OÜ Com Holding (juhatuse liikme Peeter Kerni poolt kontrollitav äriühing), OÜ Constock (nõukogu liikme Indrek Kuivalliku poolt kontrollitav äriühing) ja AS Lõhmus Holdings (nõukogu liikme Rain Lõhmuse poolt kontrollitav äriühing) ja neid kontrollivad füüsilised isikud Peeter Kern, Indrek Kuivallik ja Rain Lõhmus on 10. juunil 2005. a. sõlmitud pakkumise läbiviimise lepingus kokku leppinud järgmistes võõrandamispiirangutes:

- a. 6 kuu jooksul Pakkumistähtaja möödumisest Müüja ei (i) võõranda ega koorma Aktsiaid ega Aktsiatega seotud instrumente, (ii) tee Aktsiatega seotud tuletistehinguid ega (iii) tee muid tehinguid, mille tulemuseks on Aktsiatest tulenevate õiguste võõrandamine, ilma Korraldajate nõusolekuta;
- b. 15 kuu jooksul Pakkumistähtaja möödumisest OÜ Com Holding ei (i) võõranda ega koorma Aktsiaid ega Aktsiatega seotud instrumente, (ii) tee Aktsiatega seotud tuletistehinguid ega (iii) tee muid tehinguid, mille tulemuseks on Aktsiatest tulenevate õiguste võõrandamine, ilma Korraldajate nõusolekuta;
- c. 6 kuu jooksul Pakkumistähtaja möödumisest OÜ Constock ei (i) võõranda ega koorma Aktsiaid ega Aktsiatega seotud instrumente, (ii) tee Aktsiatega seotud tuletistehinguid ega (iii) tee muid tehinguid, mille tulemuseks on Aktsiatest tulenevate õiguste võõrandamine ilma Korraldajate nõusolekuta;
- d. 6 kuu jooksul Pakkumistähtaja möödumisest AS Lõhmus Holdings ei (i) võõranda ega koorma Aktsiaid ega Aktsiatega seotud instrumente, (ii) tee Aktsiatega seotud tuletistehinguid ega (iii) tee muid tehinguid, mille tulemuseks on Aktsiatest tulenevate õiguste võõrandamine ilma Korraldajate nõusolekuta;
- e. 15 kuu jooksul Pakkumistähtaja möödumisest Peeter Kern ei (i) võõranda ega koorma OÜ Com Holding osasid ega OÜ Com Holding osadega seotud instrumente, (ii) tee OÜ Com Holding osadega seotud tuletistehinguid ega (iii) tee muid tehinguid, mille tulemuseks on OÜ Com Holding osadest tulenevate õiguste võõrandamine, ilma Korraldajate nõusolekuta;
- f. 6 kuu jooksul Pakkumistähtaja möödumisest Indrek Kuivallik ei (i) võõranda ega koorma OÜ Constock osasid ega OÜ Constock osadega seotud instrumente, (ii) tee OÜ Constock osadega seotud tuletistehin-

guid ega (iii) tee muid tehinguid, mille tulemuseks on OÜ Constock osadest tulenevate õiguste võõrandamine, ilma Korraldajate nõusolekuta;

- g. 6 kuu jooksul Pakkumistähtaja möödumisest Rain Lõhmus ei (i) võõranda ega koorma AS Lõhmus Holdings aktsiaid ega AS Lõhmus Holdings aktsiatega seotud instrumente, (ii) tee AS Lõhmus Holdings aktsiatega seotud tuletistehinguid ega (iii) tee muid tehinguid, mille tulemuseks on AS Lõhmus Holdings aktsiatest tulenevate õiguste võõrandamine, ilma Korraldajate nõusolekuta;
- h. 6 kuu jooksul Pakkumistähtaja möödumisest Ettevõtte ei emiteeri uusi aktsiaid ega muid väärtpabereid, mis on konverteeritavad Ettevõtte aktsiateks.

Noteerimine

34. Tallinna Börsi noteerimis- ja järelevalvekomisjon on 8. juunil 2005. a. käesoleva prospekti heaks kiitnud ja otsustanud Aktsiate noteerimise Tallinna Börsi põhinimekirjas järgmistel tingimustel:

- a. Ettevõtte aktsiate avalik pakkumine on toimunud vastavalt prospektis kirjeldatud tingimustele, pakkumistulemused on avalikustatud ning müüdud aktsiad on kantud uute investorite väärtpaberikontodele EVK-s;
- b. avalikkuse hulka kuuluvad investorid (sealhulgas kutselised investorid, kes ei omanda üle 5% aktsiatest) (*free float*) omavad pakkumise tulemusena vähemalt 25% noteeritavate aktsiatega esindatud aktsiakapitalist;
- c. Ettevõtte on sõlminud noteeritavate väärtpaberite suhtes Tallinna Börsi liikmega turutegemise lepingu, mis tagab väärtpaberi piisava likviidsuse vähemalt 1 aasta jooksul pärast aktsiate kauplemisele võtmist, kusjuures lepingu kohaselt hoitav ostu- ja müügihinna vahe (*spread*) ei tohi ületada 2,5% ning selliste ostu- ja müügitellimuste kogus peab olema vähemalt 2000 aktsiat;
- d. Ettevõtte on pärast ülalnimetatud tingimuste täitmist esitanud Tallinna Börsile aruande, mis sisaldab informatsiooni tingimuste täitmise kohta.

35. Ettevõtte eeldab, et ülalloetletud tingimused saavad täidetud enne 28. juunit 2005. a. ja Aktsiatega hakatakse Tallinna Börsil kaupleva hiljemalt 28. juunil 2005. Eeldatava esimese kauplemispäeva muutumisel teavitatakse sellest Tallinna Börsi infosüsteemi kaudu. Noteeritavad aktsiad moodustavad 100% Ettevõtte aktsiakapitalist.

Pakkumise ajakava

E	13.06	Pakkumistähtaja algus
T	14.06	
K	15.06	
N	16.06	
R	17.06	Pakkumistähtaja lõpp
L	18.06	
P	19.06	
E	20.06	Müügihinna ja Jaotusnimekirja kinnitamise teate avaldamine
T	21.06	
K	22.06	
N	23.06	
R	24.06	
L	25.06	
P	26.06	
E	27.06	Väärtuspäev (raha ja väärtpaberite ülekanded)
T	28.06	Eeldatav esimene kauplemispäev

RISKIFAKTORID

Potentsiaalsetel investoritel soovitatakse enne investeerimisotsuse langetamist tähelepanelikult tutvuda alltoodud riskide kirjeldusega ning kogu käesolevas prospektis avaldatud informatsiooniga. Lisaks kirjeldatud riskidele võivad Ettevõtte äritegevust, majanduslikku olukorda, likviidsust ning äritulemit mõjutada veel mitmed täiendavad riskifaktorid, mis käesolevaks hetkeks ei ole Ettevõttele teada või mida hetkel ei peeta oluliseks. Allpool kirjeldatud riskifaktorid on sellised, mis Ettevõtte hinnangul võivad Ettevõtet või võimaliku investori investeerimisotsust oluliselt mõjutada. Iga allkirjeldatud sündmuse esinemine võib oluliselt ning negatiivselt mõjutada Ettevõtte äritegevust, majanduslikku olukorda, likviidsust või äritulemit. Ettevõtte aktsiate kauplemishind võib nende riskide tulemusel langeda ning investorid võivad osaliselt või täielikult kaotada oma investeeringu.

Ettevõttega seotud riskid

Ajaloolised finantsandmed

Ettevõtte kasv viimastel aastatel on olnud kiire ning mitmeid teenuseid on osutatud piiratud aja vältel, mis muudab tegevuse hindamise keeruliseks. Ettevõtte käive kasvas 2004. a. 42% ning 2003. a. 35%. Seega ei tohiks ajaloolisi finantsandmeid võtta üheselt aluseks Ettevõtte tuleviku hindamisel. Ettevõtte viimaste aastate kiire käibekasv ei ole Ettevõtte tulevaste majandustulemuste indikatsiooniks.

Kaabellevivõrkude integratsioon

Ettevõtte on omandanud minevikus ning võib omandada ka tulevikus kaabellevivõrke ostu, vahetuse, ühinemise teel või mõnel muul meetodil. Vastavate kaabellevisüsteemide ühildamine olemasoleva süsteemiga kätkeb endas mitmeid riske, näiteks:

- kaabellevivõrgu ja klientide omandamisest oodatav positiivne efekt Ettevõtte äritegevuse rahavoogudele võib jääda saavutamata;
- uute süsteemide ja klientide integreerimine esitab tõsise väljakutse Ettevõtte juhtkonnale ning tööjõuressursile. Ettevõtte olemasolevad juhtimis-, arvestus- ja infotehnoloogilised süsteemid ning lahendused võivad osutuda ebapiisavaks ning vastavate süsteemide viimine nõutavale tasemele võib osutuda kulukaks ja/või ülejõukäivaks.
- omandatud ettevõtetega võivad kaasneda kohustused, millega ei ole osatud varem arvestada;
- Ettevõtte kasvu jätkamine eeldab kvalifitseeritud tööjõu kasvamist. Ettevõttel võib ebaõnnestuda nõutavas mahu kvalifitseeritud lisatööjõu palkamine.

Ettevõtte ei saa garanteerida, et suudab kõik omandatud kaabellevisüsteemid edukalt integreerida olemasoleva platvormiga.

Tehnoloogia areng

Telekommunikatsioonisektorit iseloomustab kiire tehnoloogiline areng ning pidev uute toodete ja teenuste turuletoomine. Ettevõtte ei saa kinnitada, et suudab teha vajalikus mahu investeeeringuid tehnoloogia arenguga kaaskäimiseks või hinnata adekvaatselt klientide nõudlust uuel tehnoloogial põhinevate toodete ja teenuste järele. Kiired muutused tehnoloogias võivad mõjutada Ettevõtte investeerimiskava ning otsustusi süsteemide arendamise või laiendamise suhtes. Investeeringute halb ajastamine või eksimused turunõudluse hindamisel võivad oluliselt halvendada Ettevõtte konkurentsivõimet.

Kaabellevi- ja telekommunikatsiooniteenuste osutamisel sõltub Ettevõtte kaabellevivõrgust ja selle osaks olevast tehnikast. Võrgu või selle osade või Ettevõtte muude seadmete plaanitud kiirema amortiseerumise või muu erakorralise sündmuse tõttu võib osutuda vajalikuks planeeritud investeeringute mahtu suurendada. Selleks peaks Ettevõtte tegema tõenäoliselt suuremaid kulusi, mis võib omakorda oluliselt ja negatiivselt mõjutada Ettevõtte äritegevust, finantsseisundit ja majandustulemusi.

Ettevõtte areng

Ettevõtte kasv on viimastel aastatel olnud kiire nii töötajate arvu osas kui ka üldises äritegevuses. Võimetus vastavat kasvu efektiivselt juhtida võib halvendada oluliselt Ettevõtte toodete ja teenuste kvaliteeti, mis omakorda mõjub halvasti Ettevõtte mainele ning äritulemile. Kasvu efektiivseks juhtimiseks on vajalik täiendavalt arendada juhtimis-, aruandlus-, kontrolli- ning klienditeenindussüsteeme ning dokumenteerida Ettevõttes arendatavad IT süsteemid ning Ettevõtte äriprotsessid.

Võtmeisikud

Ettevõtte edu tulevikus sõltub suurel määral Ettevõtte juhtkonna jätkuvast panusest. Ettevõtte juhtide lahkumine võib omada halvendavat mõju Ettevõtte majandustegevusele.

Konkurents

Konkurentsipositsioon võib oluliselt halveneda, mis võib takistada Ettevõttel ellu viia plaanitud kliendibaasi laiendamist erinevate teenuste lõikes. Lisaks võib sellises situatsioonis osutuda võimatuks mõningate teenuste ARPU tõstmine või võib oluliselt kiireneda mõningate teenuste ARPU langus, mis omavad negatiivset mõju Ettevõtte majandustegevuse tulemustele.

Elion Ettevõtted AS on teatanud oma plaanist siseneda kaabelleviteenuste turule pakkudes Digitaal-TV teenust üle Interneti. Elion Ettevõtted AS on seadnud eesmärgiks jõuda oma teenusega aastaks 2010 poolte Eesti majapidamisteni. Selliste plaanide täitumine võib oluliselt muuta konkurentsituatsiooni, kutsuda esile hindade langust ja avaldada olulist negatiivset mõju Ettevõtte majandustegevusele.

Seadusandlus ja riiklik järelevalve

Ettevõtte allub oma põhitegevuse osas Sideameti ja osalt ka Tarbijakaitseameti järelevalvele. Ehkki Eesti õigusmaastik on arenenud ja tänaseks päevaks elektroonilise side valdkonnas ühtlustunud Euroopa Liidu vastavate regulatsioonidega, esineb kuni praeguse ajani ettenägematuid nõudmisi, ettepanekuid ja ettekirjutusi järelevalveasutuste poolt. Selliste nõudmistega täitmisega või Ettevõtte hinnangul põhjendamatute nõudmistega vaidlustamisega võivad kaasneda täiendavad kulud, mis võivad mõjutada oluliselt Ettevõtte majandustulemusi. Samuti on Ettevõtte avatud seadusandluse muudatustest tulenevatele riskidele.

Opsioonide maksustamine

Ettevõtte on heaks kiitnud opsiooniprogrammi, mille alusel on juhtkonnale väljastatud opsioone kuni 690 000 Ettevõtte aktsiale (vt. *Ettevõtte juhtimisstruktuur – Juhatuse ja nõukogu liikmete töötasud ja preemiad*). Olles konsulteerinud Maksu- ja Tolliametiga, on Ettevõtte seisukohal, et töötajatele opsioonide väljastamisel alla turuhinna tuleb opsiooni väljastamisel tasuda erisoodustumaks opsiooni väljastamis- ja turuhinna vahelt. Kui Ettevõtte selline tõlgendus peaks osutuma ekslikuks, võib Ettevõttel tekkida täiendavaid maksukohustusi opsioonide realiseerimisel.

Valuutarisk

Ettevõtte on avatud USA dollari kursi muutustele, kuna igakuistest kuludest on ca 1/4-1/3 otseselt või kaudselt seotud USA dollari kursi muutustega. Ka investeringud Internetiseadmetesse on dollaripõhised. Ajalooliselt on valuutakursside kõikumise mõju Ettevõtte majandustulemustele olnud väike ning Ettevõtte on hetkel seisukohal, et USA dollari positsioonide katmine ei ole vajalik, kuid valuutakursside suurte kõikumiste korral võib kursimuutuse mõju Ettevõtte majandustulemustele olla oluline (vt. *Ettevõtte tegevus – Riskide juhtimine ja kindlustus*).

Kaabellevivõrgu kanalisatsioonikulud

Vastavalt Riigikohtu otsusele 2004. a. aprillist peavad infrastruktuuriettevõtted maksma maaomanikele tasu, kui tehnorajatis paikneb võõral kinnisasjal või läbib võõrast kinnisasja. Tasu suuruse arvestamise alused määrab Vabariigi Valitsus eeldatavalt 2005. a. jooksul. Ettevõtte ei oska hinnata maaomanikele makstava tasu suurust ega ka seda, kas ja kuidas mõjutab vastav tasu Elion Ettevõtte AS-le kaablikanalite kasutamise eest makstavat renti.

Lepingud programmitootjatega ja programmikulud

Lepingud programmitootjatega on Ettevõtte tegevuseks olulised. Kuigi Ettevõttel on üle 70 kehtiva programmi-
pingu erinevate tootjate/vahendajatega ja seega sõltuvus ühest tootjast on väike, võib laialdane lepingute uuenda-
mise ebaõnnestumine mõjuda negatiivselt Ettevõtte tegevusele.

Paljudes lepingutes on tasu maksmise aluseks abonentide arv ja/või paketi tüüp, millesse programm on lülitatud ning arusaamatused abonentide hulga määramisel või paketi olemuse määratlemisel võivad kaasa tuua lepingulised sanktsioonid (sh. lepingu ülesütlemise).

Programmikulud on olnud ning on ka tõenäoliselt tulevikus Ettevõtte üheks suuremaks kuluallikaks. Viimastel aastatel on kaabellevisektorit iseloomustanud üldine programmikulude kiire tõus. Vastav protsess võib jätkuda ning Ettevõttel võib tekkida raskusi vastavate kulude edasiandmisega enda klientidele. Võimetus programmikulu-
sid klientidele edasi anda avaldab negatiivset mõju Ettevõtte rahavoogudele ning äritegevuse marginaalile.

Vääramatute jõud

Ettevõtte kaabellevi- ja telekommunikatsiooni võrke võivad hävitada, kahjustada või muul moel rikkuda äärmus-
likud ilmastikuolud, looduskatastroofid ja muud taolised Ettevõtte tegevust takistavad sündmused, mille hulka
võivad kuuluda:

- looduskatastroofid, sh. maavärinad, üleujutused, pikaajaline põud, rängad tormid;
- pikaajaline kliimamuutus;
- inimlikud eksimused ja muud õnnetused Ettevõtte kaabellevivõrkude käitamisel;
- seadmete (sh. arvuti riist- ja tarkvara, näiteks Ettevõtte arvelduste süsteemi jaoks kasutatav riist- ja tarkvara või kaabellevi- ja telekommunikatsiooniteenuste osutamist juhtiv riist- ja tarkvara) rikked;
- elektrikatkestus;
- terrorismiaktid.

Ettevõtte tegevuseks vajalike varade oluline kahjustumine või hävimine või hüvitamis- ja heastamisnõuded võivad oluliselt ja negatiivselt mõjutada Ettevõtte äritegevust, finantsseisundit ja majandustulemusi. Kuigi Ettevõtte on

kindlustatud mõne, kuid mitte kõigi ülalmainitud juhtumite vastu ning on võtnud ka ise võimaluse korral tarvitusele meetmeid taoliste sündmuste mõju leevendamiseks, on Ettevõtte kindlustuspoliisides sätestatud rahalised piirid ja omavastutus ning seetõttu ei ole võimalik tagada, et Ettevõtte kindlustus on piisav, katmaks võimalikku otsest või kaudset kahju või vastutust, mida Ettevõtte võib kanda. Lisaks ei või olla kindel selles, et kõigi taoliste riskide jaoks on edaspidi üldse võimalik majanduslikust seisukohast aktsepteeritava hinnaga kindlustuskatet saada.

Aktsiatega seotud riskid

Aktsiahinna kõikumine

Ettevõtte aktsiatega pole enne käesolevat Pakkumist avalikult kaubeldud. Ettevõtte ei oska hinnata Ettevõtte aktsiate kauplemisaktiivsust ega likviidsust. Pakkumise hind ei ole Ettevõtte aktsiate järelturu hinnaindikaatoriks. Aktsiate hind võib järelturul kõikuda suures mahus reageeringuna asjaoludele, millest mitmed võivad olla Ettevõtte kontrolli alt väljas. Sellisteks asjaoludeks on muuhulgas:

- Ettevõtte või Ettevõtte konkurentide majandustulemuste muutused;
- Ettevõtte või Ettevõtte konkurentide teadaanded omandamiste, uute toodete, oluliste lepingute või investeringute kohta;
- olulised muudatused Ettevõtte juhtimisstruktuuris;
- telekommunikatsiooni puudutava regulatsiooni muutused;
- muudatused majandustulemuste ennustustes või aktsiaanalüütikute antavates soovitusetes;
- üldised muutused turukonjunktis

Aktsiaturgudele ning eriti tehnoloogiasektori ettevõtetele on iseloomulik suhteliselt suur aktsiate hinnakõikumine, mis tihti ei ole seotud või on ebaproportsionaalses suhtes Ettevõtte majandustulemuste muutusega. Sellised laialdased aktsiaturu ning turusegmendi kõikumised võivad oluliselt vähendada Ettevõtte aktsiate turuhinda, olenemata Ettevõtte tegelikest majandustulemustest.

Aktsiate täiendav müük

Olulise koguse Aktsiate müük või vastava müügi võimalikkus võivad vähendada Aktsiate kauplemishinda. Peale Pakkumist, koos Ülejaotamisotsiooni täieliku realiseerimisega, ning Müüja ja OÜ Com Holding vahelise aktsiamüügitehingu lõpuleviimist (vt. *Aktsionärid – Pooleliolev Aktsiate võõrandamine Highbury Investments B.V. poolt*) jääb Ettevõtte suurematele aktsionäridele aktsiaid alljärgnevalt:

AS-i Starman peamised aktsionärid		
Nimi	Hääleõigusega aktsiate arv (Aktsiad)	Osalusprotsent (%)
Highbury Investments B.V.	4 357 408	33,38%
OÜ Constock	2 364 120	18,11%
OÜ Com Holding	2 325 900	17,82%
AS Lõhmus Holdings	377 250	2,89%
Kokku	9 424 678	72,20%

Kuigi Highbury Investments B.V., OÜ Constock , OÜ Com Holding ja AS Lõhmus Holdings on kokku leppinud teatavates täiendava Aktsiate müügi piirangutes (vt. *Aksionärid – Aksionäride leping* ja *Aksionärid – Pooleliolev Aktsiate võõrandamine Highbury Investments B.V. poolt*), on nimetatud piirangud tähtajalised ning võivad muutuda poolte kokkuleppel. Sellest tulenevalt võib Aktsiate müük eelnimetatud aktsionäri poolt või arvamus vastava müügi võimalikkuse kohta oluliselt vähendada kaubeldavate Aktsiate turuhinda ning oluliselt võib väheneda Aktsiate likviidsus.

PAKKUMISEST SAADUD KAPITALI KASUTAMINE

Kõik aktsiate Pakkumisest laekuvad vahendid kantakse üle Müüjale. Ettevõttele Pakkumisest raha ei laeku. Samas kannab Ettevõtte aktsiate noteerimisega ning Pakkumise ettevalmistamisega teatud kulutusi kogusummas ca 1 500 000 krooni.

DIVIDENDID JA DIVIDENDIPOLIITIKA

Ettevõtte kasumi jaotamise otsustab Ettevõtte aktsionäride üldkoosolek kinnitatud raamatupidamise aastaaruande alusel vastavalt põhikirjas sätestatud korrale. Kasumi jaotamise ettepaneku esitab Ettevõtte juhatus ning nõukogul on õigus teha muudatusi kasumi jaotamise ettepanekus enne selle esitamist üldkoosolekule.

Dividende võib välja maksta ainult jaotamata kasumi arvelt peale eraldi kohustuslikku reservkapitali. Aktsionäridele ei tohi teha väljamakseid, kui Ettevõtte viimase majandusaasta lõppemisel kinnitatud majandusaasta aruandest ilmnev Ettevõtte netovara on väiksem või jääks väiksemaks aktsiakapitali ja reservide kogusummast, mille välja-maksmine aktsionäridele ei ole lubatud seadusest või põhikirjast tulenevalt.

Dividend makstakse välja rahas. Aktsionäri nõusolekul võib dividendi maksta ka muu varaga.

Viimase kolme majandusaasta jooksul on Ettevõtte dividende maksnud ühe korra. 2003. a. majandusaasta eest maksti 2004. a. dividende EEK 2 610 000 ehk 6 krooni aktsia kohta (pärast aktsiatükeldust ja fondiemissiooni vastavalt 20 senti aktsia kohta; aktsiatükelduse ja fondiemissiooni kohta vt. *Ettevõtte aktsiakapital – Muudatused Ettevõtte aktsiakapitalis ning aktsiate arvus*).

Ettevõtte aktsionäride üldkoosolek on 14. aprillil 2005. a. kinnitanud 2004. a. majandusaasta aruande ning otsustanud jätta Ettevõtte 2004. a. kasum jaotamata. Jaotamata kasumi ja ülekursi arvel viidi mais 2005 läbi fondiemissioon (vt. *Ettevõtte aktsiakapital – Muudatused Ettevõtte aktsiakapitalis ning aktsiate arvus*).

Ettevõtte aktsionäride leping (vt. *Aktsionärid – Aktsionäride leping*) sätestab Ettevõtte kehtiva dividendipoliitika, mille kohaselt lepingupooleks olevad aktsionärid kohustuvad hääletama üldkoosolekul sellise otsuse poolt, millega iga majandusaasta kasumist jaotatakse vähemalt 25% (sellises summas sisalduvad kõik kasumi jaotamisel tasumisele kuuluvad maksud) dividendidena, kui aktsionärid ei otsusta teisti seoses Ettevõtte arenguks vajalike investeringute tegemisega või õigusaktidest tulenevate piirangutega.

JUHATUSE TEGEVUSARUANNE 2002-2004

Sissejuhatus

AS Starman on Eestis tegutsev kaabeltelevisiooni-, Interneti- ja telefoniteenuseid pakkuv äriühing. 2004. a. tugevnes oluliselt Ettevõtte turupositsioon kaabeltelevisiooniturul, kus ollakse nüüd kindel turuliider.² Jätkuvalt kiireid arenguid pakkus Internetiturg ning alustati ka telefoniteenuse pakkumist.

Ettevõtte pakub oma teenuseid tiheda asustusega piirkondades peamiselt eraklientidele. Hetkel on Ettevõtte esindatud kõikides Eesti suuremates linnades välja arvatud Narva ning kõigis maakonnakeskustes välja arvatud Haapsalu, Võru ja Kärdla. Kokku ulatub Ettevõtte kaabellevivõrk 31. märtsi 2005. a. seisuga 244 tuhande koduni ning Ettevõtte on 131 tuhat kaabeltelevisiooni klienti, 27 tuhat Internetiteenuste klienti ja 3 tuhat telefoniteenuste klienti.

Ettevõtte 2004. aasta tulu põhitegevusest oli 149,3 miljonit krooni (tulud kokku 151,1 miljonit krooni). Kaabeltelevisiooniteenuste käive moodustas kogutuludest 49,7%, Internetiteenuste käive 43,5%. Ülejäänud osa kogutuludest moodustasid kaupade ja teenuste müük, telefoniteenuste müük ning muud tulud.

Äritulud

Ettevõtte müügitulu on viimase kolme aasta jooksul kasvanud 76,8 miljonilt kroonilt 149,3 miljoni kroonini. Järgnevas tabelis on toodud 2002-2004. aasta kontserni konsolideeritud tulud ja osakaalud kogutulust tegevusalade lõikes.

AS-i Starman tulud 2002-2004						
	2004		2003		2002	
	(EEK tuhat)	(%)	(EEK tuhat)	(%)	(EEK tuhat)	(%)
Müügitulu						
Kaabeltelevisiooni teenused	75 125	49,7%	49 977	47,0%	47 159	60,0%
Interneti teenused	65 799	43,5%	46 899	44,1%	25 559	32,5%
Kauba ja materjali müük	7 249	4,8%	6 976	6,6%	4 120	5,2%
Telefoniteenus	1 142	0,8%	0	0,0%	0	0,0%
Müügitulu kokku	149 315	98,8%	103 852	97,6%	76 838	97,8%
Muud äritulud						
Muud äritulud kokku	1 828	1,2%	2 563	2,4%	1 740	2,2%
Tulud kokku	151 143	100,0%	106 415	100,0%	78 578	100,0%

Ettevõtte äritulud on aastatel 2002-2004 kiiresti kasvanud. Kõige kiirem areng toimus 2002. a., kui kogutulud kasvasid 2001. aastaga võrreldes 70%. 2003. a. ületasid Ettevõtte äritulud esmakordselt 100 miljoni krooni piiri (äritulud 2003: 106,4 miljonit krooni) ja 2004. a. lõpuks jõudis Ettevõtte juba 150 miljoni krooni tasemeni (2004. aasta äritulud: 151,1 miljonit krooni). 2003. ja 2004. aasta äritulude protsentuaalne kasv oli vastavalt 35% ja 42%.

Olulisim kasvuallikas on alates 2002. a. olnud Internetiteenuste müük, mis on peamiselt tulenenud klientide arvu kasvust, sest teenuse kuutasud ja marginaalid on seoses konkurentsi teravnemisega järk-järgult langenud. 2002. a. alguses oli Ettevõtte Internetiteenuse klientide arv ligikaudu 3000 ning 2004. aastaks oli see kasvanud peaaegu 26 tuhande kliendini. Internetiteenuste käive kasvas 2002. aasta 29,3 miljonilt kroonilt 65,8 miljoni kroonini 2004. aastal.

² OÜ Ariko MG turu-uuring „Starman Kaabel-TV ja Interneti püsiühenduse uuring” (dets. 2004). Ettevõtte poolt OÜ-lt Ariko MG 2004. aasta detsembris tellitud turu-uuringu käigus küsitleti 600 Tallinna täiskasvanud elanikku ning selle kaudu uuriti kaabel TV ja interneti püsiühenduse turgu Tallinnas. Ettevõtte hinnangul kajastab see küsitlus olukorda ka mujal Eestis.

Peamise ja püsiva tulu Internetiteenustest annavad kuumaksud, mis 2003. a. moodustasid 79,3% ja 2004. aastal 86,4% antud teenuse kogukäibest. Absoluutsummas kasvasid kuutasud 2004. a. 53%, mis tulenes kliendiarvu suurenemisest. Klientide arvu suurenemist soodustab muu hulgas ka 2004. a. kiirenud teenuse kasutamiseks vajalike seadmete hinna alanemine klientidele. Näiteks alandas Ettevõtte kaabelmodemi müügihinna 2004. aasta veebruaris seniselt 1490 kroonilt 790 kroonile ning seejärel septembris 490 kroonile. Vähenenud on ka modemi renditulud, kuna Internetiteenuste osas on tendents modemi rentijate osakaalu vähenemisele. 2004. a. vähenes modemi rentijate osakaal 59%-lt 24%-le Internetiklientide arvust.

Kaabeltelevisiooni teenuste osas on turu küllastumise tõttu kliendiarvu orgaaniline kasv märgatavalt madalam kui Internetiteenuste turul. Ettevõtte on oma kaabeltelevisiooniteenuste turuosa kasvatanud aga ka võrkude ja ettevõtete omandamise teel. Näiteks 2004. a. omandatud Tele2 OÜ kaabelleviäri omandamise tulemusena kasvatas Ettevõtte kaabeltelevisiooniteenuste klientide arvu 50% ning käivet üle 50%. Alates 1990ndate aastate keskpaigast on kaabeltelevisiooniteenuste hinnad konkurentsist tulenevalt tõusnud vähe ning marginaalid on muutunud väiksemaks. Viimaste aastatega on hinnatase turul mõnevõrra normaliseerunud, kuid endiselt võib tõdeda, et ostujõu pariteete arvestades on kaabeltelevisiooniteenus teiste riikidega võrreldes tänases Eestis pigem odav³. Ärituludes kajastuv kauba ja materjali müügitulu koosneb peamiselt modemite müügist. Eelkirjeldatud modemite müügihinna langusest on põhjustatud ka see, et modemite müügi mahu 2,2-kordse kasvu tulemusena on vastav tulukirje suurenenud 2004. a. vaid 4%.

Telefoniteenuse pakkumist alustas Ettevõtte 2004. a. veebruaris. 2004. aasta lõpuks oli telefoniteenusel 1400 klienti ja esimese 10 kuu telefoniteenuste käive oli 1,1 miljonit krooni.

Ettevõtte müügistrateegias on oluline roll erinevate teenuste kombineerimisel. Ettevõtte pakub kombineeritud paketti "KODU Lahendus", mis ühendab endas kaabeltelevisiooni teenust, Internetiteenust ja telefoniteenust (neid teenuseid pakutakse ka eraldi). Kombineeritud teenuse kasutamisel on kliendil võimalus saada kõik teenused ühelt teenusepakkujalt ning kombineerituna on erinevate teenuste hinnad madalamad kui eraldi. 2004. a. lõpu seisuga oli "KODU Lahendusel" 1500 klienti.

Tegevuskulud

Ettevõtte suurimad üksikud kululiigid on kulud personalile, programmitasudele, Interneti välisühendusele, turundusele ning mitmetele sisseostetud teenustele, kus Ettevõttel puudub vastav kompetents ning samuti pole Ettevõtte hinnangul mõistlik antud oskusi organisatsioonisiselt arendada. 2004. a. jõudsid suuremate kululiikide hulka ka kliendiinfo- ja arvelduste kulud, samuti võrgu ning tehniliste süsteemide hoolduse ja parendamisega seotud kulud. Ettevõtte kontserni konsolideeritud tegevuskulud aastatel 2002-2004 on toodud järgmises tabelis.

AS-i Starman tegevuskulud 2002-2004

	2004	2003	2002
	(EEK tuhat)	(EEK tuhat)	(EEK tuhat)
Kaubad, toore, materjal ja teenused			
Ostetud teenused	-39 574	-23 395	-18 162
Materjalid	-724	-341	-438
Ostukaubad	-7 475	-4 590	-3 737
Hoolduskulud	-2 478	-1 164	-1 024
Muud kulud	-1 501	-36	-452
Kaubad, toore, materjal ja teenused kokku	-51 752	-29 525	-23 812
Muud tegevuskulud			
Konsultatsioonid ja nõustamine	-7 547	-5 077	-7 016
Turunduskulud	-6 662	-4 925	-4 228

(Jätkub järgmisel lehel)

³ UPC ettekanne 25. märtsil 2005 Euroopa Kaabelleviliidu koosolekul.

AS-i Starman tegevuskulud 2002-2004 (järg)

	2004	2003	2002
	<i>(EEK tuhat)</i>	<i>(EEK tuhat)</i>	<i>(EEK tuhat)</i>
Kliendiinfo kulud	-4 685	-2 461	-1 888
Kontorikulud	-3 707	-2 933	-2 631
Ebatõenäoliselt laekuvate arvete allahindlus	-771	-833	-2 841
Transpordikulud	-2 345	-1 613	-1 299
Muud kulud	-3 643	-2 612	-1 972
Muud tegevuskulud kokku	-29 360	-20 454	-21 874
Tööjõukulud			
Palgakulu	-16 144	-10 982	-9 904
Sotsiaalmaksud	-5 581	-3 814	-3 393
Tööjõukulud kokku	-21 725	-14 796	-13 297
Muud ärikulud			
Põhivara müügi ja likvideerimise kahjum		-601	0
Muud kulud	-445	-543	-1 082
Muud ärikulud kokku	-445	-1 143	-1 082

2004. a. kasvasid Ettevõtte tegevuskulud 57%, mis tähendab, et tegevuskulud kasvasid kiiremini kui sama aasta tulud. Tuludest kiiremat kulude kasvu võib põhjendada nelja peamise asjaoluga:

- Peamiselt Tele2 OÜ tütarettevõtete omandamise järgsest integratsiooniprotsessist tulenevad ühekordsed kulud. Suuremalt jaolt olid antud kulud seotud kaabelvisüsteemide ja arvelduste ühendamisega, koondamisega ning kahjulike hankelepingute lõpetamisega. Neid otsekulusid arvestamata kasvasid tegevuskulud aastaga 51%.
- Programmikulude suhteline kallinemine, mida eelkõige võib seostada Eesti saamisega Euroopa Liidu liikmeks.
- Konkurentsi karmistumine Internetiturul. Eelpool kirjeldatud asjaoludel kasvasid kaubakulud (millest enamuse moodustavad modemid) aastaga koguni 63%, samas kui müügitulud jäid sisuliselt muutumatuks.
- Omandatud tütarettevõtete kaabellevivõrk ei vastanud paljudes kohtades Ettevõtte kvaliteedistandarditele, millega kaasnevad tavalisest kõrgemad hoolduskulud.

Välja arvatud mõned ühekordse iseloomuga kulud ning kvaliteedi parandamisega seotud rahapaigutused välja arvatud, kasvasid kulud 2002. ja 2003. a. peamiselt mastaabiefekti tulemusena tuludest märksa aeglasemalt. Näiteks Interneti välisühenduse kulu, mis sõltub andmemahutusest, langes 2002. a. Ettevõtte andmesidemahtude olulise kasvu ning tugevnenud turupositsiooni tõttu üle nelja korra mõõdetuna kuluna kliendi kohta.

Muud tegevuskulud

Sarnaselt varasemate aastatega kasvasid 2004. a. muudest kuludest kiiremini klientide parema teenindamisega seotud kulud, nagu näiteks kulud kõnekeskusele, väljakutsetele reageerimisele (selle arvele jääb suur osa transpordikulude kasvust) ja teenuste arendusele. Ettevõtte lähtus põhimõttest, mille kohaselt klientide heaoluga otseselt vähem seotud kulud kasvasid ülejäänud kuludega võrreldes tunduvalt aeglasemas tempos.

Jätkuv paranemine toimus kulusse kantud kliendarvete osas, kus 2002. a. sisuliselt käivitunud võlgnike haldamise süsteem andis olulise tulemuse juba aastal 2003. Süsteemi kasutuselevõtt on 2004. a. viinud provisjonide taseme vaid 0,5%-ni Ettevõtte käibest.

Suhteliselt suuremahulised konsultatsioonikulud on suures osas seotud Ettevõtte agressiivse laienemisega. Ettevõtte on tasunud konsultatsiooniteenuste eest seoses nõustamisega teiste ettevõtete ja võrkude omandamisel ja uute toodete lansseerimise ettevalmistamisel.

Tööjõukulud

Tööjõukulud kasvasid 2004. aastal 2003. aastaga võrreldes 47%. Kui mitte arvestada peamiselt integratsiooniprotsessist tingitud ühekordse iseloomuga kulusid, siis kasvasid tööjõukulud tulude kasvust vähem. Lisaks Ettevõtte tegevusmahtude kasvust tingitud tööjõukulude tavapärasest suuremale kasvule on viimastel aastatel oluliselt kasvanud ka vajadus täita organisatsioonilisi, peamiselt kvaliteedile suunatud eesmärke. Nii tõusis ka 2004. a. panus klienditeenindusele ja klientide teenindamisega tegelevale hoolduspersonalile. Keskmine töötajate arv oli 2004. a. 146 ning kogu palgakulu 16,14 miljonit krooni. Töötajate koguarv suurenes aasta algusega võrreldes 38% ehk 45 inimese võrra. 2003. aastal kasvasid tööjõukulud 11% ja 2002. aastal 13% ning töötajate keskmine arv oli vastavalt 117 ja 112.

EBITDA

Ettevõtte majandustegevuse edukuse põhinäitaja – EBITDA – oli 2004. a. 47,9 miljonit krooni, kasvades võrreldes 2003. a. 40,5-lt miljonilt kroonilt aastaga 18% ehk 7,4 miljonit krooni. Võrreldes 2003. a. tulemust 2002. a. tulemusega, on EBITDA kasv ligikaudu kahekordne (20,5-lt miljonilt kroonilt 40,5 miljoni kroonini).

2004. a. EBITDA marginaal oli 32%. See näitaja sisaldab mitmeid ühekordseid kulusid, mille elimineerimise järel on näitaja väärtus 34%. 2003. a. oli EBITDA marginaal 38%. Võrreldes 2002. a. 24%-ga on marginaal aga oluliselt kõrgem.

Amortisatsioon

Amortisatsioonikulude kasv on alates 2003. aastast aeglustunud, jäädes oluliselt alla ka tulude kasvule. Kui 2003. a. suurenesid goodwilli mitte arvestavad amortisatsioonikulud 2002. aastaga võrreldes 30%, siis 2004. aastal oli antud näitaja hoolimata Tele2 OÜ kaabelvivõrkude omandamisest langenud 22%-le. 2004. a. on täielikult jõudnud amortiseeruda juba mitmed 2000. ja 2001. a. kiire kasvu toetamiseks tehtud investeeringud.

2002. a. otsustas Ettevõtte kanda täielikult maha tütarettevõtete soetamisel tekkinud firmaväärtuse, mis kajastub kogusummas 50,4 miljonit krooni põhivara kulumis hulgas. Antud asjaoluga on ka seletatav grupi 2002. a. kahjum.

Ärikasum

Ärikasumi suurus oli 2004. a. 18,8 miljonit krooni. Võrreldes 2003. a. 16,6 miljoni krooni tasemega kasvas ärikasum 13,4% ehk 2,2 miljoni krooni võrra. 2002. a. kahjum summas 50,3 miljonit krooni oli peamiselt põhjustatud eelnevalt kirjeldatud tütarettevõtete soetamisel tekkinud firmaväärtuse mahakandmisest.

Finantstulud ja kulud

Ettevõtte finantstulemusele on finantstuludel- ja kuludel suhteliselt väike mõju. 2004. a. finantstulude- ja kulude osas mõjusid ettevõtte finantstulemusele positiivselt võõrfinantseerimise keskmiste kulude jätkuv langus ning ka Ettevõttele soodne USA dollari kursilangus.

Puhaskasum

Ülalkirjeldatud tegurite tulemusena kujunes 2004. a. puhaskasumiks 14,9 miljonit krooni. Võrreldes 2003. a., kui puhaskasumi suurus oli 14 miljonit krooni, kasvas kasum 6,7%. Kuna 2004. a. maksis Ettevõtte esmakordselt divi-

dende, siis maksude-eelse kasumi tasandil oli vahe suurem – aastane kasv 13%. Kui puhaskasumist elimineerida varemkäsitletud ühekordset laadi kulud, kujuneb aastaseks puhaskasumi kasvuks 35%.

2002. a. kahjum oli peamiselt tütarettevõtete soetamisel tekkinud firmaväärtuse mahakandmise tulemusena 52,5 miljonit krooni. Arvestades vaid kontserni igapäevase tegevuse netotulemit, vastas Ettevõtte tulemus prognoosidele ning oli nullilähedane.

Investeeringud

Ettevõtte viimase kolme aasta suurim investeering oli 2004. a. toimunud Tele2 OÜ-lt kaabelleviteenustega tegelevate tütarettevõtete omandamine. Tehingu hinnaks kujunes 65 miljonit krooni, millega Ettevõtte omandas otseselt AS-i Levi Kaabel ja Tallinna Kaabeltelevisiooni AS-i aktsiad ning kaudselt AS-i Telset Telecommunications Group aktsiad (AS Levi Kaabel tütarettevõtte). Liitunud ettevõtted andsid kontsernile kliente juurde eelkõige kaabeltelevisiooni osas. Nimetatud ettevõtete omandamisel suurenes Ettevõtte grupi kaabeltelevisiooni klientide arv 50% võrra ja Internetiklientide arv suurenes 5% (vt. *Ettevõtte tegevus – Ajalugu*).

Vahetult peale omandamist müüdi tütarettevõtete kaabellevivõrk ja muu olulisem tehnika Ettevõttele. Juuli alguseks töötati välja uus ühtne struktuur ning tütarettevõtete töötajatest said Ettevõtte töötajad. Piirkondades, kus lisaks äsja omandatud võrgule oli juba olemas Ettevõtte võrk, ühendati tütarettevõtete võrgud emaettevõtte peajaamaga. Sellega tagati loogiline ülesehitus, kus ühes võrgus tuleb signaal ühest kohast. Vabanenud peajaamad ning vastav tehnika kasutati ära tehnilise taseme tugevdamiseks väiksemates linnades.

Klientide ühtse ja parema teenindamise huvides toodi tütarettevõtete kliendilepingud 2004. a. üle Ettevõttesse ning kõik kliendid integreeriti Ettevõtte arveldussüsteemi. Tütarettevõtete Internetiklientidest said Ettevõtte kliendid augustis ning aasta lõpus muutusid Ettevõtte klientideks ka ülejäänud tütarettevõtete kliendid. Seega puudub alates 2004. a. detsembrist tütarettevõtetel sisuline käive. 31. mail 2005. a. sõlmisid Ettevõtte, AS Levi Kaabel, Tallinna Kaabeltelevisiooni AS ja AS Telset Telecommunications Group ühinemislepingu, mille kohaselt Ettevõtte ühendab endaga kõik Tele2 OÜ-lt omandatud tütarettevõtted (vt. *Ettevõtte finantsandmed – Ettevõtte osalused teistes äriühingutes*).

2004. a. püsisid jätkuvalt kõrgel tasemel ka jooksva majandustegevusega seotud investeeringud, mille suurus oli 36,5 miljonit krooni. Võrreldes 2003. aastaga kasvasid investeeringud 4,8 miljoni krooni võrra, mis oli lisaks orgaanilise kasvuga seotud investeeringutele põhjustatud ka Tele2 OÜ-lt omandatud tütarettevõtete kaabellevivõrgu renoveerimisvajadustega. Kaabellevivõrgu ehitamiseks ja renoveerimiseks tehtud kulutuste suurus oli 2004. a. 21,1 miljonit krooni, millest suurem osa läks võrgu andmesidekõlblikkuse suurendamiseks.

Andmesidekõlblikkus on viimase kolme aasta jooksul Ettevõtte võrkudes pidevalt paranenud ning vahetult enne Tele2 OÜ kaabellevivõrgu omandamist oli ettevõtte võrgu "levialas" olevatest kodudest 83% andmesidekõlblikud. Omandatud Tele2 OÜ kaabellevivõrgud olid valdavalt vanemat tüüpi ja ainult kaabeltelevisiooniteenuse pakkumiseks ehitatud ning nende Ettevõttele ülemineku hetkel oli seal andmesidekõlblikkus alla 10%. Ettevõtte alustas vanemat tüüpi võrkude rekonstrueerimist juba 2004. aastal ning sellega loodetakse suures osas valmis jõuda 2005. a. lõpuks.

Peale võrkude ehituse ja renoveerimise investeerib Ettevõtte jätkuvalt ka muudesse teenuste pakkumiseks vajalikesse seadmetesse. Andmeside kvaliteeti ja mahtu toetavatesse Interneti keskseadmetesse investeeriti 2004. a. 6,9 miljonit krooni, kaabeltelevisiooni peajaamadesse 3,0 miljonit krooni ning telefoniteenuse pakkumiseks mõeldud modemitesse 2,0 miljonit krooni. Ka ülejäänud investeeringud, nagu näiteks rahapaigutused mõõtetehnikasse, kõnekeskuse tehnikasse ja arveldussüsteemi, olid suuremas osas seotud kvaliteedi ning klientide heaoluga.

Kui Tele2 OÜ tütarettevõtete omandamine välja arvata, siis oli investeeringute struktuur sarnane ka 2003. a., kui materiaalsesse põhivarasse tehtud investeeringute suurus oli 31,7 miljonit krooni. Suurim osa investeeringutest läks kaabellevivõrgu laiendamiseks ja eelkõige andmesidekõlblikkuse suurendamiseks. Sellesse investeeriti kok-

ku 16,5 miljonit krooni, millest suur osa kulus vanemat tüüpi ja ainult kaabeltelevisiooni teenuse pakkumiseks ehitatud võrkude uuendamiseks piirkondades, kus otsustati alustada lisaks ka Interneti püsühenduse pakkumist. Andmeside kvaliteeti ja mahtu toetavatesse Interneti-seadmetesse (keskseadmed, ruuterid, switchid, serverid jms) tehtud koguinvesteeringute suurus oli 9,2 miljonit krooni. Lisaks võib olulisemate investeeringutena välja tuua klientidele Internetiteenuse pakkumiseks vajalike rendimodemite soetamise 3,2 miljonit krooni väärtuses ning 1,5 miljonit krooni suurust investeeringut kaabeltelevisiooni peajaamadesse. 2003. a. investeeringute maht oli 7,7 miljoni krooni võrra väiksem kui 2002. a..

2002. a. investeeris Ettevõtte põhivarasse 39,4 miljonit krooni (2001 – 57,6 miljonit). Kaabellevivõrguga seotud investeeringute suurus oli 26,3 miljonit krooni, millest 20,4 miljonit kulus võrgu ehitusele ja parendamisele, 3,8 miljonit kaabeltelevisiooni peajaamadele ning 2,1 miljonit väiksemate kaabeltelevisioonivõrkude ostmisele. Tolleaegse tütarettevõtja AS Starman Internet kaudu investeeriti klientidele Internetiteenuse pakkumiseks vajalikesse rendimodemitesse (6,8 miljonit krooni) ning andmeside kvaliteeti ning mahtude kasvu toetavatesse Internetiseadmetesse (keskseadmed, serverid, switchid jms. – kokku 5,4 miljonit krooni). Lisaks põhivarainvesteeringutele oli 2002. a. tehtud oluliseks investeeringuks ka 40% suuruse osaluse omandamine AS-s Starman Internet, millest varem kuulus Ettevõttele 60%. Osaluse omandamise eest maksis Ettevõtte 23,0 miljonit krooni (vt. *Ettevõtte finantsandmed – Ettevõtte osalused teistes äriühingutes*).

Finantseerimine

Ettevõtte finantseerimise struktuuri iseloomustab suhteliselt konservatiivne finantspoliitika, tugev kapitaliseeritus ning hea likviidsus. Eelkõige Tele2 OÜ kaabelleviäri omandamise tõttu toimusid 2004. a. teatud muutused võrkapitali kaasamise osas. Kuna Tele2 OÜ kaabelleviettevõtete omandamine nõudis ühekordset investeeringut, mis ületas oluliselt Ettevõtte sisemisi võimalusi, siis vaadati antud tehingu valguses üle ka kogu Ettevõtte senine finantseerimispositsioon. Tütarettevõtete soetamisel kasutatud laenuraha struktureeriti koos varasemate suuremate finantseeringutega nii, et ettevõtte lühiajalised finantskohustused lähiaastatel vähenesid oluliselt. Struktureerimise tulemusena sõlmiti senisele kapitalirendi jäägile uus 7-aastane maksegraafik, mille alusel kuni 1. detsembrini 2006 tasutakse ainult intresse. See jätab Ettevõttele võimaluse tulevaste perioodide investeerimisvajaduste rahuldamiseks ning sobivate uute projektide korral jätab alles head võimalused kaasata täiendavaid võõrvahendeid. Ettevõtte omakapital, millega on finantseeritud suurem osa varadest, suurenes tänu kasumile 2004. a. lõpuks ligi 137 miljoni kroonini.

Enne 2002. a. finantseeriti investeeringuid peamiselt aktsiakapitali laienduste teel. 2002. a. kaasati investeeringute tegemiseks esmakordselt olulises mahu võõrvahendeid, mis oli ettevõtte tugevat kapitaliseeritust arvestades loogiline samm. Kõrge kapitaliseeritus säilis Ettevõttel 2002. a. vaatamata tütarettevõtete soetamisel tekkinud firma-väärtuse mahakandmise tulemusena tekkinud 52,5 miljoni krooni suurusele kahjumile ja omakapital moodustas bilansimahust 112 miljonit krooni ehk ligikaudu 2/3. 2002. a. kasvas laenude-liisingute maht bilansis 32,7 miljoni krooni võrra. 2003. a. võimaldasid Ettevõtte rahavood esmakordselt katta suurema enamuse tehtud investeeringutest.

Likviidsus

Vaatamata suurtele investeeringutele iseloomustas Ettevõtet ka 2004. a. väike likviidsusrisk. Likviidsus on kõikidel aastatel ajavahemikus 2002-2004 pidevalt paranenud. Ettevõtte hoiab pidevalt rahast ja lühiajalistest võlainstrumentidest koosnevat teatavat likviidsuspuhvit võimalikeks ootamatusteks.

ETTEVÖTTE TEGEVUS

Ettevõte

AS-i Starman põhikirjaliseks tegevusalaks on kaabeltelevisioonivõrkude ehitamine ja opereerimine ning telekommunikatsiooniteenuste ja konsultatsioonide osutamine.

Ettevõtte peamisteks tuluallikeks on pakutavad kaabeltelevisiooni-, Interneti- ja telefoniteenused. Tuludest suurima osa, 49,7% moodustas 2004. a. kaabeltelevisiooniteenuste müük, millele järgnesid Internetiteenused (43,5%), kaupade ja materjalide müük (4,8%) ning telefoniteenused (0,8%). Konkurentsist teiste kaabeltelevisiooniteenuste pakujatega on Ettevõtte käibe ja klientide arvu poolest suurim kaabeltelevisiooniettevõtte ning Elion Ettevõtte AS-i järel suuruselt teine Internetiteenuste pakkuja Eestis.⁴

Ettevõtte pakub teenuseid peamiselt eraklientidele tiheda asustusega elamupiirkondades. Kõikides asukohtades pakutakse kaabeltelevisiooniteenuseid ning suurema klientide arvuga piirkondades ka Interneti- ja telefoniteenuseid. Ettevõtte poolt teenindatavad piirkonnad Eestis on Tallinn, Laagri, Keila, Saue, Viimsi, Jüri, Saku, Tartu, Ahtme, Kohtla-Järve, Sillamäe, Kiviõli, Jõhvi, Püssi, Viljandi, Pärnu, Rakvere, Kuressaare, Rapla, Kehra, Paide, Valga, Kunda, Põlva, Jõgeva, Põltsamaa, Otepää.

Ettevõtte varade koguväärtuseks oli 31. detsember 2004. a. seisuga 265,4 miljonit krooni ja 2004. a. tulu põhitegevusest 149,3 miljonit krooni (kogutulu 151,1 miljonit krooni). Seisuga 31. märts 2005 oli Ettevõtte varade maht 273,0 miljonit krooni ja 2005. aasta kolme esimese kuu tulu põhitegevusest 43,6 miljonit krooni (kogutulu 44 114 000 krooni). Ettevõtte oli 31. märts 2005. a. seisuga 131 tuhat kaabeltelevisiooni klienti, 27 tuhat Internetiteenuste klienti ja 3 tuhat telefoniteenuste klienti ning kaabellevivõrk ulatus 244 tuhande koduni.

Ajalugu

Ettevõtte asutati 1992. a. Indrek Kuivalliku poolt AS Resilla nime all. 1996 liitus firmaga Peeter Kern ja 60% aktsiaid müüdi Telia AB tütarettevõttele AS ComHem. Ettevõtte nimeks sai samal aastal Starman Kaabeltelevisiooni AS. Algaastatel tegeles Ettevõtte kaabeltelevisioonivõrkude ehitamise ja opereerimisega ning kaabeltelevisiooniteenuste pakumisega.

Pärast kaabelleviseaduse jõustumist 1. juunil 1999. aastal oli Telia AB sunnitud oma osaluse võõrandama, kuna nimetatud seaduse kohaselt ei tohtinud kaabeltelevisioonivõrgu omanik olla Eesti telefoniteenuste turu käibest rohkem kui 40% omav äriühing ega sellise äriühinguga majandusliku huvi kaudu seotud organisatsioon. Telia AB müüs talle kuulunud 60% suuruse osaluse Starman Kaabeltelevisiooni AS-i aktsiakapitalis 2001. aastal Royalton Partners'i poolt juhitud erakapitalifondile (*private equity fund*) Royalton Capital Investors (varasema nimega Emerging Europe Capital Investors). Fond investeeris 2001. a. Ettevõttesse täiendavat omakapitali EEK 67,5 miljonit.

Uute omanike strateegia nägi ette Ettevõtte laienemist nii olemasolevate tegevusalade lõikes kui ka sisenemist uutesse telekommunikatsiooniga seotud turusegmentidesse. Ettevõtte uueks nimeks sai 2001. aastal AS Starman.

Ettevõtte omandas 2001. a. 100% osaluse Kohtla-Järvel kaabeltelevisiooniteenuseid pakkuvas ettevõttes AS Palsat TV. Samuti omandas Ettevõtte 2001. a. 60% suuruse osaluse Internetiteenuseid pakkuvas AS-s Comtrade, mis nimetati samal aastal ümber AS Starman Internet. AS-s Starman Internet olid vähemusomanikeks AS Lõhmus Holdings, kellele kuulus 29,7% suurune osalus ja AS New Economy Ventures, kellele kuulus 10,3% suurune osalus.

Järgmine oluline muudatus Ettevõtte struktuuris toimus 2002. a., kui Ettevõtte omandas 23 miljoni krooni suuruses tehingus väikeaktsionäride väljaostmise teel AS-s Starman Internet 100% osaluse. Sama aasta lõpus tegi Ettevõtte

⁴ OÜ Ariko MG turu-uuring „Starman Kaabel-TV ja Interneti püsiühenduse uuring” (dets. 2004).

nõukogu otsuse liita AS Starman Internet ja AS Palsat TV AS-ga Starman ning 2003. a. lõpetasidki mõlemad tütar-ettevõtted iseseisvate juriidiliste isikutena tegevuse.

Tütarettevõtetega oli seotud ka 2002. a. rekordiliselt suur kahjum suurusega 52,5 miljonit krooni, mis oli tingitud firmaväärtuse (goodwill) kuludesse kandmisest. Vaatamata suurele kahjumile oli Ettevõtte kapitaliseerituse tase kõrge ning omakapital moodustas 2/3 Ettevõtte bilansimahust.

2004. a. omandas Ettevõtte Tele2 OÜ-lt viimase kaabelleviettevõtte Eestis. Otseselt omandatud ettevõteteks olid AS Levi Kaabel ja Tallinna Kaabeltelevisiooni AS ning kaudselt võeti üle ka AS Telset Telecommunications Group (AS-i Levi Kaabel tütar-ettevõtte). Omandamistehinguga suurenes Ettevõtte leviala olemasolevatel turgudel Tallinnas ja Tartus ning lisandusid ka Ettevõtte jaoks uued asukohad väiksemate Eesti linnade näol. Kuna Tele2 OÜ tütar-ettevõtted pakkusid peamiselt kaabeltelevisiooniteenuseid, siis toimus selle segmendi klientide arvus kõige suurem kasv (50%). Internetiteenuse kliente lisandus 5%. Juba 2004. aasta lõpuks olid omandatud tütar-ettevõtete võrgud ja kliendid restruktureerimise käigus üle kantud Ettevõttesse. Alates 2004. aasta detsembrist puudub tütar-ettevõtetel käive ja 2005. aastal on plaanis omandatud ettevõtted liita Ettevõttega ka formaalselt (vt. ka *Ettevõtte finantsandmed – Ettevõtte osalused teistes äriühingutes*).

Uue teenusena alustas Ettevõtte 2004. aastal telefoniteenuse pakkumist. Selleks kasutatakse Ettevõtte olemasolevat kaabellevi võrku. Aasta lõpuks oli Ettevõtte telefoniklientide arv kasvanud üle 1400.

Kaabellevivõrk

Ettevõtte on alates asutamisest 1992. a. tegelenud oma kaabellevivõrgu laiendamise ja arendamisega. Kaabellevivõrgu laiendamine on toimunud võrgu ehitamise teel ja väiksemate kaabellevivõrkude omandamise teel. Alates 2002. a. on Ettevõtte investeerinud kaabellevivõrgu ehitusse 56 miljonit krooni ning kaabellevivõrkude omandamisse 92 miljonit krooni.

Ettevõtte kasutab võrkude ehitamisel peamiselt USA firma Belden CDT Inc. kaableid. Võrkude peajaamad ja võimendid pärinevad Soome firmalt Teleste Corporation ning Taani firmalt Danlab Electronics A/S. Kasutatavate võrgujagurite tootja on Hollandi firma Tratec Telecom B.V. Ettevõtte ostab seadmed otse tootjatelt.

Enamus Ettevõtte kaabellevivõrgust on 2005. a. seisuga HFC (*Hybrid-Fiber-Coax*) tehnoloogial põhinev kahe-suunaline 860 MHz kaabelvõrk. Võrkude tagasikanali sagedus on vahemikus 5-65MHz. Lisaks on 16% võrkudest ühesuunalised 860MHz HFC võrgud, millest enamus saadi Tele2 kaabelleviteenustega tegelevate ettevõtete ülevõtmise teel (vt. *Ettevõtte tegevus – Ajalugu*). Ühesuunalised kaabellevivõrgud sobivad üksnes kaabeltelevisiooniteenuste pakkumiseks. Seoses tehnoloogia arenguga kaasnevate uute teenuste (Internet, telefoniteenused, digitaaltelevi-sioon) turule tulemisega on vajalik selliste kaabellevivõrgu osade kahe-suunaliseks ümberehitamine. Ühesuunalised 860 MHz HFC võrgud renoveeritakse suuremas osas 2005. aasta jooksul. 11% Ettevõtte võrkudest on ka ühesuunalised 230 MHz koaksiaalkaablil baseeruvad võrgud, millest enamus on saadud Tele2 OÜ kaabelleviteenustega tegelevate tütar-ettevõtete omandamise kaudu. Viimasena nimetatud võrkude renoveerimise plaan pole veel koostatud.

Kaabellevivõrgu erinevate signaalide edastamise maht ühe kaabliharu kaudu on piiratud, mistõttu on võrk jaotatud paljudeks võrgusõlmedest (*node*) jagunevateks harudeks. Ettevõtte kaabellevivõrgu planeeritud potentsiaalsete klientide hulk võrgusõlme kohta on 2000. Uusehitus- ja eramurajoonides kasutatakse võrguehituses ka väiksema potentsiaalse klientide arvuga võrgusõlmi (200-500 potentsiaalset klienti võrgusõlme kohta). Väiksem klientide arv võrgusõlme kohta võimaldab edastada kliendi kohta suuremat kanalite arvu ja suuremaid andmemahutusi.

Kaabellevivõrgu kanalisatsioon on osaliselt korraldatud Elion Ettevõtte AS-i kaablikanalite kasutades. 2004. a. tasuti Elion Ettevõtte AS-le kaablikanalite kasutamise eest renti 6 236 000 krooni. (2003: 4 280 000 krooni; 2002: 3 689 000 krooni). Kaabelleviettevõtete võrgu ulatust mõõdetakse potentsiaalsete klientide arvuga, mis näitab ko-dude arvu, milleni võrk on ehitatud. Ettevõtte potentsiaalsete klientide arv on 2004. a. lõpu seisuga 243 tuhat, mis

on 64 000 võrra rohkem kui 2003. a.. 2003. a. oli potentsiaalsete klientide arv 179 tuhat ja 2002. a. 189 tuhat. 2003. a. potentsiaalsete klientide arvu vähenemise põhjuseks võrreldes 2002. aastaga oli kahjumit tootnud Narva kaabellevivõrgu müümine. 2004. a. hüppeline kasv oli põhjustatud Tele2 OÜ tütarettevõtete omandamisest.

Tegevusalad

Kaabeltelevisioon

Ettevõtte kaabeltelevisiooniteenus seisneb televisiooniprogrammide signaali püüdmises ja selle edastamises klientidele kaabellevivõrgu kaudu. Ettevõtte on klientide arvu ja kaabeltelevisiooniteenuste käibe poolest Eesti suurim kaabeltelevisiooniteenuste pakkuja.⁵ Ettevõttel oli 2005. a. märtsi lõpu seisuga ligi 131 tuhat kaabeltelevisiooni klienti ning kaabellevivõrk ulatus 244 tuhande koduni. Ettevõttega potentsiaalselt hõlmatud kodudest on Ettevõtte kaabeltelevisiooni klientideks 53,7%. Viimase kolme aasta jooksul on hõive olnud suhteliselt stabiilne, kõikides 46% ja 54% vahel.

Kaabeltelevisioonisignaali, mida Ettevõtte kaabellevivõrgu kaudu edastab, pärineb satelliitidelt või eestrist. Kanalite näitamise õigus ostetakse programmitootjalt või nende ametlikelt esindajatelt. 31. märtsi 2005. a. seisuga on Ettevõtte sõlminud näidatavate kanalite osas üle 70 programmilepingu. Kanalite valiku otsused teeb Ettevõtte kanalikomitee.

Programmitootjatega sõlmitavad programmilepingud on tüüpitingimustega lepingud, mis on tavapäraselt automaatse pikenemisega. Valdavas enamuses on tasu kokku lepitud sõltuvalt abonentide ehk klientide arvu järgi, kehtestades lisaks miinimumtasu või abonentide miinimumarvu. Kokku oli 2004. a. programmitasude suurus 21 047 000 krooni (2003: 10 324 000 krooni; 2002: 9 674 000 krooni). Programmitasude hüppeline suurenemine 2004. aastal oli osaliselt seotud Eesti astumisega Euroopa Liitu, kuna Eesti programmiostjate maksejõudu hakati hindama uutel alustel.

Ettevõtte pakub kolme põhilist kaabeltelevisiooni paketti "Mikro", "Mini" ja "Kodu", mis erinevad üksteisest kanalite arvu ja valiku poolest. Juhatuse hinnangul on kaabeltelevisiooni klientidest 34% liitunud paketiga "Mikro", 13% paketiga "Mini" ja 53% paketiga "Kodu". Lisateenusena pakutakse kaabeltelevisiooni klientidele võimalust tellida lisaks pakettides sisalduvatele kanalitele täiendavaid programme. Pakettidesse kuuluvate kanalite arv ja tüüpilised hinnad 31. märtsi 2005. aasta seisuga on toodud järgmises tabelis.

Ettevõtte kaabeltelevisiooni põhipaketid		
Pakett	Kanalite arv	Hind⁶
	<i>(hulk)</i>	<i>(EEK)</i>
"Mikro"	20	29
"Mini"	40	79
"Kodu"	70	99

Ettevõtte tulu kaabeltelevisiooniteenuste osutamise eest oli 2004. a. 75,1 miljonit krooni, mis moodustas Ettevõtte kogutuludest 49,7%. Kaabeltelevisiooniteenuste käibe kasv võrreldes 2003. a. oli 50,3%. Suurima osa müügist (96,8%) moodustab kaabeltelevisiooni pakettide müük. Ülejäänud tulu saadakse tasuliste lisakanalite müügist ning muude teenuste müügist.

Kaabeltelevisiooniteenuste keskmine tulu kliendi kohta ehk ARPU (*Average Revenue Per User*) oli 2005. a. märtsi seisuga 56 krooni. Võrreldes 2004. a. märtsiga on tulu kasutaja kohta kasvanud 7%. Suurim ARPU on 2005. a. veebruaris Tallinna ümber asuvates uuselamurajoonides, kus keskmine ARPU on 74 krooni ning väikseim ARPU on Viljandis (45 krooni).

⁵ OÜ Ariko MG turu-uuring „Starman Kaabel-TV ja Interneti püsiühenduse uuring“ (dets. 2004).

⁶ Hind sisaldab käibemaksu.

Internet

Internetiteenuste pakkumisega alustas Ettevõtte 2001. a.. Ettevõtte pakub Internetiteenuseid nendes piirkondades, kus on ehitatud kahe-suunalist andmeedastust võimaldav kaabelvivõrk (vt. *Ettevõtte tegevus – Kaabelvivõrk*).

Esimene Ettevõtte Internetiteenuse pakett oli "StarLight", mis 470 krooni suuruse kuutasu eest võimaldas kliendile andmeedastuskiirust 256 kbps. Sellele lisandusid hiljem odavamad paketid ning pidevalt kasvas ka andmeedastuskiirus. 2005. a. märtsi seisuga on Ettevõtte Internetiteenuste paketid "Mikro", "Mini", "Kodu" ja "StarNet". Pakettide andmeedastuskiirused ning kuu ja liitumistasud 2005. a. märtsi seisuga on toodud järgmises tabelis.

Ettevõtte Internetiteenuse põhipaketid			
Pakett	Allalaadimise kiirus	Üleslaadimise kiirus	Hind ⁷
	(kbps)	(kbps)	(EEK)
"Mikro"	70	35	99
"Mini"	250	70	199
"Kodu"	1 000	250	299
"StarNet"	1 500	512	495

Kui algaastatel oli Internetiteenus Ettevõtte jaoks kaabeltelevisiooniteenustele lisaks pakutav kõrvaltegevusala, siis aastatel 2002-2004 toimunud kiire kasvu tulemusena on Internetiteenuse müük 2004. aastaks kaabeltelevisiooniteenuste käibe peaaegu järele jõudnud. 2002. a., kui Ettevõtte oli Internetiteenuste pakkumisega tegelenud aasta, oli Internetiteenusel 10 tuhat klienti ning Internetiteenuste käive oli 29,4 miljonit krooni. 2004. a. lõpuks oli klientide arv kasvanud juba 26 tuhandeni ning käive 65,8 miljoni kroonini, mis moodustas 2004. a. Ettevõtte kogutuludest 43,5%.

Internetiteenuste tulude struktuur jaguneb kaheks peamiseks osaks: kuutasud ja modemi rent. 2004. aastal oli kuutasude kogusuurus 56,8 miljonit krooni, mis moodustas Internetiteenuste käibest 86,3%. Modemirendi tulude suurus oli 8,8 miljonit, ning ülejäänud tulu (229 tuhat krooni) moodustas Internetiühenduse seadistamise tasu. Võrreldes 2003. aastaga tõusis tulu kuutasudest 52,7%, mis tulenes kliendarvu suurenemisest. Modemitasude tulu langes samas 1% võrra, mis on tingitud sellest, et paljud kliendid ostavad modemi välja, aga ka sellest, et konkurent-sist tingituna on hinnasurve sundinud Ettevõtet modemit müügihinda alandama.

31. märts 2005. a. seisuga oli Ettevõtte Internetiteenusel 27 tuhat klienti. See teeb kahe-suunalise kaabellevi võrgu Internetiteenuste hõiveks 15,5% (s.t. nendest kodudest, milleni ulatub kahe-suunalist andmeedastust võimaldav kaabelvivõrk, kasutab Ettevõtte Internetiteenuseid 15,5%).

Ettevõtte poolt tellitud ja OÜ Ariko MG poolt 2004. a. detsembris Tallinna linna piires läbi viidud Internetiteenuste turu-uuring tõi välja, et Ettevõtte on Internetiteenuste pakujatest tuntuim ettevõtte.⁸

Internetiteenuste pakkumiseks vajalik kaabelvivõrgu sidumine välisvõrkudega toimub Global Crossing'ü teenuseid kasutades. Leping sõlmitakse üheks aastaks ning praegune leping Global Crossing'uga kehtib 2006. a. jaanuarini. Välisühenduse eest makstavad tasud koosnevad fikseeritud tasust, mis kehtib teatud andmemahuni ning muutuvast tasust limiiti ületava mahu eest. Andmemahu limiidi püsiva ületamise korral suurendatakse lepingu-järgseid fikseeritud tasu limiite. Ühenduse võimaliku katkemisega seotud riskide maandamiseks on tagavaraleping sõlmitud Elion Ettevõtte AS-ga.

⁷ Hind sisaldab käibemaksu.

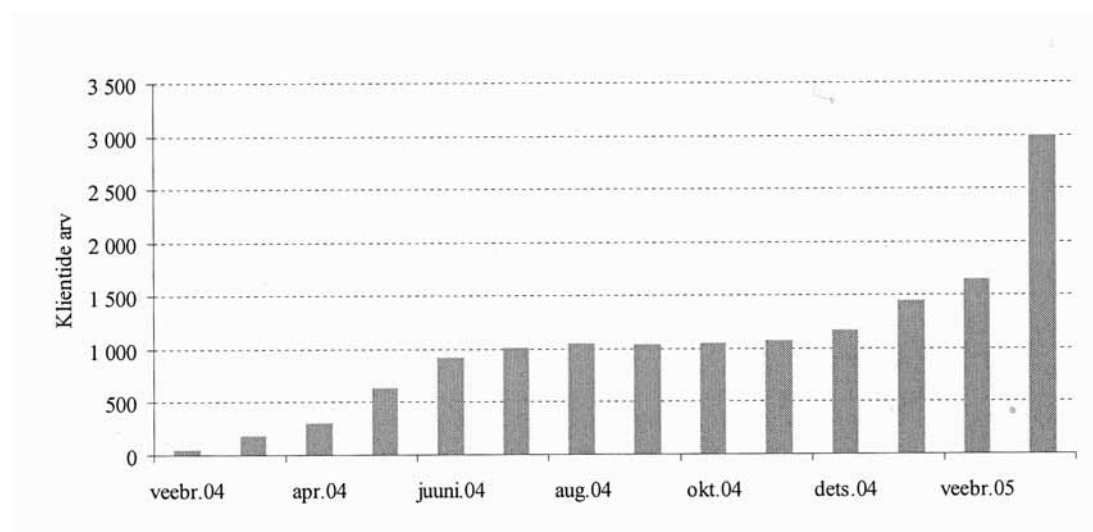
⁸ OÜ Ariko MG turu-uuring „Starman Kaabel-TV ja Interneti püsiühenduse uuring” (dets. 2004).

Telefon

Ettevõtte alustas telefoniteenuste pakkumist 2004. a. veebruaris. Telefoniteenuste pakkumine toimub olemasoleva kaabelvõrgu kaudu kasutades SIP (*Session Initialisation Protocol*) tehnoloogiat. Võrgu olemasolu annab Ettevõttele eelise võrku mitte omavate telefoniteenuste pakkujate ees, sest Ettevõtte ei pea maksma Eestis ainukest telefonisidevõrku omavale Elion Ettevõtte AS-le võrgusiseste kõnede eest kõne lõpetamise tasusid.

Ettevõtte telefoniteenuse klientide arv on teenuse pakkumise alustamisest alates pidevalt kasvanud, mida iseloomustab järgnev joonis. 2005. a. märtsi lõpu seisuga oli telefoniteenuse klientide arv ligi 3000.

Ettevõtte telefoniteenuse klientide arv 2004-2005

Telefoniteenuste hinnakujunduses lähtub Ettevõtte soovist olla soodsaim telefoniteenuste pakkuja Eestis. Hindade määramine toimub Ettevõtte hinnakomitee poolt, mis võtab hindade kujundamisel arvesse konkureerivate telefoniteenuse pakkujate hindu. Ettevõtte telefoniteenuste hinnakiri 2005. aasta märtsi lõpu seisuga on toodud järgnevas tabelis.

Ettevõtte telefoniteenuste hinnakiri seisuga 31. märts 2005. a.

Tasu liik	Hind ⁹ (EEK)
Kuutasu	79,00 ¹⁰
Kõnealustustasu	0,48
Eestisesed kõnetariifid	(EEK/min)
Võrgusisene kõne	0,00
Riigisisene fiksvõrgu kõne	0,25
Kõne EMT mobiilvõrku	3,30
Kõne Elisa mobiilvõrku	3,30
Kõne Tele2 mobiilvõrku	3,90

Ettevõtte telefoniteenuse klientide kõnede struktuuris on suurim osatähtsus Eesti-sisestel fiksvõrgu kõnedel, mis moodustavad keskmiselt 51% kõikide kõnede käibest. Kohalikesse mobiilsidevõrkudesse tehtavate kõnede osakaal on 28% ja rahvusvaheliste kõnede osakaal 21% kõnede käibest. Lisaks tavakõnedele pakub Ettevõtte telefoniga seotud lisateenuseid nagu näiteks on kõnede suunamine ja juhitud numbrinäit.

⁹ Hind sisaldab käibemaksu.

¹⁰ Alates 1. maist 2005 on kuutasu 59 krooni.

Teenuste kombineerimine

Ettevõtte teenuste portfelli kuulub 2005. aasta märtsi seisuga kolm peamist teenuste kategooriat: kaabeltelevisiooniteenused, Internetiteenused ja telefoniteenused, millele tulevikus lisanduvad veel digitaaltelevisiooniteenused. Nimetatud teenuste pakettidesse kombineerimise oluliseks eeliseks klientide jaoks on hind, sest paketi kogumaksumus on väiksem, kui teenuseid eraldi ostes. Näiteks tellides kaabeltelevisiooni-, Interneti- ja telefoniteenuse paketina, pole telefoniteenusel igakuist kuutasu. Samuti on üheks eeliseks see, et klientidel on võimalik kõikide teenuste eest saada üks arve ning kõikide teenuste klienditugi toimub ühe ettevõtte kaudu. Seega suurendab teenuste kombineerimine oluliselt kliendi mugavust teenuste tarbimisel.

Kaabeltelevisiooni-, Interneti- ja telefoniteenuste kombineeritud paketi nimetus on "KODU Lahendus", mis sisaldab 70 kanaliga kaabeltelevisioonipaketti, Internetiühendust kiirusega kuni 1 Mbps ning telefoniteenust. Paketi kogumaksumus oli 2005. a. märtsis 399 krooni kuus. "KODU Lahendus" paketil oli 2005. a. märtsis 1500 tarbijat. Kaabeltelevisiooniteenust ja Internetiteenust korraga tellib Ettevõttelt 27 tuhat klienti (seisuga 31.03.2005).

Arvete laekumine ja krediidikontroll

Arvete väljastamise ja krediidikontrolliga seotud tegevused teostatakse valdavalt Ettevõtte siseselt. Arvete genereerimine toimub Ettevõtte kliendihaldustarkvara „Starvara” kasutades. Samuti tegeleb Ettevõtte ise maksete vastuvõtmisega ja probleemsete arvete protsessimisega. Elektroonilised arved edastatakse klientidele otse Ettevõtte kliendihaldussüsteemist ja paberarved saadetakse trükkimiseks Itella AS-le, kes on Eesti suurim arvete trükkimisega tegelev ettevõtte.

Otsekorralduslepingute alusel tasutakse klientide poolt 46% arvetest. Valdavalt käib otsekorraldusega seotud infovahetus otse Ettevõtte ja otsekorraldusteenust pakkuvate pankade vahel. Eranditeks on vaid Krediidipank ja Nordea Pank, kes on oma partneriks valinud Itella AS-i, kes vahendab otsekorraldusarvete informatsiooni. Krediidipanga ja Nordea Panga kaudu sõlmitud otsekorralduslepingute osakaal on aga vaid 0,3% kõikidest otsekorralduslepingutest.

Klientidega suhtlemise ja arveldamisega seotud kulude kogusuuruseks on 2005. a. esimeses kvartalis ligikaudu 500 tuhat krooni kuus. Olulisimateks kuluartikliteks on arvete postituskulud, klienditeeninduse kõnekeskuse tasu ja arvete trükkimise kulud.

Ettevõtte esitab klientidele arveid vastavalt kliendi poolt tellitud paketi igakuiselt üldjuhul kümnendaks kuupäevaks ja maksetähtaeg on sama kuu 25. kuupäev. Arveid on võimalik tasuda pangaülekande kaudu ja sularahas mõningates Ettevõtte klienditeeninduskontorites (vt. *Ettevõtte tegevusalad – Klienditeenindus ja turundus*). Maksetähtaja ületamisel saadetakse kliendile hoiatus. Kui arvet ei tasuta ka järgmiseks tähtajaks, saadab Ettevõtte uue hoiatuse, millest kuu aja möödudes lülitatakse kliendi kaabellevisignaali välja. Peale signaali väljalülitamist on kliendil veel ühe kuu jooksul võimalik arve tasuda. Kui seda ei tehta, siis antakse nõue edasi inkassofirmale (v.a. pisiarved).

Ebatõenäoliselt laekuvad arved moodustasid 2004. a. 0,7% müügikäibest ning see suurus on viimastel aastatel kahtluse alla. Kokku anti inkassosse 2004. a. nõudeid 2,0 miljoni krooni väärtuses ning inkassost saadi tagasi 978 tuhat krooni.

Klienditeenindus ja turundus

Ettevõtte on peamiselt eraklientidele keskendunud ettevõtte. Äriklientide osakaal on alla 1%. Klientide arv on seoses võrgu laienemisega oluliselt kasvanud, mida iseloomustab järgmine tabel:

Ettevõtte klientide arv ja hõive 2002-2004 (tuhandetes) aastalõpu seisuga

	2002		2003		2004		2005 ¹¹	
	Kliente	Hõive	Kliente	Hõive	Kliente	Hõive	Kliente	Hõive
Kaabeltelevisioon	87	46,0%	87	48,6%	132	54,5%	131	53,7%
Internet	10	7,4%	17	11,9%	26	16,1%	27	15,5%
Telefon	-	-	-	-	1,4	0,9%	3	1,7%

Klientide voolavus (*churn rate*) on Ettevõtte hinnangul keskmiselt 1,5% kuus. Klientide voolavus iseloomustab lõppenud kliendilepingute osakaalu kliendilepingute koguarvust. Lepingu lõpetamisena lähevad arvesse nii Ettevõtte poolt algatatud lepingute lõpetamised (näiteks arvete mittetasumise tõttu) kui ka kliendi poolt algatatud lepingute lõpetamised.

Ettevõtte suurim müügiaktiivsuse periood on sügis-talvel, kui traditsiooniliselt toimub kõige aktiivsem turu kasv. Klientideni jõutakse erinevate meediakanalite kaudu, milledest olulisemad on otsepostitused ja lokaalne välimeedia. Nendele lisandub kodusele tarbimisele suunatud trükimeedia ning Internetimeedia. Ettevõtte turundustegevus on seni olnud põhiliselt toote- ja pakkumispõhine ehk reklaamitud on hinda ning toote omadusi. Tüüpiliselt pakutakse uutele liitujatele teenust mingiks perioodiks soodustingimustel. Samuti teeb Ettevõtte soodustusi toote tarbimiseks vajalike seadmete (näiteks kaabelmodemid) soetamisel.

Uutele klientidele suunatud turunduse kõrval on oluliseks turunduse valdkonnaks olemasolevatele klientidele lisateenuste müümine. Kuna ettevõtte omab suurt kliendibaasi, on potentsiaal lisamüügi valdkonnas suur. Olemasoleva kliendini jõudmiseks kasutatakse peamiselt arvetega koos saatetavat otseposti.

Ettevõtte müügitegevuses on suurenemas telefonimüügi osakaal. Kuna vajadus telefonimüügi järele on pidev, siis loodi 2004. a. keskpaigas firmasisene telefonimüügi osakond, kus plaanide järgi töötab 2005. a. keskpaigas 20 telefonimüüjat. Ettevõttesisese telefonimüügi rajamise eesmärk on suurendada efektiivsust ning tõsta müügi kvaliteeti, kuna senised teenusepakkujad ei suutnud tagada nõuetekohast teenust ning samuti puudus kontroll müügitegevuse üle.

2005. a. alguses algatas Ettevõtte turundusprojekti, mille eesmärgiks on läbi tugevama brändiidentiteedi pakkuda klientidele lisaväärtust ning saavutada tugevam positsioon hinna- ning tootekonkurentsis. Uuenenud brändiidentiteet jõuab testfaasi 2005. a. suvel ning võetakse viimistletud kujul kasutusse 2005. a. sügisel. Seoses sellega on Ettevõtte planeerinud 2005. a. sügiseks lisaks tootereklaamile ka 1 miljoni krooni ulatuses kulutusi uue brändiidentiteedi kinnistamiseks Ettevõtte sihtturgudel.

Ettevõtte kulutused müügitoetusele olid 2004. a. 6,5 miljonit krooni ning 2005. a. on planeeritud kulude kasvu 9 miljoni kroonini.

Ettevõtte suhtleb klientidega nii müügikontorite kui ka telefonitoe vahendusel. Kokku on Ettevõttel 8 klienditeeninduskontorit. Kolme esinduse pinna omanik on Ettevõtte ning ülejäänud pinnad on renditud. Klienditeeninduskontorite asukohad ja renditavate pindade kuine rendikulu on toodud järgmises tabelis.

¹¹ 2005. a. märtsi seisuga.

Ettevõtte klienditeeninduskontorite asukohad ja kuised rendikulud

Esindus	Ruumide rent
	(EEK)
Tallinn, Akadeemia 28	-
Tallinn, Idakeskus - Punane 16	4 600
Tallinn, Sõle 64	3 006
Tartu, Kalda tee 30	7 000
Viljandi, Riia mnt. 42a	1 000
Kohtla- Järve, Järveküla tee 71	3 000
Sillamäe, Viru 22/1	-
Ahtme, Toome 8	-

Suurimad on Tallinnas Akadeemia tee 28 ja Punane 16 asuvad kontorid ja Tartus Kalda tee 30 asuv kontor. Nendest igas kontoris on alaliselt tööl 2 klienditeenindajat. Väiksemates kontorites on alalisi klienditeenindajaid 1, kuid vastavalt vajadusele kasutatakse ka hooajalist tööjõudu. Klienditeeninduskontorites on võimalik sõlmida lepinguid ning pöörduda klienditeenindaja poole tekkinud probleemide ja küsimustega.

Telefoni teel pakub Ettevõtte klienditeenindust ööpäevaringselt seitse päeva nädalas. Telefonikeskuses töötab klienditeenindajana vahetustega kokku 30 operaatorit.

Klienditeeninduse reageerimisajad on paika pandud vastavalt rikke raskusastmele. Näiteks enamlevinud rikest Internetiühenduse katkemise korral antakse kliendile nõu telefoni teel ning klienditeenindaja kojukutse ooteaeg on 2-3 päeva. Süsteemi rikke puhul on ooteaeg 1 päev ning laiaulatusliku rikke korral saadetakse töömehed rikkepaika koheselt.

Kliendisuhteid haldab Ettevõtte spetsiaalse tarkvara „Starvara” abil, mis on arendatud Ettevõtte-siseselt arvestades Ettevõtte vajadusi ja eripära. „Starvara” abil koostatakse ning väljastatakse arveid, autoriseeritakse teenuseid, säilitatakse klientide kontaktandmeid ning teenindusajalugu ning programm väljastab ka põhiosa kasutuselolevast aruandlusest (vt. *Ettevõtte tegevus – Uurimis- ja arendustegevus*).

Ettevõtte varad

Ettevõtte olulisimaks põhivaraks on kaabelvivõrgud, mille raamatupidamislik soetusmaksumus on 236 008 000 krooni ja jääkväärtus 31. detsembri 2004. a. seisuga 184 247 000 krooni. Kaabelvivõrguga seotud põhivaraklassideks on ka Internetiseadmed, peajaamad, internetimodemid ja telefonimodemid, mille hulk, raamatupidamislik soetusmaksumus ja raamatupidamislik jääkväärtus on eraldi välja toodud järgmises Ettevõtte põhivarasid kajastavas tabelis.

Ettevõtte peamiste põhivaraklasside soetusmaksumused ja jääkväärtused seisuga 31.12.2004

Põhivara artikkel	Soetusmaksumus	Jääkmaksumus
	(EEK tuhat)	(EEK tuhat)
Kinnisvaraobjektid	9 154	7 835
Võrk	236 008	184 247
Internetiseadmed	26 474	13 728
Kaabel TV Peajaamad	27 539	18 306
Internetimodemid	11 023	2 626
Telefonimodemid	1 993	1 693
Muud	11 831	5 068
Kokku	324 002	233 503

Ettevõtte ja tema tütarettvõtjate omandisse kuulub 7. juuni 2005. a. seisuga kinnistusraamatu väljavõtete kohaselt alljärgnev kinnisvara (vara bilansiline jääkväärtus on toodud seisuga 31. detsember 2004):

Ettevõtte kinnisvara seisuga 31. detsember 2004				
Aadress	Otstarve	Registriora nr.	Pindala	Bilansiline jääkväärtus
			(m ²)	(EEK tuhat)
Akadeemia tee 28, Tallinn	hoone, ärimaa	33220	1218	ärimaa: 306,2 hoone: 6 430,3
Mäe tn. 14-60, Kunda	mitte-eluruum, elamumaa	36104	32	19,4
Õismäe tee 150-36, Tallinn	mitte-eluruum, elamumaa	82665	66,1	492,7
Kalda tee 30-84, Tartu	mitte-eluruum, elamu- ja ärimaa	38901	47,8	433,9
Järveküla tee 71-1, Kohtla-Järve	mitte-eluruum, elamu- ja ärimaa	14467	63,7	22,0
Tallinna tn. 18-17, Kuressaare	mitte-eluruum, elamu- ja tootmishoonete maa	15697	36	0,0
Riia mnt. 55-M3, Viljandi	mitte-eluruum, äri- ja elamumaa	20850	104,5	0,0
Viru pst. 22/1-M2 ja 22/1-M3 Sillamäe	mitte-eluruum, elamu- ja ärimaa	24890 ja 24891	53,8	101,0

Aadressil Akadeemia tee 28, Tallinn, asub Ettevõtte peakontor. Kinnistu suurus on 1218 m² ning hoone kogupind on 882,6 m². Nimetatud kinnisvara raamatupidamislik soetusmaksumus on 7 445 091 krooni ning jääkmaksumus 6 430 284 krooni. Tallinnas Õismäe tee 150-36 asuv mitte-eluruum kuulub Tallinna Kaabeltelevisiooni AS-le, ülejäänud kinnisvara omanik on Ettevõtte.

Load, Litsentsid, Patendid

Ettevõtte omab järgmiseid kaabeltelevisiooni- ja Internetiteenustega seotud Sideameti lubasid:

- Kaabellevivõrguluba Eesti Vabariigi territooriumil (luba nr. KL01-3009, kehtivusaja lõpp 13.09.2011);
- Tegevusluba üldkasutatava lülitatava lairibavõrgu opereerimiseks Eesti Vabariigi territooriumil (luba nr. TL00-1289, kehtivusaja lõpp 21.11.2010);

Sideameti poolt on Ettevõttele väljastatud järgmiste lühinumbrite kasutusload:

- 12012 (luba nr. SL04- 1119, väljastamise kuupäev 01.12.2004, kehtivus 1 aasta);
- 1770 (luba nr. SL02-900, kehtivusaja lõpp 20.11.2005);
- 17800 (luba nr. SL03-804, kehtivusaja lõpp 11.06.2005).

Samuti on Sideamet Ettevõttele väljastanud seoses telefoniteenuse pakkumisega järgmiste numeratsioonivahemike kasutusload:

- Geograafiline numeratsioonivahemik 6889000-6889999, Tallinna ja Harju maakonna territooriumil (luba nr. NG04-776, väljastamise kuupäev: 04.10.2004, kehtivusaeg 1 aasta);
- Mittegeograafiline numeratsioonivahemik 8802000-8802999, Eesti Vabariigi territooriumil (luba nr. NN02-060, kehtivuse tähtaeg 16.07.2005)

Ettevõtte omanduses on järgmised Eesti Patendiameti Kaubamärgiregistris registreeritud kaubamärgid:

- STARMAN (sõnamärk);
- TV1 (sõnamärk);
- INTERNETI starter (kombineeritud märk);
- STARMAN (kombineeritud märk);
- sini-valge figuratiivne märk;
- TV9 (sõnamärk);
- „Selge pilt kümneid kanaleid” (kombineeritud märk).

Ettevõtte omab registreeritud kaubamärgi Starman (disainiga) õiguseid Lätis ja Leedus.

Lepingud

Ettevõtte äritegevust ja kasumit mõjutavad oluliselt järgmised lepingud:

- programmelepingud programmitootjate ja -vahendajatega ning lepingud autorikaitseorganisatsioonidega (vt. ka *Riskifaktorid – Lepingud programmitootjatega ja programmikulu*);
- kaablikanalirendilepingud Elion Ettevõtte AS-ga (vt. ka *Ettevõtte tegevus – Kaabellevivõrk*);
- Interneti välisühenduse leping Global Crossing'uga (vt. ka *Ettevõtte tegevus – Tegevusalad – Internet*).

Investeeringupoliitika

Ettevõtte investeeringusotsused teeb investeeringukomitee Ettevõtte nõukogu poolt kinnitatud eelarve raamides. Investeeringukomitee liikmeteks on juhataja Rändy Hütsi ning liikmed Peeter Kern ja Henri Treude.

Investeeringukomitee koosolekud toimuvad iga kahe nädala tagant, kuid vajaduse korral kutsutakse kokku erakorraline koosolek. Suuremad ja strateegilise tähtsusega otsused võetakse vastu juhatuse koosolekul.

Investeeringukomitees esitavad projekte erinevate osakondade/divisjonide juhid. Enamasti tulevad arutlusele müügiosakonna poolt esitatavad võrgu laiendamist puudutavad projektid, ehitus- ning hooldusdivisjoni poolt esitatavad võrgu renoveerimist puudutavad projektid ning tehnikaosakonna poolt esitatavad kaabellevi-, interneti-, ja telefoniteenuste osutamiseks vajalikke seadmeid puudutavad lahendused. Investeeringukomitee hindab projektide tasuvust ja majanduslikku otstarbekust Ettevõtte üldeesmärkide täitmisel, jälgides samas nõukogu poolt kinnitatud eelarvet ning jooksvaid rahalisi võimalusi. Divisjonide/osakondade juhid kinnitavad oma allkirjadega vaid investeeringukomitees heakskiidetud oste/hankeid. Investeeringukomitees vastu võetud projektide edukust hindab läbi finants- ning müügitulemuste ettevõtte juhatuse.

Viimase kolme aasta suurima investeeringuna omandas Ettevõtte 2004. a. mais Tele2 OÜ kaabeltelevisiooniteenusid pakkuvad tütarettevõtted AS Levi Kaabel, Tallinna Kaabeltelevisiooni AS ja AS Telset Telecommunications Group, mille omandamisse investeeriti kokku 65 miljonit krooni (vt. *Ettevõtte tegevus – Ajalugu*).

Ettevõtte on teinud investeeringuid põhivarasse 2002. a. 39,4 miljonit krooni, 2003. a. 31,7 miljonit krooni ja 2004. a. 36,5 miljonit krooni (ei sisalda ettevõtete ülevõtmise käigus omandatud põhivarasid). Investeeringute jaotumine erinevate põhivara kategooriate vahel on toodud järgmises tabelis.

Ettevõtte investeeringud 2002-2004			
	2002	2003	2004
	(EEK tuhat)	(EEK tuhat)	(EEK tuhat)
Kaabellevivõrgu ehitus	22 488	16 454	21 071
Interneti peajaamad	5 432	8 485	6 933
Kaabellevi peajaamad	3 824	1 459	2 993
Interneti modemid	6 783	3 204	116
Telefoni modemid			1 992
Muud	922	2 110	3 388
Kokku	39 449	31 712	36 493

Suurimad investeeringud on seotud kaabellevivõrgu ehitamise ja arendamisega. Viimastel aastatel on uute võrkude ehitus mõnevõrra aeglustunud ning põhiosa investeeringutest läheb olemasoleva võrgu kaasajastamiseks ja andmesidekõlblikkuse suurendamiseks.

Ettevõtte on oma tegutsemisaja jooksul lähtunud suhteliselt konservatiivsest finantseerimispoliitikast ja kasutanud investeeringute finantseerimiseks peamiselt omakapitali. Kuna 2004. a. toimunud Tele2 OÜ kaabellevivõrgu omandamine nõudis ühekordset investeeringut, mis ületas oluliselt Ettevõtte sisemisi võimalusi, siis restruktureeriti kogu ettevõtte senine finantseerimispositsioon. Tütarettevõtete soetamisel kasutatud laenud struktureeriti koos varasemate suuremate finantseeringutega nii, et oluliselt vähenesid ettevõtte lühiajalised finantskohustused lähiaastatel. Restruktureerimine võimaldab ettevõttel rahuldada lähiperioodi jätkuvad investeerimisvajadused ning sobivate uute projektide korral säilitab head võimalused täiendavate võõrvahendite kaasamiseks (vt. *Juhatuse tegevusaruanne 2002-2004 – Finantseerimine*).

Uurimis- ja arendustegevus

Ettevõtte uurimis- ja arendustegevus (*Research and Development*) on peamiselt suunatud Ettevõtte tegevuseks vajaliku tarkvara väljatöötamisele. Olulisemad vastava valdkonna saavutused on firmasiseselt välja töötatud kliendihaldustarkvara ja telefonisüsteemi haldamise tarkvara.

Kliendisuhete haldamise süsteem baseerub Oracle 10G andmebaasil, millele on liidetud erinevad lisalahendused. Neist kõige mahukam on Borland Delphi baasil ehitatud "Starvara". „Starvara” on kasutusel kõikides ettevõtte arvutitöökohtades ning selle läbi toimub kogu ettevõtte klienditeenindus. „Starvarast” koostatakse ning väljastatakse arveid, autoriseeritakse teenuseid, säilitatakse klientide kontaktandmed ning teenindusajalugu ning programm väljastab ka põhiosa kasutuselolevast aruandlusest.

Telefonisüsteemi haldamise tarkvara juhib VoIP (*Voice Over Internet Protocol*) telefonide vahelist sidet ja baseerub vabavaral Asterisk, mida on Ettevõtte-siseselt edasi arendatud ja vajadustele vastavalt kohendatud.

Töötajad

Ettevõttes töötas 2004. a. lõpu seisuga 164 töötajat. Kogu töötajate arv ja töötajate arv üksuste lõikes aasta lõpu seisuga 2002-2004 on toodud järgmises tabelis.

Ettevõtte töötajate arv 2002-2004			
	2002	2003	2004
Ehitus & hooldus	49	52	77
Teenindus	33	37	52
Tehnika	11	6	10
Finants	6	7	8
Turundus & CRM	5	6	8
Müük & arendus	6	8	7
Muu	4	3	2
Kokku	114	119	164

2004. a. jooksul lahkunud töötajate arv oli 36, mis moodustas 22% aasta lõpu töötajate arvust. Lahkunud töötajate osakaal töötajate arvust on võrreldes 2003. ja 2002. aastaga langenud, kui töölt lahkus vastavalt 37 töötajat (32%) ja 30 töötajat (25%).

Keskmine palk, mis sisaldab preemiaid, lahkumishüvitisi ja autokompensatsiooni, oli 2004. a. 10 471 krooni, mis on võrreldes 2003. aastaga kasvanud 11%. Keskmised brutopalgad 2002-2004 olulisemate töötajagruppide lõikes on toodud järgmises tabelis.

Keskmised brutopalgad Ettevõttes 2002-2004			
	2002	2003	2004
	(EEK)	(EEK)	(EEK)
Ehitus & hooldus	8 298	8 038	9 195
Teenindus	5 549	6 864	6 944
Muu	13 185	14 390	17 309
Kokku	8 879	9 424	10 471

Konkurents

Ettevõtte on kaabelleviklientide arvult Eesti suurim kaabelleviteenuste pakkuja. Olulisimal turul, Tallinnas, on detsembris 2004 läbiviidud OÜ Ariko MG küsitluse alusel¹² Ettevõtte turuosa klientide arvu poolest 51 %; Ettevõtte hinnangul ei ole Ettevõtte turuosa kogu Eestis sellest oluliselt erinev. Peamine konkurent kaabelleviteenuste valdkonnas on AS STV, kellega Ettevõtte konkureerib Tallinna, Tartu, Pärnu, Viljandi ja Rakvere turul. Mitmetes väiksemates piirkondades on Ettevõtte ainuoperaator. Hinnataseme poolest on AS STV mõnevõrra odavam teenusepakkuja kui AS Starman, kuid Ettevõtte arvates on Ettevõtte eelisteks tugev bränd ning kvaliteetne kaabellevivõrk.

Ettevõtte peab ennast Internetiteenuste pakkumisel kodukasutajatele turuliidriks piirkondades, kus Ettevõtte Internetiteenust pakub. Ettevõtte olulised konkurendid Internetiteenuste osas on Elion Ettevõtted AS ja AS STV. Tava-telefoniteenuste osas loeb Ettevõtte oma olulisimaks konkurendiks Elion Ettevõtted AS-i.

¹² OÜ Ariko MG turu-uuring „Starman Kaabel-TV ja Interneti püsiühenduse uuring” (dets. 2004).

Vaidlused ja hagid

Ettevõtte on kaasatud alljärgnevatesse kohtuvaidlustesse:

- Tallinna Linnakohtus: OÜ Baccata hagi Ettevõtte vastu 204 838,56 krooni nõudes. Hagi aluseks on tasumata tööettevõtulepingu tasu. Kohtuistung aega ei ole veel määratud.
- Eesti Kaubandus-Tööstuskoja arbitraažikohtus: Ettevõtte hagi Tele2 OÜ ja Tele2 Eesti AS vastu kahju hüvitamise ja ostuhinna alandamise õiguse tunnustamise nõudes summas 1 886 414,83 krooni. Viimane istung toimus 23. mail 2005 ja arbitraažikohtu otsus kuulutatakse eeldatavalt 21. juunil 2005.

AS-i Telset Telecommunications Group, Tallinna Kaabeltelevisiooni AS-i ja AS-i Levi Kaabel nimel on esitatud pretensioone AS-i Telset vastu AS-st Telset Telecommunications Group puuduoleva vara tagasisaamiseks. Nendest pretensioonidest ei pruugi kohtuvaidlust tulla. Antud juhtumi puhul ei ole tegemist otseselt Ettevõttele kuuluva vara nõudega ega Ettevõtte nimel esitatud pretensioonidega.

Ettevõtte ei kavatse lähitulevikus hagnosis esitada. Ettevõtte ei ole teadlik olulistest hagnosis, mida võidakse tema vastu vahekohtule või kohtule esitada.

Riskide juhtimine ja kindlustus

Riskide juhtimine

Ettevõttes osalevad suuremate riskide identifitseerimisel ja juhtimisel juhatus ning spetsiaalkomiteed (Investeermiskomitee – vt. *Ettevõtte tegevus - Investeermispoliitika*; Hinnakomitee – otsustab ettevõtte hinnad ja soodustused; Kvaliteedikomitee – lahendab Ettevõtte teenuste kvaliteediga seotud küsimusi; Teenuste Komitee – otsused teenuse paranduste ja uute teenusearendusprojektide osas; Kanalikomitee – otsused näidatava kanalivaliku osas). Ettevõtte on kirjeldanud edukaks igapäevaseks toimimiseks vajalikud protseduurid ning Ettevõtte juhtimissüsteemid vastavad ISO 9001:2000 nõuetele.

Peamised riskid, mille jälgimisega pidevalt tegeletakse, on seotud konkurentsi ning turu mahtude ja võimalustega. Riskide hindamiseks ja otsuste langetamiseks kogutakse jooksvat informatsiooni ning võrreldakse neid varem püstitatud eesmärkidega. Finantsdirektor informeerib juhatust eesmärkide ja tegelike tulemuste vastavusest igakuiselt ning tavapäratute juhtumite esinemisel kohe. Korrigeerimisotsused võtab vastu juhatus. Riskide juhtimisel püütakse süsteemsuse juures säilitada operatiivsus ja paindlikkus, mis on ajalooliselt taganud Ettevõttele edu kiirelt muutunud turu tingimustes.

Iga uus toode või teenus, mis väljub varasema igapäevase majandustegevuse raamest, saab enne tegevuse alustamist Ettevõtte nõukogu heakskiidu. Sellele järgneb täpsem tasuvusanalüüs koos tehniliste lahenduste uurimisega ning nõukogu otsus toote/teenuse turule toomiseks. Uute toodete/teenustega seonduvaid võimalikke riske vähendatakse välisekspertide arvamusi kasutades ning katsetuste ja prooviperioodide abil.

Järgnevalt on toodud Ettevõtte riskide juhtimise poliitika peamiste finantsriskide vallas:

- Krediidirisk. Krediidirisk on potentsiaalne kahju, mille ettevõtte kannab juhul, kui tema kliendid ja äripartnerid ei täida oma kohustusi. Tegevuse eripärast tingituna (suur hulk kliente suhteliselt väikeste üksikmaksetega) ei oma Ettevõtte üksikuid olulisi krediidiriske. Ettevõtte lühiajalisi vabasid vahendeid paigutatakse kõrge krediitkõlblikkusega finantsinstrumentidesse.

Võlgnevustega tegelemiseks on ette nähtud spetsiaalsed, end praktikas juba õigustanud protseduurid. Need protseduurid hõlmavad kliendi informeerimist võlast (telefoni teel ja meeldetuletava kirjaliku teate abil), kliendi kaablisignaali väljalülitamist, kliendi võla inkassomenetlusse andmist ning võlgnevuse mahakandmist. Nõuete kvaliteedi osas teostab Ettevõtte jooksvalt krediidianalüüsi.

- Valuutarisk. Ettevõtte on avatud USA dollari kursi muutustele. Igakuistest kuludest 1/4 kuni 1/3 on kas otseselt või kaudselt seotud USA dollari kursi muutustega. Samuti on dollaripõhised investeeringud Internetiseadmetesse. Valuutakursside kõikumise mõju Ettevõtte majandustulemile on siiski võrreldes Ettevõtte kogu majandustulemiga suhteliselt väike. Juhtkond on võrrelnud kursiriski vastu kaitsmise võimalusi ja vastavaid kulusid riski suurusega ning leidnud, et USA dollari positsioonide katmine ei ole vajalik.
- Intressirisk. Ettevõtte poolt kaasatud laenudest on enamuse intress seotud 6 kuu Euriboriga. Seega on Ettevõtte avatud muutustele eurointressides. Arvestades Ettevõtte tugevnenud finantspositsiooni ei tohiks lähitulevikus laenude intressikulud märgatavalt suurene da isegi eurointresside tõusu tingimustes. Ettevõtte jälgib muutusi rahvusvahelisel rahaturul ning võrdleb finantseerimispakkumisi nii ujuva kui fikseeritud intressi baasil. Intressiriski mõju Ettevõtte majandustulemustele on väike ning juhtkonna hinnangul puudub vajadus antud riski katmiseks.

Kindlustus

Ettevõtte on erinevate riskide maandamiseks sõlminud vastavad kindlustuslepingud. Need katavad nii Ettevõtte varadega seotud riske kui ka Ettevõtte juhtimisotsustest tulenevaid riske. Ettevõtte poolt aastatel 2002-2004 tasutud kindlustuspreemiad erinevate kindlustusliikide lõikes on toodud järgmises tabelis.

Ettevõtte poolt tasutud kindlustuspreemiad 2002-2004			
	2002	2003	2004
	(EEK tuhat)	(EEK tuhat)	(EEK tuhat)
Vastutuskindlustus	61	95	101
Varakindlustus	27	47	66
Autode kindlustus	140	186	282
Kokku	228	328	449

Ettevõtte juhtkonna vastutuskindlustuse lepinguga (kehtivusaeg 01.01.2005 – 31.12.2005) on kindlustatud järgmiste isikute vastutus: Nigel Philip Williams, Roman Babka, Ivan Volmuth, Sven Ilmar Oksaar, Rain Lõhmus, Jaak Ennuste, Peeter Kern, Indrek Kuivallik, Rändy Hütsi, Henri Treude, Hans Larsson, Jüri Pokk. Kindlustuslepingu hüvituspiir on 1 000 000 krooni ja omavastutus 50 000 krooni iga kindlustatu ja kindlustusjuhtumi kohta.

Vara kindlustamisel on lähtutud põhimõttest, et kindlustatud on asukohad, kus varade väärtus on vähemalt 100 000 krooni. Võrgu hajutatuse tõttu ei ole Ettevõtte lugenud otstarbekaks võrku eraldi kindlustada. Varakindlustusleping kehtivusajaga 01.01.2005 – 31.12.2005 on Ettevõtte poolt sõlmitud tulekahju, loodusõnnetuse, kuriteo ja SVVE (sooja vee, ventilatsiooni ja elektriseadme rikkest põhjustatud järgkahju kindlustatud varale) vastu. Kindlustussumma suuruseks on 57 130 000 krooni ning omavastutus 10 000 krooni.

Eraldi on 2004. a. lõpus sõlmitud kaskokindlustuslepingud 33-le pakiautole ja sõiduautole. Liikluskindlustuslepingud on sõlmitud kõigi Ettevõtte kasutuses olevate sõidukite kohta.

Oma sisult on kindlustuspreemiatega võrreldavad ka Internetiseadmetega seotud kulude all kajastatud Internetiseadmete hoolduslepingud. Erinevalt varakindlustusest, kus kaetakse selliseid riske nagu tulekahju, kuriteod, loodusõnnetused jms., on antud juhul tegemist tootjapoolsete kohustustega tehniliste probleemide ilmnemisel tõrkuvad seadmed kiirkorras vahetada. Esimesed sellised lepingud sõlmis Ettevõtte 2002. a. detsembris. Viimase kolme aasta jooksul makstud summad on järgnevad: 2002 – 13 000 krooni; 2003 – 158 000 krooni; 2004 – 171 000 krooni. 2005. a. sõlmitud ja 2005. aastal sõlmitavate lepingute alusel prognoosib Ettevõtte lepingujärgselt tasutavaks summaks ligikaudu 630 000 krooni.

ETTEVÖTTE ARENGUSUUNAD JA PERSPEKTIIVID

Käesolevas peatükis esitatud prognoosid on koostatud Ettevõtte juhtkonna poolt ja kinnitatud Ettevõtte nõukogu poolt 23. mail 2005. Prognoosid rajanevad eeldustel, mida Ettevõtte juhtkond prognooside tegemise hetkel pidas mõistlikeks, kuid mis ei pruugi tulevikus täituda. Muu hulgas on juhtkond eeldanud, et prognoosiperioodi jooksul Ettevõtte turuosa ei kahane, Eesti majanduskeskkond ei halvene, Eesti keskmise palga ja elatustaseme tõus jätkub sarnaselt viimaste aastate trendile ja kaabeltelevisiooni ning telekommunikatsiooni valdkonda mõjutav regulatsioon ei muutu.

Ettevõtte plaanib 2005. a. lõpuks lõpetada 2004. a. Tele2 OÜ-lt omandatud tütarettevõtete kaabellevivõrkude renoveerimise. Samuti jätkatakse kvaliteedi tõstmisele suunatud investeeringuid kogu Ettevõtte võrgu osas. Peamiselt on kaabellevivõrku suunatud investeeringud seotud vanemat tüüpi võrkude andmesidet võimaldavateks võrkudeks ümberehitamisega.

Uute võrkude ehitus on lähitulevikus oodatavalt väiksema tähtsusega, kuna enamuse tasuvaid piirkondi on Ettevõtte võrguga kaetud. Peamiselt on uute võrguehituste näol tegemist väiksemate projektidega Tallinna ümbruses asuvas uuselamurajoonides. Tallinna linnas on olulisima võrgulaiendusena plaanis 2006. aastal ehitada 3000 koduni ulatuv kaabellevivõrk Kalamaja linnaossa.

Koguinvesteeringutest suurim osa ongi suunatud võrkude arendamiseks ja ehitamiseks. 2005. aasta oodatav koguinvesteeringute maht on ligikaudu 58 miljonit krooni ning see kasvab 2006. aastal peamiselt võrguinvesteeringute kasvu tõttu ligi 61 miljoni kroonini. Edaspidi investeeringute maht aga langeb ning 2008. aastaks jõuab ligikaudu 49 miljoni kroonini.

Kaabeltelevisiooniteenuste osas on Ettevõtte oma tegevusaastate jooksul välja arendanud hea hinna-kvaliteedi suhtega teenuse ning jätkab turuliidrina. Turg tervikuna on jõudnud küpsesse faasi, näidates kliendimahtude osas aeglast orgaanilist kasvu.

Kaabeltelevisiooni tulude oodatav kasv on peamiselt tingitud ARPU kasvust. 2005. aasta lõpuks on ARPU suurusks oodatavalt 60 krooni kuus (ARPU summad on toodud ilma käibemaksuta) ning see kasvab 2008. aastaks 74 kroonini. Klientide arvu kasv on samas suhteliselt tagasihoidlik, kasvades 2005. aasta lõpuks 135 tuhande kliendini ning edasi kuni 2008. aastani keskmiselt 1,2% aastas. 2008. aasta lõpuks on oodatav kaabeltelevisiooni klientide arv ligikaudu 140 tuhat.

Internetiteenuste turgu iseloomustavad üha tihenev konkurents ning Eesti suhteliselt kõrge "Internetiseerituse" tase. Internetiteenuste käibe kasvu aeglustumise põhjuseks on ka tiheda konkurentsi tõttu langev tulu kliendi kohta. Teenuse arendamise osas on põhiliseks eesmärgiks andmeedastuskiiruse tõstmine.

Tulude kujunemisel on Internetiteenuste osas jälgitavad kaabeltelevisiooniteenustega vastupidised trendid. Selles segmendis on tulude kasv tingitud peamiselt klientide arvu kasvust. Samal ajal ARPU väheneb. Internetiteenuse klientide arv kasvab Ettevõtte prognoosi kohaselt 2008. aastaks oodatavalt 51 tuhande kliendini. ARPU suurus aga väheneb pidevalt, moodustades 2005. aasta lõpus 209 krooni kuus, 2008. aasta lõpus aga oodatavalt 172 krooni kuus.

2005. aasta üheks oluliseks eesmärgiks on Ettevõtte põhjalik tutvustamine telefoniteenuse pakkujana. See tegevussuund ei anna Ettevõtte kogukäibe kasvu osas kiireid lühiajalisi tulemusi, kuid tulevikupotentsiaali silmas pidades on tegemist perspektiivika haruga. 2004. aasta käivet telefoniteenuste osas planeeritakse 2005. aastal kasvatada enam kui kahekordselt. Telefoniteenuse pakkujana on Ettevõtte eeliseks see, et erinevalt mitmetest kohalikul turul Elion Ettevõtte AS-le alternatiivi pakkuvatest operaatoritest on Ettevõttel oma võrk, millest enamuse on ehitatud mitte vaid kaabeltelevisiooniteenust silmas pidades.

Lähemate aastate oodatav telefoniteenuse klientide arvu kasv on suhteliselt kiire – Ettevõtte prognoosib 2005. aasta lõpuks klientide arvu tõusu ligi 8 tuhande kliendini ja 2008. aasta lõpuks juba 31 tuhande kliendini, mis teeb kesk-

miseks kumulatiivseks aastaseks kasvumääraks ligikaudu 57%. Telefoniteenuste ARPU mõnevõrra langeb – 2005. aasta oodatavalt 125 krooni tasemelt kuus prognoosib Ettevõtte 2008. aastaks langust 114 kroonini kuus.

Olemasolev kaabelvivõrk ning kliendibaas pakuvad võimalusi ka mitmeteks uuteks äriks lahendusteks. 2005. aastal teeb Ettevõtte olulise investeeringu digitaalteleviseiooni arendamisse. Ettevõtte esialgsete plaanide kohaselt alustatakse teenuse pakkumist 2005. aasta teises pooles, mis võimaldab klientidele pakkuda paremat heli- ja pildikvaliteeti ning välja töötada mitmeid digitaalteleviseiooniga seotud lisateenuseid.

Digitaalteleviseiooni osas on Ettevõttel plaanis alustada kahe põhilise teenuse pakkumist: STB (*set top box*)-tehnoloogial põhinev digitaalteleviseioon ja PVR (*personal video recording*) lisateenus, mis võimaldab kliendil salvestada edastatavaid saateid digitaalselt vastava lisaseadme kõvakettale. Nendest esimese teenuse oodatav klientide arv 2005. aasta lõpus on ligikaudu 3 tuhat, mis Ettevõtte hinnangul kasvab 2008. aasta lõpuks 17 tuhandeni. PVR lisateenuse klientide arv on oodatavalt mõnevõrra väiksem, kasvades käivitamisajast 400 kliendi tasemelt 2008. aastaks ligi 4 tuhande kliendini. Prognoosides on juhatuse arvestanud konstantse ARPU-ga, mis digitaalteleviseiooni teenuse puhul on 78 krooni kuus ja PVR-teenuse puhul 163 krooni kuus

Ettevõtte strateegias on olulisel kohal erinevate teenuste kombineerimise kontseptsioon, mida Ettevõtte üritab rohkematele klientidele müüa. Tegemist on maailmas kaabeltelevisiooni- ja telekommunikatsiooniettevõtete hulgas levinud müügistrateegiaga, mille aluseks on põhimõte, et erinevad teenused toetavad üksteise müüki. Klientidele pakub teenuste kombineerimine võimalust osta erinevad teenused ühelt pakkujalt ning sellega seoses maksta üksikute teenuste eest soodsamat hinda.

Ettevõtte oodatav käibe kasv jääb Ettevõtte hinnangul 2005. aastal varasemate aastatega võrreldes mõõdukamaks – Ettevõtte prognoosib ligikaudu 24%-list käibe kasvu. Ettevõtte eesmärgiks on jõuda 2005. aasta lõpuks 187 miljoni kroonise käibeni ning kasvatada käive 2008. aastaks ligikaudu 291 miljoni kroonini.

Ettevõtte prognoosib 2005. aastal EBITDA kasvu ligikaudu 60 miljoni kroonini, mis tähendab 2004. aastaga võrreldavat 32% EBITDA marginaali. Aastatel 2006-2008 prognoosib Ettevõtte EBITDA marginaali stabiliseerumist ligikaudu 39% - 40% tasemel.

Ettevõtte prognoosid aastateks 2005-2008

	2005	2006	2007	2008
Kaabeltelevisiooni ARPU (EEK)	60	64	69	74
Internetiteenuse ARPU (EEK)	209	192	181	172
Telefoniteenuse ARPU (EEK)	125	121	118	114
Digitaal-TV ARPU (EEK)	78	78	78	78
PVR teenuse ARPU (EEK)	163	163	163	163
Kaabeltelevisiooni klientide arv (tuh.)	135	136	138	140
Internetiklientide arv (tuh.)	33	41	46	51
Telefoniklientide arv (tuh.)	8	14	22	31
Digitaal-TV klientide arv (tuh.)	3	9	13	17
PVR teenuse klientide arv (tuh.)	0,4	2	3	4
Kaabeltelevisiooni käive (tuh. EEK)	95 059	101 292	109 623	118 902
Internetiteenuse käive (tuh. EEK)	76 439	92 418	100 019	104 603
Telefoniteenuse käive (tuh. EEK)	5 770	16 168	26 026	37 073
Digitaal-TV ja PVR teenuse käive (tuh. EEK)	789	7 478	14 414	21 185
Käive muudest teenustest (tuh. EEK)	9 180	10 171	9 420	9 267

(Jätkub järgmisel lehel)

Ettevõtte prognoosid aastateks 2005-2008 (järg)

	2005	2006	2007	2008
EBITDA marginaal	32%	37%	39%	39%
EBITDA (tuh. EEK)	60 691	84 263	102 128	113 663
Investeeringud kokku (tuh. EEK)	57 894	61 283	52 571	48 888
Töötajate arv aasta lõpus	185	205	223	236

- Internetiteenuse käibeprognoos sisaldab lisaks teenusekäibe prognoosile ka modemirendi käibe prognoosi;
- Kõik ARPU prognoosid on esitatud aastalõpu seisuga;
- Kõik käibeprognoosid on arvatud aasta keskmise klientide arvu ja keskmise ARPU alusel.

ETTEVÖTTE JUHTIMISSTRUKTUUR

Juhtimisstruktuuri kirjeldus

Ettevõtte juhtimisstruktuur koosneb aktsionäride üldkoosolekust, järelevalveorganist (nõukogu) ning juhtimisorganist (juhatuse). Ettevõtte kõrgeimaks juhtorganiks on aktsionäride üldkoosolek, mis valib ja kutsub tagasi nõukogu. Nõukogu omakorda valib ja kutsub tagasi juhatuse ning teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle Ettevõtte juhtimisel.

Aktsionäride üldkoosolek

Aktsionäride üldkoosolek on Ettevõtte kõrgeim juhtimisorgan, mille pädevuses on põhikirja muutmine; aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine; vahetusvõlakirjade väljalaskmine; nõukogu liikmete valimine ja tagasikutsumine; nõukogu liikmetele tasu maksmise otsustamine; audiitori valimine; erikontrolli määramine; majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine; Ettevõtte lõpetamise, ühinemise, jagunemise ja ümberkujundamise otsustamine; juhatuse või nõukogu liikme või aktsionäri vastu nõude esitamise otsustamine; nõukogu liikmega tehingu tegemise otsustamine ning muud seadusega üldkoosoleku pädevusse antud küsimused. Üldkoosolek võib vastu võtta otsuseid teistes Ettevõtte tegevust puudutavates küsimustes juhatuse või nõukogu nõudmisel.

Aktsionäride üldkoosolek on õigustatud otsuseid vastu võtma, kui koosolekul osaleb või on esindatud üle poole aktsiatega esindatud häälest. Otsuste vastuvõtmiseks on vajalik koosolekul osalejate või seal esindatud aktsionäride poolthääle enamus. Põhikirja ja aktsiakapitali muutmise, vahetusvõlakirjade väljalaskmise ning Ettevõtte ühinemise, jagunemise, ümberkujundamise või lõpetamise otsuste poolt peab olema 2/3 koosolekul esindatud häälest.

Nõukogu

Nõukogu planeerib Ettevõtte tegevust, korraldab Ettevõtte juhtimist ning teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Nõukogul on 5 – 8 (viis kuni kaheksa) liiget ning nõukogu pädevuses on Ettevõtte tegevuse ja strateegilise arengu planeerimine ning Ettevõtte arenguplaani kinnitamine; äriplaani ja aastaeelarve kinnitamine ja muutmine; juhatuse instrueerimine Ettevõtte juhtimise teostamisel ja juhatuse tegevuse üle järelevalve teostamine; juhatuse liikmete valimine ja tagasikutsumine; juhatuse liikmete ülesannete kindlaksmääramine ja tasu maksmise põhimõtete kehtestamine; prokuristi nimetamine ja tagasikutsumine; juhatuse poolt ette valmistatud aastaaruande kinnitamine ja kasumi jaotamise ettepanekus muudatuste tegemine; üldkoosoleku päevakorra määramine; juhatusele nõusoleku andmine igapäevase majandustegevuse raamest väljuvateks tehinguteks ning tegevusteks; juhatuse esimehe nimetamine; muude seaduse või põhikirjaga nõukogu pädevusse antud küsimuste otsustamine. Nõukogu annab juhatusele korraldusi Ettevõtte juhtimise korraldamisel. Nõukogu nõusolek on nõutav tehingute tegemiseks, mis väljuvad Ettevõtte igapäevase majandustegevuse raamest. Põhikirja kohaselt on sellisteks igapäevase majandustegevuse raamest väljuvateks tehinguteks muu hulgas kinnisasjade omandamine ja võõrandamine, eelarves sätestamata varade või ettevõtete omandamine (kui selliste tehingute väärtus ületab 500 000 krooni), tütarettevõtjate omandamine, ühinemine, jagunemine ja võõrandamine, Ettevõtte majandustegevuse oluline muutmine või uute tegevusalade lisandumine, kohustuste võtmine ning laenude ja garantiide andmine ja võtmine, mis ületab eelarves ettenähtud mahtu, lepingute sõlmimine ja muutmine Ettevõtte aktsionäridega või selliseid lepinguid puudutavad küsimused.

Lisaks eeltoodule sätestab põhikiri, et nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini kui kord kolme kuu jooksul. Koosoleku toimumisest ja päevakorrast teatatakse liikmetele vähemalt 30 päeva ette. Nõukogu koosolek on õigustatud otsuseid vastu võtma, kui kohal on üle poole liikmetest. Kui nõutavat arvu liikmeid ei ole kohal, kutsub nõukogu esimees kokku uue koosoleku sama päevakorraga, mis ei toimu varem kui 30 päeva pärast. Uus koosolek on õigustatud otsuseid vastu võtma, kui kohal on üle poole liikmetest. Koosoleku otsus äriplaani ja aastaeelarve kinnitamise ja muutmise ning igapäevase majandustegevuse raamest väljuvate tehingute küsimustes on vastu võetud, kui otsuse poolt hääletab vähemalt $\frac{3}{4}$ koosolekul viibivatest nõukogu liikmetest. Üle-

jäänud küsimustes on vajalik kohalviibivate liikmete häälteenamus. Kui nõukogu otsus võetakse vastu seaduses sätestatud korras koosolekut kokku kutsumata, on otsus vastu võetud, kui selle poolt hääletab üle poole liikmetest, kui põhikiri või seadus ei sätesta suurema häälteenamuse nõuet.

Nõukogu liikmed valitakse kolmeks aastaks. Nõukogu liikmetel on õigus saada tasu oma ülesannete täitmise eest. Nõukogu liikmed valivad enda hulgast nõukogu esimehe.

Aksionäride leping (vt. ka *Aksionärid – Aksionäride leping*) sätestab, et aksionäride lepingu pooled kohustuvad valima nõukokku samad isikud, kes on nõukogu liikmeteks aksionäride lepingu allakirjutamise ajal ning toetama samade isikute jätkamist nõukogu liikmetena aksionäride lepingu allakirjutamisele järgneva 12 kuu jooksul.

2. juunil 2005. a. toimunud aksionäride üldkoosolekul valiti Ettevõtte nõukogu liikmeteks Indrek Kuivallik, Hans Larsson, Roman Babka, Jaak Ennuste, Nigel Philip Williams, Sven Ilmar Oksaar ning Rain Lõhmus. Aksionäride lepingus on kokku lepitud, et aksionäride lepingu allakirjutamisele järgneva 12 kuu jooksul täidab nõukogu esimehe kohuseid Nigel Philip Williams. Nõukogu 2. juuni 2005. a. koosolekul valiti nõukogu esimeheks Nigel Philip Williams. Andmed nõukogu liikmete ametikoha, hariduse, viimase kolme aasta töö- ja ametikohtade, oluliste ärihuvide ning juhatuse liikmetele või nende lähikondlastele kuuluvate Ettevõtte väärtpaberite kohta, samuti nõukogu liikmete kontaktandmed on kajastatud käesoleva prospekti lisades.

Juhatus

Juhatus esindab ja juhib Ettevõtet ning peab juhtimisel kinni pidama nõukogu seaduslikest korraldustest. Juhatus juhib Ettevõtet põhikirjas sätestatud korras. Ettevõtet juhitakse heas usus ja otstarbekuse printsibist lähtuvalt ning head finants- ja äritava järgides, eesmärgiga suurendada Ettevõtte aktsiate väärtust. Aastaeelarve ja äriplaan kuuluvad Ettevõtte juhtimisel rangelt järgimisele. Ettevõtet võib esindada juhatuse esimees üksi või kaks juhatuse liiget ühiselt. Juhatus valitakse nõukogu koosoleku otsusega kolmeks aastaks. Juhatusel on 3 – 6 (kolm kuni kuus) liiget. Juhatuse liikmete uuesti- ja tagasivalimine on lubatud. Juhatuse liikmed võivad korraldada juhtimist omal äranägemisel kooskõlas seaduse ja põhikirjaga. Vastavalt Ettevõtte põhikirjale on juhatuse liikmel keelatud osa võtta hääletamisest, kui otsustatakse tema ja Ettevõtte vahelise tehingu tegemiseks nõusoleku andmist, samuti juhul, kui otsustatakse tehingu tegemist Ettevõtte ja juriidilise isiku vahel, milles sellisel juhatuse liikmel või tema lähikondsel on oluline osalus.

Nõukogu 2. juuni 2005. a. koosolekul valiti Ettevõtte juhatuse liikmeteks Peeter Kern, Henri Treude ja Rändy Hütsi ning juhatuse esimeheks määrati Peeter Kern. Andmed juhatuse liikmete ametikoha, hariduse, viimase kolme aasta töö- ja ametikohtade, oluliste ärihuvide ning juhatuse liikmetele või nende lähikondlastele kuuluvate Ettevõtte väärtpaberite kohta, samuti juhatuse liikmete kontaktandmed, on ära toodud käesoleva prospekti lisades.

Juhatus ja nõukogu liikmete töötasud ja preemiad

Viimasel majandusaastal (2004) Ettevõtte ja Ettevõtte tütarettevõtjate poolt juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud töötasudest ja preemiast ning jooksva majandusaastal (2005) juhatuse ja nõukogu liikmetele vastavalt prospekti koostamise ajal jõus olevatele lepingutele ning pädevate juhtorganite otsustele Ettevõtte ja Ettevõtte tütarettevõtjate poolt makstavatest töötasudest ja preemiast annab ülevaate järgmine tabel.

Juhatuse ja nõukogu liikmetele makstavad töötasud ja preemiad (EEK tuhat)

	2004			2005 (kavandata)		
	Töötasud	Preemiad	Töötasud ja preemiad kokku	Töötasud	Preemiad	Töötasud ja preemiad kokku
Summeerituna juhatuse liikmetele	1 131	0	1 131	1 968	1 955	3 923
Summeerituna nõukogu liikmetele	18	0	18	12	940	952

2004. a. maksti juhatuse liikmetele töötasu töölepingute, mitte juhatuse liikmete ametilepingute alusel ning seetõttu ei kajastu vastav summa Ettevõtte 2004. a. majandusaasta aruandes. Ettevõtte juhtkonda ei kuulu isikuid, kes ei ole juhatuse liikmed.

Ettevõtte nõukogu on 2. juunil 2005. a. kinnitanud Ettevõtte juhtkonna premeerimisskeemi, mis koosneb aktsiaoptsioonidest („Opsiooniskeem”) ja EBITDA kasvu põhjal arvutatavatest sularahapremiatest. Premeerimisskeemi soodustatud isikuteks on Peeter Kern, Rändy Hütsi, Henri Treude ja võimalikud uued juhatuse liikmed või tippjuhid.

Opsiooniskeemi kogumaht on kuni 690 000 Ettevõtte uut lihtaktsiat igaüks nimiväärtusega 10 krooni. Opsioonidelt makstakse erisoodustusmaksu opsioonide väljastamisel vastavalt Eesti maksuseadustele. Opsiooniskeemi alusel on 2. juunil 2005. a. sõlmitud lepingutega kolmele praegusele juhatuse liikmele väljastatud opsioone kokku kuni 600 000 uue aktsia märkimiseks. Opsioonid 90 000 uue aktsia märkimiseks on reservis väljastamiseks uutele juhatuse liikmetele või tippjuhtidele. Opsioonid on realiseeritavad kolmes järgus kaheaastaste perioodide jooksul alates 1. juulist 2006. Viimaste opsioonide realiseerimise tähtaeg lõpeb 30. juunil 2010. Esimese järgu opsioonide realiseerimishind on Pakkumise lõpule järgneva 3. kuni 8. nädala keskmine kauplemisshind + 15%, teise järgu opsioonide realiseerimishind on 2006. a. I kvartali keskmine kauplemisshind + 15% ja kolmanda järgu opsioonide realiseerimishind on 2007. a. I kvartali keskmine kauplemisshind + 15% (kõigis järkudes lahutatakse makstud dividend realiseerimishinnast).

Ettevõtte poolt juhatuse ning nõukogu liikmetele antud bilansiväliste laenude ja krediitide ning nende kasuks seatud tagatiste kogumaht

Ettevõtte ei ole andnud juhatuse ja nõukogu liikmetele bilansiväliseid laene ja krediite. Ettevõtte ei ole seadnud juhatuse ja nõukogu liikmete kasuks tagatisi.

Ettevõtte tehingud juhatuse ning nõukogu liikmete ning olulist ärihuvi omavate aktsionäridega

Viimase 3 majandusaasta jooksul on Ettevõtte teinud järgnevad tehingud juhatuse ning nõukogu liikmete ning olulist ärihuvi omavate aktsionäridega ning äriühingutega, milles juhatuse või nõukogu liikmetel ning olulist ärihuvi omavatel aktsionäridel on oluline ärihuvi:

- AS-ga Lõhmus, Haavel & Viisemann on sõlmitud konsultatsioonilepingud konsultatsioonideks kaabeltelevisiooni-, Interneti- ja telekommunikatsiooniteenuste turu alal, samuti seoses Tele2 OÜ tehinguga. Nende lepingute alusel on Ettevõtte maksnud AS-le Lõhmus, Haavel & Viisemann 2002. a. 443 tuhat krooni, 2003. a. 3 068 tuhat krooni ja 2004. a. 3 761 tuhat krooni (summad ei sisalda käibemaksu).
- Highbury Investments B.V.-ga on sõlmitud tähtajatu konsultatsioonileping konsultatsioonideks kaabeltelevisiooni-, Interneti- ja telekommunikatsiooniteenuste turu alal tunnihinde (200 eurot + käibemaks) alusel. Selle lepingu alusel on Ettevõtte maksnud Highbury Investments B.V.-le 2002. a. 21,5 tuhat eurot, 2003. a. 16,4 tuhat eurot ja 2004. a. 15,3 tuhat eurot (summad ei sisalda käibemaksu).

AKTSIONÄRID

Prospekti avaldamise seisuga on Ettevõtte aktsionärid OÜ Com Holding, OÜ Constock, Highbury Investments B.V. ja AS Lõhmus Holdings ning aktsionäride andmed ja neile kuuluvate aktsiate arv on järgmised:

OÜ Com Holding

Registrikood: 10654174

Aadress: Raua 32-33, 10152 Tallinn

Osalus: 1 934 280 aktsiat (moodustab 14,8180 % aktsiakapitalist)

OÜ Constock

Registrikood: 10640769

Aadress: Vana-Pärnu mnt. 23, 11614 Tallinn

Osalus: 2 364 120 aktsiat (moodustab 18,1109 % aktsiakapitalist)

Highbury Investments B.V.

Registrikood: 34136864

Aadress: Officia I, De Boelelaan 7, 1083HJ Amsterdam, Holland

Osalus: 8 377 920 aktsiat (moodustab 64,1811 % aktsiakapitalist)

Highbury Investments B.V. kuulub 100%-liselt Hollandi Antillidel registreeritud ettevõttele Portagas International N.V., mis omakorda kuulub 100%-liselt Royalton Partners'i poolt juhitavale erakapitalifondile (*private equity fund*) Royalton Capital Investors (varasema nimega Emerging Europe Capital Investors).

AS Lõhmus Holdings

Registrikood: 10396826

Aadress: Pärnu mnt. 15, 10141 Tallinn

Osalus: 377 250 aktsiat (moodustab 2,8900 % aktsiakapitalist)

Aktsionäride leping

Ettevõtte, Highbury Investments B.V., OÜ Constock, OÜ Com Holding, AS Lõhmus Holdings, Indrek Kuivallik, Peeter Kern ja Rain Lõhmus sõlmisid 12. jaanuaril 2005 Ettevõtte aktsionäride lepingu ja muutsid seda 2. juunil 2005 („Aktsionäride Leping”). Aktsionäride Leping asendab samade poolte vahel 25. juulil 2002 sõlmitud aktsionäride lepingut ning see jõustub Pakkumise läbiviimisel. Aktsionäride Leping sisaldab muu hulgas sätteid, mis reguleerivad Ettevõtte äritegevuse korraldamist, Ettevõtte juhtimist, Ettevõtte juhtide konkurentsikeelde, Ettevõtte aktsiate võõrandamist lepingu poolte poolt ning kasumijaotuse põhimõtteid.

Ettevõtte äritegevuse korraldamine

Aksionäride Lepingu pooled („Pooled”) on kokku leppinud, et Ettevõtte eesmärgiks on Eesti kaabelviteenuste turu arendamine ärielistel eesmärkidel. Ettevõtte põhitegevusaladeks on kaabel-TV võrkude püstitamine ja opereerimine ning telekommunikatsiooniteenuste ja –konsultatsiooni pakkumine.

Ettevõtte juhtimine

Aksionäride lepingu Ettevõtte juhtimist puudutavad sätted on kajastatud ülal peatükis *Ettevõtte juhtimisstruktuur*.

Konkurentsikeelud

Peeter Kern, Indrek Kuivallik ja Rain Lõhmus kohustuvad mitte konkureerima otseselt ega kaudselt Ettevõttega perioodil, mil nad on Ettevõtte või mõne konsolideerimisgrupi ettevõtte töötajad või juhid. Samuti kohustub Peeter Kern mitte osalema ühegi teise ettevõtte igapäevases juhtimises.

Highbury Investments B.V., OÜ Constock, OÜ Com Holding ja AS Lõhmus Holdings kohustuvad samuti hoiduma konkurentsist Ettevõttega perioodil, mil nad on Ettevõtte aktsionärid.

Pooled kohustuvad hoidma saladuses Ettevõtte konfidentsiaalset ärialast teavet, välja arvatud teave, mida tuleb avalikkusele edastada seoses Ettevõtte aktsiate noteerimisega Tallinna Börsil. Poole osalemist Ettevõttega konkureerivas äris Eesti Vabariigis loetakse konfidentsiaalsuskohustuse rikkumiseks, kui vastav Pool ei tõenda, et ei kasuta Ettevõtte ärialast teavet selliseks tegevuseks.

Ettevõtte aktsiate võõrandamine

Pooled kohustuvad mitte võõrandama Ettevõtte aktsiaid 6 kuu jooksul arvates Ettevõtte aktsiate esmase avaliku pakkumise („IPO”) toimumisest. Pärast nimetatud tähtaja möödumist võib Highbury Investments B.V. korraldada teisese avaliku pakkumise endale kuuluvate aktsiate võõrandamiseks. Pooled, kes on sel ajal juhatuse liikmed, võivad pakkuda kuni 25% neile kuuluvatest aktsiatest sellisel avalikul pakkumisel, kuid kohustuvad mitte võõrandama ülejäänud Poolte nõusolekuta oma ülejäänud aktsiaid ka järgneva 6 kuu jooksul tingimusel, et sellise Poolega sõlmitud juhatuse liikme ametilepingud on jõus vähemalt 3 aastat arvates IPO toimumisest.

Tehingud turutingimustel ja kasumijaotus

Ettevõtte kohustub tehinguid teostama ainult tavapärase majandustegevuse raames ja turutingimustel. Pooled kohustuvad mitte saama Ettevõtte ebatavalisi soodustusi. Töendamiskoormus vaidlustes selliste tehingute või soodustuste üle on vastavaid soodustusi saanud Poolel.

Pooled, kes on ühtlasi aktsionärideks, kohustuvad üldkoosolekul hääletama sellise otsuse poolt, millega iga majandusaasta kasumist jaotatakse vähemalt 25% (sellises summas sisalduvad kõik kasumi jaotamisel tasumisele kuuluvad maksud) dividendidena, kui aktsionäride poolt ei otsustata teisti seoses Ettevõtte arenguks vajalike investeeringute tegemisega või õigusaktidest tulenevate piirangutega.

Pooleliolev Aktsiate võõrandamine Highbury Investments B.V. poolt

Highbury Investments B.V. ja OÜ Com Holding on 6. mail 2005. a. sõlminud aktsiate müügilepingu, mille kohaselt OÜ Com Holding omandab Highbury Investments B.V.-lt 391 620 Aktsiat (3% kõigist Aktsiatest) Pakkumise käigus kujuneva müügihinnaga. Omandamine toimub samaaegselt Pakutavate aktsiate ülekannetega investorite kontodele. Sama lepinguga on OÜ Com Holding ja seda kontrolliv Peeter Kern võtnud Highbury Investments B.V. ees kohustuse 15 kuu jooksul Pakkumise läbiviimisest ilma Highbury Investments B.V. eelneva nõusolekuta mitte võõrandada OÜ-le Com Holding kuuluvaid Aktsiaid ega Peeter Kerni osalust OÜ-s Com Holding.

ETTEVÖTTE AKTSIAKAPITAL

Aktsiakapitali suurus, aktsiate arv ja nimiväärtus ning aktsiate liigid

Ettevõtte aktsiakapital on 130 535 700 krooni, mis jaguneb 10-kroonise nimiväärtusega nimelisteks lihtaktsiateks, mida on kokku 13 053 570. Kõigi Aktsiate eest on täielikult tasutud.

Kõik Aktsiad on registreeritud Eesti Väärtpaberite Keskregistris (ISIN EE3100008830).

Ettevõtte aktsiatega ei kaubelda prospekti avaldamise seisuga ühelgi reguleeritud turul. Ettevõtte taotleb aktsiate noteerimist üksnes Tallinna Börsil.

Aktsiatest tulenevad õigused

Aktsiatest tuleneb õigus osaleda aktsionäride üldkoosolekul ning õigus osaleda aktsiaseltsi kasumi jaotamisel ning aktsiaseltsi lõpetamisel allesjäänud vara jaotamisel, samuti kõik muud seaduses sätestatud lihtaktsiatest tulenevad õigused. Vastavalt põhikirjale annab iga aktsia selle omanikule aktsionäride üldkoosolekul ühe hääle. Aktsiad on vabalt võõrandatavad ning vabalt koormatavad. Võõrandamiseks ei ole vajalik ühegi pädeva asutuse või organi luba ning ei eksisteeri ühtegi muud piirangut aktsiate vabale võõrandamisele. Aktsiad on pärandatavad – aktsionäri surma korral läheb aktsia üle tema pärijale.

Aktsiatest tulenevate õiguste muutmiseks ei ole põhikirjaga kehtestatud seaduses sätestatud kõrgemaid kvoorumit ning otsustuskünnise nõudeid.

Aktsiakapitali suurenemine

Ettevõtte ei ole võtnud vastu ühtegi aktsiakapitali suurendamise otsust, mille alusel aktsiaid Pakkumise väljakuulutamise ajaks emiteeritud ei ole. Samuti ei ole Ettevõtte emiteerinud vahetusvõlakirju, mille arvel aktsiakapital suureneks võiks.

Põhikirjaga on antud Ettevõtte nõukogule õigus 3 aasta jooksul, arvates põhikirja muudatuse tegemisest 17. mail 2005, aktsiakapitali suurendada kuni 6 900 000 krooni võrra kuni 137 435 700 kroonini. Nõukogu saab seda õigust kasutada töötajate aktsiaoptsioonide (vt. *Ettevõtte juhtimisstruktuur – Juhatuse ja nõukogu liikmete töötasud ja preemiad*) realiseerimiseks. Aktsionäride koosolek on 17. mail 2005. a. otsusega välistanud aktsionäride eesõiguse märkida nõukogu poolt töötajate aktsiaoptsioonide realiseerimiseks väljaantavaid aktsiaid (aktsionäride koosoleku otsus lisatud käesolevale prospektile). Ettevõtte nõukogu on kehtestatud optsooniskeemi, mida on kirjeldatud peatükis *Ettevõtte juhtimisstruktuur* ning selle skeemi alusel on 2. juunil 2005. a. sõlmitud optsoonilepingud Peeter Kerni, Rändy Hütsi ja Henri Treudega. Ettevõtte ei ole emiteerinud muid tuletisväärtpabereid ega teinud muid tehinguid, millest tuleneks juhtorganite liikmetele või töötajatele õigus omandada Ettevõtte või Ettevõtte kontserni kuuluva äriühingu aktsiaid.

Dividendid

Ettevõtte pädevad juhtorganid ei ole võtnud vastu otsust ega andnud soovitusi dividendide tulevikus mingi ajaperioodi jooksul mitte maksta. Kõik Pakkumises osalevad aktsiad annavad õiguse saada dividendide ka 2005. a majandusaasta eest. Ettevõtte aktsionäride üldkoosolek otsustas 14. aprillil 2005. a. 2004. a. majandusaasta eest dividendide mitte maksta.

Muudatused Ettevõtte aktsiakapitalis ning aktsiate arvus

Noteerimistaotlusele eelnenud kolme aasta jooksul on Ettevõtte aktsiakapitali suuruses ning aktsiate arvus toimunud järgmised muudatused:

2002. a. emiteeriti 12 575 piiratud hääleõigusega eelisaktsiat (B-aktsiat) nimiväärtusega 100 krooni ülekursiga 895,409 krooni aktsia kohta. Emissioon oli suunatud AS-ile Lõhmus Holdings ning teised aktsionärid loobusid märkimise eesõigusest. Emissiooni tulemusena suurenes Ettevõtte aktsiakapital 42 254 400 kroonilt 43 511 900 kroonile. B-aktsiad registreeriti Eesti Väärtpaberite Kesksregistris ekslikult mitte eelisaktsiate, vaid lihtaktsiatena.

2005. aastal, samaaegselt aktsiate nimiväärtuse vähendamisega 100 kroonilt 10 kroonile (aktsiatükeldus), suurendati Ettevõtte aktsiakapitali fondiemissiooni teel jaotamata kasumi (18 568 457,73 krooni ulatuses) ja ülekursi (68 455 342,27 krooni ulatuses) arvel, andes iga aktsia kohta välja 2 täiendavat aktsiat. Fondiemissiooni tulemusena suurenes Ettevõtte aktsiakapital 43 511 900 kroonilt 130 535 700 kroonile. Aktsiakapitali suurendamine kanti äriregistrisse 26. mail 2005. Sama otsusega kaotati Ettevõtte põhikirjast B-aktsiate emiteerimise võimalus ja AS Lõhmus Holdings eelisaktsiad konverteeriti lihtaktsiateks.

Isikud, kellele kuulub 5% või rohkem Ettevõtte aktsiakapitalist

Isikud, kellele kuulub prospekti avaldamise seisuga 5% või rohkem Ettevõtte aktsiakapitalist ning neile kuuluvate hääleõigusega aktsiate arv on toodud järgmises tabelis.

Enam kui 5% omavate aktsionäride nimekiri	
Nimi	Hääleõigusega aktsiate arv
OÜ Com Holding	1 934 280
OÜ Constock	2 364 120
Highbury Investments B.V.	8 377 920

Ettevõtte ja/või tema tütarettevõtjate omandis olevad Ettevõtte aktsiad

Ükski Ettevõtte aktsia ei kuulu Ettevõttele ega ühelegi Ettevõtte tütarettevõtjale.

Kontrollosaluse omandamine

Ettevõttele ei ole eelmisel ega jooksva majandusaastal tehtud pakkumisi kontrollosaluse omandamiseks Ettevõttes. Samuti ei ole Ettevõtte eelmisel ega jooksva majandusaastal omandanud kontrollosalust mõnes teises äriühingus, emiteerides selleks aktsiaid.

MAKSUSTAMINE

Alljärgnev on kirjeldav kokkuvõte asjakohastest maksuseadustest. Kokkuvõte ei ole ammendav analüüs investori poolt aktsiate omandamise, omamise ja võõrandamise maksualastest tagajärgedest Eesti õigusaktide kohaselt. Seetõttu peaksid potentsiaalsed investorid konsulteerima oma maksunõustajatega, et saada täielikku informatsiooni oma maksukohustuste kohta nii Eesti kui ka oma asukohamaa õiguse kohaselt, arvestades ka rahvusvahelisi maksulepinguid. Alljärgnevalt käsitletud Eesti maksuõiguse sätted põhinevad prospekti kuupäeval kehtivatel seadustel ja teistel õigusaktidel, mis võivad pärast prospekti kuupäeva muutuda ka tagasiulatuva jõuga.

Kasu vara võõrandamisest

Tulu, mida Eesti Vabariigi residendist füüsiline isik saab Ettevõtte aktsiate müügist või vahetamisest, vaadeldakse selle isiku maksustatava tuluna. Tulumaksuga maksustatakse müügist saadud tulu, mis ületab aktsiate soetusmaksumuse nende omandamisel. Vahetamise puhul arvestatakse maksustatava tuluna vahetuse käigus saadud vara turuhinna ja aktsiate soetusmaksumuse vahe.

Tulu maksustatakse tulumaksuga 24 % perioodil, mil tulu saadi. Tulu tuleb deklareerida tulu saamise kalendriaastale järgneva aasta 31. märtsiks.

Eesti Vabariigis registreeritud juriidiliste isikute tulu Ettevõtte aktsiate müügist või vahetamisest tekkepõhiselt ei maksustata, vaid maksustamine leiab aset alles kasumi jaotamisel.

Mitteresidentide (füüsiliste või juriidiliste isikute) tulu Ettevõtte aktsiate võõrandamisest ei maksustata Eestis. Erand kehtib juhul, kui võõrandatakse vähemalt 10 % aktsiatest ettevõttes, mille vara tehingule eelnenud kalendriaasta viimase päeva bilansi seisuga koosnes üle 75 % ulatuses Eestis asuvast kinnisvarast või ehitis(t)est vallasvarana. Sel juhul rakendatakse tulule tulumaksu 24 % ulatuses. 31.12.2004 bilansi kohaselt ei kuulu Ettevõtte selle erandi alla ning Ettevõtte aktsiate võõrandamise puhul mitteresidendi poolt maksustatakse võimalik tulu võõrandamisest sellise mitteresidendi asukohamaa seaduste kohaselt.

Siiski maksustatakse Ettevõtte aktsiate võõrandamisest mitteresidendi poolt saadav tulu Eestis, kui mitteresident võõrandab Ettevõtte aktsiad ettevõtluse raames.

Eesti residentide kontrolli all oleva (otseselt või kaudselt enam kui 50% osalusest või häältest) madala maksumääraga territooriumil asuva mitteresidendi poolt Ettevõtte aktsiate võõrandamisel saadav tulu loetakse residendi maksustatavaks tuluks ja maksustatakse Eestis.

Dividendid

Kasumi jaotamisel dividendide või muude kasumieraldistena tasub Ettevõtte tulumaksu 24/76. Füüsilistele isikutele (nii Eesti residendid kui mitteresidendid) ning Eesti residentidest juriidilistele isikutele makstavalt dividendilt kinnipidamisi ei tehta.

Mitteresidentidest juriidilistele isikutele makstavatelt dividendilt peetakse kinni tulumaksu 24 % ulatuses, välja arvatud juhul, kui selline isik on selles äriühingus vähemalt 20 % hääleõiguslike aktsiate omanik ning tema asukohamaa ei ole madala maksumääraga territoorium. Sellisele maksustamisele kohaldatakse ka võimalikke topeltmaksustamise vältimise lepingu sätteid.

Riigilõiv ja muud kaudsed maksud

Ettevõtte aktsiate võõrandamisel ei kohaldata riigilõive ega muid kaudseid makse. Käesoleval ajal ei maksustata pärimist ega kinkeid, ehkki maksualased õigusaktid selliseid makse võimaldaksid ja neid võidakse kehtestada tulevikus.

Samas on Eesti Väärtpaberite Keskregistri kontohaldurid kehtestanud erinevad teenustasud väärtpaberite võõrandamisel.

Maksumäära alandamine

Praegused maksualased õigusaktid näevad ette tulumaksu järk-järgulise vähenemise 24 %-lt (24/76) kuni 20 %-ni (20/80). Maksumäärade alandamise elluviimine sõltub poliitilistest otsustest.

EESTI ÕIGUSLIK KESKKOND

Ettevõtte tegeleb peamiselt kaabeltelevisiooni- ja sideteenuste pakkumisega lõpptarbijatele ning on mitmetes Eesti linnades ja piirkondades kaabeltelevisiooniteenuste turuliider. Seetõttu antakse alljärgnevalt ülevaade nii side- kui ka konkurentsialastest õigusaktidest Eestis. Ülevaate näol on tegemist üldise kirjeldusega prospekti koostamise ajal kehtivatest õigusaktidest ning seda ei või käsitleda õigusnõuandena.

Elektroonilise side seadus

Kaabeltelevisiooni ja side valdkonda reguleerib Eestis peamiselt elektroonilise side seadus („ELSS”), mis jõustus 1. jaanuaril 2005.

Vastupidiselt varasemale regulatsioonile on ELSS-i kohaselt õigus sideteenuseid pakkuda igal isikul, kes on kandnud ettevõtjana Eesti äriregistrisse või on registreerinud äriregistris filiaali, kui ta on seaduses sätestatud korras Sideametile sideteenuse osutamisest teatanud. Seega ei sõltu sideteenuste pakkumise alustamine Sideameti otsusest või muust haldusaktist. See on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiviga 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv).

Kui sideteenuse osutamine eeldab numeratsiooni kasutamist numbriloo alusel, peab isikul olema numbriluba numeratsiooni kasutamiseks kooskõlas seaduses sätestatuga. Numbriload, mille eest tuleb maksta riigilõivu, väljastatakse üheaastase tähtajaga. Pärast numbriloo saamist on selle omanikul õigus ajaks teatud numbrid määramata ajaks enda kasutuseks broneerida. Broneering lõppeb, kui numbriluba ei pikendata.

ELSS-is lähenetakse täiesti uut moodi sideteenuse turgude valdkonnaspetsiifilisele reguleerimisele. Kasutusele on võetud *ex ante* ehk ennetavuse põhimõte, mis tähendab, et Sideamet märgib aktiivset rolli turu reguleerimises. Reguleerimise eesmärk on tagada konkurentsi soodustamisega sideteenuse osutajate paljusus, nende võrdne ja mittediskrimineeriv kohtlemine ning osutatavate teenuste kvaliteet ja kättesaadavus lõppkasutajatele.

Sideametil on õigus turgude valdkonnaspetsiifiliseks reguleerimiseks piiritleda turge, viia piiritletud turgudel läbi turuanalüüse, määrata kindlaks märkimisväärse turujõuga ettevõtja, kehtestada märkimisväärse turujõuga ettevõtjale kohustusi ja neid muuta ning samuti kehtestada sideettevõtjale kohustusi ja vabastada sideettevõtja kohustus-test seoses juurdepääsu ja sidumisega.

Turuanalüüs viiakse läbi vähemalt kord kolme aasta jooksul. Kui analüüsi käigus tuvastatakse ettevõtja, kes omab eraldi või ühiselt koos teiste ettevõtjatega märkimisväärset turujõudu, mis võimaldab tal tegutseda märkimisväärsel määral sõltumatult konkurentidest, lepingupartneritest ja lõppkasutajatest, tunnistab Sideamet vastava ettevõtja märkimisväärse turujõuga ettevõtjaks.

Sideamet võib sideettevõtja suhtes, kes on tunnistatud märkimisväärse turujõuga ettevõtjaks, kehtestada vastaval turul seoses sidumise või juurdepääsuga järgmisi kohustusi:

- kohustus avaldada juurdepääsu või sidumisega seotud andmed kuluarvestuse, tehniliste tingimuste, võrgu omaduste, teenuse osutamise tingimuste ja tasude kohta;
- kohustus avaldada näidispaakumine konkreetse juurdepääsu või sidumise teenuse kohta, mis peab sisaldama vastava teenuse osutamise tingimusi, sealhulgas tasusid;
- mittediskrimineerimise kohustus, mis peab tagama, et märkimisväärse turujõuga ettevõtja ning eriti vertikaalselt integreeritud märkimisväärse turujõuga ettevõtja, kes pakub teenuseid ettevõtjatele, kellega ta konkureerib jaemüügi tasandil, rakendab teiste ettevõtjate suhtes, kes osutavad sarnaseid teenuseid, samadel asjaoludel samaväärseid tingimusi ning et märkimisväärse turujõuga ettevõtja osutab teenuseid ja avaldab informatsiooni nendele ettevõtjatele samadel tingimustel ja samasuguse kvaliteediga nagu enda või oma tütarettevõtjate või partnerite puhul;

- sidumise või juurdepääsuga seotud tegevuste kohta eraldi arvestuse pidamise kohustus, mille raames Sideamet võib nõuda, et vertikaalselt integreeritud ettevõtja muudaks läbipaistvaks oma hulgimüügi hinnad ja sisemised transferhinnad;
- kohustus rahuldada teise sideettevõtja mõistlik taotlus juurdepääsuks konkreetsetele võrguelementidele ja võrguga seotud vahenditele ja võimaldada nende kasutamine, kui juurdepääsust keeldumine või juurdepääs eba-mõistlikel tingimustel takistab konkurentsi arengut jaemüügi tasandil või on lõppkasutajate huve kahjustav;
- kohustus edastada avalik-õiguslike juriidiliste isikute raadio- ja televisiooniprogramme;
- juurdepääsu või sidumist puudutavate kulude katmise ja hinnakontrolliga seotud kohustus ning kuludele orienteeritud tasudega ja kuluarvestussüsteemiga seotud kohustus.

Kui Sideamet leiab, et mõnel jaemüügiturul ei toimi konkurents ning kohustuse kehtestamine ettevõtjale ei taga konkurentsi toimimist, kehtestab Sideamet ettevõtjale ühe või mitu järgmistest kohustustest:

- hoiduda ülemäära kõrgete hindade rakendamisest;
- hoiduda konkurentide turule sisenemise takistamisest või konkurentsi piiramisest ülemäära madalate hindadega;
- hoiduda teatud lõppkasutajate põhjendamatust eelistamisest;
- hoiduda pakutavate teenuste omavahelisest põhjendamatust sidumisest selliselt, et klient on sunnitud ühe teenuse kasutamisel kasutama ka teist teenust ja tasuma selle eest.

Lisaks reguleerib ELSS sidumist. Sidumine on juurdepääsu eriliik, mis seisneb kahe või enama sidevõrgu tehnilises ja loogilises ühendamises viisil, mis võimaldab osutada sideteenuseid ühendatud sidevõrkude klientidele. Võrguteenuseid pakkuv sideettevõtja on kohustatud teise sideettevõtja soovi korral pidama heas usus läbirääkimisi sidevõrkude vastastikuseks sidumiseks, kui see on vajalik sideteenuse osutamiseks. Nimetatud kohustuse täitmiseks on sideettevõtja muu hulgas kohustatud avaldama teisele poolele, kellega ta on alustanud sidumise läbirääkimisi, kogu sidumiseks vajaliku teabe.

Sideamet võib kehtestada võrguteenuseid pakkuvale sideettevõtjale, kes kontrollib juurdepääsu lõppkasutajale, läbivühendatavuse tagamiseks vajalikke kohustusi, kaasa arvatud kohustuse võrkude sidumiseks. Sideamet võib nimetatud kohustusi kehtestada sõltumata sellest, kas sideettevõtja on tunnistanud märkimisväärse turujõuga ettevõtjaks.

ELSS kehtestab ka sideteenuse osutamisele ja kvaliteedile ning sidevõrkudele esitatavad nõuded ning samuti nõuded, mis puudutavad sideteenuse osutamist lõppkasutajale ja lõppkasutaja õiguste kaitset. ELSS-i regulatsioon põhineb suures osas võlaõigusseaduses sätestatud lepinguvabaduse põhimõttel, välja arvatud mõned piirangud tarbijate ja lõppkasutajate kaitseks.

Andmete turvalisuse ja kaitse peatükk põhineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivil 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatus ja elektroonilise side direktiiv).

Elektroonilise side valdkonna riiklikku korraldust ja järelevalvet käesoleva seaduse täitmise üle teostavad Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning Sideamet ELSS-is sätestatud pädevuse piires. Järelevalvet ELSS-i täitmise üle teostab ka Konkurentsiamet ELSS-i ja konkurentsiseadusega sätestatud pädevuse piires, Andmekaitse Inspeksioon isikuandmete kaitse seadusega sätestatud pädevuse piires ja Tarbijakaitseamet tarbijakaitse seadusega sätestatud pädevuse piires.

Sideametil on õigus teha täitmiseks kohustuslikke ettekirjutusi ELSS-is sätestatud nõuete, ELSS-i alusel kehtestatud õigusaktide ja Euroopa Liidu määruste rikkumise lõpetamiseks või ELSS-is sätestatud kohustuste täitmiseks. Ettekirjutusega pandud kohustuse täitmata jätmise korral võib Sideamet kohaldada sunnivahendit asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on 150 000 krooni.

Sideametil on õigus nõuda sideettevõtjalt ja teistelt isikutelt talle ELSS-iga pandud ülesannete täitmiseks vajalikku teavet. Isikud on kohustatud Sideametile sellist teavet andma.

ELSS näeb teatud juhtudel ette võimaluse lahendada vaidlus Sideametis, kui vaidluse osapool esitab selleks kirjaliku avalduse. Pärast vaidluse teiselt osapoolelt selgituse nõudmist lahendab Sideamet vaidluse, tehes lahendi avalduse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta. Sideamet ei lahenda lõppkasutajate ja sideettevõtjate vahelisi eraõiguslikke vaidlusi ning tarbijate kaebusi sideettevõtjate peale.

Muud side valdkonda reguleerivad õigusaktid

ELSS-i alusel on jõustunud järgmised õigusaktid:

- Eesti numeratsiooniplaan (majandus- ja kommunikatsiooniministri 4. aprilli 2005. a määrus nr 41);
- Numbri broneerimise tingimused (majandus- ja kommunikatsiooniministri 8. märtsi 2005. a määrus nr 29);
- Numbri liikuvuse tehnilised nõuded telefoniteenuse ja mobiiltelefoniteenuse osutaja vahetamisel (majandus- ja kommunikatsiooniministri 18. jaanuari 2005. a määrus nr 5);

Enne ELSS-i jõustumist reguleerisid vastavat valdkonda peamiselt 1999. aastal jõustunud kaabelleviseadus ja 2000. aastal jõustunud telekommunikatsiooniseadus. Mitmed nimetatud seaduste alusel vastu võetud määrused kehtivad veel praegugi, kuni nad ei ole uue määrusega asendatud. Äriühingu jaoks on neist olulisemad järgmised:

- Telekommunikatsioonivõrgu operaatori poolt kulude arvestamise ja kulude omistamise metoodika (Vabariigi Valitsuse 11. detsembri 2003. a määrus nr 312);
- Püsiliini- ja sidumisteenuste tasude arvestamise metoodika (Vabariigi Valitsuse 11. detsembri 2003. a määrus nr 313);
- Numeratsioonivahemiku, tunnuskoode ja lühinumbri reserveerimise ja kasutamise kord (teede- ja sideministri 4. augusti 2000. a määrus nr 64);
- Nõuded telekommunikatsioonivõrgule (teede- ja sideministri 20. detsembri 2000. a määrus nr 118);
- Nõuded telefonivõrgule (teede- ja sideministri 20. detsembri 2000. a määrus nr 117);
- Üldkasutatava telekommunikatsioonivõrgu opereerimise ja üldkasutatava telekommunikatsiooniteenuse osutamise nõuded (Vabariigi Valitsuse 4. detsembri 2000. a määrus nr 398);

Konkurentsiseadus

2001. aastal jõustunud konkurentsiseaduse („KonKS”) § 13 lõike 1 kohaselt omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja, kellele kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest või kelle positsioon võimaldab tal sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitsevat seisundit omab ka eri- või ainuõigust või olulist vahendit omav ettevõtja. Eri- või ainuõigusena käsitatakse riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse poolt ettevõtjale antud õigust, mis võimaldab tal olla kaubaturul teiste ettevõtjatega võrreldes eelisseisundis või ainsaks ettevõtjaks sellel kaubaturul. Olulist vahendit, sealhulgas loomulikke monopoli omavaks

loetakse ettevõtja, kelle omandis, valduses või opereerimisel on võrgustik, infrastruktuur või muu oluline vahend, mida teisel isikul ei ole võimalik või ei ole majanduslikult otstarbekas dubleerida, kuid millele juurdepääsuta või mille olemasoluta ei ole võimalik kaubaturul tegutseda.

Turgu valitseva seisundi omamine kaubaturul ei ole keelatud, kuid keelatud on selle kuritarvitamine. KonkS § 16 keelab ettevõtja poolt turgu valitseva seisundi otsese või kaudse kuritarvitamise kaubaturul, sealhulgas:

- otsese või kaudse ebaõiglaste ostu- või müügihindade või muude ebaõiglaste äritingimuste kehtestamise;
- tootmise, teenindamise, kaubaturu, tehnilise arengu või investeerimise piiramise;
- võrdväärsete kokkulepete sõlmimisel erinevate tingimuste pakkumise või rakendamise erinevatele äripartnereitele, pannes mõne neist sellega ebasoodsasse konkurentsiolukorda;
- kokkuleppe sõlmimise eelduseks tingimuse seadmise, et teine pool võtab endale kokkuleppe objektiga mitte-seotud lisakohustusi;
- ettevõtja sundimise endaga või teise ettevõtjaga koondumiseks, konkurentsi kahjustava kokkuleppe sõlmimiseks, kooskõlastatud tegevuseks või otsuse vastuvõtmiseks;
- põhjendamatu keeldumise kauba müümisest või ostmisest.

Kui ettevõtja on oma turgu valitsevat seisundit kuritarvitanud või eri- või ainuõigust omav ettevõtja on jätnud täitmata KonkS-is nimetatud kohustused, võib KonkS-i kohaselt ettevõtjat karistada väärteokaristusega. Turgu valitsevat seisundit kuritarvitava ettevõtja juhatuse, seda asendava organi või nõukogu liikmeid võib karistada rahatrahviga kuni 300 trahviühikut (18 000 krooni) või arestiga. Turgu valitsevat seisundit kuritarvitavat ettevõtjat võib karistada rahatrahviga kuni 500 000 krooni.

Juhul kui turgu valitsevat seisundit kuritarvitava ettevõtja juhatuse, seda asendava organi või nõukogu liikmetele on juba teo eest kohaldatud väärteokaristust ning nad panevad uuesti toime sama süüteo, võib neid vastavalt 2002. aasta karistusseadustikule („KarS”) karistada kriminaalkaristusega. KarS-i § 399 kohaselt võib turgu valitsevat seisundit kuritarvitava ettevõtja juhatuse, seda asendava organi või nõukogu liikmeid karistada rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega, kui süüdlasele on sama teo eest juba kohaldatud väärteokaristust. Turgu valitsevat seisundit kuritarvitavat ettevõtjat võib karistada rahatrahviga kuni 250 miljonit krooni, kui ettevõtjale on sama teo eest juba kohaldatud väärteokaristust. Samas on Konkurentsiamet kinnitanud, et tõenäoliselt ei ületa kohaldatav karistus 10% süüteo toime pannud ettevõtja eelmise aasta käibest.

TALLINNA BÖRS

Tallinna Börs

Tallinna Börs on ainuke Eestis tegutsev väärtpaberibörs, mille omanik on AS Tallinna Börs. AS-i Tallinna Börs enamusaktsionär on Rootsi ettevõtte OMX AB, mis omab osalust veel järgmistes väärtpaberibörsides: Kopenhaageni Väärtpaberibörs, Stockholmi Väärtpaberibörs, Helsingi Väärtpaberibörs, Riia Väärtpaberibörs ja Vilniuse Väärtpaberibörs.

Tallinna Börs on Põhjamaade ja Baltimaade börsiliidu NOREX liige. NOREX-i liikmed on veel Islandi Väärtpaberibörs, Oslo Väärtpaberibörs ja OMX väärtpaberibörsid (Kopenhaageni Väärtpaberibörs, Stockholmi Väärtpaberibörs, Helsingi Väärtpaberibörs, Riia Väärtpaberibörs ja Vilniuse Väärtpaberibörs).

Tallinna Börsi tegevus allub kahetasandilisele regulatiivsele süsteemile. Põhiregulatsioonid on kehtestatud seadustega ja valitsuse reeglitega. Neid täiendavad Tallinna Börsi reeglid. Olulisimad väärtpaberiturgu reguleerivad seadused on väärtpaberituru seadus, Eesti Väärtpaberite Keskregistri seadus ja Finantsinspeksiooniseadus.

Tallinna Börsi reeglistik on kehtestatud AS-i Tallinna Börs poolt, et tagada börsi regulaarne ja seaduslik toimimine. AS Tallinna Börs võib ühepoolset muuta ja täiendada börsi reeglistikku, kuid peab selleks saama Finantsinspeksiooni heakskiidu. Tallinna Börsi reeglistik kehtib kõikide börsi liikmete, börsil noteeritud ettevõtete ja Tallinna Börsi poolt reguleeritud vabaturul kaubeldavate ettevõtete suhtes.

Eesti Väärtpaberite Keskregister ja Aktsiate registreerimine

Eesti Väärtpaberite Keskregister (EVK) peab arvestust kõigi Eestis tegutsevate aktsiaseltside aktsiaraamatute ning kõikide Eestis avatud väärtpaberikontode ja pensionikontode üle. Samuti on registrisse koondatud teised elektroonilised väärtpaberid (osahingute osad, võlakirjad jms) ning väärtpaberitega tehtud toimingute ajalugu. Registripidajaks on AS Eesti Väärtpaberikeskus, mis on rahvusvahelisse OMX gruppi kuuluv väärtpaberituru infrastruktuuri ettevõtte, mille omanik on AS Tallinna Börs.

Kõik Tallinna Börsil noteeritud väärtpaberid peavad olema registreeritud Eesti Väärtpaberite Keskregistris. EVK-s registreeritud aktsiate kohta ei anta välja aktsiasertifikaati. Aktsiad on arvestuslikud ning neid hoitakse dematerialiseeritud kujul EVK-s avatud aktsionäride väärtpaberikontodel. Kõik tehingud Tallinna Börsil noteeritud aktsiatega registreeritakse kontohaldurite poolt EVK elektroonilises andmebaasis ning teostatakse kliiringut ja arveldamist läbi EVK.

EVK-s võib kontohalduri kaudu väärtpaberikonto avada iga eestlasest või välismaalasest isik. Väärtpaberikonto halduriks võivad olla Eesti väärtpaberituru kutselised osalised nagu näiteks investeerimisühingud, krediitdiasutused ja muud seaduses ette nähtud isikud. Teatud tingimustel võib väärtpaberikonto halduriks olla ka välisriigi äriühing.

Väärtpaberituru seaduses ette nähtud tingimustel võib EVK-s avada esindajakonto, mille vahendusel teostatakse väärtpaberite valitsemist teise isiku jaoks ja arvel. Esindajakonto omanik on isik, kes rakendab esindajakontol hoitavate väärtpaberitega kaasnevaid õigusi. Hääleõiguse ja muude õiguste kasutamisel peab konto omanik järgima kliendi juhiseid. Kliendi nõudel peab esindajakonto omanik andma kliendile nõutavas vormis volituse esindajakonto omaniku esindamiseks väärtpaberitest tulenevate õiguste teostamiseks.

Aktsiate noteerimine Tallinna Börsil

Tallinna Börsil on kaks aktsiate nimekirja: põhinimekirja ja investornimekirja. Lisaks Tallinna Börsil noteeritud väärtpaberitele on Tallinna Börsi kauplemissüsteemi kaudu võimalik kaubelda ka vabaturu väärtpaberitega.

Peamised erinevused põhinimekirja ja investornimekirja kuuluvate ettevõtete vahel on minimaalse tegevusajaloo pikkus (vastavalt kolm aastat ja kaks aastat) ning emitendi aktsiate minimaalne väärtus (vastavalt €4 miljonit ja €1

miljon). 2005. aasta juuni alguse seisuga kaubeldakse Tallinna Börsil 14 ettevõtte aktsiatega, millest 8 kuulub põhinimekirja ja 6 investornimekirja.

Ettevõtte aktsiate noteerimiseks Tallinna Börsil peab kindel osa aktsiatest kuuluma avalikkuse hulka kuuluvatele investoritele. 2005. aasta seisuga loetakse see tingimus täidetuks kui vähemalt 25% noteeritava ettevõtte aktsiatest kuulub noteerimise hetkel avalikkuse hulka kuuluvatele investoritele või avalikkuse hulka kuuluvate investorite poolt hoitav aktsiate osakaal saavutab 25% taseme vahetult peale aktsiate noteerimist. Kui aktsiate arvu ja avalikkuse hulka kuuluvate investorite jaotust arvestades toimiks turg ka väiksema hulga avalikkuse hulka kuuluvate investorite käes olevate aktsiatega, võib avalikkuse hulka kuuluvate investorite poolt hoitavate aktsiate osakaal olla ka väiksem kui 25% ettevõtte aktsiakapitalist.

Kauplemine Tallinna Börsil

Tallinna Börsi kauplemissüsteem on avatud kõikidele börsi liikmetele. Kauplemine toimub igal äripäeval ajavahemikus 10.00-14.00 (Eesti aeg). Tallinna Börs kasutab Põhjamaade ja Baltimaade ühist kauplemissüsteemi SAXESS, mida lisaks Eestile kasutatakse Rootsis, Soomes, Taanis, Norras, Islandil, Lätis ja Leedus. Tallinna Börsi ametlik kauplemisvaluuta on euro.

Väärtpaberitehinguid on võimalik kokku leppida tehingute automaatse sobitamise teel või tehinguna määratud vastaspoolega. Automaatse sobitamise korral sobituvad omavahel sobivad ostu- ja müügitellimused kauplemissüsteemis automaatselt vastavalt nende hinna- ja ajaprioriteedile. Automaatselt sobitatud tehingute korral toimub tehingute arveldamine alati kolmandal päeval pärast tehingu sõlmimist (T+3).

Määratud vastaspoolega tehinguid saab kauplemisperioodi jooksul teha hinnaga, mis mahub tehingu hetkeks väljakujunenud vastava väärtpaberi parima ostu- ja müügitellimuse hinnavahele. Määratud vastaspoolega tehing lepitakse börsi liikmete vahel kokku süsteemiväliselt. Hiljemalt viie minuti jooksul pärast tehingu sõlmimist sisestavad maaklerid toimunud tehingu kauplemissüsteemi. Määratud vastaspoolega tehingute korral on vaheajaks arveldusajaks samuti T+3. Tallinna Börsil saab tehingu osapoolte valikul tehingute arveldamine toimuda ka vahemikus T+1 kuni T+6.

Tallinna Börs on kohustatud kindlustama pideva ligipääsu informatsioonile börsil kaubeldavate väärtpaberite kohta. Tallinna Börsi kohustuseks on avaldada informatsiooni väärtpaberite ülevõtmise ja ülekande hindade kohta, viimaste väärtpaberi hindade ja hinnamuutuste kohta, kõrgeimate ja madalaimate hindade kohta ning väärtpaberitehingute arvu ja käibe kohta. Tallinna Börsi elektrooniline kauplemissüsteem annab reaalajas informatsiooni aktsiahindade kohta, avaldab emitentide poolt edastatavaid börsiteateid, läbi viidud börsitehingute alast informatsiooni, statistikat ja muud väärtpaberitehingutega seotud informatsiooni.

Tallinna Börs on kohustatud säilitama tehtud väärtpaberitehingute kohta vähemalt järgmised andmed: tehingu teostamise aeg, tehingus osalenud turuosaliste andmed, tehingu aluseks olnud väärtpaberite nimetus, tehingu aluseks olnud väärtpaberite arv, nominaalväärtus ja hind. Vastavalt Tallinna Börsi reeglistikule on Tallinna Börsil säilitamiseks õigus nõuda tehingu kohta täiendavat informatsiooni.

Tallinna Börsi noteerimis- ja järelevalve komisjonil on õigus väärtpaberi likviidsuse tagamiseks nõuda noteerimist taotlevalt ettevõttelt noteeritavate väärtpaberite kohta turu-tegemise lepingut mõne Tallinna Börsi liikmega. Ettevõtte on seoses Aktsiate noteerimisega sõlmitud turu tegemise leping AS-ga Hansapank.

Tallinna Börsi ja Tallinna Börsil toimuva kauplemise järelevalve

Järelevalvet Tallinna Börsi üle teostab Finantsinspeksioon. Börsiliikmete tegevuse vastavust Tallinna Börsi reeglistikuga kontrollib Tallinna Börsi noteerimis- ja järelevalve komisjon.

Tallinna Börs teostab turul järelevalvet turul kaubeldavate väärtpaberite hinna kujunemise, tehingute tegemise ja täitmise üle, avastamaks ning vähendamaks siseteabe alusel tehingute tegemist, turuga manipuleerimist ja teisi õiguserikkumisi. Tallinna Börs on kohustatud avastatud õiguserikkumisest viivitamatult teavitama Finantsinspeksiooni.

Tehingute ja omanike alase teabe avalikustamine

Igaüks, kes otseselt või kaudselt isiklikult või koos kooskõlastatult tegutsevate isikutega omandab aktsiaseltsis olulise osaluse või suurendab seda üle 1/5, 1/3, 1/2 või 2/3 kõigist aktsiaseltsi emitteeritud aktsiatega esindatud häälest, peab tema poolt omatavate ja kontrollitavate hääle arvust viivitamata teatama sellele aktsiaseltsile, aktsiaseltsi aktiiraamatu pidajale ja Finantsinspeksioonile. Samasugune avalikustamise nõue kehtib kui investori osalus langeb alla nimetatud tasemete. Finantsinspeksioonil on õigus teatud olukordades teha toodud avalikustamise nõuete osas erandeid.

Aktsiaseltsile, kelle aktsiad on börsil noteeritud, kehtivad eelpool toodud avalikustamise reeglid ka 5% suuruse osaluse omandamisel või selle võrra oma osaluse vähenemisel.

Aktsiaselts, kelle aktsiad on börsil noteeritud, peab tagama, et aktsionärid, kellele kuulub enam kui 5 % aktsiatest, avalikustavad aktsiaseltsi kaudu kõik teiste aktsionäride või kolmandate isikutega sõlmitud kokkulepped, mille eesmärgiks on aktsiate vaba võõrandamise piiramine või millel võib olla märkimisväärne mõju aktsia hinnale.

Esindajakonto omanik on kohustatud klientidega, kelle arvel ta väärtpabereid esindajakontol hoiab, sõlmima kirjaliku lepingu, milles muu hulgas sätestatakse käsundiandja kohustus Eesti seadusega ettenähtud juhtudel ja korras teatada Väärtpaberituru seadusega ettenähtud osaluskünnise ületamisest äriühingutes või küsida selleks pädeva organi luba.

Ettevõtte tehinguid oma aktsiatega reguleerivad Tallinna Börsi reeglid.

Turu kuritarvitamine

Eesti seadusandlus keelab turu kuritarvitamise, mille all mõistetakse siseinfo väärkasutamist ja turuga manipuleerimist. Piirangud siseinfo väärkasutamisele kehtivad ka Eesti ja EEA (*European Economic Area* e. Euroopa Majanduspiirkond) mittekaueldavate tuletisväärtpaberite suhtes, mille alusvaraks on Eesti või EEA turul kaubeldav väärtpaber.

Siseteave on avalikustamata teave, mis puudutab otseselt väärtpaberit, millega turul kaubeldakse, või sellise väärtpaberi emitenti ja mis avalikustatuna tõenäoliselt võib oluliselt mõjutada väärtpaberi hinda või väärtust. Väärtpaberituru seaduses on sätestatud ka täiendavad tingimused, mille korral informatsioon kvalifitseerub siseteabena.

Insaider on isik, kes väärtpaberi emitendi täisosanikuna, juhtimis- või järelevalveorgani liikmena, osaluse tõttu väärtpaberi emitendis või oma töö, elukutse või kohustuste tõttu omab ligipääsu siseteabele ja valdab seda aga ka kolmas isik, kes omab siseteavet, mille eelpool nimetatud isikud on talle otseselt või kaudselt avaldanud. Tallinna Börsi reeglistik sätestab lisaks Väärtpaberituru seadusele, et insaider on ka isik, kes omab kontrolli vähemalt 10% üle ettevõtte aktsiakapitalist ning selliste isikute juhatus ja aktsionärid.

Siseinfo väärkasutamine hõlmab muuhulgas aktsiatega kauplemist siseteabe põhjal, mitteametlikku siseteabe avaldamist ning kolmandatele isikutele soovitude andmist väärtpaberite, omandamiseks või võõrandamiseks või mõjutamist neid väärtpabereid omandama või võõrandama.

Siseteabe väärkasutamine on kriminaalkorras karistatav rahatrahvi või vabadusekaotusega. Emitent, kelle väärtpaberiga turul kaubeldakse, ning tema emaettevõtja ja tütarettevõtja esitavad Finantsinspeksioonile viimase nõudmisel andmed selle väärtpaberi insaiderite ja nendega seotud asjaolude kohta ning peavad kehtestama sisereeglid siseteabe lekkimise vältimiseks.

Väärtpaberituru seadus sätestab nimekirja tegevustest, mida käsitletakse turuga manipuleerimisena. Karistusena on turuga manipuleerimise eest seadusega ettenähtud rahatrahv.

Tallinna Börsil on siseteabe põhise kauplemise vältimiseks ja avastamiseks õigus nõuda Eesti Väärtpaberite Keskregistrist informatsiooni börsil noteeritud ettevõtete aktsiatega toimunud tehingute kohta. Samuti on Finantsinspeksioonil kohustus samal eesmärgil jälgida emitendi väärtpaberitega toimuvaid tehinguid.

Tallinna Börsi reeglid keelavad tehingud emitendi aktsiatega teatud emitendi ametnike poolt ning nende ametnikega seotud isikute poolt, mille eesmärgiks on kasumi teenimine lühiajalistelt hinnakõikumistelt ning et vältida kauplemist keelatud perioodidel (eriti aruandeperioodi lõpu ja majandusaruande esitamise vahelisel perioodil). Tallinna Börsi noteerimis- ja järelevalvekomisjonil on õigus nende reeglite osas teha erandeid.

Kohustuslik ülevõtmispakkumine

Sihtemitendi üle valitseva mõju otse või kooskõlastatult tegutsevate isikutega koos saanud isik on kohustatud 20 päeva jooksul valitseva mõju saamisest arvates tegema vähemalt 28 päeva kestva ülevõtmispakkumise sihtemitendi kõigi aktsiate suhtes. Seaduses sätestatud erijuhtudel on Finantsinspeksioonil õigus teha kohustusliku ülevõtmispakkumise osas erandeid.

Valitseva mõju on saavutanud isik kes: (1) omab poolt või rohkem kui poolt aktsiate või osaga esindatud häältelt, (2) olles ise äriühingu aktsionär või osanik, omab võimalust nimetada ja tagasi kutsuda äriühingu nõukogu või juhatuse liikmete enamust või (3) olles ise äriühingu aktsionär või osanik, kontrollib rohkem kui pooli aktsiate või osaga esindatud häältelt vastavalt teiste aktsionäride või osanikega sõlmitud kokkuleppele.

ÜLDTEAVE

Ettevõtte ärinimi on AS Starman (registrikood 10069659) ja asukoht Akadeemia tee 28, Tallinn, Eesti Vabariik. Ettevõtte on asutatud Tallinnas 14. oktoobril 1992. Ettevõtte registreeriti äriregistris 21. augustil 1996. a. Aktsiaseltsina tegutseva Ettevõtte põhikirjakohased tegevusalad on kaabeltelevisioonivõrkude ehitamine ja opereerimine ning telekommunikatsiooni teenuste ja konsultatsioonide osutamine.

Ettevõtte 2002.-2004. a. majandusaasta aruanded on auditeerinud Hanno Lindpere audiitorbüroost Ernst & Young Baltic AS (Harju 6, 10130 Tallinn). Audiitori järeldusotsused sisalduvad käesolevale prospektile lisatud majandusaasta aruannetes. Käesolevas prospektis ei sisaldu muud teavet, mida on auditeeritud.

Ettevõtte põhikirja, 2002., 2003. ja 2004. a. majandusaasta aruannete ja käesoleva prospektiga on võimalik tutvuda Ettevõtte asukohas Akadeemia tee 28, Tallinn, tööpäeviti kella 9:00-st kuni 17:00-ni, Ettevõtte koduleheküljel (www.starman.ee) ning Pakkumise perioodil Korraldajate juures tööpäeviti kella 9:00-st kuni 17:00-ni: AS Lõhmus, Haavel & Viisemann, Pärnu mnt 25, Tallinn või AS Hansapank, Liivalaia 8, Tallinn. Käesolev prospekt avaldatakse ka Tallinna Börsi koduleheküljel (www.ee.omxgroup.com).

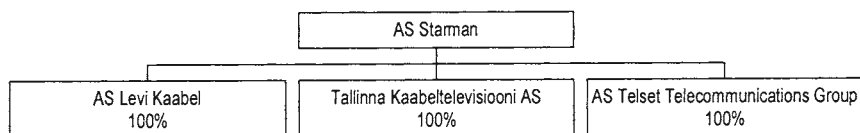
Ettevõttele osutab õigusabi Advokaadibüroo Tark & Co. (Roosikrantsi 2, 10119 Tallinn).

Ettevõtte põhipank on AS SEB Eesti Ühispank (Tornimäe 2, 15010 Tallinn).

ETTEVÖTTE FINANTSANDMED

Ülevaade Ettevõtte kontsernist ning Ettevõtte koht kontsernis

Ettevõtte on kontserni emaettevõtja. Lisaks Ettevõttele kuulub kontserni 3 tütarettevõtjat: AS Levi Kaabel, Tallinna Kaabeltelevisiooni AS ja AS Telsel Telecommunications Group. Ettevõtte kontserni struktuuri kajastab järgmine skeem:

Ettevõtte konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringuid tütarettevõtetesse kapitaliosaluse meetodil, s.t. investeering võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mida järgmistel perioodidel korrigeeritakse:

- investori osalusega muutustes tütarettevõtja omakapitalis;
- omandamisel tekkinud firmaväärtuse amortisatsiooniga;
- omandamisel tekkinud omandatud varade õiglase väärtuse ja bilansilise väärtuse vahe elimineerimisega või amortisatsiooniga;
- investori ning tütarettevõtjate omavahelistest tehingutest tekkinud realiseerimata kasumite ja kahjumite elimineerimisega.

Tütarettevõtete 2004. aasta majandustulemused kajastuvad Ettevõtte konsolideeritud majandusaasta aruandes. Tütarettevõtetes 2005. aasta seisuga sisulist majandustegevust ei toimu.

Ettevõtte osalused teistes äriühingutes

AS Levi Kaabel

Reg. nr.	10417072
Asukoht:	Akadeemia tee 28, Tallinn
Aksiakapitali suurus:	3 763 300 krooni
Tegevusalad:	kaabeltelevisiooni teenuste osutamine; telefonise-, telemeetria- ja informatsiooni- alaste teenuste osutamine; vastavate võrkude projekteerimine ja rajamine; muude telekommunikatsiooniteenuste osutamine; kaubandustegevus; muu tegevus, mis vastab seltsi huvidele; telekommunikatsioonisüsteemide ehitamine, haldamine ja opereerimine; multimeediasüsteemide ehitamine, haldamine ja opereerimine.
Nõukogu liikmed:	Peeter Kern, Rändy Hütsi, Indrek Kuivallik
Juhataja:	Jüri Pokk
Osalused:	100 %

Tallinna Kaabeltelevisiooni AS

Reg. nr.	10375439
Asukoht:	Akadeemia tee 28, Tallinn
Aktiikapitali suurus:	6 578 000 krooni
Tegevusalad:	kaabeltelevisiooni teenuste osutamine; telefoniside-, telemeetria- ja informatsioonialaste teenuste osutamine; vastavate võrkude projekteerimine ja rajamine; kaubandustegevus.
Nõukogu liikmed:	Peeter Kern, Rändy Hütsi, Indrek Kuivallik
Juhataja:	Jüri Pokk
Osalused:	100 %

AS Telset Telecommunications Group

Reg. nr.	10673906
Asukoht:	Akadeemia tee 28, Tallinn
Aktiikapitali suurus:	14 000 000 krooni
Tegevusalad:	telekommunikatsioonide teenuste pakkumine multimeedia võrkudes; kaabel-multimeedilised võrgud, satelliitsignaalide vastuvõtu süsteemid – projekteerimine, montaaž, ekspluatatsioon ja teenindamine; hääle- ja telereklaami valmistamine, müük ja transleerimine; kommertsserverite loomine ja nende teenuste müük; konsulteerimine telekommunikatsiooniga seotud probleemidele; näituste korraldamine.
Nõukogu liikmed:	Peeter Kern, Rändy Hütsi, Indrek Kuivallik
Juhataja:	Jüri Pokk
Osalused:	100 %

12. mail 2004. a. omandas Ettevõtte Tele2 OÜ-lt (Tele2 Eesti AS tütarettevõtja) AS-i Levi Kaabel (sh. AS Levi Kaabel 100 % tütarettevõtja AS Telset Telecommunications Group) ja Tallinna Kaabeltelevisiooni AS-i aktsiad ning tasus müügihinna esimese makse. 12% tütarettevõtete aktsiatest jäi müüjale teise osamakse tagatiseks. 27. mail 2005. a. tasus Ettevõtte teise osamakse ja omandas 100 %-lise osaluse AS-s Levi Kaabel ja Tallinna Kaabeltelevisiooni AS-s. Kuna sisuliselt omandati 100% tütarettevõtjatest teatava järeelmaksuga ning reaalne kontroll kogu tütarettevõtjate tegevuse üle kuulus Ettevõttele juba 2004. a-l, käsitles Ettevõtte AS-i Levi Kaabel ja Tallinna Kaabeltelevisiooni AS-i 100%-lise tütarettevõtjatena (konsolideeris 100%-liselt) alates maist 2004.

31. mail 2005. a. omandas Ettevõtte AS-lt Levi Kaabel 100 %-lise osaluse AS-s Telset Telecommunications Group ja samal päeval sõlmisid Ettevõtte, AS Levi Kaabel, Tallinna Kaabeltelevisiooni AS ja AS Telset Telecommunications Group ühinemislepingu, mille kohaselt Ettevõtte ühendab endaga kõik nimetatud tütarettevõtjad. Ühinemisprotsessi lõpuleviimine võtab aega ligikaudu 5 kuud, arvates ühinemislepingu sõlmimisest.

Ettevõtte tütarettevõtete omandamise ja emaettevõttega ühendamise kuupäevad on toodud järgmises tabelis.

AS-i Starman tütarettevõtete omandamise ja emaettevõttega ühendamise kuupäevad

	Omandamise kuupäev	Omandatud osalus	Starmaniga ühendamise kuupäev
AS Palsat TV	03.01.2001	100%	01.07.2003
AS Starman Internet	09.03.2001	60%	01.07.2003
AS Starman Internet	26.08.2002	40%	01.07.2003
AS Levi Kaabel	01.06.2004	100%	pooleli
Tallinna Kaabeltelevisiooni AS	01.06.2004	100%	pooleli
AS Telset Telecommunications Group	01.06.2004	100%	pooleli

Järgnevas tabelis on toodud AS-i Starman poolt tütarettevõtete osaluste eest makstud summad ning nende investeeringute bilansilised väärtused aastalõpu seisuga aastatel 2002-2004. 2005. a. ei ole Ettevõtte tütarettevõtjatesse investeeritud.

**Ettevõtte poolt tütarettevõtetesse tehtud investeeringute eest
makstud summad ja bilansilised väärtused 2002-2004**

	2002	2003	2004
AS Palsat (tuh. EEK)			
Osaluse eest makstud summa	-	-	-
Osaluse bilansiline väärtus aastalõpu seisuga	1 405	-	-
Starman Internet (tuh. EEK)			
Osaluse eest makstud summa	23 033 ¹³	-	-
Osaluse bilansiline väärtus aastalõpu seisuga	0	-	-
Levi Kaabel (sh. AS Telset Telecommunications Group) (tuh. EEK)			
Osaluse eest makstud summa	-	-	51 222
Osaluse bilansiline väärtus aastalõpu seisuga	-	-	57 922
Tallinna Kaabeltelevisiooni AS (tuh. EEK)			
Osaluse eest makstud summa	-	-	14 716
Osaluse bilansiline väärtus aastalõpu seisuga	-	-	16 106

- Ettevõtte maksis 2001. a. AS Palsat TV 100 % osaluse eest 24,0 miljonit krooni.
- Ettevõtte maksis 2001. a. AS Starman Internet 60% suuruse osaluse eest 14,6 miljonit krooni.

Muud olulised osalused

Ettevõttel ei ole muid tütar- ega sidusettevõtjaid ning Ettevõtte ei ole asutanud filiaale Eestis ega välismaal. Samuti puuduvad Ettevõttel muud olulised osalused äriühingutes Rahandusministri 21. jaanuari 2003. a määruse nr 14 "Noteerimisnõuded" § 20 lg 9 tähenduses ning muud osalused äriühingutes, mis ületavad 10 % vastava äriühingu osa- või aktsiakapitalist, kuid mida ei loeta oluliseks osaluseks nimetatud „Noteerimisnõuete” § 20 lg 9 tähenduses.

¹³ 40% suuruse osaluse omandamine.

Ettevõtte võlakohustused

Ettevõtte (kontserni) tagastamata laenud või krediidid

Ettevõtte (Ettevõtte kontserni) seisuga 31.05.2005 võetud ning tagastamata laenud (summad tuhandetes kroonides) ja krediidid on toodud järgmises tabelis.

Ettevõtte võetud ning tagastamata laenud seisuga 31.05.2005						
Laenuandja	Intressimäär	Laenusumma	Laenujääk	Kuumakse	Lõpptähtaeg	Makse- puhkuse lõpp Tagatis
Hansaliising	8%	2 612	142	62	2 005	- Liisitud vara
Ühisliising	3,5%+6k-EUR	22 476	4 852	473	2 006	- Liisitud vara
Ühisliising	4,9%	242	57	3	2 006	- Liisitud vara
Hansaliising	4%+6k-EUR	2 894	590	56	2 006	- Liisitud vara
Ühisliising	3,5%+6k-EUR	4 481	1 635	85	2 007	- Liisitud vara
Ühisliising	2,5%+6k-EUR	10 265	5 133	209	2 007	- Liisitud vara
Nordea Finance	5,21%	287	247	7	2 007	- Liisitud vara
Nordea Finance	4,75%	277	273	5	2 007	- Liisitud vara
Ühisliising	4,9%	411	384	7	2 008	- Liisitud vara
Ühisliising	2,5%+6k-EUR	1 110	842	4	2 008	- Liisitud vara
Ühisliising	2%+6k-EUR	6 141	4 827	146	2 008	- Liisitud vara
Nordea Bank						Hüpoteek +
Findland Plc	2%+6k-EUR	6 500	4 935	81	2 009	- kommerts-
Eesti filiaal						pant
						Liisitud
Ühisliising	2%+6k-EUR	118 031	76 842	269	2 011	01.12.2006 vara +
						kommerts-
						pant
KOKKU		175 726	100 759	1 408		

Emiteeritud võlakirjad ja vahetusvõlakirjad

Ettevõtte ei ole emiteerinud tagatud või tagamata võlakirju ega vahetusvõlakirju.

Ettevõtte (kontserni) bilansivälised kohustused

Ettevõtte ei ole andnud garantiisid ega käendusi. Samuti ei ole Ettevõtte kontserni kuuluvad äriühingud võtnud bilansiväliseid kohustusi.

Ettevõtte poolt antud laenud ja krediidid

Seisuga 31.12.2004. a on Ettevõtte andnud laenu kolmele töötajale kogusummas 390 000 krooni laenujäägiga 350 000 krooni, kõik laenud intressimääraga 8% aastas. Laenude tagatisteks on töötasud. Pikima tähtajaga laenu lõpptähtaeg on 08. november 2006. Muid laene ega krediite antud ei ole.

Kinnitus piisava käibekapitali kohta

Käesoleva prospekti kinnitamisega kinnitab Ettevõtte, et tal on piisavalt käibekapitali oma majandustegevuseks.

Konsolideerimis põhimõtted

Konsolideerimisel kajastatakse emaettevõtet ja tütarettevõtteid kui ühtset majandusüksust. Kõik kontsernisisesed tehingud, nõuded ja kohustused ning realiseerimata kasumid ja kahjumid kontserni ettevõtete vahel toimunud tehingutest elimineeritakse. Investeeringu tütarettevõttesse kajastatakse emaettevõtte bilansis kapitaliosaluse meetodil.

Majandustulemused

Järgnevalt on esitatud Ettevõtte tegevust kajastavad põhilised suhtarvud 2002.-2004. a. majandusaasta kohta ning 2002.-2004. a. bilansid, kasumiaruanded ja kassavood võrdlevate tabelite kujul. Samuti on toodud 2004. ja 2005. aasta I kvartali võrdlevad bilansid ja kasumiaruanded. Ettevõtte 2002.-2004. a. täielikud majandusaasta aruanded on toodud käesoleva prospekti lisades 1-3. Pärast 2004. a. majandusaasta lõppu ei ole Ettevõtte ja selle kontserni majanduslikus seisundis või turuasendis toimunud käesolevas prospektis kajastamata olulisi muutusi.

Suhtarvud

	2004	2003	2002
Käibe kasv	44,0%	35,0%	68,0%
EBITDA marginaal	32,0%	38,0%	24,0%
Ärikasumimarginaal	12,0%	16,0%	-64,0%
Ärikasumimarginaal ilma goodwillita	12,0%	16,0%	0,0%
Netomarginaal	10,0%	13,0%	-67,0%
Tulud/keskmised aktivad	68,0%	62,0%	45,0%
Omakapitali määr	51,0%	70,0%	66,0%
Laenud/omakapital	0,73	0,34	0,42
Laenud/EBITDA	2,08	1,05	2,48
Investeeringud/EBITDA	2,15	0,78	3,03
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	0,78	0,66	0,61
Arvete käibesagedus (aastas)	18,5	23,5	18,7

Kasumiaruanne

(EEK tuhat)	Kontsern			Emaettevõtja		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Müügitulu	149 315	103 852	76 838	134 657	103 852	55 528
Muud äritulud	1 828	2 563	1 740	1 694	2 563	2 136
Kaubad, toored, materjal ja teenused	-51 752	-29 525	-23 812	-45 902	-29 525	-15 063
muud tegevuskulud	-29 360	-20 454	-21 874	-28 576	-20 454	-18 077
Tööjõukulud	-21 725	-14 796	-13 297	-21 678	-14 796	-10 572
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus	-29 024	-23 880	-68 763	-28 952	-23 880	-12 097
Muud ärikulud	-445	-1 143	-1 082	-406	-1 143	-1 035
Ärikasum	18 837	16 617	-50 250	10 837	16 617	820
Finantstulud ja kulud	-2 993	-2 626	2 252	5 007	-2 626	-53 370
sh. tütarettevõtete aktsiaga seotud fin. tulud				8 090		-52 521
Kasum enne tulumaksustamist	15 844	13 991	-52 502	15 844	13 991	-52 550
Tulumaks	-917	0		-917	0	
Aruandeaasta puhaskasum	14 927	13 991	-52 502	14 927	13 991	-52 550
Tava-puhaskasum aktsia kohta	34,31	32,15	-122,99	34,31	32,15	-123,1
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta	34,31	32,15	-122,99	34,31	32,15	-123,1

Aktsiatükeldamist ja fondiemissiooni arvesse võttes oleks kasum aktsia kohta aastal 2002 -4,10 krooni, aastal 2003 1,07 krooni ja aastal 2004 1,14 krooni.

Bilanss

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern			Emaettevõtja		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Varad						
Käibevara						
Raha ja pangakontod	9 315	5 173	3 771	7 057	5 173	3 560
Aktsiad ja muud väärtpaberid	3 214	2 055		3 214	2 055	
Nõuded ostjate vastu	8 072	4 411	4 107	8 034	4 411	4 135
Muud lühiajalised nõuded	1 661	1 177	979	1 582	1 177	6 460
Varud	8 993	5 965	5 558	8 993	5 965	4 122
Käibevara kokku	31 255	18 781	14 415	28 880	18 781	18 278
Põhivara						
Tütarettevõtete aktsiad ja osad				74 028		1 405
Muud finantsvarad	313	46		313	46	248
Materiaalne põhivara	233 503	159 921	152 779	233 286	159 921	135 528
Immateriaalne põhivara	320	24	54 925	320	24	19
Põhivara kokku	234 136	159 991	152 834	307 947	159 991	137 200
Varad kokku	265 391	178 772	167 250	336 827	178 772	155 477
Kohustused ja omakapital						
Kohustused						
Lühiajalised kohustused						
Võlakohustused	10 865	16 628	12 657	10 781	16 628	7 584
Ettemaksed	3 892	1 767	1 181	3 892	1 767	1 181
Võlad tarnijatele	10 193	6 473	5 751	9 812	6 473	4 030
Muud lühiajalised võlad	6 500			12 629		3 275
Maksuvõlad	3 187	1 694	1 598	3 174	1 694	1 292
Viitvõlad	5 431	1 898	2 520	4 886	1 898	2 313
Lühiajalised kohustused kokku	40 068	28 460	23 706	45 174	28 460	19 673
Pikaajalised kohustused						
Pikaajalised võlakohustused	88 709	26 015	33 237	88 632	26 015	25 498
Muud pikaajalised võlad				66 408		
Pikaajalised kohustused kokku	88 709	26 015	33 237	155 040	26 015	25 498
Kohustused kokku	128 777	54 475	56 943	200 214	54 475	45 171
Omakapital						
Aktsiakapital	43 512	43 512	43 512	43 512	43 512	43 512
Ülekurss	68 455	68 455	138 018	68 455	68 455	138 018
Reservid	719	19	19	719	19	19
Eelmiste perioodide jaotamata kasum/ kahjum	9 001	-1 680	-18 740	9 001	-1 680	-18 692
Aruandeaasta kasum	14 927	13 991	-52 502	14 927	13 991	-52 550
Omakapital kokku	136 614	124 297	110 307	136 614	124 297	110 307
Kohustused ja omakapital kokku	265 391	178 772	167 250	363 828	178 772	155 477

Rahavoogude aruanne

(EEK tuhat)	Kontsern			Emaettevõtja		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Rahavood äritegevusest						
Puhaskasum	14 927	13 991	-52 502	14 927	13 991	-52 550
Korrigeerimised	32 362	21 610	71 698	24 256	21 609	66 009
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-152	5 227	2 204	-4 371	5 228	4 666
Varude muutus	-2 630	-1 843	5 702	-3 028	-1 843	5 897
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	11 729	-275	-4 567	84 256	-275	-4 952
Rahavood äritegevusest kokku	56 236	38 710	22 535	116 040	38 710	22 535
Rahavood investeerimistegevusest						
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	-28 949	-23 708	-26 639	-95 339	-23 708	-26 484
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	95	185	47	25	185	47
Investeeringud tütarettevõtjatesse	-64 659		-10 515	-65 938	0	-10 515
Muude finantsinvesteeringute soetus	-1 000	-2 000		-1 000	-2 000	
Muude finantsinvesteeringute müük			10			10
Antud laenud						-5 500
Saadud intressid	114	56	59	113	56	59
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-94 399	-25 467	-37 038	-162 140	-25 467	-42 384
Rahavood finantseerimistegevusest						
Saadud laenud			1 998	5 600	0	1 998
Laenude tagasimaksed	-751	-501	-3 360	-751	-501	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-24 844	-17 096	-33 626	-24 765	-17 906	-25 120
Makstud intressid	-3 606	-2 886	-2 401	-3 606	-2 886	-1 302
Saadud müügi-tagasirendi tehingutest	75 033	8 853	55 342	75 033	8 853	51 031
Makstud dividendid	-2 610			-2 610		
Makstud dividendide tulumaks	-917			-917		
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	42 305	-11 630	17 953	47 984	-11 630	26 607
Rahavood kokku	4 142	1 613	3 449	1 884	1 613	3 292
Raha ja ekvivalendid perioodi alguses	5 173	3 560	322	5 173	3 560	268
Raha ja ekvivalentide muutus	4 142	1 613	3 449	1 884	1 613	3 292
Raha ja ekvivalendid perioodi lõpus	9 315	5 173	3 771	7 057	5 173	3 560

Auditeerimata kasumiaruanne I kvartal 2004 ja 2005

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern
	I kv 2005	I kv 2004
Müügitulu	43 637	31 103
Muud äritulud	476	372
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-13 794	-10 023
Muud tegevuskulud	-7 463	-5 438
Tööjõukulud	-6 407	-4 851
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus	-7 763	-6 174
Muud ärikulud	-67	-93
Ärikasum	8 618	4 895
Finantstulud ja -kulud	-1 141	-527
Kasum enne tulumaksustamist	7 477	4 368
Tulumaks		
Aruandeaasta puhaskasum	7 477	4 368
Tava-puhaskasum aktsia kohta EEK	17,18	10,04
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta EEK	17,18	10,04

Auditeerimata bilanss seisuga 31. märts 2005

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern
	31.03.2005	31.03.2004
VARAD		
Käibevara		
Raha ja pangakontod	15 491	5 180
Aktsiad ja muud väärtpaberid	3 226	3 097
Nõuded ostjate vastu	6 706	4 498
Muud lühiajalised nõuded	2 178	1 167
Varud	9 549	8 629
Käibevara kokku	37 150	22 570
Põhivara		
Muud finantsvarad	288	46
Materiaalne põhivara	235 197	163 330
Immateriaalne põhivara	375	102
Põhivara kokku	235 860	163 478
VARAD KOKKU	273 010	186 048
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Kohustused		
Lühiajalised kohustused		
Võlakohustused	8 150	12 977
Ettemaksed	4 532	2 080
Võlad tarnijatele	10 735	9 332
Muud lühiajalised võlad	6 500	
Maksuvõlad	3 225	1 938
Viitvõlad	6 162	2 947
Lühiajalised kohustused kokku	39 303	29 274
Pikaajalised kohustused		
Pikaajalised kohustused kokku	89 616	28 109
Kohustused kokku	128 920	57 383
Omakapital		
Aktsiakapital	43 512	43 512
Ülekurss	68 455	68 455
Reservid	719	19
Eelmiste perioodide jaotamata kasum/kahjum	23 927	12 311
Aruandeaasta kasum	7 477	4 368
Omakapital kokku	144 090	128 665
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	273 010	186 048

MAJANDUSAASTA ARUANNE

AS STARMAN

Majandusaasta algus:	01.01.2002
Majandusaasta lõpp:	31.12.2002
Registrikood:	10069659
Aadress:	Akadeemia tee 28 12618, Tallinn Eesti Vabariik
Telefon:	372 6 779 977
Faks:	372 6 779 907
E-mail:	starman@starman.ee
Interneti kodulehekül:	www.starman.ee
Põhitegevused:	- kaabeltelevisiooni ja andmeside teenused
Dokumentide loetelu, mis saadetakse majandusaasta aruandest eraldi:	- üle 10 % aktsiaid omavate aktsionäride nimekiri; - väljavõte üldkoosoleku protokollist

SISUKORD

AS STARMAN KONTSERNI TEGEVUSARUANNE 2002.....	75
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	80
KASUMIARUANNE	80
BILANSS	81
OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	83
RAHAVOO ARUANNE	84
LISAD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	85
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused	85
Lisa 2 Arvestusskeemide ja –printsiipide muudatused	88
Lisa 3 Neto realiseerimiskäive.....	88
Lisa 4 Ostjatelt laekumata nõuded	89
Lisa 5 Maksude ettemaksed.....	89
Lisa 6 Varud	89
Lisa 7 Investeeringud tütarettevõtete aktsiatesse.....	89
Lisa 8 Materiaalne põhivara	91
Lisa 9 Immateriaalne põhivara.....	92
Lisa 10 Völakohustused	92
Lisa 11 Maksuvõlad	93
Lisa 12 Omakapital	93
Lisa 13 Rahavoo aruanne.....	94
Lisa 14 Kapitali- ja kasutusrendid.....	95
Lisa 15 Laenude tagatised ja panditud varad.....	97
Lisa 16 Potentsiaalsed kohustused	97
Lisa 17 Tehingud seotud osapooltega	97
Lisa 18 Bilansipäevajärgsed sündmused.....	98
JUHATUSE KINNITUS RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE.....	99
MAJANDUSAASTA KASUMIJAOTAMISE ETTEPANEK.....	100
JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD 2002 MAJANDUSAASTA ARUANDELE.....	101

AS STARMAN KONTSERNI TEGEVUSARUANNE 2002

Üldist

2002 oli Starmani jaoks jällegi kiire kasvu aasta. Kui 2001 sai Starmanist Eesti suurim kaabelvõttevõtte, siis 2002 aasta märksõna oli internet. Interneti klientide arv kasvas rohkem kui kolm korda ning aasta lõpus võis tõdeda, et Starman on jõudnud eraisikute turul kahe põhitegija hulka.

Kontserni struktuur ja aktsiaosalused

AS Starmani kontserni kuuluvad lisaks emaettevõttele AS Starman tema 100%-se osalusega tütarettevõtted AS Starman Internet ja AS PALSAT TV. 2002. aasta konsolideeritud käibest andis AS Starman Internet 38% ning aasta lõpu konsolideeritud bilansimahust 11%; AS PALSAT TV vastavad näitajad olid 0% ja 1%.

2002 aasta tähtsaimaks üksiksündmuseks võib kahtlemata pidada 100%-se osaluse omandamist Starman Internetis, millega viidi ellu oluline strateegiline eesmärk. 2001. aasta algul sõlmitud lepingu alusel, mille kohaselt omandati kaabelvõttevõtte baasil internetiteenuse pakkuja 60%-ne osalus, kasutati augustikuus ostuoptsiooni ka ülejäänud aktsiate osas. Investeeringupanga LHV-ga seotud investoritele maksti 40%-se osaluse eest 23,0 miljonit krooni, lisaks refinantseeriti vähemusosanike poolt AS Starman Interneti tegevuse finantseerimiseks antud laenu (3,7 miljonit krooni). Tehing toimus 12,5 miljoni krooni ulatuses aktsiavahetusena, mille tulemusena tekkis Starmani aktsionäride ringi uus omanik - AS Lõhmus Holdings c.a. 3%-se osalusega. 2002 aasta lõpus tegi Starmani nõukogu igati loogilise otsuse liita juba niigi integreeritud tegevused ehk ühendada AS Starman Internet AS Starman`ga. Formaalne ühinemine viiakse läbi 2003 aasta jooksul ent AS Starman Interneti sisuline tegevus viidi üle AS Starman alates 2003 aasta algusest.

AS PALSAT TV äritegevus on peaaegu 100%-selt üle viidud AS Starman kaubamärgi alla alates 2001 aasta juulikuust. Antud ettevõtte ühendatakse AS Starman`ga 2003 aasta jooksul.

Finantssuhtarvud

Mõningad suhtarvud 2002 aasta majandustegevuse hindamiseks:

	Kontsern		Emaettevõtte	
	2002	2001	2002	2001
Käibe kasv	68%	83%	44%	55%
Interneti osakaal käibes	37%	17%	8%	3%
EBITDA marginaal	26%	14%	26%	23%
Ärikasumimarginaal	-61%	-22%	5%	3%
Ärikasumimarginaal ilma goodwilli amortisatsioonita	3%	-9%	5%	3%
Omakapitali määr	67%	84%	72%	87%
Laenu/omakapital	0,41	0,09	0,30	0,03
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	0,66	0,84	1,02	1,02
Arvete käibesagedus (aastas)	16,1	11,7	11,6	9,1
Kulusse kantud nõuded / käive	1,5%	3,2%	2,0%	3,7%

Tulud-kulud

Grupi kogutulud moodustasid 2002 aastal 79,1 miljonit krooni ületades aastatagust näitajat 70% võrra. Tulud suurenesid aasta jooksul pidevalt. Kui aastat alustati c.a. 5 miljoni krooni suuruste kuukäivetega, siis aasta lõpuks jõuti 8 miljoni krooni lähedale.

Kiire kasv tulenes eelkõige internetiteenustest, mille käive suurenes aastaga rohkem kui 3,7 korda. "Internetistumisel" on Eestis jätkuvalt kasvuruumi. Lisades siia suhteliselt madala stardipositsiooni, turu parima hinna ja kvaliteedi suhte erasikutele pakutavate püsiühenduste hulgas ja kevadel uue tootega "Mini" turuletulemise, võib suurt käibekasvu pidada üsnagi loogiliseks. Ometi tuleb tõdeda, et ettevõtte ametlikke prognoose ületati 2002 aastal siin tublisti.

Kaabeltelevisiooni turg näitas 2002 aastal selgeid küllastumise märke. Jätkuvalt tiheda konkurentsi ning sellest tulenevate kohati liigmadalate hindade tingimustes tuleb 26%-list käibekasvu pidada väga heaks saavutuseks. Kahtlemata olid siin ka toeks läbipõimunud pakkumised internetiteenustega (cross-selling).

Grupi tegevuskulud kasvasid aastaga 46%. Suurimad üksikud kululiigid 2002 aastal olid lisaks traditsioonilistele tööjõukuludele, programmitasudele, interneti välisühenduse ja sidekanalisatsiooni rendi kuludele mitmed kulud, mis seotud turuosa olulise suurendamisega internetiteenuste osas nagu näiteks reklaamikulud. Väljaarvatud mõned paljuskü ühekordse iseloomuga kulud ning kvaliteedi parandamisega seotud rahapaigutused, kasvasid enamus kulusid peamiselt mastaabiefekti tulemusena tuludest märksa aeglasemalt. Parimaks näiteks on siin interneti välisühenduse kulu, kus ettevõtte andmesidemahtude olulise kasvu ning tugevnenud turupositsiooni tingimustes langes kulu ühe kliendi kohta üle 4 korra.

Tööjõukulud kasvasid 2001 aastaga võrreldes 13%. Kontserni keskmine töötajate arv 2002 aastal oli 112 ning kogu palgakulu 9,90 miljonit krooni. Töötajate arv vähenes aasta algusega võrreldes 3 võrra. AS Starmani ja tema tütar-ettevõtete juhatuse ja nõukogu liikmetele tasu ei makstud.

Starmani kontserni majandustegevuse edukuse põhinäitaja – EBITDA – kasvas aastaga üle 3,2 korra jõudes juba suhteliselt soliidse 20,6 miljoni krooni tasemele. Esmakordselt siin aastatulemustesse positiivset mõju avaldanud AS Starman Internet andis aasta lõpu poole juba üle kolmandiku grupi EBITDA-st.

Viimastel aastatel on Põhja-Ameerika ja Euroopa finantsturgudel¹⁴ üha enam räägitud vajadusest olla konservatiivne ettevõtete ostmisel tekkinud goodwilli kajastamisel raamatupidamise aruandluses. Starman otsustas siin kasutada kõige konservatiivsemat lähenemist ning 2002 aastal kanti täielikult maha tütarettvõtete soetamisel tekkinud firmaväärtus. Põhivara kulumi hulgas kajastub firmaväärtuse kulum ja allahindlus kogusummas 50,4 miljonit krooni. Antud asjaoluga on ka seletatav grupi kahjum 50,8 miljonit krooni. Kontserni igapäevase tegevuse netotulem vastas prognoosidele ning oli 2002 aastal nullilähedane.

Bilanss, finantseerimine ja investeeringud

Vaatamata 2002 aasta kahjumile on Starmani grupp endiselt kõrgelt kapitaliseeritud – 2002 aasta lõpus moodustas omakapital 112,0 miljonit krooni ehk c.a. 2/3 bilansimahust.

2002 aastal toimus loogiline muutus ettevõtte finantseerimisstruktuuris. Kui varasematel aastatel oli laialdasi investeeringuid ning turu hõivamist teostatud omakapitali laienduste teel, siis arvestades ettevõtte tugevat kapitaliseeritust, olematut laenukoormust ning oluliselt tugevnenud rahavooge, otsustati investeeringuid rahastada ka võõrvahendite abil. Umbes pool kogu aasta investeeringutest teostati laenude-liisingute abil, millel tulemusena nende maht bilansis kasvas aastaga 32,7 miljoni krooni võrra. Võrreldes sarnaste ettevõtetega mujal maailmas jäi laenude suhe omakapitali sellest hoolimata väga väikeseks. Konservatiivne finantseerimispoliitika peaks lähitulevikus jätkuma. Kontserni üha paranevat finantspositsiooni ning kasvavat usaldusväärsust näitab ka kaasatud võõrvahendite keskmise hinna langus aasta alguse 9,3%-lt 6,8%-ni aasta lõpuks.

Grupi investeeringud materiaalsesse põhivarasse moodustasid 2002 aastal 39,4 miljonit krooni (2001 – 57,6 miljonit). Läbi AS Starmani suunati enamus vahendeid kontserni peamise põhivara – kaabellevivõrgu – laiendamiseks

¹⁴ AS Starmani põhiomaniku 64,2% aktsiatest omava investeerimisfondi Emerging Europe Capital Investors (EECI) läbi on ettevõttesse oma raha paigutanud just nende piirkondade mitmed tuntud rahvusvahelised institutsioonid.

ning kvaliteedi tõstmiseks. Kokku investeeriti siin 26,3 miljonit krooni, millest 20,4 miljonit kulus võrgu ehitusele ja parendamisele, 3,8 miljonit kaabeltelevisiooni peajaamadele ning 2,1 miljonit väiksemate kaabeltelevisioonivõrkude ostmisele. Läbi AS Starman Interneti investeeriti peamiselt klientidele internetiteenuse pakkumiseks vajalikesse rendimodemitesse (6,8 miljonit krooni) ning andmeside kvaliteeti ning mahtude kasvu toetavatesse internetiseadmetesse (keskseadmed, serverid, switchid jms. – kokku 5,4 miljonit krooni).

On vägagi loogiline, et kiire areng ja jätkuvalt tasuvate ning kontserni strateegiale vastavate investeerimisprojektide küllaltki suur hulk ei saa ressursside optimaalsema kasutamise tingimustes kaasa tuua kõrgeid likviidsusnäitajaid. Kui mitmed traditsioonilised likviidsussuhtarvud paistavad esmapilgul veidi madalavõitu, siis kiire arvete käibesagedus kompenseerib need täielikult. 2002 aasta jooksul Starman parandas veelgi oma likviidsuspositsiooni ning hoiab ka edaspidi teatud "julgusvaru" võimalikeks ootamatusteks.

Organisatsioon

Viimaste aastate jooksul toimunud areng ning muutuvad turutingimused on nõudnud ka vastavaid korrekture organisatsioonis. Kuna ekspansiivne laienemine võrgu ehituse vallas on ennast suuresti ammendanud, siis üha rohkem ressursse ja aega suunatakse teeninduse füüsilise jõudluse ning kvaliteedi parandamisele, mitmete sisemiste protseduuride täiustamisele ja tootevaliku kaasajastamisele. 2002 aastal muutus senisest tunduvalt süsteemsemaks krediidiriskide juhtimine ning investeerimisprojektide hindamine; oluliselt täiustati raamatupidamistarkvara ning personaliarvestust, parandati Starmani web-lehe funktsionaalsust, jätkuvalt arendati edasi kontserni ühte väga olulist väärtust – kliendihaldusprogrammi STARVARA. 2002 aastal käivitus klientidele teatavat lisaväärtust pakkuv Starmani oma infokanal.

Ühelt poolt suurenenud operatiivküsimuste hulk, teiselt poolt kohaliku juhtkonna aastatega teenitud usaldus organisatsiooniliste küsimuste lahendamisel tõi endaga aasta lõpul kaasa suhteliselt olulise muudatuse kontserni juhtimistasandil, kus Starmani põhiomaniku esindajad lahkusid juhatusest nõukokku.

Emaettevõte – AS Starman

AS Starmani kogutulud 2002 aastal moodustasid 58,0 miljonit krooni kasvades aastaga 45%. Tulud suurenesid aasta jooksul pidevalt. Kui aastat alustati c.a. 4 miljoni krooni suuruste kuukäivetega, siis aasta lõpuks jõuti 6 miljoni krooni lähedale. AS Starmani põhitegevuseks oli klientidele kaabeltelevisiooni teenuste pakkumine, mis andis 82% kogutuludest. Efektivsema ressursside kasutamise huvides grupi tasandil osutati tütarettevõttele AS Starman Internet lisaks kaabelvõrgu rentimisele, klienditeenindus-, arveldus- ning nõuete sissenõudmisteenust; samuti organiseeriti Starman Interneti uute klientide võrgu ühendamine. Antud grupisisesed teenused kokku moodustasid 14% kogutuludest.

Tegevuskulud kasvasid kogutuludest veidi vähem ehk 39% aastast sh. tööjõukulud 19% aastast. Keskmise töötajate arv 2002 aastal oli 103 ning kogu palgakulu 7,87 miljonit krooni.

EBITDA kasvas 64% jõudes 14,8 miljoni kroonini. 2002 aasta ärikasum oli 2,7 miljonit krooni. Firmaväärtuse kulum ja allahindlus kajastub AS Starmani kasumiaruandes kirjel "Finantsinvesteeringute väärtuse muutus".

AS Starmani investeeringud 2002 aastal olid 55,4 miljonit krooni (2001 – 89,6 miljonit), millest 26,9 miljonit kulus materiaalse põhivara soetamisele ning ülejäänud AS Starman Internet aktsiate ostule ja tema igapäevase tegevuse finantseerimisele.

Tütarettevõte – AS Starman Internet

AS Starman Interneti kogutulud moodustasid 2002 aastal 29,6 miljonit krooni kasvades aastaga rohkem kui 3,4 korda. Tulud olulist kasvu võis täheldada lausa igakuiselt. Kui aastat alustati c.a. 1,5 miljoni krooni suuruste kuukäivetega, siis aasta lõpuks jõuti 4 miljoni krooni lähedale.

Jätakuvalt moodustasid enamuse tuludest ehk c.a. 60% interneti püsiühenduse kuutasud. Starman Interneti erinevad püsiühenduspaketid on hinna ja kvaliteedi suhtelt Eestis parimad. Aasta jooksul suurenesid sama hinna juures pakettide kiirused keskmiselt 2 korda. Maikuus tuldi välja uuendusliku tootega "Mini", mis positsioneeriti vähem nõudlikule kliendile ning klassikalistest püsiühendustest eraldi eelkõige kui senini laialdast kasutust leidnud dial-up teenuse asendaja. Kuna fikseeritud kuutasu eest, mis sarnases keskmise dial-up kasutaja eeldatava kuukuluga sai kasutada mahuliselt tunduvalt enam internetiressurssi, siis võib seda pidada alguseks dial-up ajastu lõppemisele Eestis. Kuigi ligi kolmandik 2002 aasta suurest kliendikasvust tuli just "Mini" paketi arvelt, peab Starman oma põhitoodeteks siiski klassikalisi püsiühendusi. Ehkki enamus internetiteenuste käibest tuleb Tallinnast ja selle lähimbrusest, tuleb 2002 aasta oluliste sündmustena ära mainida teenuse pakkumise alustamist aasta algul Tartus ning suvel ka Ida-Virumaal (Sillamäel, Ahtmes ja Jõhvis).

Modemite hinna langus maailmaturul ning ettevõtte tugevnenud positsioon hangete sooritamisel tähendas klientidele olulist hinna alanemist – modemi müügihinnad alanesid aasta jooksul c.a. 2 korda. Seda võib pidada üheks põhjuseks miks klientide osakaal, kes eelistasid modemi väljaostu selle rentimisele kasvas samuti ligi 2 korda. Modemi müügitulud kasvasid kogukäibest tunduvalt kiiremini ületades 2001 aasta vastavat näitajat 6,3 korda. Sellest hoolimata eelistab enamus kliente endiselt modemit rentida.

Tegevuskulud kasvasid kogutuludest tunduvalt vähem ehk 91% aastas. Seejuures tuleb arvestada, et veidi üle 1/3 tegevuskuludest moodustasid emettevõttelt ostetud teenused. Antud teenuseid mitte arvestades kasvasid tegevuskulud 2001 aastaga võrreldes vaid 49%. Kuna mõningate protsesside osas hakkas juba toimima grupisisene sünergia, siis mitmete tegevuskulude sh. tööjõukulude osas toimus hoopis vähenemine. Tööjõukulud kahanesid 2001 aastaga võrreldes 10%. Keskmine töötajate arv 2002 aastal oli 10 ning kogu palgakulu 2,03 miljonit krooni.

2001 aasta 3,7 miljoni krooniga negatiivne EBITDA asendus 2002 aastal 5,8 miljonilise positiivse tulemusega. Kui aasta algul tuli emettevõttel veel igapäevast majandustegevust rahaliselt toetada, siis aasta lõpus jõuti "isemajandamisele" ning hakati esmakordselt teenima ka kasumit. 2002 aasta lõpetati siiski veel väikese kahjumiga – 1,7 miljonit sh. ärikasum oli nullilähedane.

AS Starman Interneti investeeringud 2002 aastal olid 12,5 miljonit krooni (2001 – 7,6 miljonit), millest 12,2 miljonit kulus klientidele andmesideteenuste osutamiseks vajalike seadmete soetamisele.

Tütaretevõtte – AS PALSAT TV

Aktiivse majandustegevuse sisuliselt lõpetanud AS PALSAT TV kogutulud 2002 aastal moodustasid 0,03 miljonit krooni (2001 – 3,7 miljonit). Ettevõtte 2002 aasta raamatupidamiskahjum oli 346 tuhat krooni, millest 318 tuhat krooni andsid põhivara amortisatsioonikulud. Töötajaid AS PALSAT TV's ei olnud.

Lähitulevik

2003 aastaga peaks Starman jällegi liikuma sammu võrra lähemale mitmeid aastaid tagasi 2005 aastaks seatud strateegilistele eesmärkide täitmisele. Aasta-aastalt on muutunud üha tõsisemaltvõetavaks telekommunikatsiooni-ettevõtteks ning loodetavasti jätkub see trend edasi.

2003 aastalt ootab Starman seniste väga kõrgete käibekasvude asendumist lihtsalt kiire käibekasvuga. Peamiseks kasvumootoriks võib ka 2003 aastal lugeda internetti. Aasta lõpupoole on oodata internetikäibe möödumist kaabeltelevisiooni käibest. Algaval aastal on senisest veidi enam plaanis keskenduda ettevõtetele pakutavate internetilahendustele. Starmani poolt väljaehitatud suurim investeering – kaabellevivõrk - võimaldab mitmete muude, täna mittepakutavate, teenuste osutamist. Pidevalt jälgitakse Eesti turu võimalusi ja arenguid mujal maailmas ning ei saa välistada, et juba 2003 aastal lisandub senisesse portfelli uus teenus.

Käibest tunduvalt kiiremini peaks paranema EBITDA ning 2003 aastal on oodata kontserni jõudmist selgesse kasumisse. Kõike seda toetavad ka 2003 aasta alguspoole reaalsed tulemused.

Konkurentsitihedal telekommunikatsiooniturul edukaks toimimiseks on Starmanil head väljavaated. Meie töötajad ning organisatsioon on siin palju teinud ent jätkuvalt palju on veel teha.

Juhatuse esimees

Peeter Kern

Juhatuse liige

Rändy Hütsi

Juhatuse liige

Indrek Kuivallik

Juhatuse liige

Henri Treude

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

KASUMIARUANNE

(EEK)	Lisad	Emaettevõte		Kontsern	
		2002	2001 korregeeritud	2002	2001
Äritulud					
Realiseerimise netokäive	3	55 528 362	38 651 248	76 837 838	45 628 574
Muud äritulud		2 433 047	1 352 214	2 283 374	794 692
Äritulud kokku		57 961 409	40 003 462	79 121 212	46 423 266
Ärikulud					
Kaubad, toore, materjal ja teenused		15 063 478	9 817 614	23 811 740	13 912 960
Mitmesugused tegevuskulud		16 396 570	11 393 389	20 193 986	13 380 239
Tööjõukulud					
<i>Palgakulu</i>		7 869 991	6 648 971	9 904 457	8 837 961
<i>Sotsiaalmaksud</i>		2 701 786	2 233 256	3 392 899	2 948 616
Tööjõu kulud kokku		10 571 777	8 882 227	13 297 356	11 786 577
Kulum					
<i>Põhivara kulum ja väärtuse langus</i>	8,9	12 097 227	7 757 736	68 763 493	16 415 698
Kulum kokku		12 097 227	7 757 736	68 763 493	16 415 698
Muud ärikulud		1 137 748	891 230	1 219 656	942 726
Ärikulud kokku		55 266 800	38 742 196	127 286 230	56 438 200
Ärikasum (-kahjum)		2 694 609	1 261 266	-48 165 018	-10 014 934
Finantstulud					
Kasum valuutakursi muutustest		3 351	11 203	3 351	11 203
Muud intressi- ja finantstulud		585 921	931 595	59 408	818 931
Finantstulud kokku		589 272	942 798	62 759	830 134
Finantskulud					
Tütarettevõtete aktsiate ja osakutega seotud finantskulud	7	2 098 029	3 664 655	0	0
Intressikulud		1 302 453	479 487	2 291 807	906 767
Kahjum valuutakursi muutustest		5 792	0	5 792	0
Finantsinvesteeringute väärtuse muutus	7,9	50 422 839	5 867 560	0	0
Muud finantskulud		324 793	4 582	422 079	4 582
Finantskulud kokku		54 153 906	10 016 284	2 719 677	911 349
Vähemusosa		0	0	0	2 235 840
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)		-50 870 025	-7 812 220	-50 821 936	-7 860 309

BILANSS

(EEK)	Emaettevõte			Kontsern	
	Lisad	31.12.2002	31.12.2001 korregeeritud	31.12.2002	31.12.2001
VARAD					
Käibevara					
Raha ja pangakontod		3 387 564	267 732	3 598 718	321 991
Nõuded ostjate vastu					
<i>Ostjatelt laekumata arved</i>		6 022 018	4 778 921	6 021 373	4 423 304
<i>Ebatõenäoliselt laekuvad arved</i>		-1 214 795	-508 761	-1 242 641	-508 761
Nõuded ostjate vastu kokku	4	4 807 223	4 270 160	4 778 732	3 914 543
Mitmesugused nõuded					
<i>Nõuded grupi ettevõtete vastu</i>	17	5 623 005	3 734 615	0	0
<i>Muud lühiajalised nõuded</i>		509 355	237 019	509 355	246 886
Mitmesugused nõuded kokku		6 132 360	3 971 634	509 355	246 886
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud					
<i>Maksude ettemaksed ja tagasinõuded</i>	5	24 525	3 243 919	106 646	3 488 700
<i>Muud ettemakstud tulevaste perioodide kulud</i>		327 534	479 272	469 782	480 605
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud kokku		352 059	3 723 191	576 428	3 969 305
Varud					
<i>Tooraine ja materjal</i>		4 121 926	10 019 303	4 121 926	10 040 003
<i>Ostetud kaubad müügiks</i>	6	0	0	1 435 779	1 220 174
<i>Ettemaksed hankijatele</i>		525	0	525	0
Varud kokku		4 122 451	10 019 303	5 558 230	11 260 177
Käibevara kokku		18 801 657	22 252 020	15 021 463	19 712 902
Põhivara					
Pikaajalised finantsinvesteeringud					
<i>Tütarettevõtete aktsiad ja osad</i>	7	1 404 903	1 751 030	0	0
<i>Pikaajalised nõuded grupi ettevõtete vastu</i>	17	248 098	0	0	0
<i>Muud aktsiad, osakud ja võlatähed</i>		0	10 000	0	10 000
Pikaajalised finantsinvesteeringud kokku		1 653 001	1 761 030	0	10 000
Materiaalne põhivara					
<i>Maa ja ehitised</i>		162 185 242	124 732 233	163 964 210	126 511 201
<i>Masinad ja seadmed</i>		2 716 020	2 750 610	27 407 260	15 105 914
<i>Muu inventar, tööriistad, sisseseade ja muud</i>		2 622 224	2 372 079	3 336 664	3 107 975
<i>Akumuleeritud põhivara kulum</i>		-31 995 563	-19 931 056	-41 928 879	-23 851 556
<i>Lõpetamata ehitus</i>		0	11 219 427	0	11 219 427
Materiaalne põhivara kokku	8	135 527 923	121 143 293	152 779 255	132 092 961
Immateriaalne põhivara					
<i>Ostetud kontsessioonid, patendid, litsentsid jne.</i>		0	0	36 104	64 869
<i>Firmaväärtus</i>		18 821	27 421 435	18 821	27 421 435
Immateriaalne põhivara kokku	9	18 821	27 421 435	54 925	27 486 304
Põhivara kokku		137 199 745	150 325 758	152 834 180	159 589 265
VARAD KOKKU		156 001 402	172 577 778	167 855 643	179 302 167

(EEK)	Emaettevõte			Kontsern	
	Lisad	2002	2001 korrigeeritud	2002	2001
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL					
Lühiajalised kohustused					
Võlakohustused					
Tagatiseta võlakohustused	10	38 400	62 600	38 400	62 600
Pikaajaliste liisingkohustuste tagasimaksed järgmisel perioodil	10,14	7 107 059	258 692	12 180 045	3 016 762
Pikaajal. pangalaenude tagasimaksed järgmisel perioodil	10	438 106	0	438 106	0
Lühiajalised laenud krediitiasutustelt	10	0	4 502 000	0	4 502 000
Võlakohustused kokku		7 583 565	4 823 292	12 656 551	7 581 362
Võlad hankijatele					
Hankijatele tasumata arved		4 029 836	11 138 281	5 750 771	12 013 793
Võlad hankijatele kokku		4 029 836	11 138 281	5 750 771	12 013 793
Mitmesugused võlad					
Võlad grupi ettevõtetele	17	3 274 939	2 625 701	0	0
Mitmesugused võlad kokku		3 274 939	2 625 701	0	0
Maksuvõlad	11	1 315 172	1 643 403	1 704 755	1 774 694
Viitvõlad					
Võlad töövõtjatele		1 126 048	1 027 052	1 242 265	1 263 519
Dividendivõlad		399 000	399 000	399 000	399 000
Intressivõlad		0	0	0	109 335
Muud viitvõlad		788 441	32 554	878 812	72 245
Viitvõlad kokku		2 313 489	1 458 606	2 520 077	1 844 099
Lühiajalised eraldised		0	175 869	0	175 869
Lühiajalised kohustused kokku		18 517 001	21 865 152	22 632 154	23 389 817
Pikaajalised kohustused					
Pikaajalised võlakohustused					
Mittekonverteeritavad võlakohustused	10	0	0	0	3 360 000
Pikaajalised liisingkohustused	10,14	19 435 817	373 191	27 174 905	2 261 004
Pangalaenud	10	6 061 894	0	6 061 894	0
Pikaajalised võlakohustused kokku		25 497 711	373 191	33 236 799	5 621 004
Pikaajalised kohustused kokku		25 497 711	373 191	33 236 799	5 621 004
KOHUSTUSED KOKKU		44 014 712	22 238 343	55 868 953	29 010 821
Omakapital					
Aktiakapital		43 511 900	42 254 400	43 511 900	42 254 400
Aazio		138 017 650	126 757 870	138 017 650	126 757 870
Reservid					
Kohustuslik reservkapital		19 447	19 447	19 447	19 447
Reservid kokku		19 447	19 447	19 447	19 447
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)		-18 692 282	-10 880 062	-18 740 371	-10 880 062
Aruandeaasta kasum (kahjum)		-50 870 025	-7 812 220	-50 821 936	-7 860 309
OMAKAPITAL KOKKU	12	111 986 690	150 339 435	111 986 690	150 291 346
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		156 001 402	172 577 778	167 855 643	179 302 167

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

	Emaettevõte		Kontsern	
	31.12.02	31.12.01	31.12.02	31.12.01
Aktiivkapital				
Aasta alguses	42 254 400	35 820 000	42 254 400	35 820 000
Emissioon	1 257 500	6 434 400	1 257 500	6 434 400
Aasta lõpus	43 511 900	42 254 400	43 511 900	42 254 400
Aazio				
Aasta alguses	126 757 870	65 739 168	126 757 870	65 739 168
Emissioon	11 259 780	61 018 702	11 259 780	61 018 702
Aasta lõpus	138 017 650	126 757 870	138 017 650	126 757 870
Kohustuslik reservkapital				
Aasta alguses	19 447	19 447	19 447	19 447
Aasta lõpus	19 447	19 447	19 447	19 447
Jaotamata kasum				
Aasta alguses	-18 692 282	-10 880 062	-18 740 371	-10 880 062
Aruandeaasta kasum	-50 870 025	-7 812 220	-50 821 936	-7 860 309
Aasta lõpus	-69 562 307	-18 692 282	-69 562 307	-18 740 371
Omakapital kokku				
Aasta alguses	150 339 435	90 698 553	150 291 346	90 698 553
Aasta lõpus	111 986 690	150 339 435	111 986 690	150 291 346

Täiendav informatsioon aktsiakapitali ja omakapitali liikumiste kohta on toodud lisas 12.

RAHAVOO ARUANNE

(EEK)		Emaettevõte		Kontsern	
	Lisad	2002	2001	2002	2001
Rahavood äritegevusest					
Aruandeaasta puhaskasum		-50 870 025	-7 812 220	-50 821 936	-7 860 309
Puhaskasumi korrigeerimised	13	66 008 463	16 834 171	71 697 574	16 541 416
Äritegevusega seotud nõuete muutus	13	3 994 309	-8 572 830	1 532 338	-4 493 116
Varude muutus		5 896 852	-4 833 011	5 701 948	-5 791 343
Äritegevusega seotud kohustuste muutus	13	-6 132 564	10 566 718	-5 747 657	4 300 625
Makstud intressid		-1 302 453	-1 994 027	-2 401 142	-2 421 306
Kokku rahavood äritegevusest		17 594 582	4 188 801	19 961 125	275 967
Rahavood investeerimistegevusest					
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	8	-26 483 786	-47 594 460	-26 638 949	-48 334 735
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	8	46 610	55 085	46 610	86 705
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtetes	7	-10 515 488	-38 601 184	-10 515 488	-37 152 764
Muude finantsinvesteeringute soetus		0	-10 000	0	-10 000
Muude finantsinvesteeringute müük		10 000	0	10 000	0
Antud laenud	10	-5 500 000	-2 500 000	0	0
Antud laenude tagasimaksed	10	0	2 500 000	0	0
Saadud intressid		58 921	863 096	59 408	818 931
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-42 383 743	-85 287 463	-37 038 419	-84 591 863
Rahavood finantseerimistegevusest					
Saadud laenud	10	1 998 000	0	1 998 000	4 600 000
Laenude tagasimaksed	10	0	0	-3 360 000	-2 900 000
Saadud müügi-tagasirendi tehingutest	14	51 030 508	0	55 342 317	0
Kapitalirendi põhimaksete tagasimaksed	14	-25 119 515	-327 745	-33 626 296	-4 757 348
Aktsiate emiteerimine		0	57 887 565	0	63 888 661
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		27 908 993	57 559 820	20 354 021	60 831 313
Rahavood kokku		3 119 832	-23 538 842	3 276 727	-23 484 583
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		267 732	23 806 574	321 991	23 806 574
Raha ja raha ekvivalentide muutus		3 119 832	-23 538 842	3 276 727	-23 484 583
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus		3 387 564	267 732	3 598 718	321 991

LISAD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused

Järgnevalt on kirjeldatud olulisi raamatupidamispõhimõtteid, mida on kasutatud AS-i Starman (emaettevõtte) ja tema tütarettevõtete (kontsern) finantsaruannete koostamisel.

Kontserni 2002. aasta konsolideeritud finantsaruanded on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga ja kasutades soetusmaksumuse printsiipi. Hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele ning selle põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses ning Vabariigi Valitsuse ja rahandusministri vastavasisulistes määrustes, mida täiendavad Eesti Vabariigi Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti kroonides.

Konsolideerimise põhimõtted

Konsolideerimisel kajastatakse emaettevõtet ja tütarettevõtteid kui ühtset majandusüksust. Kõik kontserni kuuluvate ettevõtete vahelised tehingud ja vastastikused saldod on elimineeritud. 2002.a. konsolideeritud raamatupidamisaruandes kajastuvad AS Starman, AS Starman Internet ja AS Palsat TV raamatupidamisaruanded.

Vähemusosa emaettevõtja kontrolli all olevate ettevõtete tulemuses ja omakapitalis on konsolideeritud finantsaruannetes kajastatud eraldi kirjena.

Arvestusprintsiibid ja hindamiselused

Välisvaluutas fikseeritud tehingud

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused on bilansipäeva seisuga ümber hinnatud Eesti kroonidesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud periooditulu ja -kuluna.

Nõuded ostjate vastu

Bilansis kajastuvad nõuded on hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Ostjate laekumata arved, mille laekumine on ebatõenäoline, on kantud aruandeperioodi kuludesse ja allahindlus on kajastatud bilansis eraldi real "Ebatõenäoliselt laekuvad arved". Nõuded, mille sissenõudmiseks ei ole võimalik või majanduslikult kasulik meetmeid rakendada, on hinnatud lootusetuks ning bilansist välja kantud.

Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega seotud otsestest veokuludest, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus.

Investeeringud tütar- ja sidusettevõtete aktsiatesse

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte kontroll on üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest, kui emaettevõtte on võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat või kui emaettevõttel on õigus nimetada või tagasi kutsuda enamikku nõukogu liikmetest.

Tütar- ja sidusettevõtete aktsiad on bilansis kajastatud kasutades kapitaliosaluse meetodit, mille kohaselt soetusmaksumuses kajastatud alginvesteeringut on korrigeeritud tütar- ja sidusettevõtte kasumi/kahjumiga. Lisaks eelnevale on soetamismaksumuses kajastatud alginvesteeringut korrigeeritud soetamisel tekkinud firmaväärtusega, mida kajastatakse bilansi real "Firmaväärtus". Grupi ettevõtete omavahelistest tehingutest tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid elimineeritakse.

Firmaväärtus

Firmaväärtus on summa, mille võrra omandaja soetusmaksumus ületab omandatud netovara reaalkaalu.

Seotud osapooled

AS Starman aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- omanikke
- ettevõtte töötajaid
- ettevõtteid, mida kontrollivad juhatuse ja nõukogu liikmed
- tütarettevõtted

Puhkusetasu ja -kohustus

Puhkusetasu kulu on kajastatud kohustuse tekkimise perioodil, see tähendab siis, kui töötajal tekib nõudeõigus. Väljateenitud puhkusetasu on kasumiaruandes kajastatud tööjõukuludes ning bilansis arvele võetud lühiajalise kohustusena.

Materiaalne põhivara

Põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 2 000 krooni ja kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara on arvele võetud soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja muudest otsestest kasutuselevõtmist võimaldavatest väljaminekutest. Põhivara väheolulised objektid (kasulik tööiga on lühem kui 1 aasta ja soetusmaksumus on väiksem kui 2 000 krooni) kantakse kuludesse nende soetamisel. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Kontserni ettevõtetes kasutatakse järgmisi amortisatsiooninorme:

Ehitised ja rajatised	2,5%
Kaabelvõrgud	8%
Peajaamad	2,5%
Interneti teenuse osutamisega seotud seadmed	20-50%
Modemid	33%
Masinaid ja seadmed	20-25%
Muu inventar, tööriistad ja sisseseade	20-40%

Kapitalirendi tingimustel renditud põhivara ja kapitalirendikohustus võetakse bilansis arvele. Kui renditud objekti omandiõigus läheb üle rentnikule, arvestatakse amortisatsiooni tavakorras, st. objekti kasuliku tööea jooksul.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Immateriaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses ning amortisatsioonimäärad aastas on immateriaalsele põhivarale järgmised:

Ostetud litsentsid, kaubamärgid jne.	20-33%
Firmaväärtus	20%

Ettevõtete ühendamisel tekkinud positiivne firmaväärtus kajastatakse bilansi real "Firmaväärtus". Firmaväärtuse amortisatsioon kajastatakse kontserni aruandes kasumiaruande real "Põhivara kulum ja väärtuse langus", emaettevõtte aruandes aga real "Tütarettevõtte aktsiate ja osadega seotud finantskulud".

Eraldised ja potentsiaalsed kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel tekkinud ettevõtte kohustusi, millele on seaduslik või lepinguline alus, mis nõuab varast loobumist ja mille maksumust saab usaldusväärselt määrata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangutest, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustuseks, kuid mille realiseerumise tõenäosus on ettevõtte juhtkonna hinnangul alla 50%, on avalikustatud potentsiaalsete kohustustena raamatupidamise aastaaruande lisades.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule teeb ettevõtte iga aasta puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% ettevõtte aktsiakapitalist.

Tulude arvestus

Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Rahavoo aruanne

Rahavoo aruanne on koostatud kaudsel meetodil. Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke.

Kapitali- ja kasutusrendid

Kasutusrendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul esinevad mõlemad alljärgnevad tingimused:

- rentnik saab lisanduvald väljamakseid tegemata rendisuhte lõpetada;
- renditud varaobjekti omandiõigus ei lähe rendiperioodi kestel ega selle lõppedes rentnikule üle.

Kõik ülejäänud renditehingud kajastatakse kapitalirendina.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid bilansi kuupäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Lisa 2. Arvestusskeemide ja –printsiipide muudatused

Seoses konsolideeritud aastaaruande koostamisega muutis AS Starman 2002. aastal bilansis võrreldes eelmise aastaga tütarettevõtete aktsiate ja osade, firmaväärtuse ning nõuete kajastamist grupi ettevõtte vastu.

Kirjeldatud muutuse tulemusena on algsaldosid korrigeeritud alljärgnevalt :

(EEK)	31.12.2001 esialgne	Korrigeerimine	31.12.2001 korrigeeritud
Tütarettevõtete aktsiad ja osad	4 133 212	-2 382 182	1 751 030
Firmaväärtus	24 967 120	2 454 315	27 421 435
Nõuded grupi ettevõtte vastu	3 738 248	-72 133	3 666 115

2002. aastal vaadati AS-is Starman üle käibe arvestamise põhimõtted ning leiti, et aastal 2001 käibes kajastunud interneti teenuste vahendamist on sobilikum käsitleda väljaspool AS Starman tulusid. Sama summa võrra on korrigeeritud kirjet "Kaubad, toore, materjal ja teenused".

(EEK)	31.12.2001 esialgne	Korrigeerimine	31.12.2001 korrigeeritud
Realiseerimise netokäive	43 400 019	-4 748 771	38 651 248
Kaubad, toore, materjal ja teenused	14 566 385	- 4 748 771	9 817 614

Lisa 3. Neto realiseerimiskäive

Emaettevõtte ja kontserni 2001. a. ja 2002. a. käive toimus 100%-liselt Eesti Vabariigis ja jagunes tegevusalade lõikes järgmiselt:

(EEK)	Emaettevõtte		Kontsern	
	2002	2001	2002	2001
Tegevusalad				
Kaabeltelevisiooni teenused	47 466 783	36 741 381	47 466 783	37 748 695
Interneti teenused	0	0	29 371 055	7 879 879
Interneti teenuste vahendamine*	4 751 876	1 007 314	0	0
Teenustööd**	3 309 703	902 553	0	0
Kokku	55 528 362	38 651 248	76 837 838	45 628 574

* AS-i Starman tütarettevõtte AS Starman Internet kasutas oma klientidele teenuse pakkumiseks AS Starman infrastruktuuri – kaabelvõrke, klienditeenindus – ning arveldussüsteemi.

** AS-i Starman osutas tütarettevõttele AS Starman Internet uute klientide ühendamise teenust.

Lisa 4. Ostjatelt laekumata nõuded

(EEK)	Emaettevõte		Kontsern	
	31.12.02	31.12.01	31.12.02	31.12.01
Ostjatelt laekumata arved	6 022 018	4 778 921	6 021 373	4 423 304
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-1 214 795	-508 761	-1 242 641	-508 761
Kokku	4 807 223	4 270 160	4 778 732	3 914 543

Muutused ebatõenäoliselt laekuvate arvete allahindluses:

(EEK)	Emaettevõte		Kontsern	
	31.12.02	31.12.01	31.12.02	31.12.01
Ebatõenäoliselt laekuvad arved aasta alguses	-508 761	-981 188	-508 761	-981 188
Ebatõenäoliselt laekuvad arved 2002	-1 133 255	-1 431 128	-1 161 101	-1 431 128
Bilansist välja kantud lootusetud nõuded	427 221	1 903 555	427 221	1 903 555
Ebatõenäoliselt laekuvad arved aasta lõpus	-1 214 795	-508 761	-1 242 641	-508 761

Lisa 5. Maksude ettemaksed

(EEK)	Emaettevõte		Kontsern	
	31.12.02	31.12.01	31.12.02	31.12.01
Maksuliik				
Käibemaks	24 525	3 243 919	106 646	3 488 700
Maksude ettemaksed kokku	24 525	3 243 919	106 646	3 488 700

Maksuvõlgade osas vaata lisa 11.

Lisa 6. Varud

Bilansikirjel "Ostetud kaubad müügiks" kajastatakse müügiks või rentimiseks soetatud modemeid. Varusid kantakse igakuise kuluks, kui nad on müüdnud, või võetakse arvele põhivarana, kui nad on renditud.

Inventuuri tulemusel kanti kontsernis kuludesse 103 748 krooni väärtuses kasutuskõlbmatuid modemeid ning 242 002 krooni väärtuses teostati varude allahindlusi. (2001. a. 0 krooni).

Lisa 7. Investeeringud tütarettevõtete aktsiatesse

(EEK)	AS PALSAT TV	AS Starman Internet	Kokku
Aktsiate arv aasta alguses (tk.)	2 996	132 833	
Aruandeaastal soetatud aktsiad (tk.)	0	88 639	
Aruandeaastal müüdud aktsiad (tk.)	0	0	
Aktsiate arv aasta lõpus (tk.)	2 996	221 472	
Osalus % aasta lõpus / (alguses)	100 / (100)	60 / (100)	
Soetusmaksumus aasta alguses	24 000 000	14 601 184	38 601 184
Bilansiline maksumus aasta alguses	1 751 030	0	1 751 030
2002.a. soetatud aktsiad soetushinnas	0	23 032 768	23 032 768
Soetushinna korrigeerimine ostuanalüüsiga	0	-23 032 768	-23 032 768
Aruandeaastal kapitaliosaluse kahjum	-346 127	-1 751 902	-2 098 029
Bilansiline maksumus aasta lõpus	1 404 903	0	1 404 903
Soetusmaksumus aasta lõpus	24 000 000	37 633 952	61 633 952

Ostuanalüüs seisuga 31.08.2002

<i>(EEK)</i>	AS Starman Internet bilanss	AS Starman poolt soetatud osa	Investeeriija soetusmaksumus
Raha ja pank	33 260	13 304	13 304
Varud	671 761	268 704	268 704
Muud käibevarad	2 889 431	1 155 772	1 155 772
Masinad ja seadmed	21 481 777	8 592 711	8 592 711
Muu põhivara	588 481	235 392	235 392
Akum. põhivara kulum	-6 723 175	-2 689 270	-2 689 270
Kohustused	19 681 226	7 872 490	7 872 490
Omakapital	-739 691	-295 876	-295 876
Soetusmaksumus			23 032 768
Firmaväärtus			23 032 768

Tütarettevõtete omakapital seisuga 31.12.2002.a.

<i>(EEK)</i>	AS PALSAT TV	AS Starman Internet
Aktiakapital	1 498 000	2 214 720
Aazio	0	9 757 514
Kohustuslik reservkapital	79 706	0
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	173 325	-12 092 453
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-346 127	-1 703 814
Omakapital kokku	1 404 904	-1 824 033
Investeeriija osa omakapitalist	1 404 904	-1 824 033

Negatiivse investeeringu koguväärtuse osas on emaettevõttes alla hinnatud pikaajalisi nõudeid tütaretevõtetele kokku 1 824 033 krooni.

2002 aasta augustis kasutas AS Starman 2001. aasta alguses sõlmitud optsioonilepingut omandades ülejäänud 40% tütaretevõtte AS Starman Internet aktsiatest. Aktsiate eest tasuti

23 032 768 krooni. 40 495 aktsia ehk 18,2%-se osaluse eest tasuti rahas. 48 144 aktsia ehk 21,8% osaluse eest emiteeriti AS Lõhmus Holdings'le 12 575 AS Starman piiratud hääleõigusega eelisaktsiat. AS Starman Interneti 40% aktsiate omandamisel tekkis firmaväärtus kogu aktsiate eest tasutud summas ehk 23 032 768 krooni.

Lisa 8 . Materiaalne põhivara

Materiaalne põhivara liikumine emaettevõttes 2002.a .

(EEK)	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Lõpetamata ehitus	KOKKU
Soetusmaksumus 31.12.2001	124 732 234	2 750 610	2 372 079	11 219 427	141 074 350
Soetamine	37 867 576		250 145	24 219 607	62 337 328
sh. lõpetamata ehitusest	35 439 034				35 439 034
Müük ja põhivarasse kandmine		-34 590		-35 439 034	-35 473 624
Ümberklassifitseerimine	-414 568				-414 568
Soetusmaksumus 31.12.2002	162 185 242	2 716 020	2 622 224	0	167 523 486
Akumuleeritud kulum 31.12.2001	-17 915 396	-1 178 192	-837 468	0	-19 931 056
Arvestatud kulum	-11 105 260	-501 418	-478 007		-12 084 685
Müüdud ja mahakantud põhivara kulum		20 178			20 178
Akumuleeritud kulum 31.12.2002	-29 020 656	-1 659 432	-1 315 475	0	-31 995 563
Jääkmaksumus 31.12.2001	106 816 838	1 572 418	1 534 611	11 219 427	121 143 293
Jääkmaksumus 31.12.2002	133 164 586	1 056 588	1 306 749	0	135 527 923

Materiaalse põhivara liikumine kontsernis 2002. a.

(EEK)	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Lõpetamata ehitus	KOKKU
Soetusmaksumus 31.12.2001	126 511 201	15 105 914	3 107 975	11 219 427	155 944 517
Soetamine	37 867 577	12 485 131	281 338	24 219 607	74 853 653
sh. lõpet- ta ehitusest	35 439 034				35 439 034
Müük, mahakandmine ja põhivarasse kandmine		-183 785	-52 649	-35 439 034	-35 675 468
Ümberklassifits. varudesse	-414 568				-414 568
Soetusmaksumus 31.12.2002	163 964 210	27 407 260	3 336 664	0	194 708 134
Akumuleeritud kulum 31.12.2001	-18 174 195	-4 307 416	-1 369 945	0	-23 851 556
Arvestatud kulum	-11 283 157	-6 337 846	-678 342		-18 299 345
Müüdud ja mahakantud põhivara kulum		169 373	52 649		222 022
Akumuleeritud kulum 31.12.2002	-29 457 352	-10 475 889	-1 995 638	0	-41 928 879
Jääkmaksumus 31.12.2001	108 337 006	10 798 498	1 738 030	11 219 427	132 092 961
Jääkmaksumus 31.12.2002	134 506 858	16 931 371	1 341 026	0	152 779 255

Lisa 9. Immateriaalne põhivara

<i>(EEK)</i>	Ostetud patendid, litsentsid, kaubamärgid jne.	Firmaväärtus	KOKKU
Kontsern			
Soetusmaksumus 31.12.2001	128 218	33 460 001	33 588 219
Soetamine	0	23 032 768	23 032 768
Soetusmaksumus 31.12.2002	128 218	56 492 769	56 620 987
Akumuleeritud kulum 31.12.2001	-63 349	-6 038 567	-6 101 916
Aasta jooksul arvestatud kulum ja allahindlus	-28 766	-12 542	-41 308
Aasta jooksul arvestatud kulum ja allahindlus		-32 814 673	-32 814 673
Starman Internet			
Aasta jooksul arvestatud kulum ja allahindlus		-17 608 166	-17 608 166
Palsat TV			
Akumuleeritud kulum 31.12.2002	-92 115	-56 473 948	-56 566 063
Jääkväärtus 31.12.2001	64 869	27 421 434	27 486 303
Jääkväärtus 31.12.2002	36 104	18 821	54 925

2002 aasta jooksul kanti kuludesse kogu tütarettevõtete AS Starman Internet ning AS PALSAT TV aktsiate soetamisel tekkinud ja veel mitte amortiseerunud firmaväärtus.

Kokku kanti kuludesse firmaväärtus summas 50 422 839 krooni.

Kuna firmaväärtus kajastab ootuseid ettevõtte tulevaste rahavoogude suhtes, siis erineb ta selle poolest teistest aktiveeritud, mis on bilansi koostamise hetkel täiesti käegakatsutavad. Võttes arvesse seda asjaolu ning Starmani põhiaktionaaride koduturgudel viimasel ajal firmaväärtuse kajastamisel kasutustleidnud meetodeid, otsustatigi kasutada kõige konservatiivsemat joont.

Konservatiivsusest ning muutunud turukeskkonnast tingituna ning 2003.a .tehtud analüüsi alusel kanti AS Starman Interneti aktsiatega seondult kuludesse 32 814 673 krooni. Lisaks konservatiivsusele toetas AS PALSAT TV aktsiatega seotud firmaväärtuse maha kandmist summas 17 608 166 krooni põhjus, et antud ettevõtte põhivara väärtust alandas oluliselt Kohtla-Järve kaabeltelevisiooni turul 2002 aastal märgatavalt teravnenud konkurents.

Lisa 10. Võlakohustused

<i>(EEK)</i>	Emaettevõte		Kontsern	
	31.12.02	31.12.01	31.12.02	31.12.01
Lühiajalised võlakohustused				
Tagatiseta võlakohustused	38 400	62 600	38 400	62 600
Pikaajaliste liisingkohustuste tagasimaksed järgmisel perioodil	7 107 059	258 692	12 180 045	3 016 762
Pikaajal. pangalaenu tagasimaksed järgmisel perioodil	438 106	0	438 106	0
Lühiajalised laenud krediitiasutustelt	0	4 502 000	0	4 502 000
Kokku	7 583 565	4 823 292	12 656 551	7 581 362
Pikaajalised võlakohustused				
Pikaajalised liisingkohustused	19 435 817	373 191	27 174 905	2 261 004
Pikaajalised pangalaenud	6 061 894	0	6 061 894	0
Mittekonverteeritavad võlakohustused	0	0	0	3 360 000
Kokku	25 497 711	373 191	33 236 799	5 621 004

2002 aasta jooksul refinantseeriti senine Nordea Bank Finland Plc. Eesti filiaaliga sõlmitud arvelduskrediidileping summas 4 502 000 krooni pikaajaliseks laenuks, mis vastab paremini ettevõtte toimumispõhimõtetele. Uue eurodes

nomineeritud laenu kogusummaks oli 6 500 000 krooni, intressimääraks 6 kuu Euribor +2% ning laenuandja ei muutunud. Leping sõlmiti 7 aastase tähtajaga ning esimesel aastal vaid intresside tasumise klausliga; alates teisest aastast tasutakse võrdse suurusega kuumakseid arvestusega, et viimane kuumakse on 2 056 360 krooni (balloon).

Lisa 11. Maksuvõlad

Emaettevõtte				
<i>(EEK)</i>	31.12.02		31.12.01	
Maksuliik	Maksuvõlg	Intressivõlg	Maksuvõlg	Intressivõlg
Käibemaks	74 468	26 844	0	0
Üksikisiku tulumaks	266 128	0	473 419	0
Sotsiaalmaks	513 411	0	787 934	0
Ettevõtte tulumaks	178 265 0		192 355	0
Töötuskindlustus	25 103	0	8 499	0
Kogumispension	10 590	0	0	0
Kinnipeetud mitteresidendi tulumaks	220 363	0	181 196	0
Maksuvõlad kokku	1 288 328	26 844	1 643 403	0

Kontsern				
<i>(EEK)</i>	31.12.02		31.12.01	
Maksuliik	Maksuvõlg	Intressivõlg	Maksuvõlg	Intressivõlg
Käibemaks	291 638	26 844	4 490	26
Üksikisiku tulumaks	335 429	82	530 787	560
Sotsiaalmaks	610 342	105	854 291	353
Ettevõtte tulumaks	178 616	0	192 650	0
Töötuskindlustus	29 492	5	10 341	0
Kogumispension	11 839	0	0	0
Kinnipeetud mitteresidendi tulumaks	220 363	0	181 196	0
Maksuvõlad kokku	1 677 719	27 036	1 773 755	939

Maksude ettemaksete osas vaata lisa 5.

Lisa 12. Omakapital

Seisuga 31.12.2002 jaguneb ettevõtte aktsiakapital 435 119 aktsiaks nimiväärtusega 100 krooni. Emiteeritud on 422 544 lihtaktsiat ning 12 575 piiratud hääleõigusega eelisaktsiat. Eelisaktsiad annavad selle omanikule eesõiguse dividendi saamisel ja aktsiaseltsi lõpetamisel alles jääva vara jaotamisel ning hääleõiguse olulisemate küsimuste otsustamisel vastavalt põhikirjale. Põhikirja kohaselt on maksimaalselt lubatud aktsiate arv 1 052 640.

2002 aastal emiteeriti 12 575 piiratud hääleõigusega eelisaktsiat nimiväärtusega 100 krooni ning ülekursiga 895,409 krooni aktsia kohta. Emissioon oli suunatud AS Lõhmus Holdings`le ning teised aktsionärid loobusid märkimise eesõigusest. Kokku suurenes ettevõtte omakapital emissiooni käigus 12 517 280 krooni võrra. Aktsiate eest tasuti mitterahalise sissemaksega, milleks oli 48 144 AS`i Starman Internet aktsiat.

Tütarettevõtete omakapitali osas vt. lisa 7 ja lisa 18.

Lisa 13. Rahavoo aruanne

Puhaskasumi korrigeerimised

(EEK)	Emaettevõte		Kontsern	
	2002.a.	2001.a.	2002.a.	2001.a.
Materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsioon ja allahindlus	12 097 227	7 757 736	68 763 493	16 415 698
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müügikasum	-32 198	-3 672	-32 198	37 882
Intressitulu	-585 921	-931 596	-59 408	-818 931
Intressikulu	1 302 453	479 488	2 291 807	906 767
Nõuete allahindlus	706 034	0	733 880	0
Finantskulu tütarettevõtetest	2 098 029	9 532 215	0	0
Finantsinvesteeringu väärtuse muutus	50 422 839	0	0	0
Kokku	66 008 463	16 834 171	71 697 574	16 541 416

Äritegevusega seotud nõuete muutus

(EEK)	Emaettevõte		Kontsern	
	2002.a.	2001.a.	2002.a.	2001.a.
(suurenemine “-“ / vähenemine “+”)				
Nõuded ostjate vastu	-1 243 097	-2 477 702	-1 598 069	-1 996 135
Nõuded tütarettevõtjate vastu	2 138 609	-2 738 248	0	0
Mitmesugused nõuded, v.a.laenud ja liisingnõuded	-272 337	-219 019	-262 470	771 114
Maksude ettemaksed ja tulevaste perioodide kulud	3 371 134	-3 137 861	3 392 877	-3 268 095
Kokku	3 994 309	-8 572 830	1 532 338	-4 493 116

Äritegevusega seotud kohustuste muutus

(EEK)	Emaettevõte		Kontsern	
	2002.a.	2001.a.	2002.a.	2001.a.
(suurenemine “+“ / vähenemine “-”)				
Ostjate ettemaksed	0	-1 337	0	-1 337
Võlgnevus hankijatele	-6 771 435	6 863 900	-6 262 962	7 009 701
Võlgnevus tütarettevõtjatele	312 288	3 890 062	0	1 264 361
Mitmesugused võlad, v.a.laenud ja liisingkohustus	-24 200	-1 319 400	-24 200	-5 146 050
Maksuvõlad	-328 231	305 788	-69 939	318 431
Võlgnevus töövõtjatele	98 996	624 661	-21 254	612 785
Muud viitvõlad	755 887	27 175	806 567	66 865
Lühiajalised eraldised	-175 869	175 869	-175 869	175 869
Ettemakstud tulevaste perioodide tulud	0	0	0	0
Kokku	-6 132 564	10 566 718	-5 747 657	4 300 625

Investeeringis- ja finantseerimistegevusega seotud mitterahalised tehingud

(EEK)	Emaettevõte		Kontsern	
	2002	2001	2002	2001
Kapitalirendi tingimustel soetatud põhivara	51 030 508	862 881	70 259 821	8 777 802
Laenukohustuse konverteerimine aktsiakapitali	0	8 301 176	0	8 301 176
Intressivõlgnevuse konverteerimine aktsiakapitali	0	1 264 361	0	1 264 361
Aktsiate emiteerimine – mitterahaline sissemakse	12 517 280	0	12 517 280	

Lisa 14. Kapitali- ja kasutusrendid

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud varad kontsernis:

(EEK)	Masinad ja seadmed (modemid)	KOKKU
31.12.02		
Kasutusrendile antud vara soetusmaksumus	13 802 761	13 802 761
Kasutusrendile antud vara akumulieeritud kulum	4 986 771	4 986 771
Kasutusrendi tulu 2002. aastal	4 823 823	4 823 823
31.12.01		
Kasutusrendile antud vara soetusmaksumus	7 019 823	7 019 823
Kasutusrendile antud vara akumulieeritud kulum	1 441 978	1 441 978
Kasutusrendi tulu 2001. aastal	2 050 990	2 050 990

Kapitalirendile võetud varad emaettevõttes

(EEK)	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	KOKKU
31.12.02			
Soetusmaksumus	51 030 508	997 204	52 027 712
Akumuleeritud kulum	11 372 541	413 919	11 786 460
Kulum 2002.a.	4 885 658	234 919	5 120 577
31.12.01			
Soetusmaksumus		997 204	997 204
Akumuleeritud kulum		179 000	179 000
Kulum 2001. a.		167 806	167 806

Kapitalirendi kohustus emaettevõttes

(EEK)	31.12.02	31.12.01
Kapitalirendi võlgnevus	26 542 876	631 883
sh. maksetähtajaga		
kuni 1 aasta	7 107 059	258 692
1-5 aastat	19 435 817	373 191
üle 5 aasta	0	0
	2002	2001
Intressimäära vahemik	4,99-6,99%	7,36-7,56%
Aruandeperioodi maksed	25 119 515	327 745
Aruandeperioodi intressikulu	994 471	45 035

Kapitalirendile võetud varad kontsernis

(EEK)	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Immateriaalne põhivara	KOKKU
31.12.02					
Soetusmaksumus	51 030 508	31 750 245	118 856	35 192	82 934 801
Akumuleeritud kulum	11 372 541	8 589 149	110 096	37 452	20 109 238
Kulum 2002.a.	4 885 658	5 911 034	9 175	12 484	10 818 351
31.12.01					
Soetusmaksumus		12 520 932	118 856	35 192	12 674 980
Akumuleeritud kulum		2 678 115	100 921	24 968	2 804 004
Kulum 2001.a.		2 311 946	55 048	12 484	2 379 478

Kapitalirendi kohustus kontsernis

(EEK)	31.12.02	31.12.01
Kapitalirendi võlgnevus	39 354 950	5 277 766
sh. maksetähtajaga		
kuni 1 aasta	12 180 045	3 016 762
1-5 aastat	27 174 905	2 261 004
üle 5 aasta	0	0
	2002	2001
Intressimäära vahemik	6,49-10%	7,36-10%
Aruandeperioodi maksed	33 626 296	4 326 214
Aruandeperioodi intressikulu	1 713 561	395 100

Müügi- ja tagasirendi tehingute sisu ja tingimused

2002 aastal sõlmis AS Starman Ühisliisingu AS-ga 3 müügi- ja tagasirenditehingut.

Kahe esimesega neist finantseeriti osaliselt Tartu kaabellevivõrgu väljaehitamist. Nende tehingutega müüs AS Starman kaabeltelevisiooni peajaama ning osa kaabellevivõrgust kogusummas 10 906 107 krooni võttes seejärel müüdud põhivara kapitalirendile kogusummas

7 634 276 krooni. Rendilepingud sõlmiti 4 aastase tähtajaga ning esimesel aastal vaid intresside tasumise klausliga; intressimääraks 6 kuu Euribor + 3%. 31.12.2002 seisuga oli antud tehingutega seotud kapitalirendi jääk bilansis 7 634 276 krooni.

Kolmanda tehinguga müüs AS Starman kaabeltelevisiooni peajaama Tallinnas ning osa Tallinna ja selle lähiümbruse kaabellevivõrgust 40 124 401 krooni väärtuses võttes seejärel müüdud põhivara kapitalirendile summas 20 000 000 krooni. Saadud vahendeid kasutati peamiselt Starman Interneti ostu finantseerimiseks. Rendileping sõlmiti 4 aastase tähtajaga ning intressimääraga 6 kuu Euribor + 3,5%. Antud lepinguga seonduvalt seati Ühisliisingu AS kasuks AS Starman vallasvarale 2. järjekoha kommertspant summas 12 000 000 krooni. 31.12.2002 seisuga oli antud lepinguga seotud kapitalirendi jääk bilansis 18 535 410 krooni.

AS Starman Interneti poolt sõlmitud müügi- ja tagasirenditehingud ei erine oma sisult teistest AS Starman Interneti poolt sõlmitud kapitalirenditehingutest – teatud juhtudel osutus osapooltele (seadmete müüja, ostja ning liising-firma) lihtsalt otstarbekamaks skeem, kus AS Starman Internet oli liisingfirmas kui kauba müüja.

Lisa 15. Laenude tagatised ja panditud varad

Nordea Bank Finland Plc. Eesti filiaalist võetud pikaajalise laenu tagatisena on panga kasuks seatud esimese järjekohaga hüpoteek summas 4 500 000 krooni AS-ile Starman kuuluvale kinnistule asukohaga Akadeemia tee 28, Tallinn. Lisaks on antud laenu tagatisena panga kasuks seatud 1. järjekoha kommertsipant AS Starman vallasvarale summas 2 200 000 krooni.

Kapitalirendi tehingute tagatisteks on liisitavad varad v.a. 1 tehing, kus täiendava tagatisena on Ühisliisingu AS kasuks seatud 2. järjekoha kommertsipant AS Starman vallasvarale summas 12 000 000 krooni

Lisa 16. Potentsiaalsed kohustused

AS Starman on käendanud tütarettevõtte AS Starman Internet poolt sõlmitud liisinglepingutest tulenevaid kohustusi. Seisuga 31.12.2002 moodustas käendatavate kohustuste kogusumma 12 166 941 krooni.

Arvestades 2003 aastal toimuvat AS Starman Interneti ühendamist emaettevõttega, lähivad liisinglepingud ning nendega seotud kohustused otseselt üle AS Starman`le.

Lisa 17. Tehingud seotud osapooltega

AS Starman on ostnud ja müünud kaupu ja teenuseid järgmistelt(-le) seotud osapooltelt (-le):

(EEK)	2002	2001
Müügid		
AS Starman Internet (tütarettevõte)	8 480 132	2 513 625
AS Palsat (tütarettevõte)	0	2 595 269
Ostud		
AS Starman Internet (tütarettevõte)	0	18 301
AS Palsat (tütarettevõte)	9 000	0
Constock OÜ (aktsionär)	231 000	273 000
Comholding OÜ (aktsionär)	330 000	330 000
Highbury Investments B.V. (aktsionär)	336 950	0
Saldod seotud osapooltega		
(EEK)	31.12.02	31.12.01
Lühiajalised nõuded tütarettevõtetele		
<i>AS Starman Internet – kaupade ja teenuste eest</i>	599 638	2 738 248
<i>AS Starman Internet – laen</i>	4 427 867	927 867
<i>AS Starman Internet – laekumata intressid</i>	595 500	68 500
Kokku tütarettevõtted	5 623 005	3 734 615
Lühiajalised laenud oma töötajatele	72 790	25 427
Pikaajalised nõuded tütarettevõtetele		
<i>AS Starman Internet – laen*</i>	248 098	0
Lühiajalised võlad tütarettevõtetele		
<i>AS Starman Internet – kaupade ja teenuste eest</i>	2 937 989	2 625 701
Kokku tütarettevõtted	2 937 989	2 625 701
Lühiajalised kohustused emaettevõttele		
<i>Highbury Investments B.V.</i>	336 950	0
Kokku emaettevõtte	336 950	0

* Pikaajaline laen emaettevõttele summas 2 000 000 krooni on alla hinnatud emaettevõtte negatiivse investeeringu koguväärtuse 1 751 902 krooni ulatuses.

Kõik kontserni kuuluvate ettevõtete vahelised tehingud ja vastastikused saldod on elimineeritud.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei ole tehingutes seotud osapooltega kasutatud turuhindadest erinevaid hindasid.

Lisa 18. Bilansipäevajärgsed sündmused

2002 aasta lõpus tegi Starmani nõukogu igati loogilise otsuse liita juba niigi integreeritud tegevused ehk ühendada AS Starman Internet AS Starman`ga. Formaalne ühinemine viiakse läbi 2003 aasta jooksul ent AS Starman Interneti sisuline tegevus viidi üle AS Starman alates 2003 aasta algusest.

AS PALSAT TV äritegevus on peaaegu 100%-selt üle viidud AS Starman kaubamärgi alla alates 2001 aasta juulikuust. Antud ettevõtte ühendatakse AS Starman`ga 2003 aasta jooksul.

JUHATUSE KINNITUS RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Käesolevaga deklareerime oma vastutust raamatupidamise aastaaruande eest ja kinnitame, et lehekülgedel 2 kuni 27 toodud AS Starman ja Starmani kontserni 2002.a. raamatupidamise aastaaruanne, mis on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga, kajastab kontserni ja emaettevõtte finantsseisundit ja majandustulemust õigesti ja õiglaselt.

Kinnitame, et aruandeperioodil kasutatud arvestusmeetodid on vastavuses emaettevõtte ning kontserni eelneval majandusaastal kasutatud arvestusmeetoditega. Juhatus hindab, et AS Starman on jätkuvalt tegutsev ettevõtte. AS Starman Internet ja AS Palsat TV ei ole eraldiseisvate ettevõtetenä jätkuvalt tegutsevad, kuna 2003. a. on kavas AS Starman Internet ja AS Palsat TV ühendada emaettevõttega. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud jätkuvuse printsiibist, kuna AS Starman Internet ja AS Palsat TV nõuded ja kohustused lähevad üle emaettevõttele, kes jätkab ühendatavate ettevõtete õigusjärglasena.

Juhatuse esimees

Peeter Kern

Juhatuse liige

Rändy Hütsi

Juhatuse liige

Indrek Kuivallik

Juhatuse liige

Henri Treude

Tallinn, 18. juunil 2003.a.

MAJANDUSAASTA KASUMIJAOTAMISE ETTEPANEK

Eelmiste perioodide jaotamata kasum: -18 692 282 krooni

2002.a. aruandeaasta kasum: -50 870 025 krooni

Jaotamata kasum peale majandusaasta aruande kinnitamist: -69 562 307 krooni

Jaotamata kasum summas –69 562 307 krooni kaetakse aazio arvelt.

JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD 2002 MAJANDUSAASTA ARUANDELE

AS Starman 2002 majandusaasta aruande allkirjastamine 26. juunil 2003 (aruanne on kinnitatud aktsionäride üldkoosoleku poolt 27. juunil 2003):

_____	_____	_____
Nõukogu esimees	Nõukogu liige	Nõukogu liige
Nigel Philip Williams	Roman Babka	Jaak Ennuste

_____	_____	_____
Nõukogu liige	Nõukogu liige	Nõukogu liige
Keith Gilbert	Rain Lõhmus	Sven Ilmar Oksaar

_____	_____
Nõukogu liige	Nõukogu liige
Linnar Viik	Ivan Volmuth

_____	_____	_____
Juhatuse esimees	Juhatuse liige	Juhatuse liige
Peeter Kern	Indrek Kuivallik	Rändy Hütsi

Juhatuse liige
Henri Treude

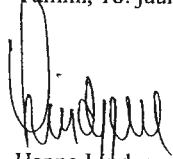
AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS AS STARMAN AKTSIONÄRIDELE

Oleme auditeerinud AS Starman (edaspidi "ettevõtte") 31. detsember 2002. a lõppenud majandusaasta kohta koostatud raamatupidamise aastaaruannet ning AS Starman ja tema tütarettevõtete (edaspidi koos "kontsern") 31. detsember 2002. a lõppenud majandusaasta kohta koostatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis on lisatud meie poolt identifitseerituna. Raamatupidamise aastaaruannete õigsuse eest on vastutav ettevõtte juhtkond. Meie kohustus on avaldada auditi tulemusele tuginedes arvamust nimetatud raamatupidamise aastaaruannete kohta.

Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et audit planeeritaks ja sooritataks viisil, mis võimaldaks põhjendatud kindlustundega otsustada, kas raamatupidamisaruanne on koostatud olulises osas korrektselt. Auditi käigus kontrollitakse väljavõtteliselt tõendusmaterjale, millel põhineb raamatupidamise aastaaruandes esitatud informatsioon. Audit hõlmab ka juhtkonna poolt kasutatud arvestusprintsipide ja juhtkonnapoolsete raamatupidamislike hinnangute kriitilist analüüsi ning seisukohavõttu raamatupidamise aastaaruande esituslaadi suhtes tervikuna. Usume, et audit annab meile põhjendatud aluse arvamuse avaldamiseks.

Meie arvates kajastavad ülalmainitud raamatupidamise aastaaruanded kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte ja kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2002. a ning nimetatud kuupäeval lõppenud majandusaasta tegevuse tulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega.

Tallinn, 18. juuni 2003. a

Hanno Lindpere
Ernst & Young Baltic AS

Terje Kivimäe
Vannutatud audiitor

MAJANDUSAASTA ARUANNE

AS STARMAN

Majandusaasta algus:	01.01.2003
Majandusaasta lõpp:	31.12.2003
Registrikood:	10069659
Aadress:	Akadeemia tee 28 12618, Tallinn Eesti Vabariik
Telefon:	+372 6 779 977
Faks:	+372 6 779 907
E-mail:	starman@starman.ee
Interneti kodulehekül:	www.starman.ee
Põhitegevused:	- kaabeltelevisiooni ja andmeside teenused
Dokumentide loetelu, mis saadetakse majandusaasta aruandest eraldi:	- audiitori järeldusotsus; - majandusaasta kasumi jaotamise ettepanek; - üle 10% aktsiaid omavate aktsionäride nimekiri.

SISUKORD

JUHATUSE TEGEVUSARUANNE.....	103
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	107
JUHATUSE KINNITUS RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE.....	107
KASUMIARUANNE	108
BILANSS	109
OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	110
RAHAVOOGUDE ARUANNE.....	111
LISAD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	113
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused	113
Lisa 2 Müügitulu	117
Lisa 3 Ärikulud ja muud äritulud.....	117
Lisa 4 Finantstulud ja -kulud	118
Lisa 5 Lühiajalised aktsiad ja muud väärtpaberid	118
Lisa 6 Nõuded ostjate vastu	119
Lisa 7 Muud nõuded	119
Lisa 8 Ettemaksed	119
Lisa 9 Varud	119
Lisa 10 Muud finantsvarad.....	120
Lisa 11 Investeeringud tütarettevõtjate aktsiatesse ja osadesse.....	120
Lisa 12 Materiaalne põhivara.....	120
Lisa 13 Immateriaalne põhivara.....	121
Lisa 14 Lühiajalised võlakohustused	121
Lisa 15 Maksuvõlad	121
Lisa 16 Viitvõlad	121
Lisa 17 Pikaajalised võlakohustused.....	122
Lisa 18 Laenude tagatised ja panditud varad.....	122
Lisa 19 Omakapitali lisa	122
Lisa 20 Kapitali- ja kasutusrendid.....	123
Lisa 21 Tehingud seotud osapooltega	124
Lisa 22 Puhaskasum aktsia kohta.....	125
Lisa 23 Finantsriskid.....	125
JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD 2003 MAJANDUSAASTA ARUANDELE.....	127

JUHATUSE TEGEVUSARUANNE

Üldist

2003 aastat võib Starmani jaoks pidada murranguliseks, kuna tegemist oli aastaga, kus jõuti esmakordselt selgesse kasumisse. 2000 aasta lõpul ostis meie tänane põhiomanik -investeeringufond Emerging Europe Capital Investors (EECI) - toonaselt enamusosanikult Telialt osaluse Starmanis ning laiendas seejärel oluliselt ettevõtte kapitalibaasi. Starmanile seati konkreetseks keskpikad eesmärgid ning täna võib tõdeda, et üks etapp on edukalt läbitud.

Finantssuhtarvud

Mõningad suhtarvud 2003 aasta majandustegevuse hindamiseks*:

	2001	2002	2003
Käibe kasv	83%	68%	35%
Interneti osakaal käibes	16%	33%	45%
EBITDA marginaal	14%	24%	38%
Ärikasumimarginaal	-22%	-64%	16%
Ärikasumimarginaal ilma goodwillita	-9%	0%	16%
Netomarginaal	-17%	-67%	13%
Tulud/keskmised aktivad	0,32	0,45	0,62
Omakapitali määr	84%	66%	70%
Laenud/omakapital	0,09	0,42	0,34
Laenud/EBITDA	2,10	2,48	1,05
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	0,84	0,61	0,66
Arvete käibesagedus (aastas)	11,7	18,7	23,5

* kõik näitajad kontserni tasandil

Kontserni struktuuris toimunud muutused

2003 aastal viidi formaaljuriidiliselt lõpule 2002 aasta lõpus Starmani nõukogu poolt tehtud otsus AS Starmani ja tema tütarettevõtete AS Starman Internet ning AS PALSAT TV ühendamiseks.

Mõlemad tütarettevõtted lõpetasid iseseisvate juriidiliste isikutena tegevuse 01.07.2003 ning nende vara ja kohustused läksid üle emaettevõttele. 2003 aasta lõpus kustutati Starmani tütarettevõtted Äriregistrist.

Alates 2003 aastast pakutakse klientidele interneti püsühenduse teenust AS Starmani nime all. Aasta algusest said endistest Starman Interneti töötajatest AS Starmani töötajad ja 2003 aastal ei töötanud antud ettevõttes ühtegi inimest. Starman Interneti tegevus piirdus emaettevõttele teenuse osutamiseks vajalike põhivarade rentimisega, millest saadud rahavoogudest kaeti oma väljaminekud (liisingmaksed).

Alates 2001 aasta teisest poolaastast tegeles AS PALSAT TV emaettevõtte AS Starmani poolt kasutatava põhivara, millest enamuse moodustas kaabeltelevisiooni võrk, haldamisega. Kuna enamuse haldamisega seotud kuludest oli kantud emaettevõtte poolt, siis ei saa sellest ajast alates rääkida ettevõtte sisulisest majandustegevusest. 2003 aastal ei töötanud ettevõttes ühtegi inimest.

Kuna tütarettevõtetel 2003 iseseisev äritegevus sisuliselt puudus ning realselt möödus kontserni jaoks aasta AS Starman nime all, siis edaspidi tütarettevõtteid ja emaettevõtet eraldi ei käsitleta, vaid kõiki näitajaid võrreldakse kontserni tasandil.

Tulud-kulud

Starmani kogutulud ületasid 2003 aastal esmakordselt 100 miljoni krooni piiri – kogutulud olid 106,4 miljonit, kasvades aastaga 35%. Oodatult asendus 2003 aastal varasem väga kiire käibekasv lihtsalt kiire käibekasuga.

Peamiseks käibekasvu mootoriks oli teist aastat järjest internet, kus teenuste kogutulu kasvas varasema aastaga võrreldes 83%. Kuust-kuusse suurenes internetiteenuste osakaal ettevõtte kogukäibes ning aasta lõpuks ületas internetiteenustest saadud tulu esmakordselt vastavat kaabeltelevisiooni näitajat. Kogu kasv tulenes kliendarvu suurenemisest, kuna teenuste hinnad pigem langesid. 2003 aasta kevadel tuldi turule kauplustes müüdava interneti stardipaketiga "Starter", millega lähendati inimesele interneti ostmist tavakauba soetamisele. Interneti valdkonnas kinnistati veelgi liidripositsiooni oma peamises turusegmendis – Tallinna lähiümbruse ja Tartu kodukasutajate juures. 2003 aasta jooksul tugevnes tunduvalt ka ettevõtte positsioon uuel turul - Ida-Virumaal. 2004 aastal alustati interneti püsiühenduse pakkumist Viljandis ning tasuvate projektide korral võib Starmani poolt pakutavate püsiühendusteenuste "geograafia" veelgi laieneda.

Suur kasv kauba ja materjalide müügi osas tulenes samuti internetiteenustest. Nimelt moodustab enamuse vastavatest tuludest modemite müügitulu.

Kaabeltelevisiooniturul jätkus varasemast tuttav mõningasele küllastumisele viitav olukord. Jätakuvalt iseloomustas turgu vägagi tugev konkurents, kus kohati jõuti teenuste pakkumisele alla omahinna. Antud olukorras müüs Starman oma kõige enam kahjumit tootnud kaabeltelevisioonivõrgu – oktoobris 2003 väljuti Narva turult. Tugevas konkurentsis suudeti ka 2003 aastal tublisti toime tulla. Turugeograafia ahenemisest hoolimata klientid arv ei vähenenud ning ka teenuste müügitulud kasvasid aastaga 6%.

Starman ei vaatle kaabletelevisiooniteenust siiski eraldi, vaid koos internetiteenustega ning vastupidi. Seega on ühel teenusel teisele toetav mõju ning vastavate sektorite eraldi analüüsimine ei pruugi anda kõige tõepärasemat pilti.

Starmani tegevuskulud kasvasid aastaga 10%. Mastaabiefektist tulenevalt jäi antud kasv oodatult oluliselt alla tulude kasvule.

Suurimad üksikud kululiigid olid jätkuvalt kulud personalile, programmitasudele, interneti välisühendusele, turundusele ning mitmetele sisseostetud teenustele, kus Starmanil puudub vastav kompetents ning samuti pole mõistlik antud oskusi organisatsioonisiseselt arendada. Teistest kiiremini kasvasid klientide parema teenindamisega seotud kulud nagu kulud kõnekeskusele, arveldustele ja teenuste arendusele. Klientide heaoluga vähesemas otseseoses olevad kulud kasvasid minimaalselt või koguni kahanesid. 2003 aastal tasub eraldi välja tuua varasemate perioodidega võrreldes olulise paranemise kulusse kantud kliendarvete osas. Provisjonide vähenemist saab eelkõige seostada 2002 aastal sisuliselt käivitatud sissenõudmisetegevuse reaalse tulemuste ilmnemisega.

Tööjõukulud kasvasid 2002 aastaga võrreldes 11%. Keskmise töötajate arv 2003 aastal oli 117 ning kogu palgakulu 10,98 miljonit krooni. Töötajate koguarv suurenes aasta algusega võrreldes 5 inimese võrra. AS Starmani ja tema tütarettevõtete juhatuse liikmetele tasu ei makstud. AS Starmani nõukogu liikmetele maksti nõukogu istungitel osalemise eest tasu 24 000 krooni; tütarettevõtete nõukogu liikmetele tasu ei makstud.

Starmani majandustegevuse edukuse põhinäitaja – EBITDA – kasvas aastaga rohkem kui 2 korda 40,5 miljoni kroonini ning ka EBITDA marginaal jõudis esmakordselt edukat telekommunikatsiooniettevõtet iseloomustava taseme lähedale.

Kui 2002 aasta firmaväärtuse mahakandmine kõrvale jätta kasvasid amortisatsioonikulud aastaga 30% ehk tuludest veidi aeglasemalt. Lisades siia Starmani puhul suhteliselt väheolulise faktori ehk negatiivse finantstulemi 17%-se suurenemise, on küllaltki loogiline, et tänu olulisele paranemisele EBITDA tasandil lõpetati aasta puhaskasumiga. Starmani 2003 aasta majandustegevuse lõpptulemus - 14,0 miljoni kroonine puhaskasum - vastas ettevõtte prognoosidele.

Bilanss, finantseerimine ja investeeringud

2003 aastal jätkus varasem konservatiivne finantspoliitika, mida iseloomustavad kõrge kapitaliseeritus, madal laenukoormus ning piisav likviidsus.

Starmani investeeringud materiaalsesse põhivarasse moodustasid 2003 aastal 31,7 miljonit krooni (2002 aastal 39,4 miljonit). Suurim osa investeeringutest läks traditsiooniliselt ettevõtte kõige olulisema põhivara – kaabellevivõrgu – laiendamiseks ja eelkõige andmesidekõlblikkuse suurendamiseks. Kokku investeeriti siin 16,5 miljonit krooni, millest suur osa kulus vanemat tüüpi ja ainult kaabeltelevisiooni teenuse pakkumiseks ehitatud võrkude uuendamiseks piirkondades, kus otsustati alustada lisaks ka interneti püsiühenduse pakkumist. Aasta lõpuks oli üle 80% Starmani võrgu “levialas” olevatest kodudest andmesidekõlblikud. Antud näitaja kasvab teatud määral arvatavasti ka edaspidi, kuna on näha, et parendavad investeeringud osutuvad vähemalt mõnedes vana tüüpi võrgu piirkondades ka tasuvaks. Et olla jätkuvalt hea püsiühendusteenuse pakkuja ning oma positsiooni veelgi tugevdada panustati 2003 aastal oluliselt andmeside kvaliteeti ja mahtu toetavatesse internetiseadmetesse (keskseadmed, ruuterid, switchid, serverid jms) – koguinvesteeringud 9,2 miljonit krooni. Lisaks võiks olulisemate investeeringutena välja tuua klientidele internetiteenuse pakkumiseks vajalike rendimodemite soetamise 3,2 miljonit krooni väärtuses ning 1,5 miljonit krooni, mis kulus kaabeltelevisiooni peajaamadele.

Kui 2002 aastal rahastati investeeringuid esmakordselt olulises mahus võõrvahenditest ning varasemate aastate investeeringud tehti enamasti kõik läbi aktsiakapitali laienduste, siis 2003 aastal jõuti tasemele kus ka ettevõtte enda poolt genereeritud rahavood võimaldasid teha enamiku vajalikest investeeringutest. Kuna kogu võõrfinantseerimise positsioon liisingute ja laenude näol aruandeaastal veidi vähenes ja kasumist tingituna tugevnes ettevõtte omakapital 124 miljoni kroonini, siis paranes aasta lõpuks juba varasemaltki kõrge kapitaliseeritus. Laenukoormuse suhe omakapitali alanes veelgi ent ettevõtte paranenud rahavoogusega kõrvutades langes laenutase eriti madalale. Võrreldes välismaiste sarnase profiiliga ettevõtetega on Starmanil ka konservatiivset poliitikat jätkates laenukoormuse suurendamisel oluline potentsiaalne kasvuruum. Samuti on ettevõttel rahavoogude suurendamise vajadust võimalik rahuldada senise lühiajalise finantseerimise pikendamise teel.

2003 aastal jooksul paranes veelgi Starmani likviidsuspositsioon, mis juba aasta alguses oli piisavalt riskivaba. Mõnele üksikule traditsioonilisele likviidsusnäitajale nagu lühiajaliste kohustuste kattekordaja keskendumine võib Starmani bilansi eripära arvestades viia täiesti valedele järeldustele. Nimelt on bilansipäeva seisuga ettevõtte aktiivates kliendinõuete hulk tugevasti alahinnatud, kuna maksetähtaeg on just möödunud ning uusi arveid ei ole veel arvesse võetud (antud olukorda iseloomustab ka tavalisest tunduvalt kiirem arvete käibesagedus). Starman hoiab pidevalt rahast ja lühiajalistest võlainstrumentidest koosnevat teatavat likviidsuspuhvrit võimalikeks ootamatus-tekts.

Organisatsioon

2003 aasta alguseks jõudis Starman olukorda, kus võis suhteliselt selgelt tajuda, et varasem ekspansiivne tegevus võrgu ehituse vallas on sisuliselt lõppenud. Kui lisada siia varasemate aastate kiire areng, siis oli selge, et veidi küpsenud faasi jõudmine eeldab organisatsioonilt uusi väljakutseid. Eelkõige tähendavad need senisest suuremat rõhuasetust teeninduse füüsilise jõudluse ja kvaliteedi parandamisele, mitmete sisemiste protseduuride täiustamisele ja müügimeetodite ning tootevaliku täiendamisele ja kaasajastamisele. Antud protsess on loomulikult lõputu ent meeldiv on tõdeda seal juba tänaseks tehtud edusamme. 2003 aasta saavutustena võiks mainida spetsiaalse võrgu tehnilise kvaliteedi pidevale monitoorimisele orienteeritud üksuse loomist (eesmärk lisaks hindamisele eelkõige ennetav tegevus), teenindajate kõnede hindamise süsteemi täiustamist ja mitmete teenindusprotsesside paremat dokumenteerimist. Esimesi väga häid tulemusi andis aasta varem tööle rakendatud uus kliendinõuete haldamise poliitika. Jätkuvalt paranes juhatust igapäevaste operatiivotsuste tegemisel abistavate spetsiaalkomiteede panus; paremaid juhtimisotsuseid võimaldasid ka vastu võtta mõningad arvestusvaldkonnas toimunud kvalitatiivsed muutused. Pidevalt täiustub ettevõtte ühe väga tähtsa väärtuse – kliendihaldusprogrammi Starvara – funktsionaalsus. Suur edasimineku tehti toodete müümise ja “pakendamise” vallas, samuti täiustati Starmani oma infokanalit.

Kahtlemata tuleb eraldi välja tuua ja ka teistest aruandeaasta toimingutest kõrgemale seada üks ettevõtte jaoks strateegiliselt oluline projekt – Starmani oma telefoniteenus. 2003 aasta jooksul tehti ära enamus teenuse pakkumiseks vajalikust tehnilisest tööst, mis eeldas eelkõige Starmani tehnika ja IT spetsialistide pingutust. Aasta lõpu poole toimus teenuse testimine Starmani töötjate ja nende lähikondlaste poolt ning käesoleva aasta alguses tuldi teenusega avalikkuse ette.

Lähitulevik

Aastalt 2004 võib jällegi oodata mõtestatud liikumisi varasemalt seatud strateegiliste eesmärkide suunas. Loodetavasti saab aasta lõpuks tõelise hoo sisse telefoniteenus ning Starmanist saab läbi kolme olulise teenuse pakkumise veelgi tõsiseltvõetavam tegija kohalikul telekommunikatsiooniturul. Traditsiooniliste teenuste osas teeb Starman ka 2004 aastal pingutusi, et olla jätkuvalt hinna ja kvaliteedi suhtelt parim pakkuja turul.

Alanud aasta kohta võib prognoosida 2003 aastaga sarnaseid kasvunumbreid käibe osas ent üldisemas plaanis tuleb siiski täheldada ettevõtte jõudmist märksa küpsemasse arengufaasi. Enamus mahtude kasvust peaks ka 2004 aastal tulema internetiteenustest ent antud sektor hakkab tihenened konkurentsi ning riigi juba suhteliselt kõrge “internetiseerituse” tõttu pakkuma üha vähem kasvuvõimalusi. Kaabeltelevisiooni puhul jätkub mõõdukalt stabiilne orgaaniline areng.

Varasemat paari aastat iseloomustanud EBITDA marginaali jõuline paranemine peaks olema möödas; põhjuseks ühelt poolt juba niigi saavutatud hea tase ning teisalt üha tihenev konkurents. Siiski leidub Starmanil piisavalt palju huvitavaid projekte nii laienemist, senise tootevaliku modifitseerimist kui ka teenuse kvaliteeti silmas pidades. Seega ettevõtte lähiaastate investeerimisvajadus vähenemismärke ei näita.

2004 aasta peaks endaga kaasa tooma teatud muudatusi ettevõtte rahastamise pooles. Arvatavasti suurendatakse võõrfinantseerimise osakaalu ning liigutakse seniselt valdavalt lühiajaliselt rahastamiselt pikemaajalise poole. Samas säilib kindlasti ettevõtte senine konservatiivne finantspoliitika.

2004 aasta lõpuks peaks ettevõtte oma arengutes jõudma faasi, kus võib juba konkreetsemalt rääkida senise enamusaktsionäri põhieesmärkide täitumisest ning tema väljumisest Starmani omanikeringist, mis arvatavasti saab toimuma aktsiate esmase avaliku pakkumise (IPO) kaudu Tallinna Börsil.

Starman on pidevalt kinnistanud oma positsiooni konkurentsitihedal telekommunikatsiooni-turul. Tunnustust väärivad siin meie töötajate pingutused ent Eesti parimaks alternatiiv-telekomiks saamiseks on palju veel teha.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

JUHATUSE KINNITUS RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Käesolevaga deklareerime oma vastutust lehekülgedel 6 kuni 28 esitatud raamatupidamise aastaaruande koostamise eest ja kinnitame, et:

- raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega (IFRS),
- raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt AS Starman finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid,
- AS Starman on jätkuvalt tegutsev ettevõte.

Peeter Kern

Juhatuse esimees

Rändy Hütsi

Juhatuse liige

Indrek Kuivallik

Juhatuse liige

Henri Treude

Juhatuse liige

22. märts 2004. a

KASUMIARUANNE

<i>(EEK)</i>	Starman	Starman	Kontsern	Lisad
	2003	2002	2002	
Müügitulu	103 851 556	55 528 362	76 837 838	2
Muud äritulud	2 563 360	2 135 509	1 740 294	3
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-29 525 147	-15 063 478	-23 811 740	3
Muud tegevuskulud	-20 453 560	-18 076 548	-21 873 963	3
Tööjõukulud	-14 795 622	-10 571 777	-13 297 356	3
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus	-23 880 147	-12 097 227	-68 763 493	12,13
<i>sh.firmaväärtuse mahakandmine</i>	0	0	-50 422 839	
Muud ärikulud	-1 143 261	-1 035 103	-1 081 661	3
Ärikasum (-kahjum)	16 617 179	819 738	-50 250 081	
Finantstulud ja (kulud)	-2 626 436	-53 369 741	-2 251 833	4
<i>sh. tütarettevõtete aktsiate ja osadega seotud finantskulud</i>		0 - 52 520 868	0	
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)	13 990 743	-52 550 003	-52 501 914	
Tava-puhaskasum aktsia kohta	32,15	-123,10	-122,99	22
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta	32,15	-123,10	-122,99	22

Arvestusprintsiihid lehekülgedel 11-15 ja lisad lehekülgedel 16-28 on raamatupidamise aruande lahutamatu osa.

BILANSS

(EEK)	Starman	Starman	Kontsern	
VARAD	31.12.2003	31.12.2002	31.12.2002	
Käibevara				
Raha ja pangakontod	5 172 973	3 560 226	3 771 380	
Aktsiad ja muud väärtpaberid	2 054 674	0	0	5
Nõuded ostjate vastu	4 411 386	4 135 145	4 106 654	6
Muud nõuded	282 879	6 132 360	509 355	7
Ettemaksed	894 059	327 534	469 782	8
Varud	5 964 966	4 122 451	5 558 230	9
Käibevara kokku	18 780 937	18 277 716	14 415 401	
Põhivara				
Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	0	1 404 903	0	11
Muud finantsvarad	46 250	248 098	0	10
Materiaalne põhivara	159 920 937	135 527 923	152 779 255	12
Immateriaalne põhivara	24 290	18 821	54 925	13
Põhivara kokku	159 991 477	137 199 745	152 834 180	
VARAD KOKKU	178 772 414	155 477 461	167 249 581	
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL				
Kohustused				
Lühiajalised kohustused				
Võlakohustused	16 627 633	7 583 565	12 656 551	14
Ostjate ettemaksed kaupade ja teenuste eest	978 752	1 180 562	1 180 562	
Võlad tarnijatele	6 473 334	4 029 836	5 750 771	
Mitmesugused võlad	0	3 274 939	0	
Maksuvõlad	1 694 444	1 290 647	1 598 109	15
Viitvõlad	1 897 973	2 313 489	2 520 077	16
Muud tulevaste perioodide ettemakstud tulud	788 213	0	0	
Lühiajalised kohustused kokku	28 460 349	19 673 038	23 706 070	
Pikaajalised kohustused				
Pikaajalised võlakohustused	26 014 611	25 497 711	33 236 799	17
Pikaajalised kohustused kokku	26 014 611	25 497 711	33 236 799	
Kohustused kokku	54 474 960	45 170 749	56 942 869	
Omakapital				
Aktsiakapital	43 511 900	43 511 900	43 511 900	
Ülekurss	68 455 342	138 017 650	138 017 650	
Reservid	19 447	19 447	19 447	
Eelmiste perioodide jaotamata kahjum	-1 679 978	-18 692 282	-18 740 371	
Aruandeaasta kasum/kahjum	13 990 743	-52 550 003	-52 501 914	
Omakapital kokku	124 297 454	110 306 712	110 306 712	19
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	178 772 414	155 477 461	167 249 581	

Arvestusprintsiihid lehekülgedel 11-15 lisad lehekülgedel 16-28 on raamatupidamise aruande lahutamatu osa.

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

<i>(EEK)</i>	Starman	Starman	Kontsern
	2003	2002	2002
Aktsiakapital			
Aasta alguses	43 511 900	42 254 400	42 254 400
Emissioon	0	1 257 500	1 257 500
Aasta lõpus	43 511 900	43 511 900	43 511 900
Aazio			
Aasta alguses	138 017 650	126 757 870	126 757 870
Emissioon	0	11 259 780	11 259 780
Jaotamata kahjumi katmine	-69 562 307	0	0
Aasta lõpus	68 455 343	138 017 650	138 017 650
Kohustuslik reservkapital			
Aasta alguses	19 447	19 447	19 447
Aasta lõpus	19 447	19 447	19 447
Jaotamata kasum			
Aasta alguses	-71 242 285	-18 692 282	-18 740 371
Aruandeaasta kasum/kahjum	13 990 743	-52 550 003	-52 501 914
Jaotamata kahjumi katmine	69 562 307	0	0
Aasta lõpus	12 310 765	-71 242 285	-71 242 285
Omakapital kokku			
Aasta alguses	110 306 712	150 339 435	150 291 346
Aasta lõpus	124 297 454	110 306 712	110 306 712

Täiendav informatsioon omakapitali liikumiste kohta on esitatud lisas 19.

Arvestusprintsüübid lehekülgedel 11-15 ja lisad lehekülgedel 16-28 on raamatupidamise aruande lahutamatu osa.

RAHAVOOGUDE ARUANNE

(EEK)	Starman	Starman	Kontsern	
	2003	2002	2002	Lisad
Rahavood äritegevusest				
Puhaskasum	13 990 743	-52 550 003	-52 501 914	
Korrigeerimised:				
<i>Põhivara kulum ja väärtuse langus</i>	23 880 147	12 097 227	68 763 493	12,13
<i>Kasum (kahjum) põhivara müügist ja mahakandmisest</i>	549 455	-32 198	-32 198	
<i>Nõuete allahindlus</i>	-267 441	706 034	733 880	6
<i>Finantskulu tütarettevõtelt</i>	0	2 098 029	0	4
<i>Finantsinvesteeringu väärtuse muutus</i>	0	50 422 839	0	4
<i>Intressitulu</i>	-54 766	-585 921	-59 408	
<i>Intressikulu</i>	2 885 722	1 302 453	2 291 807	
<i>Kasum õiglase väärtuse muutusest</i>	-54 676	0	0	5
<i>Ettevõtete ühinemine</i>	-5 328 687	0	0	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	5 227 904	4 666 387	2 204 416	
Varude muutus	-1 842 515	5 896 852	5 701 948	
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-275 357	-4 952 002	-4 567 095	
Rahavood äritegevusest kokku	38 710 529	19 069 697	22 534 929	
Rahavood investeerimistegevusest				
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	-23 707 688	-26 483 786	-26 638 949	12,13
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	185 208	46 610	46 610	
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	0	-10 515 488	-10 515 488	
Muude finantsinvesteeringute soetus	-1 999 998	0	0	5
Muude finantsinvesteeringute müük	0	10 000	10 000	
Antud laenud	0	-5 500 000	0	
Saadud intressid	54 766	58 921	59 408	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-25 467 712	-42 383 743	-37 038 419	
Rahavood finantseerimistegevusest				
Saadud laenud	0	1 998 000	1 998 000	
Laenude tagasimaksed	-500 692	0	-3 360 000	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-17 096 199	-25 119 515	-33 626 296	20
Makstud intressid	-2 885 722	-1 302 453	-2 401 142	
Saadud müügi-tagasirendi tehingutest	8 852 543	51 030 508	55 342 317	20
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-11 630 070	26 606 540	17 952 879	
RAHAVOOD KOKKU	1 612 747	3 292 494	3 449 389	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	3 560 226	267 732	321 991	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	1 612 747	3 292 494	3 449 389	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	5 172 973	3 560 226	3 771 380	
Raha ja raha ekvivalendid	31.12.2003. a	31.12.2003. a	31.12.2002. a	
Sularaha kassas	127 893	170 265	170 265	
Pangakontod	4 999 832	3 375 353	3 586 507	
Raha teel	45 248	14 608	14 608	
Raha ja raha ekvivalendid kokku	5 172 973	3 560 226	3 771 380	

Arvestusprintsiihid lehekülgedel 11-15 ja lisad lehekülgedel 16-28 on raamatupidamise aruande lahutamatu osa.

Investeeringis- ja finantseerimistegevusega seotud mitterahalised tehingud

	Starman	Starman	Kontsern
	2003	2002	2002
Kapitalirendi tingimustel soetatud põhivara	16 870 712	51 030 508	70 259 821
Aktsiate emiteerimine-mitterahaline sissemakse	0	12 517 280	12 517 280
Ettevõtete ühinemisest tekkinud põhivara jääkmaksumuses	17 287 436	0	0
Investeeringud tütarettevõtetesse	1 653 002	0	0
Ettevõtete ühinemisest tekkinud kap.rendi kohustus	10 305 748	0	0

LISAD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused

AS-i Starman raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega (International Financial Reporting Standards – IFRS), mis sisaldavad Rahvusvahelise Raamatupidamise Standardite Nõukogu (IASB) poolt kinnitatud Rahvusvahelisi Raamatupidamise Standardeid ja tõlgendusi ning Raamatupidamise Standardite Komitee (IASC) poolt kinnitatud ja käesoleval ajal kehtivaid Rahvusvahelisi Raamatupidamise Standardeid ja Tõlgenduskomitee tõlgendusi. Raamatupidamisaruanne on koostatud Eesti kroonides (EEK) ja soetusmaksumuse printsiibi kohaselt, kui alljärgnevalt kirjeldatud raamatupidamise arvestusprintsipiides ei ole märgitud teisiti.

Antud majandusaastal rakendatakse peamise arvestuspõhimõttena esimest korda täielikult Rahvusvahelisi Finantsaruandluse Standardeid. Eelmiste perioodide raamatupidamise aruanded koostati kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga. Käesolevas raamatupidamise aruandes sisalduv võrdlev informatsioon on koostatud ja esitatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega. Seoses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standardite rakendamisega on korrigeeritud varaseima nimetatud standarditega kooskõlas esitatud perioodi jaotamata kasumi algsaldot.

Järgnevalt on välja toodud peamised arvestuspõhimõtted ja hindamisalused.

A. Konsolideerimise põhimõtted ja ühinemise mõju võrreldavusele

Konsolideerimisel kajastatakse emaettevõtet ja tütarettevõtteid kui ühtset majandusüksust. Tütarettevõtteid konsolideeritakse alates kuupäevast, millal kontsern saab nende üle kontrolli ning nende konsolideerimine lõpetatakse alates kuupäevast, mil kontsernil valitsevat mõju enam pole. Kõik kontsernisisesed tehingud, nõuded ja kohustused ning realiseerimata kasumid ja kahjumid kontserni ettevõtete vahel toimunud tehingutelt on raamatupidamise aastaaruandes elimineeritud. Emaettevõtte raamatupidamise aastaaruandes on investeeringud tütarettevõttesse kajastatud kapitaliosaluse meetodil. Investeering tütarettevõttesse kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millele lisanduvad omandamisjärgsed muutused emaettevõtte osaluses tütarettevõtte netovarades, miinus väärtuse languse allahindlused.

01.07.2003 ühinesid AS Starmani senised tütarettevõtted AS Starman Internet ja AS PALSAT TV emaettevõttega. Sellest kuupäevast alates võttis tütarettevõtete vara ja kohustused üle AS Starman ning antud ettevõtted lõpetasid tegevuse iseseisvate juriidiliste isikutena. Kuna antud ettevõtete sisuline iseseisev äritegevus oli lõppenud juba 2003 aasta algusest, siis ei ole 2003 aasta Starmani kasumiaruandes kasutatud tütarettevõtete puhul kapitaliosaluse meetodit (nagu seda on tehtud 2002 aasta kasumiaruandes), vaid tütarettevõtete tulused-kulusid on kajastatud koos emaettevõtte vastavate kirjetega. Seega on Starmani 2003 aasta kasumiaruanne paremini võrreldav kontserni 2002 aasta kasumiaruandega

B. Välisvaluuta arvestus

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber Eesti kroonidesse bilansipäeval ametlikult kehtiva Eesti Panga valuutakursside alusel.

C. Tulu kajastamine

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel. Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Tulu kajastamine liitumistasudest

Liitumistasud kajastatakse tuluna arvestades ühelt poolt liitumisega seotud investeeringu kasulikku eluiga ning teiselt poolt juhtkonna hinnangut uute liitujate püsivuse osas. Liitumistulud kantakse tulusse 7 aasta jooksul.

D. Finantsvarad

Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi, sealhulgas tasud vahendajatele ja nõustajatele, tehinguga kaasnevad mittetagastatavad maksud ja muud sarnased kulusid. Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval.

Edasimüügi eesmärgil soetatud finantsvarad

Lühiajaliste aktsiate ja muude väärtpaberitena kajastatakse lühiajalise kauplemise eesmärgil hoitavaid väärtpabereid, mille lunastustähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast.

Edasimüügi eesmärgil soetatud finantsvarad ehk kauplemisväärtpabereid kajastatakse edaspidi nende õiglasest väärtusest, mis baseerub noteeritud turuhindadel. Börsil noteerimata väärtpaberite puhul kasutatakse õiglast väärtust, mille leidmisel võetakse aluseks kogu ettevõttele kättesaadav info investeeringu väärtuse kohta.

Kauplemisväärtpaberitelt saadud müügikasumid/kahjumid, õiglase väärtuse muutus ja intressid vastavate väärtpaberitelt kajastatakse kasumiaruande real "Finantstulud ja -kulud" (lisa 4 real "muud finantstulud ja -kulud").

Nõuded

Nõuetena kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid kajastatakse korregeeritud soetusmaksumuse meetodil (s.o. nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse võimaluse korral iga ostja kohta eraldi. Kui nõuete individuaalne hindamine ei ole nõuete arvust tulenevalt võimalik, siis hinnatakse individuaalselt ainult olulisi nõudeid. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Nõuded, mille sissenõudmiseks ei ole võimalik või majanduslikult kasulik meetmeid rakendada, on hinnatud lootusetuks ning bilansist välja kantud.

E. Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast, ostuga kaasnevast tollimaksust, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega otseselt seotud veokuludest, millest on maha arvatud hinnalandid. Varude soetusmaksumuse kindlaks määramisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus.

F. Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 5 000 kroonist ja kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Põhivara väheolulised objektid (kasulik tööiga on pikem kui 1 aasta ja soetusmaksumus on väiksem kui 5 000 krooni) kantakse kuludesse nende soetamisel.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulusid.

Edaspidi kajastatakse materiaalet põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Põhivara parendusväljaminekud, mis suurendavad põhivara tööjõudlust üle algselt arvatud taseme ja tõenäoliselt osalevad lisanduvate tulude tekkimisel tulevikus, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Kulutused, mis tehakse eesmärgiga tagada ning säilitada varaobjektilt tulevikus saadavat tulu, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeest. Amortisatsioonimäärad aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Ehitised ja rajatised	2,5%
Kaabelvõrgud	8%
Peajaamad	12,5%
Modemid	33%
Masinad ja seadmed	20-25%
Muu inventar, tööriistad ja sisseade	20-40%
Interneti teenuse osutamisega seotud seadmed	20-50%

Maad ei amortiseerita.

G. Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse immateriaalet põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaale põhivara amortisatsioon kajastatakse kasumiaruandes kirjel "põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus".

Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsioonimäärad aastas on immateriaalsele põhivarale järgmised:

Ostetud litsentsid, kaubamärgid jne.	20-33%
Firmaväärtus	20%

H. Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse arvele nende soetusmaksumuses. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse printsiibil kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Finantskohustustega kaasnev intressikulu kajastatakse kasumiaruande real "Finantstulud ja -kulud".

I. Ettevõtte tulu maksustamine

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 26/74 netodividendidena väljamakstud summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

J. Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule teeb ettevõtte iga aasta puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% ettevõtte aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendidena välja maksta, kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta vabast omakapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks.

K. Rendiarvestus

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kus amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga.

Kasutusrendi puhul kajastab renditavat vara oma bilansis rendileandja. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt rendileandja poolt tuluna ja rentniku poolt kuluna.

L. Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil.

M. Eraldised ja potentsiaalsed kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel tekkinud ettevõtte kohustusi, millel on seaduslik või lepinguline alus, mis nõuab varast loobumist ja mille maksumust saab usaldusväärselt määrata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangutest, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kuid mille realiseerumise tõenäosus on ettevõtte juhtkonna hinnangul alla 50%, on avalikustatud potentsiaalsete kohustustena raamatupidamise aastaaruande lisades.

N. Arenguväljaminekud

Arenguväljaminekud kajastatakse nende tekkimise perioodil kasumiaruandes kuluna.

O. Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Lisa 2. Müügitulu

AS Starman 2002.a. ja 2003.a. käive toimus 100%-liselt Eesti Vabariigis ning jagunes tegevusalade lõikes järgmiselt:

(EEK)	Starman 2003	Starman 2002	Kontsern 2002
Tegevusalad			
Kaabeltelevisiooni teenused	50 211 741	47 158 614	47 158 614
Interneti teenused	46 664 024	0	25 559 233
Kauba ja materjali müük	6 975 791	308 169	4 119 991
Interneti teenuste vahendamine*	0	4 751 876	0
Teenustööd**	0	3 309 703	0
Kokku	103 851 556	55 528 362	76 837 838

* AS Starman tütarettevõtte AS Starman Internet kasutas oma klientidele teenuse pakkumiseks AS Starman infrastruktuuri – kaabelvõrke, klienditeenindus- ning arveldussüsteemi.

** AS Starman osutas tütarettevõttele AS Starman Internet uute klientide ühendamise teenust.

Lisa 3. Ärikulud ja muud äritulud

Muud äritulud

(EEK)	Starman 2003	Starman 2002	Kontsern 2002
Kasum põhivara müügist	51 277	32 198	32 198
Viivisetulu	954 493	706 498	706 498
Tulu nõuete ja kohustuste ümberhindamisest	1 066 084	243 589	243 589
Muud tulud	491 506	1 153 224	758 009
Muud äritulud kokku	2 563 360	2 135 509	1 740 294

Ärikulud

	Starman 2003	Starman 2002	Kontsern 2002
Kaubad, toore, materjal ja teenused			
Ostetud teenused	-23 395 025	-13 373 516	-18 162 129
Materjalid	-340 567	-437 518	-437 518
Ostukaubad	-4 589 685	0	-3 736 543
Hoolduskulud	-1 163 809	-1 010 442	-1 023 861
Muud kulud	-36 061	-242 002	-451 689
Kaubad, toore, materjal ja teenused kokku	-29 525 147	-15 063 478	-23 811 740

Muud tegevuskulud

Konsultatsioonid ja nõustamine	-5 077 068	-6 995 427	-7 015 869
Turunduskulud	-4 924 975	-1 055 785	-4 227 558
Kliendiinfo kulud	-2 460 752	-1 887 938	-1 887 938
Kontorikulud	-2 933 015	-2 477 677	-2 630 686
Ebatõenäoliselt laekuvate arvete allahindlus	-833 151	-2 813 233	-2 841 078
Transpordikulud	-1 612 627	-1 204 323	-1 298 985
Muud kulud	-2 611 972	-1 642 165	-1 971 849
Muud tegevuskulud kokku	-20 453 560	-18 076 548	-21 873 963

Tööjõukulud

Palgakulu	-10 981 549	-7 869 991	-9 904 457
Sotsiaalmaksud	-3 814 073	-2 701 786	-3 392 899
Tööjõukulud kokku	-14 795 622	-10 571 777	-13 297 356

Muud ärikulud

Põhivara müügi ja likvideerimise kahjum	-600 732	0	0
Muud kulud	-542 528	-1 035 103	-1 081 661
Muud ärikulud kokku	-1 143 261	-1 035 103	-1 081 661

Lisa 4. Finantstulud ja -kulud

<i>(EEK)</i>	Starman	Starman	Kontsern
	2003	2002	2002
Finantstulud ja -kulud tütarettevõtjate aktsiatele	0	-2 098 029	0
Finantsinvesteeringu väärtuse muutus	0	-50 422 839	0
Intressikulu	-2 830 935	-716 532	-2 232 399
Kasum (kahjum) valuutakursi muutustest	239 734	192 452	402 645
Muud finantstulud ja -kulud	-35 235	-324 793	-422 079
Finantstulud ja -kulud kokku	-2 626 436	-53 369 741	-2 251 833

2002.a. kanti lähtuvalt konservatiivsest lähenemisest täielikult maha tütarettevõtete AS Starman Internet ja AS PALSAT TV soetamisel tekkinud firmaväärtus summas 50 422 839 krooni.

Lisa 5. Lühiajalised aktsiad ja muud väärtpaberid**Starman Fondiosakud**

Bilansiline väärtus 31.12.2002	0
Soetused 2003. a	1 999 998
Kasum / kahjum õiglase väärtuse muutusest	54 676
Bilansiline väärtus 31.12.2003	2 054 674

Lisa 6. Nõuded ostjate vastu

<i>(EEK)</i>	Starman	Starman	Kontsern
	31.12.2003	31.12.2002	31.12.2002
Ostjate tasumata summad	5 358 741	5 349 940	5 349 295
Ebatõenäoliselt laekuvad summad	-947 355	-1 214 795	-1 242 641
Nõuded ostjate vastu kokku	4 411 386	4 135 145	4 106 654
Ebatõenäoliselt laekuvad summad perioodi alguses	-1 214 795	-508 761	-508 761
Täiendavalt kajastatud allahindlus (vt. lisa 3)	-833 151	-1 133 255	-1 161 101
Bilansist väljakantud summad	1 100 591	427 221	427 221
Ebatõenäoliselt laekuvad summad perioodi lõpus	-947 355	-1 214 795	-1 242 641

Lisa 7. Muud nõuded

	Starman	Starman	Kontsern
	31.12.2003	31.12.2002	31.12.2002
Nõuded konsolideerimisgrupi ettevõtjate vastu	0	5 623 005	0
Muud lühiajalised nõuded	282 879	509 355	509 355
Muud nõuded kokku	282 879	6 132 360	509 355

Nõuded konsolideerimisgrupi ettevõtjate vastu seisuga 31.12.2002.a. sisaldavad endas järgmisi nõudeid tütarettevõttele AS Starman Internet:

- antud laenu lühiajalist osa summas 4 427 867 krooni. Laenu intressimäär oli 12% ja tagasimakse lõpptähtaeg 2004.a. Laekumata intressid moodustasid 595 500 krooni.
- Laekumata summad kaupade ja teenuste eest summas 599 638 krooni.

Lisa 8. Ettemaksed

	Starman	Starman	Kontsern
	31.12.2003	31.12.2002	31.12.2002
Maksude intresside ettemaks	360 512	0	0
Tulevaste perioodide kulud	533 547	327 534	469 782
Ettemaksed kokku	894 059	327 534	469 782

Maksuvõlad on esitatud lisa 15.

Lisa 9. Varud

	Starman	Starman	Kontsern
	31.12.2003	31.12.2002	31.12.2002
Tooraine ja materjal	3 643 254	4 121 926	4 121 925
Müügiks ostetud kaubad	2 218 931	0	1 435 779
Ettemaksed tarnijatele	102 781	525	525
Varud kokku	5 964 966	4 122 451	5 558 229

Inventuuri tulemusel kanti 2003. a. kuludesse 36 061 krooni (2002.a. kontsernis 103 748 krooni, Starmanis 0 krooni) ning varude allahindlusi ei teostatud (2002.a. kontsernis 242 002 krooni, Starmanis 242 002 krooni).

Lisa 10 Muud finantsvarad

	Starman 31.12.2003	Starman 31.12.2002	Kontsern 31.12.2002
Pikaajalised nõuded emaettevõtja ja teiste konsolideerimisgrupi ettevõtjate vastu	0	248 098	0
Muud pikaajalised nõuded	46 250	0	0
Pikaajalised finantsinvesteeringud kokku	46 250	248 098	0

Pikaajalised nõuded emaettevõtja ja teiste konsolideerimisgrupi ettevõtjate vastu seisuga 31.12.2002. a. sisaldavad endas tütarettevõttele AS Starman Internet antud laenu pikaajalist osa summas 248 098 krooni. Laenu intressimäär oli 12% ja tagasimakse lõpptähtaeg 2005.a.

Lisa 11 Investeeringud tütarettevõtjate aktsiatesse ja osadesse

	AS PALSAT TV	AS Starman Internet	Kokku
Osalus aasta alguses, %	100	100	
Osalus aasta lõpus, %	0	0	
Osalus tütarettevõtja omakapitalis aasta alguses	1 404 903	-1 824 033	
Bilansiline maksumus aasta alguses	1 404 903	0	1 404 903
2003. a ettevõtete ühinemine	-1 404 903	0	-1 404 903
Bilansiline maksumus aasta lõpus	0	0	0
Osalus tütarettevõtja omakapitalis aasta lõpus	0	0	0

01.07.2003 ühinesid AS Starmani senised tütarettevõtted AS Starman Internet ja AS PALSAT TV emaettevõttega. Sellest kuupäevast alates võttis tütarettevõtete vara ja kohustused üle AS Starman ning antud ettevõtte lõpetasid tegevuse iseseisvate juriidiliste isikutena

31.12.2002 seisuga on AS Starman Interneti aktsiatega seotud negatiivse investeeringu koguväärtuse osas alla hinnatud pikaajalisi nõudeid antud tütarettevõttele.

Lisa 12 Materiaalne põhivara

Starman	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	KOKKU
Jääkväärtus 31.12.2002. a.	133 164 586	1 056 588	1 306 749	135 527 923
Soetamine	19 830 874	28 379 690	752 329	48 962 893
sh. ettevõtete ühinemine	1 342 273	15 874 782	34 277	17 251 332
Müük ja mahakandmine	0	-734 663	0	-734 663
Aruandeaasta amortisatsioon	-13 843 872	-9 323 243	-668 101	-23 835 216
Jääkväärtus 31.12.2003.a.	139 151 588	19 378 372	1 390 977	159 920 937
Soetusmaksumus 31.12.2002.a.	162 185 242	2 716 020	2 622 224	167 523 486
Akum.amortisatsioon 31.12.2002.a.	-29 020 656	-1 659 432	-1 315 475	-31 995 563
Jääkväärtus 31.12.2002. a.	133 164 586	1 056 588	1 306 749	135 527 923
Seotusmaksumus 31.12.2003.a.	182 452 812	37 575 208	4 054 716	224 082 736
Akum.amortisatsioon 31.12.2003.a.	-43 301 224	-18 196 836	-2 663 739	-64 161 799
Jääkväärtus 31.12.2003. a.	139 151 588	19 378 372	1 390 977	159 920 937

Lisa 13 Immateriaalne põhivara

<i>(EEK)</i>	Ostetud patendid, litsentsid, kaubamärgid jne.	Firmaväärtus	KOKKU
Soetusmaksumus 31.12.2002.a.	0	202 370	202 370
Akum. amortisatsioon 31.12.2002. a.	0	-183 549	-183 549
Jääkväärtus 31.12.2002. a.	0	18 821	18 821
Ostud	50 400	0	50 400
sh. ettevõtete ühinemisest	36 104		
Aruandeaasta amortisatsioon	-32 388	-12 543	-44 931
Jääkväärtus 31.12.2003. a.	18 012	6 278	24 290
Soetusmaksumus 31.12.2003.a.	50 400	202 370	252 770
Akumuleeritud amortisatsioon 31.12.2003.a.	-32 388	-196 092	-228 480

Lisa 14 Lühiajalised võlakohustused

<i>(EEK)</i>	Starman 31.12.2003.a.	Starman 31.12.2002. a	Kontsern 31.12.2002. a
Võlakohustused			
Tagatiseta võlakohustused	19 800	38 400	38 400
Pikaajaliste kapitalirendikohustuste tagasimaksed järgmisel perioodil (vt. lisa 20)	15 856 794	7 107 059	12 180 045
Pikaajalise pangalaenu tagasimaksed järgmisel perioodil (vt. lisa 17)	751 039	438 106	438 106
Võlakohustused kokku	16 627 633	7 583 565	12 656 551

Lisa 15 Maksuvõlad

<i>(EEK)</i>	Starman 31.12.2003	Starman 31.12.2002	Kontsern 31.12.2002
Maksuliik			
Käibemaks	426 522	76 787	211 836
Üksikisiku tulumaks	395 699	266 128	335 511
Sotsiaalmaks	728 721	513 411	610 447
Muud maksud	143 502	434 321	440 315
Maksuvõlad kokku	1 694 444	1 290 647	1 598 109

Maksude ettemaksed on esitatud lisas 8.

Lisa 16. Viitvõlad

(EEK)	Starman	Starman	Kontsern
	31.12.2003	31.12.2002	31.12.2002
Võlad töövõtjatele	1 553 194	1 126 048	1 242 265
Muud viitvõlad	344 779	1 187 441	1 277 812
Viitvõlad kokku	1 897 973	2 313 489	2 520 077

Lisa 17. Pikaajalised võlakohustused

(EEK)	Starman	Starman	Kontsern
	31.12.2003	31.12.2002	31.12.2002
Võlakohustused			
Pikaajalised kapitalirendikohustused (vt. lisa 20)	20 766 343	19 435 817	27 174 905
Pikaajaline pangalaen (vt. lisa 14)	5 248 268	6 061 894	6 061 894
Võlakohustused kokku	26 014 611	25 497 711	33 236 799

2002. aastal sõlmiti Nordea Bank Finland Plc. Eesti filiaaliga uus laenuleping, mis asendas varasemat arvelduskrediitilepingut. Laen algsummas 6 500 000 krooni on nomineeritud eurodes, intressimääraks 6 kuu Euribor + 2%. Laenu tagastamine toimub igakuiste võrdsete põhiosamaksetena, arvestusega, et viimane kuumakse laenu lõpp-tähtajal 2009. aastal on 2 056 360 krooni.

Lisa 18. Laenude tagatised ja panditud varad

Nordea Bank Finland Plc. Eesti filiaalilt võetud pikaajalise laenu tagatisena on panga kasuks seatud esimese järjekohaga hüpoteek summas 4 500 000 krooni AS-ile Starman kuuluvale kinnistule asukohaga Akadeemia tee 28, Tallinn, mille bilansiline väärtus seisuga 31.12.2003 on 6 735 783 krooni (31.12.2002. a. 6 354 555 krooni). Lisaks on antud laenu tagatisena panga kasuks seatud 1. järjekoha kommertspant AS Starman vallasvarale summas 2 200 000 krooni.

Kapitalirendi tehingute tagatisteks on liisitavad varad v.a. 1 tehing, kus täiendava tagatisena on Ühisliisingu AS kasuks seatud 2. järjekoha kommertspant AS Starman vallasvarale summas 12 000 000 krooni.

Lisa 19. Omakapitali lisa

Seisuga 31.12.2003. a. jaguneb ettevõtte aktsiakapital 435 119 aktsiaks nimiväärtusega 100 krooni. Emiteeritud on 422 544 lihtaktsiat ning 12 575 piiratud hääleõigusega eelisaktsiat. Eelisaktsiad annavad selle omanikule eesõiguse dividendide saamisel ja aktsiaseltsi lõpetamisel alles jääva vara jaotamisel ning hääleõiguse olulisemate küsimuste otsustamisel vastavalt põhikirjale. Põhikirja kohaselt on maksimaalselt lubatud aktsiate arv 1 052 640.

2003.a. kaeti vastavalt aktsionäride otsusele eelmiste perioodide jaotamata kahjum summas 69 562 307 krooni aazio arvelt.

Ettevõtte vaba omakapital (arvestades seaduses ette nähtud kohustust kanda 1/20 aruandeaasta puhaskasumist kohustuslikku reservkapitali) seisuga 31.12.2003. a. moodustas 11 611 228 krooni. Bilansipäeva seisuga on omanikele võimalik dividendidena välja maksta 11 611 228 krooni ning dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaksu kohustus summas 4 079 621 krooni.

Väljamaksmisele kuuluvad dividendid kajastatakse pärast kasumi jaotamise otsustamist aktsionäride üldkoosoleku poolt. Kasumi jaotamise ettepaneku kohaselt makstakse 2004. aastal netodividendidena välja 6 krooni aktsia kohta ehk 2 610 714 krooni ning antud dividendide väljamaksmisega kaasneks tulumaksukohustus summas 917 278 krooni.

Lisa 20. kapitali- ja kasutusrendid

Kapitalirendi kohustus

	Starman	Starman	Kontsern
	31.12.2003	31.12.2002	31.12.2002
Rendimaksete miinimumsumma	39 152 655	28 376 161	42 073 151
sh. maksetähtajaga			
kuni 1 aasta	17 534 451	8 322 952	13 982 843
1-5 aastat	21 618 204	20 053 209	28 090 308
... sh. põhiosa maksed	36 623 137	26 542 876	39 354 950
kuni 1 aasta	15 856 794	7 107 059	12 180 045
1-5 aastat	20 766 343	19 435 817	27 174 905
... sh. intressimaksed	2 529 518	1 833 285	2 718 201
kuni 1 aasta	1 677 657	1 215 893	1 802 798
1-5 aastat	851 861	617 392	915 403
	2003. a.	2002. a.	2002. a.
Intressimäära vahemik	5,17-10%	5,99-6,99%	5,99-10%
Alusvaluutad	EEK, EUR	EEK, EUR	EEK, EUR

Kapitalirendile võetud varad

	31.12.03	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Immateriaalne põhivara	KOKKU
Soetusmaksumus		51 030 508	43 831 740	118 856	35 192	95 016 296
Akumuleeritud kulum		15 849 056	16 623 316	118 856	35 192	32 626 419
Kulum 2003. a.		4 476 515	8 034 167	8 760	0	12 519 442
	31.12.02					
Soetusmaksumus		51 030 508	31 750 245	118 856	35 192	82 934 801
Akumuleeritud kulum		11 372 541	8 589 149	110 096	35 192	20 106 978
Kulum 2002.a.		4 885 658	5 911 034	9 175	12 484	10 818 351

Kasutusrent

Kasutusrendile on võetud sõidua autod:

	Starman	Starman	Kontsern
	31.12.2003	31.12.2002	31.12.2002
Makstud kasutusrendimakseid perioodi jooksul	377 732	226 537	226 537
Järgmise perioodide kasutusrendimaksed			
mittekatkestavatest rendilepingutest:	865 409	366 279	366 279
s.h. kuni 1 aasta	376 048	212 267	212 267
1-5 aastat	489 361	154 012	154 012

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud põhivarad ettevõttes:

31.12.2003.a. Starman	Masinad ja seadmed (modemid)
Kasutusrendile antud vara soetusmaksumus	15 049 887
Kasutusrendile antud vara akumulieeritud kulum	8 961 874
Kasutusrendi tulu 2003. aastal	8 840 037

31.12.2002. a. Kontsern*	
Kasutusrendile antud vara soetusmaksumus	13 802 761
Kasutusrendile antud vara akumulieeritud kulum	4 986 771
Kasutusrendi tulu 2002. aastal	4 823 823

* 2002.a. AS Starman kasutusrendi tingimustel vara välja ei rentinud.

Müügi- ja tagasirendi tehingute sisu ja tingimused

2002 aastal sõlmis AS Starman Ühisliisingu AS-ga 3 müügi-ja tagasirenditehingut.

Kahe esimesega neist finantseeriti osaliselt Tartu kaabellevivõrgu väljaehitamist. Nende tehingutega müüs AS Starman kaabeltelevisiooni peajaama ning osa kaabellevivõrgust kogusummas 10 906 107 krooni võttes seejärel müüdud põhivara kapitalirendile kogusummas

7 634 276 krooni. Rendilepingud sõlmiti 4 aastase tähtajaga ning esimesel aastal vaid intresside tasumise klausliga; intressimääraks 6 kuu Euribor + 3%. 31.12.2003 seisuga oli antud tehingutega seotud kapitalirendi jääk bilansis 5 333 116 krooni (31.12.2002 seisuga 7 634 276 krooni).

Kolmanda tehinguga müüs AS Starman kaabeltelevisiooni peajaama Tallinnas ning osa Tallinna ja selle lähikümbruse kaabellevivõrgust 40 124 401 krooni väärtuses võttes seejärel müüdud põhivara kapitalirendile summas 20 000 000 krooni. Saadud vahendeid kasutati peamiselt Starman Interneti ostu finantseerimiseks. Rendileping sõlmiti 4 aastase tähtajaga ning intressimääraga 6 kuu Euribor + 3,5%. Antud lepinguga seonduvalt seati Ühisliisingu AS kasuks AS Starman vallasvarale 2. järjekoha kommertspant summas 12 000 000 krooni. 31.12.2003 seisuga oli antud lepinguga seotud kapitalirendi jääk bilansis 13 934 637 krooni (31.12.2002 seisuga 18 535 410 krooni).

AS Starman ja AS Starman Internet poolt sõlmitud teised müügi-ja tagasirenditehingud 2002. a. ja 2003. a. ei erine oma sisult teistest AS Starman ja AS Starman Internet poolt sõlmitud kapitalirenditehingutest – teatud juhtudel osutus osapooltele (seadmete müüja, ostja ning liisingfirma) lihtsalt otstarbekamaks skeem, kus AS Starman oli liisingfirmas kui kauba müüja.

Lisa 21 Tehingud seotud osapooltega

AS Starman aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- aktsionäre
- tütarettevõtteid
- tegev- ja kõrgemat juhtkonda, nende lähisugulasi ja nendega seotud ettevõtteid.

AS Starman on 2003. a. ostnud ja müünud kaupu ja teenuseid järgmistelt(-le) seotud osapooltelt(-le):

<i>(EEK)</i>	Starman	Starman	Kontsern
	2003	2002	2002
Müügid			
Tütarettevõtted	0	8 480 132	0
Ostud			
Tütarettevõtted	0	9 000	0
Aksionärid	256 605	897 950	897 950

Juhatuse ja nõukogu liikmetele ning nende lähisugulastele on müüdud teenuseid tavapärase äritegevuse käigus. Antud teenuste kogumaht ei ületanud 2002.a. ja 2003.a. 50 000 krooni.

Saldod seotud osapooltega:

	31.12.2003	31.12.2002.	31.12.2002
Lühiajalised nõuded tütarettevõtetele	0	5 623 005	0
Pikaajalised nõuded tütarettevõtetele	0	248 098	0
Lühiajalised kohustused tütarettevõtetele	0	2 937 989	0
Lühiajalised kohustused aktsionäridele	0	336 950	336 950

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei ole olulistes tehingutes seotud osapooltega kasutatud turuhindadest oluliselt erinevaid hindasid.

Lisa 22 Puhaskasum aktsia kohta

	Starman	Starman	Kontsern
	31.12.2003	31.12.2002	31.12.2002
Puhaskasum	13 990 743	-52 550 003	-52 501 914
Kaalutud keskmine aktsiate arv	435 119	426 885	426 885
Tava-puhaskasum aktsia kohta	32,15	-123,10	-122,99
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta	32,15	-123,10	-122,99

Puhaskasum aktsia kohta leitakse aruandeaasta puhaskasumi jagamisel vastava aasta kaalutud keskmise aktsiate arvuga. Kuna ettevõttel puuduvad potentsiaalselt emiteeritavad aktsiad, siis võrdub lahustatud puhaskasum aktsia kohta tavalise puhaskasumiga aktsia kohta.

Lisa 23 Finantsriskid

Krediidirisk

Krediidirisk on potentsiaalne kahju, mille ettevõtte saaks juhul kui tema kliendid ja äripartnerid ei täida oma kohustusi. Seisuga 31.12.2003 oli maksimaalne potentsiaalne krediidirisk 7 792 029 krooni (31.12.2002 Starman 10 843 662 ja kontsern 5 086 316 krooni). Tegevuse eripärast tingituna (suur hulk kliente suhteliselt väikeste üksikmaksetega) ei oma ettevõtte üksikuid olulisi krediidiriske. Üldise krediidiriski juhtimiseks ja minimeerimiseks on ettevõttes kehtestatud maksevõime hindamise ja võlglastega tegelemise protseduurid.

Ettevõtte lühiajalisi vabasid vahendeid paigutatakse kõrge krediidikõlblikkusega finantsinstrumentidesse.

Valuutarisk

Ettevõtte on avatud USA dollari kursi muutustele. Igakuistest kuludest ligikaudu $\frac{1}{4}$ on kas otseselt või kaudselt seotud USD kursi muutustega. Samuti on dollaripõhised investeeringud internetiseadmetesse. Võrreldes valuutariskide suurusi kogu äritegevuse taustal, tuleb tõdeda, et neil on teatav, aga suhteliselt väike mõju ettevõtte majandustulemile. Juhtkond on võrrelnud kursiriski vastu kaitsmise võimalusi ja vastavaid kulusid riski suurusega ning leidnud, et USA dollari positsioonide katmine ei ole vajalik.

Intressirisk

Enamus ettevõtte poolt kaasatud laenukapitali hinnast on seotud 6 kuu Euriboriga. Seega on ettevõtte avatud muutustele eurointressides. Arvestades ettevõtte tugevnenud finantspositsiooni ei tohiks lähitulevikus laenude intressikulud suureneda isegi eurointresside tõusu tingimustes. Ettevõtte jälgib muutusi rahvusvahelisel rahaturul ning võrdleb finantseerimispakkumisi nii ujuva kui fikseeritud intressimäärade korral. Intressiriski mõju ettevõtte majandustulemustele on väga väike ning juhtkonna hinnangul puudub vajadus antud riskide katmiseks.

Õiglased väärtused

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei erine finantsvarade ja kohustuste bilansiline väärtus oluliselt nende õiglasest väärtusest.

JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD 2003 MAJANDUSAASTA ARUANDELE

AS Starman 2003 majandusaasta aruande allkirjastamine 12. mail 2004.a. (aruanne on kinnitatud aktsionäride üldkoosoleku poolt 12. mail 2004.a.):

Nigel Philip Williams

Nõukogu esimees

Roman Babka

Nõukogu liige

Jaak Ennuste

Nõukogu liige

Keith Gilbert

Nõukogu liige

Rain Lõhmus

Nõukogu liige

Sven Ilmar Oksaar

Nõukogu liige

Linnar Viik

Nõukogu liige

Ivan Volmuth

Nõukogu liige

Peeter Kern

Juhatusesimees

Rändy Hütsi

Juhatusesimees

Indrek Kuivallik

Juhatusesimees

Henri Treude

Juhatusesimees

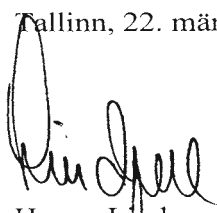
AUDITORI JÄRELDUSOTSUS AS STARMAN AKTSIONÄRIDELE

Oleme auditeerinud AS Starman (edaspidi “ettevõtte”) 31. detsember 2003. a lõppenud majandusaasta kohta koostatud konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruannet (edaspidi “raamatupidamisaruanne”), mis on lisatud meie poolt identifitseerituna. Raamatupidamisaruande õigsuse eest on vastutav ettevõtte juhtkond. Meie kohustus on avaldada auditi tulemusele tuginedes arvamust nimetatud raamatupidamisaruande kohta.

Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et audit planeeritaks ja sooritataks viisil, mis võimaldaks põhjendatud kindlustundega otsustada, kas raamatupidamisaruanne on koostatud olulises osas korrektselt. Auditi käigus kontrollitakse väljavõtteliselt tõendusmaterjale, millel põhineb raamatupidamisaruandes esitatud informatsioon. Audit hõlmab ka juhtkonna poolt kasutatud arvestusprintsipi ja juhtkonnapoolsete raamatupidamislike hinnangute kriitilist analüüsi ning seisukohavõttu raamatupidamisaruande esituslaadi suhtes tervikuna. Usume, et audit annab meile põhjendatud aluse arvamuse avaldamiseks.

Meie arvates kajastab raamatupidamisaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2003. a ning nimetatud kuupäeval lõppenud majandusaasta tegevuse tulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega.

Tallinn, 22. märts 2004. a

Hanno Lindpere
Ernst & Young Baltic AS

MAJANDUSAASTA ARUANNE

AS STARMAN

Majandusaasta algus:	01.01.2004
Majandusaasta lõpp:	31.12.2004
Registrikood:	10069659
Aadress:	Akadeemia tee 28 12618, Tallinn Eesti Vabariik
Telefon:	+372 6 779 977
Faks:	+372 6 779 907
E-mail:	starman@starman.ee
Interneti kodulehekül:	www.starman.ee
Põhitegevused:	- kaabeltelevisiooni ja andmeside teenused
Dokumentide loetelu, mis saadetakse majandusaasta aruandest eraldi:	- audiitori järeldusotsus; - majandusaasta kasumi jaotamise ettepanek.

SISUKORD

JUHATUSE TEGEVUSARUANNE.....	133
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	140
JUHATUSE KINNITUS RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE.....	140
KONTSERNI KASUMIARUANNE.....	141
EMAETTEVÕTJA KASUMIARUANNE	142
KONTSERNI BILANSS.....	143
EMAETTEVÕTJA BILANSS	144
OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	145
KONTSERNI RAHAVOOGUDE ARUANNE.....	146
EMAETTEVÕTJA RAHAVOOGUDE ARUANNE	147
LISAD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	149
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused	149
Lisa 2 Müügitulu	154
Lisa 3 Ärikulud ja muud äritulud	154
Lisa 4 Finantstulud ja -kulud	155
Lisa 5 Lühiajalised aktsiad ja muud väärtpaberid	155
Lisa 6 Nõuded ostjate vastu	155
Lisa 7 Muud lühiajalised nõuded.....	155
Lisa 8 Varud	156
Lisa 9 Investeeringud tütarettevõtjate aktsiatesse ja osadesse.....	156
Lisa 10 Muud finantsvarad.....	157
Lisa 11 Materiaalne põhivara	157
Lisa 12 Immateriaalne põhivara.....	158
Lisa 13 Lühiajalised võlakohustused	158
Lisa 14 Ettemaksed	159
Lisa 15 Muud lühiajalised võlad.....	159
Lisa 16 Maksuvõlad	159
Lisa 17 Viitvõlad	159
Lisa 18 Pikaajalised võlakohustused.....	159
Lisa 19 Laenu tagatised ja panditud varad.....	160
Lisa 20 Omakapitali lisa	160
Lisa 21 Kapitali- ja kasutusrendid.....	161
Lisa 22 Tehingud seotud osapooltega	162
Lisa 23 Puhaskasum aktsia kohta.....	163
Lisa 24 Finantsriskid.....	163
JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD 2004 MAJANDUSAASTA ARUANDELE.....	167

JUHATUSE TEGEVUSARUANNE

Üldist

2004 aastal jätkas Starman eesmärgipärast liikumist Eesti parimaks alternatiivtelekomiks saamise suunas. Aasta lõpus võisime taas tõdeda, et üks väike etapp Starmani arengus on edukalt läbitud.

Oluliselt tugevnes ettevõtte turupositsioon kaabeltelevisioonis, kus ollakse nüüd kindel turuliider. Jätakuvalt kiireid arenguid pakkus internet, kus kinnistati oma juhtpositsiooni sektorites, kus Starman tegutseb. Pärast ettevaatlikku algust jõuti aasta lõpuks olukorda, et 2005 aastal alustada jõulisemaid samme oma telefoniteenuse tutvustamisel laiemale avalikkusele. Kõik kolm teenust (kaabel TV, internet ja telefon) on ühendatud ka Starmani poolt pakutavas KODU Lahenduses. AS Starman on oma tegevuses selgelt fookuseeritud kodukasutajatele ning KODU Lahendus annab võimaluse saada turu parima hinna ning kvaliteedisuhtega teenused kõik ühe teenusepakkuja juurest.

2004 aastal sai Eestist Euroopa Liidu liige. Kindlasti lisab see Starmanile kui kohaliku jaeturu tuntud kaubamärgile ning tugevaimale kaabelleviettevõttele täiendavaid perspektiive. Lähtuvalt sellest, et meie põhiomanik - investeerimisfond Emerging Europe Capital Investors (EECI) – on oma põhieesmärgid täitnud, võttis ettevõtte nõukogu 2004 aasta sügisel vastu otsuse, mille kohaselt tänane suurim aktsionär asub realiseerima tehtud investeeringut. Esimene osa sellest plaanist on kavas ellu viia 2005 aasta jooksul läbi aktsiate esmase avaliku emissiooni (IPO) no-teenimisega Tallinna Börsil.

Finantssuhtarvud

Mõningad suhtarvud 2004 aasta majandustegevuse hindamiseks*:

	2002	2003	2004
Käibe kasv	68%	35%	44%
Interneti osakaal käibes	33%	45%	44%
EBITDA marginaal	24%	38%	32%
Ärikasumimarginaal	-64%	16%	12%
Ärikasumimarginaal ilma goodwillita	0%	16%	12%
Netomarginaal	-67%	13%	10%
Tulud/keskmised aktivad	0,45	0,62	0,68
Omakapitali määr	66%	70%	51%
Laenud/omakapital	0,42	0,34	0,73
Laenud/EBITDA	2,48	1,05	2,08
Investeeringud/EBITDA	3,03	0,78	2,15
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	0,61	0,66	0,78
Arvete käibesagedus (aastas)	18,7	23,5	18,5

* kõik näitajad kontserni kohta

Kontserni struktuur - TELE 2 kaabelleviäri omandamine

Pärast ligi aasta kestnud läbirääkimisi, sõlmisid AS Starman ja Tele 2 OÜ 2004 aasta mais lepingu, mille kohaselt omandas Starman TELE 2-lt nende kaabelleviäri Eestis. TELE 2 loobus oma kahjumlikust kõrvaltegevusest ning Starman sai endale täiendava turuosa, mida seniseid kogemusi ja juba välja töötatud süsteeme kasutades kasumlikult tööle rakendada. Tehingu hinnaks kujunes 65 miljonit krooni, millega Starman omandas otseselt AS Levi Kaabli ja Tallinna Kaabeltelevisiooni AS aktsiad ning kaudselt AS Telset Telecommunications Group aktsiad (AS Levi Kaabel tütarettevõtte). Alates 01.06.2004 kuuluvad eelpoolmainitud ettevõtted koos AS Starmaniga Starmani grupi koosseisu.

Kuna TELE 2 kaabellevivõrkudes internetiteenuste arendamisele suurt rõhku ei olnud jõutud veel panna, siis andsid uued liitunud ettevõtted kontsernile juurde eelkõige just kaabeltelevisiooni osas. Ettevõtete omandamisel suurenes Starmani grupi kaabeltelevisiooni klientide arv 50% võrra; samas kui internetiklientide arv suurenes vaid 5%.

Starman pakub oma teenuseid linnades, enamasti tiheasustusega piirkondades. TELE 2 kaabliäri omandamise järel laienes meie esindatuse geograafia Pärnu, Rakvere, Paide, Jõgeva, Valga, Põlva, Kunda, Põltsmaa ja Otepää näol. Siiski tuleb tehingust saadud suurema väärtusena käsitleda turupositsiooni paranemist Starmani peamisel turul ehk Tallinnas (kus tähtsaimaks võiduks oli võrgu laienemine Õismäele) ja muude piirkondade olulisimas linnas ehk Tartus. Hetkel võib tõdeda, et Starman on esindatud kõikides Eesti suuremates linnades välja arvatud Narva ning kõigis maakonnakeskustes välja arvatud Haapsalu, Võru ja Kärdla.

Uute ja erinevate struktuuride juurdetulek toob algaasis pea alati kaasa teatavaid kaotusi efektiivsuse osas. Hoidmaks neid kaotusi võimalikult väikestena oli Starmani eesmärgiks algusest peale omandatud ettevõtete tegevuse võimalikult kiire integreerimine emaettevõtte juba sisetöötatud ning end Eesti kaabelleviturul õigustanud süsteemidesse.

Vahetult peale tütarettevõtete omandamist müüdi tütarettevõtete kaabellevivõrk ja muu olulisem tehnika AS Starmanile. Juuli alguseks oli sisuliselt välja töötatud uus ühtne struktuur ning uude struktuuri sobitatud tütar-ettevõtete töötajatest said AS Starmani töötajad. Piirkondades, kus lisaks äsja omandatud võrgule oli juba olemas Starmani võrk, ühendati suve jooksul värskest omandatud võrgud Starmani peajaamaga. Sellega tagati loogiline ülesehitus, kus ühtses võrgus tuleb signaal ühest kohast. Vabanenud peajaamad ning vastav tehnika kasutati ära tehnilise taseme tugevdamiseks väiksemates linnades. Klientide ühtse ja parema teenindamise huvides suudeti aasta lõpuks edukalt lahendada veel üks keerukas ülesanne – tütarettevõtete kliendilepingute ületoomine ning klientide integreerimine Starmani arveldussüsteemi. Kui tütarettevõtete internetiklientidest said AS Starmani kliendid augustis, siis suurem muutus toimus aasta lõpus, kus AS Starmani klientideks said kõik ülejäänud tütar-ettevõtete kliendid. Seega alates detsembrist puudub tütar-ettevõtetele ka vormiline käive. Lisaks töötajatele, klientidele ja tehnilistele süsteemidele olid algusest peale integreerimisprotsessi haaratud kogu muu tütar-ettevõtete tegevus. Olulisimana tasub siin ära mainida sisseostetavate teenuste võimalikult kiiret vastavusse seadmist Starmani toimimispõhimõtetele. Sisulise poole pealt olid praktiliselt kõik muudatused septembrikuuks ellu viidud ning ka vormilise poole pealt liikusid enamus kulud AS Starmanisse.

2005 aastal on plaanis tütar-ettevõtted emaettevõttega ühendada ka formaaljuriidiliselt.

Kontserni ettevõtete majandustulemuste eraldi hindamine ei anna reaolukorrast tõest pilti. Kuna vahetult pärast tütar-ettevõtete omandamist jäi enamik kontserni kuludest AS Starmani kanda ning sisulised tütar-ettevõtete tulud liikusid emaettevõttesse alles detsembris, paistab AS Starmani individuaaltulemus ärikasumi tasandil liialt tagasihoidlikuna ning tütar-ettevõtete panus kontserni kasumisse ülepaisutatuna. AS Starmani individuaalnäitajad on raamatupidamisnõuetest tingituna majandusaasta aruandes välja toodud. Tütar-ettevõtetest võiks vaid lisaks mainida nii palju, et kontserni 2004 aasta käibest andis AS Levi Kaabel 5,3%, AS Telset Telecommunications Group 2,6% ja Tallinna Kaabeltelevisiooni AS 1,9% ning panused grupi bilansimahtu seisuga 31.12.2004 olid vastavalt 0,7%, 0,2% ja 0,2%.

Kuna tütar-ettevõtetele 2004 alates Starmani omandusse minemist iseseisev äritegevus sisuliselt puudus ning ka Starmani individuaaltulemused said moonutatud integreerimisprotsessist, siis edaspidi tütar-ettevõtteid ja ema-ettevõtet eraldi ei käsitleta, vaid kõiki näitajaid võrreldakse kontserni tasandil.

Tulud-kulud

Kui 2003 aastal ületasid Starmani kogutulud esmakordselt 100 miljoni krooni piiri, siis 2004 saadi üle juba 150 miljoni tähisest. Kogutulud olid 151,1 miljonit, kasvades aastaga 42% (2003 aastal oli sama näitaja 35%). Kui aastat alustati 10 miljoni krooni suuruste käivetega, siis viimastel kuudel ületati 14 miljoni krooni piir.

Viimaste aastate traditsioonidele vastavalt oli orgaanilise käibekasvu mootoriks jätkuvalt internet. Arvestades Eesti elatustaset ning aasta alguse juba suhteliselt kõrget internetihõivet, ootasime 2004 aastalt seniste ülikiiirete kasvu-tempode teatavat vähenemist. Üldjoontes nii ka läks, kuigi turu jätkuv kasv just kliendinumbreid vaadates tuleb teatud määral kanda positiivsete üllatuste valdkonda. Interneti kliendiarv kasvas aastaga 48% ning teenuste kogutulu 40%. 2004 aastat ilmast konkurentsi oluline teravnemine, mille otsesteks tulemusteks oli märgatav suhteline hinnalangus ja marginaalide vähenemine. Aasta jooksul alanesid klientidele tunduvalt turule sisenemise barjäärid. Nii alandas ka Starman kaabelmodemi müügihinda seniselt 1490 kroonilt kõigepealt 790 kroonile (veebruaries) ning seejärel juba 490 kroonile (septembris). Lisaks modemi müügist saadud kasuminäitajate asendumisele kahjuminäitajatega, vähenesid aasta algusega võrreldes märgatavalt ka modemi renditulud (detsembris tulud 37% väiksemad kui jaanuaris). Uuenenud tingimustes kajastab modemi rentimise atraktiivsuse langust ka modemi rentijate osakaalu vähenemine 59%-lt 24%-le internetiklientide arvust. Peamise ja püsivama tulu internetiteenustest annavad aga kuumaksud, kus aastaga toimus kasv 53%. Kogu kasv tulenes kliendiarvu suurenemisest. Keskmise tulu kliendi kohta absoluutnumbrites veidi vähenes ent märgatav langus leidis järjekordselt aset suhtelisel tasandil. Võiks öelda, et 2004 suurenesid kiirused umbes kaks korda ehk sama raha eest paranes kliendil oluliselt üks internetiteenuse tähtsamaid parameetreid.

Tuludes kajastuvast kauba ja materjali müügist moodustab suurema enamuse just eespoolmainitud modemite müük. Varasemat arvestades oli igati loogiline, et olenemata modemite müügi mahu 2,2 kordsest kasvust, suurenes vastav tulukirje kasvas aastaga vaid 4%.

Kui 2003 aasta lõpus möödus internetiteenuste käive kaabeltelevisiooni omast, siis kaabeltelevisioonituru küllastumist arvestades oli igati loogiline oletada, et lähiajal muutuvad orgaanilise kasvuga antud proportsioonid veelgi interneti kasuks. Kuni TELE 2 kaabelleviäri omandamiseni nii ka juhtus. Siiski kasvasid kaabeltelevisiooni teenuste müügitulud aastaga koguni 50% ehk tunduvalt enam kui andis antud ühekordne 50% suurune kliendiarvu hüpe juunikuus. Kliendiarvu osas on kaabeltelevisiooniturul märgatava orgaanilise kasvu ajad ammune möödunud. Samas on 90-ndate keskpaigast alates toimunud reaalhindade pidev langus, kus paljude operaatorite vahel toimunud tiheda konkurentsi tingimustes hinnad sisuliselt ei tõusnud. Selline pikaajalises perspektiivis jätkusuutmatu tegevus toimus sageli investeringute ning mõnedel puhkudel ka kõrvaltegevuste arvelt. Omanike kapitalipaigutuste ning hiljem ka internetiäri edukuse toel suutis Starman ühena vähestest teha ära vajalikud investeringud ning turul püsima jääda. Viimaste aastatega on hinnatase turul normaliseerunud ent endiselt võib tõdeda, et ostujõu pariteete arvestades on kaabeltelevisiooniteenus teiste riikidega võrreldes tänases Eestis pigem odav.

Telefoniteenusega tehti 2004 vaikne algus, mil testfaasist jõuti peamiselt tänu olemasolevatele internetiklientidele teenuse pakkumisega aasta lõpuks 1500 kliendini.

Reaalsuses vaatleb Starman kaabeltelevisiooni, interneti ja telefoniteenust üheskoos, kuna igal teenusel on teistele toetav mõju ning vastavate sektorite eraldi analüüsimine ei pruugi anda kõige tõepärasemat pilti.

Starmani tegevuskulud kasvasid aastaga 57%. Tuludest kiiremat kulude kasvu võib põhjendada nelja peamise asjaoluga:

- Peamiselt integratsiooniprotsessist tulenevad ühekordset laadi kulud. Raskem on siinkohal välja tuua kaudseid kulusid ent otsesed kulud küündisid vähemalt 4 miljoni kroonini. Suuremalt jaolt olid antud kulud seotud kaabelvisüsteemide ja arvelduste ühendamise, koondamisega ning kahjulike hankelepingute lõpetamisega. Neid otsekulusid arvestamata kasvasid tegevuskulud aastaga 51%.
- Programmikulude suhteline kallinemine, mida eelkõige võib seostada Eesti saamisega Euroliidu liikmeks.
- Konkurentsi karmistumine internetiturul. Eespoolkirjeldatud asjaoludel kasvasid kaubakulud (millest enamuse moodustavad modemid) aastaga koguni 63% samas kui müügitulud jäid sisuliselt muutumatuks.
- Tütarettevõtete kaasa tulnud kaabellevivõrk ei vastanud paljudes kohtades Starmani kvaliteedistandarditele.

Kuigi lähiajal saavad need võrgud meie nõuetele vastavaks, kaasnevad senikaua nendega tavalisest kõrgemad hoolduskulud.

Suurimad üksikud kululiigid olid jätkuvalt kulud personalile, programmitasudele, interneti välisühendusele, turundusele ning mitmetele sisseostetud teenustele, kus Starmanil puudub vastav kompetents ning samuti pole mõistlik antud oskusi organisatsiooniselt arendada. 2004 aastal jõudsid suuremate kululiikide hulka ka kliendiinfo- ja arvelduste kulud; samuti võrgu ning tehniliste süsteemide hoolduse ja parendamisega seotud kulud. Neid muutusi ei saa seostada vaid TELE 2 kaabelleviäri ostuga kaasnenud kliendiarvu suurenemisega, vaid jätkuvalt tähelepanule kvaliteedile ning klientide heaolule. Traditsiooniliselt kasvasid muudest kuludest kiiremini ka teised klientide parema teenindamisega seotud kulud nagu kulud kõnekeskusele, väljakutsetele reageerimisele (selle arvele jääb suur osa transpordikulude kasvust) ja teenuste arendusele. Endiselt lähtuti poliitikast, kus klientide heaoluga vähesemas otseseoses olevad kulud kasvasid ülejäänud kuludega võrreldes tunduvalt väiksemas tempos. Jätkuv paranemine toimus kulusse kantud kliendiarvete osas, kus 2002 aastal sisuliselt käivitunud võlgnike haldamise süsteem andis olulise paranemise juba aastal 2003; ning sealt alguse saanud positiivsed muutused viisid 2004-ks aastaks provisjoni taseme vaid 0,5%-ni ettevõtte käibest.

Tööjõukulud kasvasid 2003 aastaga võrreldes 47%. Kui arvestada peamiselt integratsiooniprotsessist tingitud ühekordse iseloomuga kulusid, siis jäi tööjõukulude kasv veidi tulude kasvule alla. Tööjõukulude tavapärasest suurema kasvu põhjuseks on lisaks ettevõtte tegevusmahtude kasvule, vajadus täita organisatsioonilisi, peamiselt kvaliteedile suunatud eesmärgi. Nii kasvas varasemaga võrreldes panus nii klienditeenindusele kui ka klientide teenindamisega tegelevale hoolduspersonalile. Keskmine töötajate arv 2004 aastal oli 146 ning kogu palgakulu 16,14 miljonit krooni. Töötajate koguarv suurenes aasta algusega võrreldes 38% ehk 45 inimese võrra. AS Starmani ja tema tütarettevõtete juhatuse liikmetele tasu ei makstud. AS Starmani nõukogu liikmetele maksti nõukogu istungitel osalemise eest tasu 18 000 krooni; tütarettevõtete nõukogu liikmetele tasu ei makstud.

Starmani majandustegevuse edukuse põhinäitaja – EBITDA – oli 2004 aastal 47,9 miljonit krooni, kasvades aastaga 18%. Elimineerides ühekordset laadi kulud tuleb EBITDA marginaaliks 34% “ametliku” 32% asemel. Antud korrigeeritud näitaja iseloomustab küllaltki hästi Starmani 2004 aasta reaaltulusust ning on üldjoontes vastavuses ettevõtte prognoosidega, kuna 2003 aastaga võrreldes ootasimegi marginaalide mõningast alanemist.

Amortisatsioonikulud jätkasid 2003 aastal alanud vähenemise kasvunäitajate trendi, jäädes samas oluliselt alla tulude kasvule. Kui 2003 suurenesid goodwilli mitte arvestavad amortisatsioonikulud eelmise aastaga võrreldes 30%, siis 2004 oli antud näitaja hoolimata TELE 2 kaabellevivõrkude omandamisele langenud 22%-le. Kuigi ka viimastel aastatel on jätkatud aktiivset investeeringute poliitikat, võib suhtelistes mahtudes siiski tõdeda teatud langustendentsi ning lisaks jõudsid raamatupidamislikus mõttes täieliku amortiseerituse staadiumi mitmed 2000 ja 2001 aastal kiire kasvu toetamiseks tehtud investeeringud.

Kuigi finantulude-ja kulude osas oli Starmani jaoks kahtlemata hea aasta, kui arvestada võõrfinantseerimise keskmiste kulude jätkuvat langust ning ka ettevõttele soodsat USA dollari kursilangust, on finantstulemil ettevõtte majandustulemustele eespoolkirjeldatutega võrreldes siiski väike mõju.

2004 aasta kasum jäi aasta varasemaga samasse suurusjärku. Kuna 2004 aastal maksis ettevõtte esmakordselt dividende, siis maksude-eelse kasumi tasandil oli vahe märgatavam – aastane kasv 13%. Starmani 2004 aasta majandustegevuse lõpptulemuseks kujunes 14,9 miljoni kroonine puhaskasum, mis on 7% enam kui aasta tagasi. Kui siit elimineerida varem käsitletud ühekordset laadi kulud, kujuneb aastaseks puhaskasumi kasvuks märksa soliidsem – 35%.

Bilanss, investeeringud ja finantseerimine

Eelkõige TELE 2 kaabelleviäri omandamise tõttu toimusid 2004 aastal teatud muutused võõrkapitali kaasamise osas. Sellest hoolimata säilitas Starman konservatiivse finantspoliitika, mille aasta tulemusi vaadates võiks lühidalt kokku võtta järgmiselt - tugev kapitaliseeritus, edasisi suurenemisvõimalusi pakkuv laenukoormus ning hea likviidsus.

TELE 2 kaabelleviäri omandamisest kui kahtlemata enim 2004 aasta majandustulemusi mõjutanud üksiksündmusest on juba piisavalt juttu olnud. Investeeringute kontekstis tuleb mainida, et grupi koguinvesteeringutest – 103,0 miljonit krooni – moodustasid lõviosa just tütarettevõtete omandamise läbi saadud põhivarad kogusummas 66,5 miljonit krooni, millest enamuse ehk 61,8 miljonit moodustas kaabellevivõrk ning 3,8 miljonit andsid kaabeltelevisiooni peajaamad.

Hoolimata suurest ühekordsest investeeringust püsisid jätkuvalt kõrgel tasemel ka jooksva majandustegevusega seotud rahapaigutused. Antud investeeringud moodustasid 36,5 miljont krooni. Arvestades, et aasta tagasi olid Starmani koguinvesteeringud materiaalsesse põhivarasse 31,7 miljonit, võib sedavõrd kõrget taset orgaanilise kasvu finantseerimise kõrval põhjendada TELE 2-lt saadud kaabellevivõrgu renoveerimisvajadustega.

Kokku moodustasid jooksvad investeeringud kaabellevivõrku 21,1 miljonit krooni (2003 aastal 16,5 miljonit). Enamik vahenditest läks siin võrgu andmesidekõlbulikkuse suurendamiseks. Internetiseeritus paranes pidevalt ning vahetult enne TELE 2 kaabellevivõrgu omandamist oli Starmani võrgu "levialas" olevatest kodudest 83% andmesidekõlbulikud. TELE 2 kaabellevivõrk oli valdavalt vanemat tüüpi ja ainult kaabeltelevisiooni teenuse pakumiseks ehitatud. Antud võrkude Starmanile ülemineku hetkel oli seal andmesidekõlbulikkus alla 10%. Vana tüüpi võrkude Starmani standarditele vastavusse viimine ning sageli sellega kaasnev andmesidekõbuliks muutmine on aeganõudev protsess. Ehkki ka 2004 saavutati selles osas märgatav edasimineku, saab enamuse vastavatest töödest tehtud 2005 aasta lõpuks. Koos turu üldiste arengutega toimus ka võrgu laienemine ent arvestades Starmani juba olemasolevat küllaltki laia võrguulatust, on see viimastel aastatel olnud küllaltki tagasihoidlik. Suurem osa võrguinvesteeringutest läks Starmani tähtsaimasse üksikpiirkonda – Tallinnasse ja selle lähiümbrusesse. Lisaks tütarettevõtetega kaasa tulnud võrkude renoveerimisele võib ära mainida väikevõrgu omandamise ning renoveerimise Männikul ja koos kinnisvaraturu arengutega toimuvat laienemist uuselamupiirkondades. Väljaspool Tallinnat võiks tähtsamate üksikinvesteeringutena välja tuua võrgu renoveerimist ning internetikõlblikuks muutmist aasta alguses Viljandis ning samuti kaabeltelevisiooni kvaliteedi parandamise ja internetiseerimisega seotud töid aasta lõpus Rakveres.

Hea püsiühendusteenu pakkujana soovib Starman jätkuvalt oma positsiooni tugevdada. Nii panustati ka 2004 aastal oluliselt andmeside kvaliteeti ja mahtu toetavatesse interneti keskseadmetesse – koguinvesteeringud 6,9 miljonit krooni.

Olulisemate investeeringutena võiks veel eraldi välja tuua 3,0 miljonit krooni kaabeltelevisiooni peajaamadesse ning 2,0 miljonit krooni telefoniteenu pakkumiseks mõeldud modemitesse. Ülejäänud investeeringutest suurem osa oli samuti otseselt seotud kvaliteedi ning klientide heaoluga nagu näiteks rahapaigutused mõõtetehnikasse, kõnekeskuse tehnikasse ja arveldussüsteemi.

Kuna TELE 2 kaabellevivõrgu omandamine nõudis ühekordset investeeringut, mis ületas oluliselt Starmani sisetõrjumise võimalusi, siis vaadati antud tehingu valguses üle ka kogu ettevõtte senine finantseerimispositsioon. Värske tütarettevõtete soetamisel kasutatud laenu raha struktrueeriti koos varasemate suuremate finantseeringutega nii, et oluliselt vähenesid ettevõtte lühiajalised finantskohustused lähiaastatel. Seejuures ei toimunud vähenemine vaid suhtelisel tasandil. Hoolimata kogu laenukoormuse kasvust lähiaastatele jäävad tagasimaksed hoopis vähenesid. See annab ettevõttele vabamad käed lähiperioodi jätkuva investeerimisvajaduse rahuldamiseks ning sobivate uute projektide korral jätab ka alles head võimalused täiendavate võõrvahendite kaasamisel.

Ettevõtte omakapital, millega endiselt on finantseeritud kõige suurem osa varadest, tugevnes tänu kasumile aasta lõpuks ligi 137 miljoni kroonini.

Ehkki 2004 aasta kujunes väga investeerimismahukaks, iseloomustas Starmani tegevust jätkuvalt väike likviidsusrisk. Kahjuks võib aga mõnele üksikule traditsioonilisele likviidsusnäitajale nagu lühiajaliste kohustuste kattekordaja keskendumine, viia siin Starmani bilansi eripära arvestamata teistsugustele järeldustele. Nimelt on bilansipäeva seisuga ettevõtte aktiveeritud kliendinõuete hulk tugevasti alahinnatud, kuna enamike grupi arvete maksetähtaeg on just möödunud ning uusi arveid ei ole veel arvesse võetud (antud olukorda iseloomustab ka tavalisest tunduvalt kii-

rem arvete käibesagedus). Normaalsest tavalikviidsusest hoolimata, hoiab Starman pidevalt rahast ja lühiajalistest võlainstrumentidest koosnevat teatavat likviidsuspuhvrit võimalikeks ootamatusteks.

Organisatsioon

Kui 2003 aastal võis tajuda selgeid märke organisatsiooni jõudmisest senisest küpsemasse faasi, siis 2004 keskel muutis seda oluliselt uute tütarettevõtete integratsiooniprotsess. Arvestades, et mitmed olulised muutused tuli efektiivsuse säilitamise huvides läbi viia väga lühikese aja jooksul ning samas säilis vajadus hoida sammu niigi kiirete igapäevaarengutega, oli see organisatsioonile tõeliseks väljakutseks. Kuna tütarettevõtete kahjumlik majandustegevus suudeti lühikese ajaga muuta positiivseks ning ka tavapärane tegevus toimis normaalselt edasi, siis võisime aasta lõpus rõõmuga tõdeda, et Starmani senine ärimudel on olnud edukas.

Starmani käibed on viimase kolme aasta jooksul kasvanud rohkem kui kolm korda. On loomulik, et sedavõrd kiirete muudatustega kaasas käimine pole lihtne ülesanne. Üha olulisemaks märksõnaks on muutunud süsteemsus. Süsteemsuse tagamiseks tehti ka 2004 aastal ära tubli töö mitmete organisatsioonisiseste protsesside täiustamisel. Olulisemadena neist võiks vast mainida jätkuvaid edasiminekuid võrgu tehnilise kontrolli üksuse ehk juhtimiskeskuse töös ennetamiseks võimalikke probleeme ning reageerimaks efektiivselt üldistele häiretele nagu näiteks elektrikatkestus; samuti klienditeeninduse kvaliteedi jälgimise tõhustumist. Läbi tehniliste süsteemide edasiarenduse, millest olulisim on kahtlemata Starmani enda poolt arendatud kliendihaldustarkvara, paranes jätkuvalt juhtimistsusteks vajaliku informatsiooni kättesaadavus. Juhatuse kõrval on üha suuremat tähtsust igapäevaste otsuste vastuvõtmisel hakanud mängima spetsiaalkomiteed nagu Investeerimiskomitee, Hinnakomitee, Teenuste Komitee, Kvaliteedikomitee ja Kanalikomitee ning mitmeid küsimusi, millega organisatsiooni väiksusest tingituna tegeles varem juhtkond lahendatakse osakondade tasemel.

Starman on viimastel aastatel saavutanud märkimisväärset edu oma toodete müümisel ja "pakendamisel". 2004 aastal avanes seoses turu korrastumisega kauaoodatud võimalus teha meie poolt pakutavad teenused kliendile veelgi lihtsamini mõistetavaks. Iseäranis oluline oli muudatus kaabeltelevisioonis, kus varasema kaheksa erineva kombinatsiooni asemel pakub Starman nüüd kolme konkreetsemat lahendust. Nii internetis kui kaabeltelevisioonis juurutati vastavalt võimaluste ning valikute lisandumisele paketid MIKRO, MINI ja KODU.

Paljuski 2004 aastal tehtud organisatsiooniliste pingutuste üheks tulemuseks on ka Starmanile ISO sertifikaadi omistamine 2005 aasta jaanuaris. Starmani juhtimissüsteemid vastavad ISO 9001:2000 nõuetele.

Lähitulevik

2005 aastal jätkab Starman pingutusi, et olla kõige parem vaid kodukasutajatele orienteeritud telekommunikatsiooniteenuse pakkuja Eestis.

Kaabeltelevisiooni osas jätkab Starman turuliidrina. Aastatega oleme siin välja arendatud hea hinna-kvaliteedi suhtega teenuse, turg on küpses faasis, näidates kliendimahtude osas aeglast orgaanilist kasvu ning kaabeltelevisiooniturule sisenemise kulud peaksid olema tunduvalt kõrgemad olemasolevate operaatorite omandamisest.

Internetiteenused pakuvad üha tiheneva konkurentsi ning riigi juba suhteliselt kõrge "internetiseerituse" tõttu üha vähem kasvuvõimalusi. Ei maksa imestada kui 2005 aastal jääb internetiteenuste käibe kasv alla kaabeltelevisiooni omale.

Alanud aasta üheks oluliseks eesmärgiks on Starmani sisuline tutvustamine telefoniteenuse pakkujana. Kui antud tegevus ei anna ettevõtte kogukäibe kasvu silmas pidades ka kiireid lühiajalisi tulemusi, on selge, et potentsiaal on telefoniteenusel korralik. Erinevalt mitmetest kohalikul turul Elionile alternatiivi pakkuvatest operaatoritest on Starmanil oma võrk, millest enamus on ehitatud mitte vaid kaabeltelevisiooniteenust silmas pidades. Ei maksa unustada, et tänase eduka internetiäri starditi aastaid tagasi tunduvalt keerulisemalt positsioonilt.

2005 teeb Starman olulise investeeringu digitaalteleviseiooni arendamisse. Ei saa välistada, et antud uue huvitava teenusega jõutakse turule juba 2005 aasta lõpus.

Starmani kaabelvõrk ning kliendibaas pakub võimalusi mitmeteks huvitavateks ärilisteks lahendusteks. Ettevõtete jälgib turgu ning võimalusi ning ei saa välistada, et lähiajal tulla turule veel mõne väiksema teenuse/tootega.

Käibe kasv peaks 2005 varasemate aastatega võrreldes jääma märksa mõõdukamaks. Kui jätta välja eespoolkäsitatud ühekordsed mõjud, siis olulisi muutusi EBITDA marginaali osas ette näha ei ole. Küll võib aga loota olulist paranemist puhaskasumi tasandil.

2005 aasta töötab tulla investeeringutemahukas. Tavapärase investeerimistegevuse hulgas peaksid eristuma TELE 2-lt omandatud kaabelvõrgu renoveerimine, investeeringud telefoniteenuse ja digitaalteleviseiooni arendamisse. Kõik need investeeringud suudab ettevõtte teha ka ilma laenukoormust suurendamata. Edaspidi on oodata investeerimisvajaduse teatavat vähenemist.

Arvestades 2005 aasta investeeringuid ning ettevõtte soove hoida head likviidsust otsustati kogu 2004 aasta kasum reinvesteerida. Järgneva aastaid silmas pidades võivad aga omanikud oodata pidevaid dividendimakseid.

2005 aastal toimuvad arvatavasti teatavad muutused Starmani omanikeringis. Noteeritud ettevõtte toimetamine saab meile olema uus kogemus.

Starman on leidnud selge koha Eesti konkurentsitihedal telekommunikatsiooniturul. See on meie töötajate tubli töö tagajärg. Kuigi palju on veel palju teha, on võimalused üha suurenevate eesmärkide täitmisel head.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

JUHATUSE KINNITUS RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

„Käesolevaga deklareerime oma vastutust lehekülgedel 9 kuni 34 esitatud konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruande, mis koosneb Starman AS (edaspidi ka „emaettevõtja”) ja tema tütarettevõtjate (edaspidi koos „kontsern”) konsolideeritud bilansist, kasumiaruandest, rahavoogude aruandest, omakapitali muutuste aruandest ja vastavatest lisadest ning emaettevõtja konsolideerimata bilansist, kasumiaruandest, rahavoogude aruandest, omakapitali muutuste aruandest ja vastavatest lisadest, koostamise eest ja kinnitame, et:

- konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega (IFRS);
- konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt emaettevõtja ja kontserni finantsseisundit, majandustulemus ja rahavoogusid;
- emaettevõtja ja tema tütarettevõtjad on jätkuvalt tegutsevad ettevõtted.”

Peeter Kern

Juhatuse esimees

Rändy Hütsi

Juhatuse liige

Jüri Pokk

Juhatuse liige

Henri Treude

Juhatuse liige

4. aprill 2005. a

KONTSERNI KASUMIARUANNE

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	Lisad
	2004	2003	
Müügitulu	149 315	103 852	2
Muud äritulud	1 828	2 563	3
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-51 752	-29 525	3
Muud tegevuskulud	-29 360	-20 454	3
Tööjõukulud	-21 725	-14 796	3
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus	-29 024	-23 880	11,12
Muud ärikulud	-445	-1 143	3
Ärikasum	18 837	16 617	
Finantstulud ja (kulud)	-2 993	-2 626	4
Kasum enne tulumaksustamist	15 844	13 991	
Tulumaks	-917	0	
Aruandeaasta puhaskasum	14 927	13 991	
Tava-puhaskasum aktsia kohta <i>EEK</i>	34,31	32,15	23
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta <i>EEK</i>	34,31	32,15	23

Arvestusprintsiibid lehekülgedel 17–22 ja lisad lehekülgedel 22–34 on raamatupidamise aruande lahutamatu osa.

EMAETTEVÕTJA KASUMIARUANNE

<i>(EEK tuhat)</i>	Emaettevõtja	Emaettevõtja	Lisad
	2004	2003	
Müügitulu	134 657	103 852	2
Muud äritulud	1 694	2 563	3
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-45 902	-29 525	3
Muud tegevuskulud	-28 576	-20 454	3
Tööjõukulud	-21 678	-14 796	3
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus	-28 952	-23 880	11,12
Muud ärikulud	-406	-1 143	3
Ärikasum	10 837	16 617	
Finantstulud ja (kulud)	5 007	-2 626	4
<i>sh. tütarettevõtete aktsiate ja osadega seotud finantstulud</i>	<i>8 090</i>	<i>0</i>	
Kasum enne tulumaksustamist	15 844	13 991	
Tulumaks	-917	0	
Aruandeaasta puhaskasum	14 927	13 991	
Tava-puhaskasum aktsia kohta <i>EEK</i>	34,31	32,15	23
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta <i>EEK</i>	34,31	32,15	23

Arvestusprintsipiid lehekülgedel 17–22 ja lisad lehekülgedel 22–34 on raamatupidamise aruande lahutamatu osa.

KONTSERNI BILANSS

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	
	31.12.2004	31.12.2003	Lisad
VARAD			
Käibevara			
Raha ja pangakontod	9 315	5 173	
Aktsiad ja muud väärtpaberid	3 214	2 055	5
Nõuded ostjate vastu	8 072	4 411	6
Muud lühiajalised nõuded	1 661	1 177	7
Varud	8 993	5 965	8
Käibevara kokku	31 255	18 781	
Põhivara			
Muud finantsvarad	313	46	10
Materiaalne põhivara	233 503	159 921	11
Immateriaalne põhivara	320	24	12
Põhivara kokku	234 136	159 991	
VARAD KOKKU	265 391	178 772	
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused	10 865	16 628	13
Ettemaksed	3 892	1 767	14
Võlad tarnijatele	10 193	6 473	
Muud lühiajalised võlad	6 500	0	15
Maksuvõlad	3 187	1 694	16
Viitvõlad	5 431	1 898	17
Lühiajalised kohustused kokku	40 068	28 460	
Pikaajalised kohustused			
Pikaajalised võlakohustused	88 709	26 015	18
Pikaajalised kohustused kokku	88 709	26 015	
Kohustused kokku	128 777	54 475	
Omakapital			
Aktsiakapital	43 512	43 512	
Ülekurss	68 455	68 455	
Reservid	719	19	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum/kahjum	9 001	-1 680	
Aruandeaasta kasum	14 927	13 991	
Omakapital kokku	136 614	124 297	20
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	265 391	178 772	

Arvestusprintsiihid lehekülgedel 17–22 lisad lehekülgedel 22–34 on raamatupidamise aruande lahutamatu osa.

EMAETTEVÕTJA BILANSS

<i>(EEK tuhat)</i>	Emaettevõtja	Emaettevõtja	
	31.12.2004	31.12.2003	Lisad
VARAD			
Käibevara			
Raha ja pangakontod	7 057	5 173	
Aktsiad ja muud väärtpaberid	3 214	2 055	5
Nõuded ostjate vastu	8 034	4 411	6
Muud lühiajalised nõuded	1 582	1 177	7
Varud	8 993	5 965	8
Käibevara kokku	28 880	18 781	
Põhivara			
Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	74 028	0	9
Muud finantsvarad	313	46	10
Materiaalne põhivara	233 286	159 921	11
Immateriaalne põhivara	320	24	12
Põhivara kokku	307 947	159 991	
VARAD KOKKU	336 827	178 772	
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused	10 781	16 628	13
Ettemaksed	3 892	1 767	14
Võlad tarnijatele	9 813	6 473	
Muud lühiajalised võlad	12 629	0	15
Maksuvõlad	3 174	1 694	16
Viitvõlad	4 886	1 898	17
Lühiajalised kohustused kokku	45 174	28 460	
Pikaajalised kohustused			
Pikaajalised võlakohustused	88 632	26 015	18
Muud pikaajalised võlad	66 408	0	22
Pikaajalised kohustused kokku	155 040	26 015	
Kohustused kokku	200 214	54 475	
Omakapital			
Aktsiakapital	43 512	43 512	
Ülekurss	68 455	68 455	
Reservid	719	19	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum/kahjum	9 001	-1 680	
Aruandeaasta kasum	14 927	13 991	
Omakapital kokku	136 614	124 297	20
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	336 828	178 772	

Arvestusprintsiibid lehekülgedel 17–22 lisad lehekülgedel 22–34 on raamatupidamise aruande lahutamatu osa.

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

<i>(EEK tuhat)</i>	Aksia- kapital	Ülekurss	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
31.12.2002. a	43 512	138 018	19	-71 242	110 307
Jaotamata kahjumi katmine ülekursi arvelt	0	-69 563	0	69 563	0
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	13 991	13 991
31.12.2003. a	43 512	68 455	19	12 311	124 297
Dividendide väljakuulutamise	0	0	0	-2 610	-2 610
Reservkapitali moodustamine	0	0	700	-700	0
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	14 927	14 927
31.12.2004. a	43 512	68 455	719	23 928	136 614

Täiendav informatsioon omakapitali liikumiste kohta on esitatud lisas 20.

Arvestusprintsüübid lehekülgedel 17–22 ja lisad lehekülgedel 22–34 on raamatupidamise aruande lahutamatu osa.

KONTSERNI RAHAVOOGUDE ARUANNE

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	
	2004	2003	Lisad
Rahavood äritegevusest			
Puhaskasum	14 927	13 991	
Korrigeerimised:			
<i>Põhivara kulum ja väärtuse langus</i>	29 024	23 880	11,12
<i>Kasum (kahjum) põhivara müügist ja mahakandmisest</i>	-78	549	
<i>Nõuete allahindlus</i>	77	-267	6
<i>Intressitulu</i>	-116	-55	
<i>Intressikulu</i>	3 614	2 886	
<i>Kasum õiglase väärtuse muutusest</i>	-159	-55	5
<i>Ettevõtete ühinemine</i>	0	-5 329	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-152	5 228	
Varude muutus	-2 630	-1 843	
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	11 729	-275	
Rahavood äritegevusest kokku	56 236	38 710	
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	-28 949	-23 708	11,12
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	95	185	
Investeeringud tütarettevõtjatesse	-64 659	0	11
Muude finantsinvesteeringute soetus	-1 000	-2 000	5
Saadud intressid	114	56	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-94 399	-25 467	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Laenude tagasimaksed	-751	-501	13
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-24 844	-17 096	21
Makstud intressid	-3 606	-2 886	
Saadud müügi-tagasirendi tehingutest	75 033	8 853	
Makstud dividendid	-2 610	0	20
Makstud dividendide tulumaks	-917	0	20
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	42 305	-11 630	
RAHAVOOD KOKKU	4 142	1 613	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	5 173	3 560	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	4 142	1 613	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	9 315	5 173	

Bilansikirje "Raha ja pangakontod" võrdub rahavoogude aruande kirjega "Raha ja raha ekvivalendid".

Arvestusprintsipid lehekülgedel 17–22 ja lisad lehekülgedel 22–34 on raamatupidamise aruande lahutamatu osa.

EMAETTEVÕTJA RAHAVOOGUDE ARUANNE

<i>(EEK tuhat)</i>	Emaettevõtja	Emaettevõtja	
	2004	2003	Lisad
Rahavood äritegevusest			
Puhaskasum	14 927	13 991	
Korrigeerimised:			
<i>Põhivara kulum ja väärtuse langus</i>	28 952	23 880	11,12
<i>Kasum (kahjum) põhivara müügist ja mahakandmisest</i>	-25	549	
<i>Nõuete allahindlus</i>	77	-267	6
<i>Finantstulu tütarettevõtetest</i>	-8 090	0	9
<i>Intressitulu</i>	-113	-55	
<i>Intressikulu</i>	3 614	2 886	
<i>Kasum õiglase väärtuse muutusest</i>	-159	-55	5
<i>Ettevõtete ühinemine</i>	0	-5 329	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-4 371	5 228	
Varude muutus	-3 028	-1 843	
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	84 256	-275	
Rahavood äritegevusest kokku	116 040	38 710	
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	-95 339	-23 708	11,12
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	25	185	
Investeeringud tütarettevõtjatesse	-65 938	0	9
Muude finantsinvesteeringute soetus	-1 000	-2 000	5
Saadud intressid	113	56	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-162 140	-25 467	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	5 600	0	22
Laenude tagasimaksed	-751	-501	13
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-24 765	-17 096	21
Makstud intressid	-3 606	-2 886	
Saadud müügi-tagasirendi tehingutest	75 033	8 853	
Makstud dividendid	-2 610	0	20
Makstud dividendide tulumaks	-917	0	20
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	47 984	-11 630	
RAHAVOOD KOKKU	1 884	1 613	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	5 173	3 560	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	1 884	1 613	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	7 057	5 173	

Bilansikirje "Raha ja pangakontod" võrdub rahavoogude aruande kirjega "Raha ja raha ekvivalendid".

Arvestusprintsiihid lehekülgedel 17–22 ja lisad lehekülgedel 22–34 on raamatupidamise aruande lahutamatu osa.

Investeeringis- ja finantseerimistegevusega seotud mitterahalised tehingud

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	Emaettevõtja
	2004	2003	2004
Kapitalirendi tingimustel soetatud põhivara	7 274	16 871	7 274
Ettevõtete ühinemisest tekkinud põhivara jääkmaksumuses	66 696	17 287	0
Investeeringud tütarettevõtetesse	0	1 653	0
Ettevõtete ühinemisest tekkinud kap. Rendi kohustus	193	10 306	0

LISAD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused

AS-i Starman raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega (International Financial Reporting Standards – IFRS), mis sisaldavad Rahvusvahelise Raamatupidamise Standardite Nõukogu (IASB) poolt kinnitatud Rahvusvahelisi Raamatupidamise Standardeid ja tõlgendusi ning Raamatupidamise Standardite Komitee (IASC) poolt kinnitatud ja käesoleval ajal kehtivaid Rahvusvahelisi Raamatupidamise Standardeid ja Tõlgenduskomitee tõlgendusi. Raamatupidamisaruanne on koostatud tuhandetes kroonides ja soetusmaksumuse printsiibi kohaselt, kui alljärgnevalt kirjeldatud raamatupidamise arvestusprintsipides ei ole märgitud teisiti.

Järgnevalt on välja toodud peamised arvestuspõhimõtted ja hindamisalused.

A. Konsolideerimise põhimõtted

Ema- ja tütarettevõtete finantsnäitajad on kontserni raamatupidamise aastaaruandes koostatud rida-realt. Ema- ja tütarettevõtete vaheliste tehingute tulemusena tekkinud nõuded, kohustused, tulud, kulud ning realiseerimata kasumid ja kahjumid on elimineeritud. Vähemusosa emaettevõtte kontrolli all olevate ettevõtete tulemuses ja omakapitalis on konsolideeritud finantsaruannetes kajastatud eraldi real.

Vajadusel on tütarettevõtete arvestuspõhimõtteid muudetud vastavaks kontserni arvestuspõhimõtetele. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused hinnatakse ümber Eesti kroonidesse 31. detsembril kehtinud Eesti panga ametliku noteeringu alusel. Aruannete ümberarvestusest tulenevad kursivahed kajastatakse omakapitalis.

Emaettevõtte konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringuid tütarettevõtetesse kapitaliosaluse meetodil, s.t. investeering võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mida järgmistel perioodidel korrigeeritakse:

- investori osalusega muutustes tütarettevõtja omakapitalis;
- omandamisel tekkinud firmaväärtuse amortisatsiooniga;
- omandamisel tekkinud omandatud varade õiglase väärtuse ja bilansilise väärtuse vahe elimineerimisega või amortisatsiooniga.
- investori ning tütarettevõtjate omavahelistest tehingutest tekkinud realiseerimata kasumite ja kahjumite elimineerimisega.

Tütarettevõtted

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat. Tütarettevõtete tegevus kajastub raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle katkemiseni.

Tütarettevõtte soetamist kajastatakse ostumeetodil. Vastavalt ostumeetodile võetakse omandatud tütarettevõtte varad ja kohustused arvele nende õiglases väärtuses ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahe kajastatakse firmaväärtusena.

B. Välisvaluuta arvestus

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber Eesti kroonidesse bilansipäeval ametlikult kehtiva Eesti Panga valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja –kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes finantstuludes ja –kuludes.

C. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes lühiajalise (kuni 3-kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh. kassas ja panga arvelduskontodel olev raha, mille kasutamisel ei esine olulisi piiranguid, kuni 3-kuulised tähtajalised deposiidid.

D. Tulu kajastamine

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses. Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Tulu kajastamine liitumistasudest

Liitumistasud kajastatakse tuluna arvestades ühelt poolt liitumisega seotud investeeringu kasulikku eluiga ning teiselt poolt juhtkonna hinnangut uute liitujate püsivuse osas. Liitumistasud kantakse tulusse 7 aasta jooksul.

Tulu kajastamine modemi järelmaksu korral

Modemi järelmaksu tulu kajastatakse kuumaksetena vastavalt rendiperioodi pikkusele.

E. Finantsvarad

Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi, sealhulgas tasud vahendajatele ja nõustajatele, tehinguga kaasnevad mittetagastatavad maksud ja muud sarnased kulusid. Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval.

Edasimüügi eesmärgil soetatud finantsvarad

Lühiajaliste aktsiate ja muude väärtpaberitena kajastatakse lühiajalise kauplemise eesmärgil hoitavaid väärtpabereid.

Edasimüügi eesmärgil soetatud finantsvarad ehk kauplemisväärtpabereid kajastatakse edaspidi nende õiglasel väärtuses, mis baseerub noteeritud turuhindadel. Börsil noteerimata väärtpaberite puhul kasutatakse õiglast väärtust, mille leidmisel võetakse aluseks kogu ettevõttele kättesaadav info investeeringu väärtuse kohta.

Kauplemisväärtpaberitelt saadud müügiakasumid/kahjumid, õiglase väärtuse muutus ja intressid vastavate väärtpaberitelt kajastatakse kasumiaruande real "Finantstulud ja -kulud" (lisa 3 real "Muud finantstulud ja -kulud").

Nõuded

Nõuetena kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (s.o. nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatavaid nõudeid hinnatakse alla, juhul kui on tõenäoline, et nende kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus.

Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse võimaluse korral iga ostja kohta eraldi. Kui nõuete individuaalne hindamine ei ole nõuete arvust tulenevalt võimalik, siis hinnatakse individuaalselt ainult olulisi nõudeid. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Nõuded, mille sissenõudmiseks ei ole võimalik või majanduslikult kasulik meetmeid rakendada, on hinnatud lootusetuks ning bilansist välja kantud.

Muud finantsvarad

Muud finantsvarad kajastatakse edaspidi nende õiglasest väärtusest. Juhul kui õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt määrata, siis kajastatakse muud finantsvarasid nende korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o. algne soetusmaksumus miinus võimalikud allahindlused, kui investeringu kaetav väärtus on langenud alla bilansilise väärtuse).

F. Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast, ostuga kaasnevast tollimaksust, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega otseselt seotud veokuludest, millest on maha arvatud hinnalandid. Varude soetusmaksumuse kindlaks määramisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna ja kajastatakse kasumiaruande real "Kaubad, toore, materjal ja teenused".

G. Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 5 tuhandest kroonist ja kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Põhivara väheolulised objektid (kasulik tööiga on lühem kui 1 aasta ja soetusmaksumus on väiksem kui 5 tuhat krooni) kantakse kuludesse nende soetamisel.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest.

Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Põhivara parendusväljaminekud, mis suurendavad põhivara tööjõudlust üle algselt arvatud taseme ja tõenäoliselt osalevad lisanduvate tulude tekkimisel tulevikus, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Kulutused, mis tehakse eesmärgiga tagada ning säilitada varaobjektilt tulevikus saadavat tulu, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Amortisatsioonimäärad aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Ehitised ja rajatised	2,5%
Kaabelvivõrgud	8%
Peajaamad	12,5%
Modemid	33%
Masinad ja seadmed	20-25%

Muu inventar, tööriistad ja sisseseade	20-40%
Interneti teenuse osutamisega seotud seadmed	20-50%

Maad ei amortiseerita.

H. Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalse põhivara amortisatsioon kajastatakse kasumiaruandes kirjel "Põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus".

Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit.

Amortisatsioonimäärad aastas on immateriaalsele põhivarale järgmised:

- Ostetud litsentsid, kaubamärgid jne. 20-33%

Üldjuhul kantakse uurimis- ja arenguväljaminekud kuludesse. Erandiks on arenguväljaminekud, mis on selgelt identifitseeritavad ning mis osalevad tulu genereerimises järgmistel perioodidel.

I. Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustuse eest saadud tasu õiglane väärtus. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse printsiibil kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Finantskohustustega kaasnev intressikulu kajastatakse kasumiaruande real "Finantstulud ja -kulud".

J. Ettevõtte tulu maksustamine

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtte kasumit, vaid väljamakstavaid dividende ja teatud liiki väljamakseid ja kulusid, mis on ära toodud tulumaksuseaduses. Kuni 31.detsembrini 2004. a. väljamakstud dividendide osas on maksumääraks 26/74 ning alates

1. jaanuarist 2005. a. 24/76. Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustus.

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust ettevõtte vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud lisas 20.

Dividendide maksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel kasumiaruandes kuluna.

K. Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule teeb ettevõtte iga aasta puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% ettevõtte aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendidena välja maksta, kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta vabast omakapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks.

L. Rendarvestus

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena miimumrendimaksede nüüdisväärtuses. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kus amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga.

Kasutusrendi puhul kajastab renditavat vara oma bilansis rendileandja. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt rendileandja poolt tuluna ja rentniku poolt kuluna.

M. Eraldised ja potentsiaalsed kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel tekkinud ettevõtte kohustusi, millel on seaduslik või lepinguline alus, mis nõuab varast loobumist ja mille maksumust saab usaldusväärselt määrata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangutest, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kuid mille realiseerumise tõenäosus on ettevõtte juhtkonna hinnangul alla 50%, on avalikustatud potentsiaalsete kohustustena raamatupidamise aastaaruande lisades.

N. Segmendaruandlus

Ettevõtte vaatleb enda poolt pakutavaid teenuseid üheskoos ning ettevõtte strateegia ja investeerimispoliitika on üles ehitatud kaabellevivõrgu baasil võimalikult paljude teenuste koospakkumisele. Kuna tegevuskulud ja investeeringud on kujundatud eelnevast lähtuvalt, siis on sisuliselt võimatu nende jaotamine erinevate teenuste vahel eesmärgiga saada reaolukorda kajastav segmenti tulusus või bilanss. Ettevõtte tegutseb vaid Eesti Vabariigis. Ettevõtte käivet ning turu kogumahte arvestades on juhtkonna arvates ebaotstarbekas vaadelda erinevate segmentide erinevaid geograafilisi piirkondi.

O. Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Lisa 2. Müügitulu

AS Starman 2003.a. ja 2004.a. käive toimus 100%-liselt Eesti Vabariigis ning jagunes tegevusalade lõikes järgmiselt:

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	Emaettevõte
	2 004	2 003	2 004
Kaabeltelevisiooni teenused	75 125	49 977	61 330
Interneti teenused	65 799	46 899	65 314
Kauba ja materjali müük	7 249	6 976	6 871
Telefoniteenus	1 142	0	1 142
Teenustööd			
Kokku	149 315	103 852	134 657

Lisa 3 Ärikulud ja muud äritulud

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	Emaettevõte
	2004	2003	2004
Muud äritulud			
Kasum põhivara müügist	78	51 277	25
Viivisetulu	1 050	954 493	1 050
Tulu nõuete ja kohustuste ümberhindamisest	197	1 066 084	197
Muud tulud	503	491 506	422
Muud äritulud kokku	1 828	2 563 360	1 694
Kaubad, toore, materjal ja teenused			
Ostetud teenused	-39 574	-23 395 025	-34 033
Materjalid	-724	-340 567	-652
Ostukaubad	-7 475	-4 589 685	-7 467
Hoolduskulud	-2 478	-1 163 809	-2 297
Muud kulud	-1 501	-36 061	-1 453
Kaubad, toore, materjal ja teenused kokku	-51 752	-29 525 147	-45 902
Muud tegevuskulud			
Konsultatsioonid ja nõustamine	-7 547	-5 077 068	-7 547
Turunduskulud	-6 662	-4 924 975	-6 654
Kliendiinfo kulud	-4 685	-2 460 752	-4 672
Kontorikulud	-3 707	-2 933 015	-3 501
Ebatõenäoliselt laekuvate arvete allahindlus	-771	-833 151	-771
Transpordikulud	-2 345	-1 612 627	-2 166
Muud kulud	-3 643	-2 611 972	-3 265
Muud tegevuskulud kokku	-29 360	-20 453 560	-28 576
Tööjõukulud			
Palgakulu	-16 144	-10 981 549	-13 131
Sotsiaalmaksud	-5 581	-3 814 073	-5 547
Tööjõukulud kokku	-21 725	-14 795 622	-21 678
Muud ärikulud			
Põhivara müügi ja likvideerimise kahjum		-600 732	
Muud kulud	-445	-542 528	-406
Muud ärikulud kokku	-445	-1 143 261	-406

Lisa 4. Finantstulud ja -kulud

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	Emaettevõtja
	2004	2003	2004
Finantstulud ja -kulud tütarettevõtjate aktsiatelt			8 090
Intressikulu	-3 499	-2 831	-3 569
Kasum (kahjum) valuutakursi muutustest	454	240	434
Muud finantstulud ja -kulud	52	-35	52
Finantstulud ja -kulud kokku	-2 993	-2 626	5 007

Lisa 5. Lühiajalised aktsiad ja muud väärtpaberid

<i>(EEK tuhat)</i>	Võlakirjafondi osakud õiglases väärtuses
Kontsern	
Bilansiline väärtus 31.12.2002. a.	0
Soetused 2003. a.	2 000
Kasum/kahjum õiglase väärtuse muutusest	55
Bilansiline väärtus 31.12.2003. a.	2 055
Soetused 2004. a.	1 000
Kasum/kahjum õiglase väärtuse muutusest	159
Bilansiline väärtus 31.12.2004. a.	3 214

Emaettevõtja investeering fondiosakutesse ühtib kontserni andmetega.

Lisa 6. Nõuded ostjate vastu

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	Emaettevõtja
	31.12.2004	31.12.2004	31.12.2004
Ostjate tasumata summad	9 096	5 358	9 058
Ebatõenäoliselt laekuvad summad	-1 024	-947	-1 024
Nõuded ostjate vastu kokku	8 072	4 411	8 034
Ebatõenäoliselt laekuvad summad perioodi alguses	-947	-1 215	-947
Täiendavalt kajastatud allahindlus (vt. Lisa 3)	-771	-833	-771
Bilansist välja kantud summad	694	1 101	694
Ebatõenäoliselt laekuvad summad perioodi lõpus	-1 024	-947	-1 024

Lisa 7. Muud lühiajalised nõuded

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	Emaettevõtja
	31.12.2004	31.12.2004	31.12.2004
Muud nõuded	339	282	317
Viitlaekumised	3		
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	77	361	23
Tulevaste perioodide kulud	1 242	534	1 242
Ettemaksed kokku	1 661	1 177	1 582

Maksuvõlad on esitatud lisas 16.

Lisa 8. Varud

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	Emaettevõtja
	31.12.2004	31.12.2004	31.12.2004
Tooraine ja materjal	5 356	3 643	5 356
Müügiks ostetud kaubad	3 573	2 219	3 573
Ettemaksed tarnijatele	64	103	64
Varud kokku	8 993	5 965	8 993

Seoses varude realiseerimismaksumuse langemisega alla soetusmaksumuse on varusid kontsernis 2004.a. alla hinnatud kogusummas 136 tuhat krooni (2003.a. varude allahindlust ei teostatud).

Inventuuri tulemusel kanti kontsernis 2004.a. 9 tuhat krooni tuludesse (2003. a. 36 tuhat krooni kuludesse) ning emaettevõttes 57 tuhat krooni tuludesse (2003. a. 36 tuhat krooni kuludesse).

Emaettevõtja varude allahindlussumma ühtib kontserni andmetega.

Lisa 9. Investeeringud tütarettevõtjate aktsiatesse ja osadesse

1 juunil 2004.a. omandas AS Starman 2 tütarettevõtjat - Tallinna Kaabeltelevisiooni AS ja Levi Kaabel AS (omab tütarettevõtet Telset Telecommunications Group AS, kelle finantsnäitajad on konsolideeritud), mille põhitegevusaladeks on kaabeltelevisiooni ja interneti teenuste osutamine. 100%-se osaluse väärtuseks nendes ettevõtetes oli 65 000 tuhat krooni, millele lisandusid investeeringuga otseselt seotud tehingukulud summas 938 tuhat krooni. 1. juunil makstud 58 500 tuhande krooni eest sai AS Starman Eesti väärtpaberite keskregistris enda arvele 88% tütarettevõtjate aktsiatest. Ülejäänud 12% tütarettevõtjate aktsiatest jäid müüjale teise osamakse – summas 6 500 tuhat krooni - tagatiseks, mis aktsiate ostu-müügilepingu kohaselt kuulub tasumisele ühe aasta jooksul (vt. lisa 15). Vastavalt lepingule, on teine osamakse ostjale täiendavaks kindluseks juhaks kui ostujärgselt ilmnevad asjaolud, mis kas müüja poolt esitamata jäänud olulisest informatsioonist või müüja poolsete lubaduste mittetäitmisest tingituna lubavad ostjal läbi teise osamakse vähenemise vähendada ostuhinda. Kuna sisuliselt omandati 100% tütar-ettevõtjatest teatava järeelmaksuga ning reaalne kontroll kogu tütar-ettevõtjate tegevuse üle kuulub AS Starmanile, ei käsitleta majandusaasta aruandes vähemusosa ning tütar-ettevõtjad konsolideeritakse 100%-selt.

<i>(EEK tuhat)</i>	Tallinna Kaabeltelevisiooni AS	Levi Kaabel AS	Kokku
Osalus aasta alguses, %	0	0	
Osalus aasta lõpus, %	100	100	
Osalus tütar-ettevõtja omakapitalis aasta alguses	0	0	
Bilansiline maksumus aasta alguses	0	0	0
2004. a soetatud osad soetusmaksumuses	14 716	51 222	65 938
Aruandeaastal kapitaliosaluse kasum/kahjum	1 390	6 700	8 090
Bilansiline maksumus aasta lõpus	16 106	57 922	74 028
Osalus tütar-ettevõtja omakapitalis aasta lõpus	15 240	57 091	

Kõik tütar-ettevõtjad on Eestis registreeritud ettevõtted.

Omandatud ettevõtete netovara õiglane väärtus soetushetkel on järgmine (tuhandetes kroonides):

(EEK tuhat)	Tallinna Kaabeltelevisiooni AS	Levi Kaabel AS	Kokku
Raha	234	1 045	1 279
Muud käibevarad	1 366	3 365	4 731
Materiaalne põhivara	14 434	52 264	66 698
Kohustused	1 318	5 452	6 770
Netovara	14 716	51 222	65 938

1. Materiaalse põhivara õiglane väärtus Tallinna Kaabeltelevisiooni AS-is oli soetushetkel 9 359 ja Levi Kaabel AS-is 36 769 tuhande krooni võrra suurem nende bilansilistest väärtustest tütarettevõtjate raamatupidamises.

2. Kohustuste õiglane väärtus Tallinna Kaabeltelevisiooni AS-is oli soetushetkel 866 ja Levi Kaabel AS-is 831 tuhande krooni võrra väiksem nende bilansilistest väärtustest tütarettevõtjate raamatupidamises.

Seisuga 31.12.2004. a. on erinevus AS Starman osaluse vahel Tallinna Kaabeltelevisiooni AS omakapitalis ja osaluse bilansilise väärtuse vahel tingitud kohustuste vahest summas 866 ja Levi Kaabel AS 831 tuhat krooni.

Tütarettevõtjate omandamise järel ilmneseid mõningad asjaolud, mida Starmani arvates tuleb käsitleda müüjapoolse ostu-müügilepingu rikkumisena. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Arbitraazikohtule on 01.10.2004 esitatud hagi summas 1 886 tuhat krooni, millega taotletakse kahju hüvitamist ning ostuhinna alandamist. Esimene kohtuistung toimub 14.aprillil 2005. Antud summa puudutab tütarettevõtetes tähtaajaks tasumata arveid, mis Starmani arvates tulnuks tasuda eelmise omaniku vahenditest. Starmani juhtkond on hinnanud antud kaasuse riske ning sellest tulenevalt on majandusaasta aruandes tütarettevõtetest omandatud kohustuste õiglane väärtus vaidlusalusest summast 90% ehk 1 697 tuhande krooni võrra väiksem.

Lisa 10. Muud finantsvarad

Muud finantsvarad kontsernis seisuga 31.12.2004 sisaldavad endas:

- 2003.a. antud pikaajalise laenu pikaajalist osa summas 313 tuhat krooni (31.12.2003. a. 46 tuhat krooni) intressimääraga 8 %. Laenu tagasimaksmise lõpptähtaeg on 2006.a. Laenu lühiajaline osa on kajastatud bilansi real "Muud lühiajalised nõuded"- vaata ka lisa7.

Emaettevõtja finantsvarad ühtivad kontserni andmetega.

Lisa 11. Materiaalne põhivara

(EEK tuhat)	Maa ja ehitised	Masina- ja seadmed	Muu põhivara	KOKKU
Emaettevõtja				
Soetusmaksumus 31.12.2003.a.	182 453	37 575	4 055	224 083
Akum.amortisatsioon 31.12.2003.a.	-43 301	-18 197	-2 664	-64 162
Jääkväärtus 31.12.2003. a.	139 152	19 378	1 391	159 921
Ostud ja parendused	90 247	11 537	886	102 670
Müük ja mahakandmine	0	0	0	0
Ümberklassifitseerimine	0	-433	0	-433
Aruandeaasta amortisatsioon	-19 012	-9 299	-561	-28 872
Jääkväärtus 31.12.2004.a.	210 387	21 183	1 716	233 286
Soetusmaksumus 31.12.2004.a.	272 700	45 351	4 504	322 555
Akum.amortisatsioon 31.12.2004.a.	-62 313	-24 168	-2 788	-89 269

<i>(EEK tuhat)</i>	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	KOKKU
Kontsern				
Soetusmaksumus 31.12.2003.a.	182 453	37 575	4 055	224 083
Akum.amortisatsioon 31.12.2003.a.	-43 301	-18 197	-2 664	-64 162
Jääkväärtus 31.12.2003. a.	139 152	19 378	1 391	159 921
Ostud ja parendused	90 247	11 639	1 090	102 976
Müük ja mahakandmine	0	-17	0	-17
Ümberklassifitseerimine	0	-433	0	-433
Aruandeaasta amortisatsioon	-19 012	-9 322	-610	-28 944
Jääkväärtus 31.12.2004.a.	210 387	21 245	1 871	233 503
Soetusmaksumus 31.12.2004.a .	272 700	45 734	5 588	324 022
Akum.amortisatsioon 31.12.2004.a.	-62 313	-24 489	-3 717	-90 519

Lisa 12. Immateriaalne põhivara

<i>(EEK tuhat)</i>	Ostetud patendid, litsentsid, kaubamärgid jne.	Firmaväärtus	KOKKU
Kontsern			
Soetusmaksumus 31.12.2003.a.	50	202	252
Akum. amortisatsioon 31.12.2003. a.	-32	-196	-228
Jääkväärtus 31.12.2003. a.	18	6	24
Ostud	376	0	376
Aruandeaasta amortisatsioon	-74	-6	-80
Jääkväärtus 31.12.2004. a.	320	0	320
Soetusmaksumus 31.12.2004.a.	426	202	628
Akumuleeritud amortisatsioon 31.12.2004.a.	-106	-202	-308

Emaettevõtte immateriaalne põhivara ühtib kontserni andmetega.

Lisa 13. Lühiajalised võlakohustused

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	Emaettevõte
	2004	2003	2004
Tagatiseta võlakohustused	47	19 800	
Pikaajaliste kapitalirendikohustuste tagasimaksed järgmisel perioodil (vt. lisa 20)	10 067	15 856 794	10 030
Pikaajalise pangalaenu tagasimaksed järgmisel perioodil (vt. lisa 17)	751	751 039	751
Võlakohustused kokku	10 865	16 627 633	10 781

Lisa 14. Ettemaksed

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	Emaettevõte
	2004	2003	2004
Ostjate ettemaksed kaupade ja teenuste eest	1 490	979	1 490
Muud tulevste perioodide ettemakstud tulud	2 402	788	2 402
Ettemaksed kokku	3 892	1 767	3 892

Lisa 15. Muud lühiajalised võlad

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	Emaettevõte
	2004	2003	2004
Võlad tütarettevõtjatele ja emaettevõtjatele	0	0	6 129
Võlg tütarettevõtete aktsiate eest	6 500	0	6 500
Muud lühiajalised võlad kokku	6 500	0	12 629

Lisa 16. Maksuvõlad

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	Emaettevõte
	2004	2003	2004
Maksuliik			
Käibemaks	1 302	427	1 302
Üksikisiku tulumaks	695	396	695
Sotsiaalmaks	1 067	729	1 067
Muud maksud	123	144	110
Maksuvõlad kokku	3 187	1 694	3 174

Maksude ettemaksed on esitatud lisa 7.

Lisa 17. Viitvõlad

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	Emaettevõte
	2004	2003	2004
Võlad töövõtjatele	2 577	1 553	2 577
Intressivõlad	9		9
Muud viitvõlad	2 845	345	2 300
Viitvõlad kokku	5 431	1 898	4 886

Lisa 18. Pikaajalised võlakohustused

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	Emaettevõte
	2004	2003	2004
Pikaajalised kapitalirendikohustused (vt. lisa 20)	84 212	20 766	20 767
Pikaajaline pangalaen (vt. lisa 14)	4 497	5 248	5 248
Võlakohustused kokku	88 709	26 015	26 015

Pikaajalise pangalaenu lühiajaline osa summas 751 tuhat krooni on kajastatud bilansis real "Võlakohustused"

2002. aastal sõlmiti Nordea Bank Finland Plc. Eesti filiaaliga uus laenuleping, mis asendas varasemat arvelduskrediitilepingut. Laen algsummas 6 500 tuhat krooni on nomineeritud eurodes, intressimääraks 6 kuu Euribor + 2%. Laenu tagastamine toimub igakuiste võrdsete põhiosamaksetena, arvestusega, et viimane kuumakse laenu lõpp-tähtajal 2009. aastal on 2 056 tuhat krooni.

Lisa 19 Laenude tagatised ja panditud varad

Nordea Bank Finland Plc. Eesti filiaalist võetud pikaajalise laenu tagatisena on panga kasuks seatud esimese järjekohaga hüpoteek summas 4 500 tuhat krooni AS-ile Starman kuuluvale kinnistule asukohaga Akadeemia tee 28, Tallinn, mille bilansiline väärtus seisuga 31.12.2004 on 6 736 tuhat krooni (31.12.2003. a. 6 736 tuhat krooni). Lisaks on antud laenu tagatisena panga kasuks seatud 1. järjekoha kommertsipant AS Starman vallasvarale summas 2 200 tuhat krooni.

Kapitalirendi tehingute tagatisteks on liisitavad varad v.a. 1 tehing, kus täiendava tagatisena on Ühisliisingu AS kasuks seatud 2. järjekoha kommertsipant AS Starman vallasvarale summas 12 000 tuhat krooni.

Lisa 20 Omakapitali lisa

Seisuga 31.12.2004. a. jaguneb ettevõtte aktsiakapital 435 119 aktsiaks nimiväärtusega 100 krooni. Emiteeritud on 422 544 lihtaktsiat ning 12 575 piiratud hääleõigusega eelisaktsiat. Eelisaktsiad annavad selle omanikule eesõiguse dividendide saamisel ja aktsiaseltsi lõpetamisel alles jääva vara jaotamisel ning hääleõiguse olulisemate küsimuste otsustamisel vastavalt põhikirjale. Põhikirja kohaselt on maksimaalselt lubatud aktsiate arv 1 052 640.

2004. aastal kuulutati välja dividendide summas 2 610 tuhat krooni ehk 6 krooni aktsia kohta. Dividendide väljakulutamise seoses tekkis ettevõtte tulumaksu kulu summas 917 tuhat krooni, mis on kajastatud kasumiaruandes perioodikuluna.

Ettevõtte vaba omakapital (arvestades seaduses ette nähtud kohustust kanda 1/20 aruandeaasta puhaskasumist kohustuslikku reservkapitali) seisuga 31.12.2004. a. moodustas 23 182 (31.12.2003.a. 11 611) tuhat krooni. Kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena kaasneks tulumaksu kohustus summas 23 182 (31.12.2003.a. 11 611) tuhat krooni ning dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaksu kohustus summas 7 321 (2003. a. 4 080) tuhat krooni.

Väljamaksmisele kuuluvad dividendid kajastatakse pärast kasumi jaotamise otsustamist aktsionäride üldkoosoleku poolt. Kasumi jaotamise ettepaneku kohaselt 2005. aastal dividendide ei maksta.

Lisa 21 Kapitali- ja kasutusrendid

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	Emaettevõte
	2004	2003	2004
Rendimaksete miinimumsumma	108 719	39 153	108 605
sh. maksetähtajaga			
kuni 1 aasta	13 952	17 534	13 915
1-5 aastat	87 026	21 618	86 949
üle 5 aasta	7 741		7 741
... sh. põhiosa maksed	94 279	36 623	94 165
kuni 1 aasta	10 067	15 857	10 030
1-5 aastat	76 483	20 766	76 406
üle 5 aasta	7 729		7 729
... sh. intressimaksed	14 440	2 530	14 440
kuni 1 aasta	3 885	1 678	3 885
1-5 aastat	10 543	852	10 543
üle 5 aasta	12		12
Intressimäära vahemik	4,22-8,0%	5,17-10%	4,22-8,0%
Alusvaluutad	EEK, EUR	EEK, EUR	EEK, EUR

Kapitalirendiga soetatud vara jääkmaksumuses

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	Emaettevõte
	2004	2003	2004
Maa ja ehitised	94480	35181	94480
Masinad ja seadmed	21923	27208	21923

Kasutusrent

Kasutusrendile on võetud sõidua autod:

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	Emaettevõte
	2004	2003	2004
Makstud kasutusrendimakseid perioodi jooksul	817	378	737
Järgmise perioodide kasutusrendimaksed			
mittekatkestavatest rendilepingutest:	1 890	865	1 855
<i>s.h. kuni 1 aasta</i>	832	376	797
<i>1-5 aastat</i>	1 058	489	1 058

Müügi- ja tagasirendi tehingute sisu ja tingimused

2002 aastal sõlmis AS Starman Ühisliisingu AS-ga 3 müügi- ja tagasirenditehingut.

Kahe esimesega neist finantseeriti osaliselt Tartu kaabellevivõrgu väljaehitamist. Nende tehingutega müüs AS Starman kaabeltelevisiooni peajaama ning osa kaabellevivõrgust kogusummas 10 906 tuhat krooni võttes seejärel müüdud põhivara kapitalirendile kogusummas

7 634 tuhat krooni. Rendilepingud sõlmiti 4 aastase tähtajaga ning esimesel aastal vaid intresside tasumise klausliga; intressimääraks 6 kuu Euribor + 3%. Mais 2004 tehti antud lepingutes muudatus, mille kohaselt senisele kapitalirendi jäägile sõlmiti uus 7 aastane maksegraafik, klausliga, et esimesed 1,5 aastat tasutakse vaid intresse. Muutus ka intressimäär - 6 kuu Euribor + 2%. 31.12.2004 seisuga oli antud tehingutega seotud kapitalirendi jääk bilansis 4 513 tuhat krooni (31.12.2003 seisuga 5 333 tuhat krooni).

Kolmanda tehinguga müüs AS Starman kaabeltelevisiooni peajaama Tallinnas ning osa Tallinna ja selle lähikümbruse kaabelvõrgust 40 124 tuhande krooni väärtuses võttes seejärel müüdud põhivara kapitalirendile summas 20 000 tuhat krooni. Saadud vahendeid kasutati peamiselt Starman Interneti 40% aktsiate ostu finantseerimiseks. Rendileping sõlmiti 4 aastase tähtajaga ning intressimääraga 6 kuu Euribor + 3,5%. Antud lepinguga seondult seati Ühisliisingu AS kasuks AS Starman vallasvarale 2. järjekoha kommertspant summas 12 000 tuhat krooni. Mais 2004 tehti antud lepingutes muudatus, mille kohaselt senisele kapitalirendi jäägile sõlmiti uus 7 aastane maksegraafik, klausliga, et esimesed 1,5 aastat tasutakse vaid intresse. Muutus ka intressimäär - 6 kuu Euribor + 2%. 31.12.2004 seisuga oli antud lepinguga seotud kapitalirendi jääk bilansis 12 329 tuhat krooni (31.12.2003 seisuga 13 935 tuhat krooni).

01.06.2004 sõlmis AS Starman Ühisliisinguga müügi- ja tagasirendi tehingu, mille kohaselt müüdi peamiselt TELE 2-lt saadud kaabelvõrk 67 000 tuhat krooni väärtuses võttes seejärel müüdud põhivara kapitalirendile summas 60 000 tuhat krooni. Saadud vahendeid kasutati tütarettevõtete omandamiseks. Rendileping sõlmiti 7 aastase tähtajaga ning esimesed 1,5 aastat vaid intresside tasumise klausliga; intressimääraks 6 kuu Euribor + 2%. Sisuliselt seoti antud leping eespoolkäsitletud lepingutega mitmete lisatingimuste abil (nagu ühine tagatis) üheks tervikuks. 31.12.2004 seisuga oli antud lepinguga seotud kapitalirendi jääk bilansis 60 000 tuhat krooni.

AS Starmani poolt sõlmitud teised müügi- ja tagasirenditehingud ei erine oma sisult teistest AS Starmani poolt sõlmitud kapitalirenditehingutest – teatud juhtudel osutus osapooltele (seadmete müüja, ostja ning liisingfirma) lihtsalt otstarbekamaks skeem, kus AS Starman oli liisingfirmas kui kauba müüja.

Lisa 22. Tehingud seotud osapooltega

Aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- aktsionäre
- tütarettevõtteid
- tegev- ja kõrgemat juhtkonda, nende lähisugulasi ja nendega seotud ettevõtteid.

2004. a. ostetud ja müüdud kaupu ja teenuseid järgmistelt(-le) seotud osapooltelt(-le):

(EEK tuhat)	Kontsern 2004	Kontsern 2003	Emaettevõte 2004
Ostud			
Tütarettevõtted			66 973
Aktsionärid	180	257	180
Saldod seotud osapooltega			
Lühiajalised kohustused tütarettevõtetele			6 129
Pikaajalised kohustused tütarettevõtetele			66 408

Lisaks eelpool kirjeldatud tehingutele on AS Starman saanud 2004. a. laenu tütarettevõtetelt summas 5 600 (2003.a. 0) tuhat krooni ning arvestanud laenudelt intressikulu summas 68 (2003.a.0) tuhat krooni.

Juhatuse ja nõukogu liikmetele ning nende lähisugulastele on müüdud teenuseid tavapärase äritegevuse käigus.

Antud teenuste kogumaht ei ületanud 2004.a. ja 2003.a. 50 tuhat krooni.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei ole olulistes tehingutes seotud osapooltega kasutatud turuhindadest erinevaid hindasid.

Lisa 23 Puhaskasum aktsia kohta

<i>(EEK tuhat)</i>	Kontsern	Kontsern	Emaettevõte
	2004	2003	2004
Puhaskasum	14 927	13 991	14 927
Kaalutud keskmine aktsiate arv	435	435	435
Tava-puhaskasum aktsia kohta	34,31	32,15	34,30
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta	34,31	32,15	34,30

Puhaskasum aktsia kohta leitakse aruandeaasta puhaskasumi jagamisel vastava aasta kaalutud keskmise aktsiate arvuga. Kuna ettevõttel puuduvad potentsiaalselt emiteeritavad aktsiad, siis võrdub lahustatud puhaskasum aktsia kohta tavalise puhaskasumiga aktsia kohta.

Lisa 24 Finantsriskid

Krediidirisk

Krediidirisk on potentsiaalne kahju, mille ettevõtte saaks juhul kui tema kliendid ja äripartnerid ei täida oma kohustusi. Seisuga 31.12.2004 oli maksimaalne potentsiaalne krediidirisk 13 322 tuhat krooni (31.12.2003 kontsern 7 792 tuhat krooni). Antud näitaja on sügavalt teoreetiline, kuna tegevuse eripärast tingituna (suur hulk kliente suhteliselt väikeste üksikmaksetega) ei oma ettevõtte üksikuid olulisi krediidiriske. Üldise krediidiriski juhtimiseks ja minimeerimiseks on ettevõttes kehtestatud maksevõime hindamise ja võlglastega tegelemise protseduurid.

Ettevõtte lühiajalisi vabasid vahendeid paigutatakse kõrge krediidikõlblikkusega finantsinstrumentidesse.

Valuutarisk

Ettevõtte on avatud USA dollari kursi muutustele. Igakuistest kuludest 1/4 kuni 1/3 on kas otseselt või kaudselt seotud USD kursi muutustega. Samuti on dollaripõhised investeeringud internetiseadmetesse. Võrreldes valuutariskide suurusi kogu äritegevuse taustal, tuleb tõdeda, et neil on teatav, aga suhteliselt väike mõju ettevõtte majandustulemile. Juhtkond on võrrelnud kursiriski vastu kaitsmise võimalusi ja vastavaid kulusid riski suurusega ning leidnud, et USA dollari positsioonide katmine ei ole vajalik.

Intressirisk

Enamus ettevõtte poolt kaasatud laenukapitali hinnast on seotud 6 kuu Euriboriga. Seega on ettevõtte avatud muutustele eurointressides. Arvestades ettevõtte tugevnenud finantspositsiooni ei tohiks lähitulevikus laenude intressikulud märgatavalt suurenedagi isegi eurointresside tõusu tingimustes. Ettevõtte jälgib muutusi rahvusvahelisel rahaturul ning võrdleb finantseerimispakkumisi nii ujuva kui fikseeritud intressimäärade korral. Intressiriski mõju ettevõtte majandustulemustele on väga väike ning juhtkonna hinnangul puudub vajadus antud riskide katmiseks.

Finantsinstrumendid

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei erine finantsvarade ja kohustuste bilansiline väärtus oluliselt nende õiglasest väärtusest.

JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD 2004 MAJANDUSAASTA ARUANDELE

AS Starman 2004 majandusaasta aruande allkirjastamine 14. aprillil 2005.a. (aruanne on kinnitatud aktsionäride üldkoosoleku poolt 14. aprillil 2005.a.):

_____ Nigel Philip Williams Nõukogu esimees	_____ Roman Babka Nõukogu liige	_____ Jaak Ennuste Nõukogu liige
_____ Indrek Kuivallik Nõukogu liige	_____ Hans Larsson Nõukogu liige	_____ Rain Lõhmus Nõukogu liige
_____ Sven Ilmar Oksaar Nõukogu liige	_____ Ivan Volmuth Nõukogu liige	
_____ Peeter Kern Juhatuse esimees	_____ Rändy Hütsi Juhatuse liige	_____ Jüri Pokk Juhatuse liige
_____ Henri Treude Juhatuse liige		

AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS AS STARMAN AKTSIONÄRIDELE

Oleme auditeerinud AS-i Starman (edaspidi "ettevõtte") 31. detsember 2004. a lõppenud majandusaasta kohta koostatud raamatupidamise aastaaruannet ning AS-i Starman ja tema tütarettevõtete (edaspidi koos "kontsern") 31. detsember 2004. a lõppenud majandusaasta kohta koostatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis on lisatud meie poolt identifitseerituna. Raamatupidamise aastaaruannete õigsuse eest on vastutav ettevõtte juhtkond. Meie kohustus on avaldada auditi tulemusele tuginedes arvamust nimetatud raamatupidamise aastaaruannete kohta.

Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et audit planeeritaks ja sooritataks viisil, mis võimaldaks põhjendatud kindlustundega otsustada, kas raamatupidamisaruanne on koostatud olulises osas korrektselt. Auditi käigus kontrollitakse väljavõtteliselt tõendusmaterjale, millel põhineb raamatupidamise aastaaruandes esitatud informatsioon. Audit hõlmab ka juhtkonna poolt kasutatud arvestusprintsipide ja juhtkonnapoolsete raamatupidamislike hinnangute kriitilist analüüsi ning seisukohavõttu raamatupidamise aastaaruande esituslaadi suhtes tervikuna. Usume, et audit annab meile põhjendatud aluse arvamuse avaldamiseks.

Meie arvates kajastavad ülalmainitud raamatupidamise aastaaruanded kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte ja kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2004. a ning nimetatud kuupäeval lõppenud majandusaasta tegevuse tulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega.

Tallinn, 31. märts 2005. a

Hanno Lindpere
Ernst & Young Baltic AS

LISA 4: 17. MAI 2005. A. ÜLDKOOSOLEKU OTSUSED

17. mail 2005. aastal toimunud aktsionäride üldkoosolekul osales neli aktsionäri, kellele kuuluvate aktsiatega oli esindatud kokku 435 119 häält, mis moodustab kokku 100% aktsiatega määratud häältest. Koosoleku päevakorras oli:

- Põhikirja muutmine;
- Eelisaktsiate konverteerimine;
- Aktsiate nimiväärtuse muutmine;
- Aktsiakapitali suurendamine fondi emissiooni teel;
- Aktsionäride uute aktsiate märkimisõiguse välistamine;
- Nõukogu koosseisu muutmine.

Päevakorras olnud punktide üle hääletamisel hääletas kõikide otsuste vastuvõtmise poolt 100% koosolekul esindatud häältest ning vastu võeti järgmised otsused:

- Kinnitada põhikirja uus redaktsioon;
- Konverteerida kõik aktsiaseltsi eelisaktsiad nimelisteks lihtaktsiateks;
- Muuta aktsiaseltsi nimeliste aktsiate nimiväärtust ühesajalt (100) kroonilt kümnele (10) kroonile;
- Suurendada aktsiaseltsi aktsiakapitali fondi emissiooni teel ühesaja kolmekümne miljoni viiesaja kolmekümne viie tuhande seitsmesaja (130 535 700) kroonini, andes igale aktsionärile 2 uut aktsiat iga olemasoleva aktsia kohta; fondi emissiooni käigus emitteeritavad aktsiad annavad õiguse saada dividende 2005. a. majandusaasta eest;
- Välistada aktsionäride märkimisõigus põhikirja punkt kaks neli (2.4) alusel aktsiaseltsi nõukogu poolt (aktsiaseltsi juhtkonnale antud aktsiaoptsioonide realiseerimiseks) emitteeritavate uute aktsiate suhtes;
- Kutsuda tagasi nõukogu liige Ivan Volmuth.

LISA 5: JUHATUSE LIIKMETE ANDMED

Peeter Kern

Isikukood 36703010320, elukoht Tallinn

E-mail: peeter.kern@starman.ee

Haridus:

1985-1990 Tallinna Tehnikaülikool, raadiotehnika

1974-1985 Tallinna 37. Keskkool

Viimase kolme aasta töö- ja ametikohad:

Alates 1996 AS Starman, tegevdirektor

Peeter Kerni tegevus väljaspool Ettevõttega seotud töökohustusi ei oma Ettevõtte seisukohalt tähtsust.

Peeter Kernile kuulub 100% OÜ Com Holding osa.

Peeter Kern ega tema lähikondsed ei oma Ettevõtte väärtpabereid ega tuletisväärtpabereid, mille alusvaraks on Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud väärtpaberid, v.a. et OÜ-le Com Holding kuulub prospekti avaldamise seisuga 1 934 280 Ettevõtte aktsiat, mis moodustab 14,8180% Ettevõtte aktsiakapitalist. Peeter Kern ega tema lähikondsed ei ole sõlminud tehinguid, mis annavad õiguse omandada Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud aktsiaid, v.a. et Peeter Kernile on 2. juunil 2005 sõlmitud lepingu alusel antud aktsiaoptsioon 405 000 Ettevõtte aktsia omandamiseks (vt. ka *Ettevõtte juhtimisstruktuur – Juhatuse ja nõukogu liikmete töötasud ja preemiad*).

Henri Treude

Isikukood 37502250317, elukoht Tallinn

AS Starman turundusdirektor

E-mail: henri.treude@starman.ee

Haridus:

1997-1999	Estonian Business School, rahvusvaheline ärikorraldus, BBA
1995-1997	Tallinna Tehnikaülikool, rahvusvaheline turundus, diplom
1993-1995	Estonian Danish Business College, rahvusvaheline turundus, diplom
1983-1993	Inglise Kolledž, keskharidus

Viimase kolme aasta töö- ja ametikohad:

Alates 2003	AS Starman, turundusdirektor
1998-2003	AS Starman, turundus- ja müügijuht

Henri Treude tegevus väljaspool Ettevõttega seotud töökohustusi ei oma Ettevõtte seisukohalt tähtsust.

Henri Treude omab olulist osalust äriühingus Taevatuli OÜ.

Henri Treude ega tema lähikondsed ei oma Ettevõtte väärtpabereid ega tuletisväärtpabereid, mille alusvaraks on Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud väärtpaberid. Henri Treude ega tema lähikondsed ei ole sõlminud tehinguid, mis annavad õiguse omandada Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud aktsiaid, v.a. et Henri Treudele on 2. juunil 2005 sõlmitud lepingu alusel antud aktsiaoptsioon 75 000 Ettevõtte aktsia omandamiseks (vt. ka *Ettevõtte juhtimisstruktuur – Juhatuse ja nõukogu liikmete töötasud ja preemiad*).

Rändy Hütsi

Isikukood 37305150342, elukoht Tallinn

E-mail: randy.hutsi@starman.ee

Haridus:

1991-1995 Tallinna Tehnikaülikool, majandusteaduskond (*cum laude*)

1980-1991 Kuressaare I Keskkool, keskharidus

Viimase kolme aasta töö- ja ametikohad:

Alates 2002 AS Starman, finantsdirektor

Rändy Hütsi tegevus väljaspool Ettevõttega seotud töökohustusi ei oma Ettevõtte seisukohalt tähtsust.

Rändy Hütsi omab olulist osalust äriühingus RNY Investeeringud OÜ.

Rändy Hütsi ega tema lähikondsed ei oma Ettevõtte väärtpabereid ega tuletisväärtpabereid, mille alusvaraks on Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud väärtpaberid. Rändy Hütsi ega tema lähikondsed ei ole sõlminud tehinguid, mis annavad õiguse omandada Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud aktsiaid, v.a. et Rändy Hütsile on 2. juunil 2005 sõlmitud lepingu alusel antud aktsiaoptsioon 120 000 Ettevõtte aktsia omandamiseks (vt. ka *Ettevõtte juhtimisstruktuur – Juhatuse ja nõukogu liikmete töötasud ja preemiad*).

LISA 6: NÕUKOGU LIIKMETE ANDMED

Nigel Philip Williams

Sünniaeg 09.05.1956, elukoht Šveits

Royalton Partners, juhatuse esimees

E-mail: nigel@royalton-partners.com

Haridus:

2003 Cranfield School of Management, Non-executive Director's Seminar

1974-1977 Londoni Ülikool, Londoni Majanduskool, BSc rahanduses

Viimase kolme aasta töö- ja ametikohad:

Alates 1996	Royalton Partners, juhatuse esimees ja peadirektor
Alates 1999	Royalton Capital Investors, juhatuse esimees ja investeerimiskomitee esimees
Alates 2004	Royalton Partners AG (Šveits), juhatuse esimees
Alates 2001	AS Starman, nõukogu esimees
Alates 2000	Highbury Investments B.V. (Holland), juhatuse esimees
Alates 2000	Lang Publishing and Holding (Ungari), nõukogu esimees
Alates 2001	Lang Holding RT (Ungari), nõukogu esimees
Alates 2000	Lang Security Technology Holding RT (Ungari), nõukogu liige
Alates 2000	Salina Investments B.V. (Holland), juhatuse esimees
Alates 2001	M.Punkt Holdings Limited, juhatuse esimees
Alates 2001	Mpunkt Polska Sp. Z o.o (Poola), nõukogu esimees
Alates 2003	Elso Lakáshitel Takarékszövetkezet (First Mortgage Commercial Bank Inc, Ungari), nõukogu esimees
Alates 2002	Mortgage Holdings SA (Luksemburg), juhatuse esimees
Alates 2004	Vratislava Holdings SA (Luksemburg), juhatuse esimees
Alates 2004	Parking Service (Poola) direktorite nõukogu esimees
Alates 2003	Lester Brewster Memorial Foundation (Anglikaani kirik Graubundenis, Šveitsis), nõukogu liige
1998-2004	European Direct Capital Management, tegevdirektor

Nigel Philip Williams on ka Investec Global Strategy Fund'i direktorite nõukogu liige.

Nigel Philip Williams ei ole seotud ühegi sellise tegevusega, millel oleks otsene või kaudne seos Ettevõtte äritegevusega. Puuduvad Eesti ja telekommunikatsiooniteenustega seonduvad tegevused väljaspool Ettevõttega seotud funktsioone.

Nigel Philip Williamsil ning tema lähikondsetel puuduvad olulised osalused äriühingutes.

Nigel Philip Williams ega tema lähikondsed ei oma Ettevõtte väärtpabereid ega tuletisväärtpabereid, mille alusvaraks on Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud väärtpaberid. Nigel Philip Williams ega tema lähikondsed ei ole sõlminud tehinguid, mis annavad õiguse omandada Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud aktsiaid.

Roman Babka

Sünniaeg 11.02.1966, elukoht Tšehhi

Royalton Partners, tegevjuht ja direktor

E-mail: roman@royalton-partners.com

Haridus:

Roman Babka on lõpetanud Praha Majanduskooli ning omandanud kraadi majanduses

Viimase kolme aasta töö- ja ametikohad:

Alates 1996	Royalton Partners, tegevjuht ja direktor
Alates 1998	Royalton Partners Prague, direktor
Alates 1999	Royalton Capital Investors, direktorite nõukogu liige ja investeerimiskomitee liige
12/2000-12/2002	AS Starman (kuni 07.06.2001 Starman Kaabeltelevisiooni AS), juhatuse liige
Alates 2002	AS Starman, nõukogu liige
Alates 2000	Highbury Investments B.V. (Holland), direktor
Alates 2002 kuni 2005	M.Punkt Holdings Limited, direktor
Alates 2003	Salina Investments B.V. (Holland), direktor

Roman Babka ei ole seotud ühegi sellise tegevusega, millel oleks otsene või kaudne seos Ettevõtte äritegevusega. Puuduvad Eesti ja telekommunikatsiooniteenustega seonduvad tegevused väljaspool Ettevõttega seotud funktsioone.

Roman Babkale kuulub 30% äriühingu Newdell Holdings Limited (Küpros) hääleõiguslikest aktsiatest.

Roman Babka ega tema lähikondsed ei oma Ettevõtte väärtpabereid ega tuletisväärtpabereid, mille alusvaraks on Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud väärtpaberid. Roman Babka ega tema lähikondsed ei ole sõlminud tehinguid, mis annavad õiguse omandada Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud aktsiaid.

Indrek Kuivallik

Isikukood 36604070210, elukoht Tallinn

E-mail: indrek.kuivallik@starman.ee

Haridus:

1987-1989 Tallinna Tehnikaülikool, inseneriteadus, lõpetamata kõrgharidus

1981-1985 Tallinna Tehnikakõrgkool, inseneriteadus

1973-1981 Tallinna 32. Keskkool, põhiharidus

Viimase kolme aasta töö- ja ametikohad:

Alates 2005 AS Starman, nõukogu liige

1996-2005 AS Starman, ärijuht, juhatuse liige

Indrek Kuivallik ei ole seotud ühegi sellise tegevusega, millel oleks otsene või kaudne seos Ettevõtte äritegevusega. Puuduvad telekommunikatsiooniteenustega seonduvad tegevused väljaspool Ettevõttega seotud funktsioone.

Indrek Kuivallikule kuulub OÜ Constock 100%-line osa.

Indrek Kuivallik ega tema lähikondsed ei oma Ettevõtte väärtpabereid ega tuletisväärtpabereid, mille alusvaraks on Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud väärtpaberid, v.a. et OÜ-le Constock kuulub prospekti avaldamise seisuga 2 364 120 Ettevõtte aktsiat, mis moodustab 18,1109% Ettevõtte aktsiakapitalist. Indrek Kuivallik ega tema lähikondsed ei ole sõlminud tehinguid, mis annavad õiguse omandada Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud aktsiaid.

Hans Larsson

Sünniaeg 23.01.1944, elukoht Rootsi

E-mail: hans.larsson@hammarbysjostad.se

Haridus:

1969-1972	Aspirantuur eesmärgiga saada ärikorralduse doktoraadi kandidaadiks, 2 aastat (Postgraduate studies aiming for Candidate for the doctorate of Business of Administration)
1973	Stockholmi Majanduskool, bakalaureusekraad majanduses ja ärikorralduses
1969	Roal Institute of Technology Stockholm, inseneriteaduse magister

Viimase kolme aasta töö- ja ametikohad:

Alates 01/2005	AS Starman, nõukogu liige
Alates 01/2004	Gaeta, konsultant (Management Consulting)
Alates 08/2004	Accedo Broadband Services, nõukogu esimees
2002-2003	Telia Internet Services VU, nõustaja (Senior Executive Adviser)
1999-2002	Telia e-bolaget, TV-teenuste direktor

Hans Larsson töötab konsultandina enda firmas Gaeta, mis tegutseb meedia ja telekommunikatsiooni alal.

Hans Larssonile kuulub 100%-liselt äriühing Gaeta.

Hans Larsson ega tema lähikondsed ei oma Ettevõtte väärtpabereidega tuletisväärtpabereid, mille alusvaraks on Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud väärtpaberid. Hans Larsson ega tema lähikondsed ei ole sõlminud tehinguid, mis annavad õiguse omandada Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud aktsiaid.

Jaak Ennuste

Isikukood 36409210319, elukoht Viimsi vald, Harjumaa

E-mail: jaak.ennuste@it.ee

Haridus:

1971-1979	Tallinna 29. Põhikool
1979-1982	Gustav Adolfi Gümnaasium
1982-1989	Tallinna Tehnikaülikool, automaatika, <i>cum laude</i>
2001	London Business School

Viimase kolme aasta töö- ja ametikohad:

Alates 1995	AS IT Grupp, nõukogu liige
Alates 10/2001	AS Starman, nõukogu liige

Lisaks eeltoodule on Jaak Ennuste IT Koolituskeskuse OÜ juhatuse liige, Record OÜ juhatuse liige ning Sihtasutus Vaata Maaailma nõukogu liige.

Tegevus väljaspool Ettevõttega seotud töökohustusi:

AS IT Grupp on infotehnoloogiateenuseid osutav äriühing, mis otseselt ei konkureeri Ettevõttega. Seega ei oma Jaak Ennuste tegevus väljaspool Ettevõttega seotud töökohustusi Ettevõtte seisukohalt tähtsust.

Jaak Ennuste omab olulisi osalusi AS-s IT Grupp (otseselt ja kaudselt kokku 85%) ja Record OÜ-s (100 %).

Jaak Ennuste ega tema lähikondsed ei oma Ettevõtte väärtpabereid ega tuletisväärtpabereid, mille alusvaraks on Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud väärtpaberid. Jaak Ennuste ega tema lähikondsed ei ole sõlminud tehinguid, mis annavad õiguse omandada Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud aktsiaid.

Rain Lõhmus

Isikukood 36612300228, elukoht Tallinn

E-mail: rain.lohmus@lhv.ee

Haridus:

1999	Harvard Business School, Cambridge, USA, tegevjuhi programm
1995	YU Center, tururiskide kontrollimine
1995	Euromoney, organisatsiooni strateegiline planeerimine
1988	Tallinna Tehnikaülikool

Viimase kolme aasta töö- ja ametikohad:

Alates 01/2005	AS LHV Group, nõukogu esimees
Alates 05/2005	AS Eastern European Real Estate Investment Trust, nõukogu liige
Alates 03/2004	AS LHV Financial Advisory Services, nõukogu esimees
Alates 07/2000	AS Lõhmus, Haavel & Viisemann, nõukogu esimees
2000-2002	AS Lõhmus, Haavel & Viisemann, investeerimisteenuste osakonna juhataja
Alates 05/2002	AS LHV-Seesam Varahaldus (kuni 29.04.2005 AS LHV Varahaldus), juhatuse liige
Alates 07/ 2000	AS Consolidated Auctions, nõukogu liige
Alates 05/2003	AS Kodumajatehas, nõukogu liige
Alates 02/2003	OÜ Merona Group, juhataja
Alates 02/2003-03/2005	OÜ Merona Invest, juhataja
Alates 02/2003	OÜ Meron Systems, juhataja
Alates 11/2002	OÜ Raxon Holding, juhataja
Alates 02/2002	OÜ Zarenor Invest, juhataja
09/2000-06/2004	AS Genex Trade, nõukogu liige
Alates 08/1997	AS Audentes, nõukogu liige
Alates 11/1999	AS New Economy Ventures, juhatuse liige
Alates 03/1998	AS Lõhmus Holdings, juhataja
06/1999-05/2003	AS Fenniger, nõukogu liige

Alates 06/1997	Kodumajagrupi AS, nõukogu liige
Alates 12/2001	OÜ Umblu Records, juhatuse liige
Alates 09/2000	RER Valduse AS, nõukogu liige
06/2000-05/2005	Raudtee Erastamise Rahva AS, nõukogu liige
09/2000-07/2004	AS Oho Auctions, juhatuse liige
Alates 04/2001	AS Starman, nõukogu liige
Alates 2001	AS Telspec Trade, nõukogu liige
Alates 09/2004	OÜ Estero Projekt, juhatuse liige

Rain Lõhmus on tegev investeerimispanganduse alal.

Rain Lõhmuse olulised ärihuvid on seotud järgmistes äriühingutega:

AS LHV Group, AS Lõhmus, Haavel & Viisemann, AS LHV Financial Advisory Services, AS LHV Varahaldus, AS Lõhmus Holdings, AS Consolidated Auctions, AS Telspec Trade, AS Audentes, OÜ Merona Invest, OÜ Merona Systems, OÜ Zarenor Invest, AS New Economy Ventures, Postgeneral OÜ, OÜ Umblu Records, OÜ Hevaner Invest, OÜ Rexon Holding, OÜ Kodreste, OÜ Estero Projekt, AS Oho Auctions, Dogma OÜ, AS Balteco.

Rain Lõhmus ega tema lähikondsed ei oma Ettevõtte väärtpabereid ega tuletisväärtpabereid, mille alusvaraks on Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud väärtpaberid, v.a. et AS-le Lõhmus Holdings, mille ainuaktsionär on Rain Lõhmus, kuulub prospekti avaldamise seisuga 377 250 Ettevõtte aktsiat, mis moodustab 2,89% Ettevõtte aktsiakapitalist. Rain Lõhmus ega tema lähikondsed ei ole sõlminud tehinguid, mis annavad õiguse omandada Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud aktsiaid.

Sven Ilmar Oksaar

Isikukood 36312090275, elukoht Saksamaa

E-mail: s.oksaar@remelegal.de s.oksaar@remelegal.de

Viimase kolme aasta töö- ja ametikohad:

Alates 1996 Partner Advokaadibüroos/Õigusbüroos Röhreke Boye Remé von Werder (praeguse nimega REMÉ), Saksamaal , Hamburgis

Alates 10/2000 AS Starman, nõukogu liige

Sven Ilmar Oksaar on ka Saksa-Eesti Õigusseltsi juhataja (Chairman of the German-Estonian Law Association); Law Europe, juhatuse liige; Rootsi Kaubanduskoja Saksamaal juhatuse liige (Member of the board of the Swedish Chamber of Commerce in Germany) ja Capol Ltd. (Suurbritannia), direktor.

Nõukogu liikme tegevus väljaspool Ettevõttega seotud töökohustusi ei oma Ettevõtte seisukohalt olulist tähtsust.

Sven Ilmar Oksaar on partner advokaadibüroos REMÉ Rechtsanwälte Hamburgis, Saksamaal.

Sven Ilmar Oksaar ega tema lähikondsed ei oma Ettevõtte väärtpabereid ega tuletisväärtpabereid, mille alusvaraks on Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud väärtpaberid. Sven Ilmar Oksaar ega tema lähikondsed ei ole sõlminud tehinguid, mis annavad õiguse omandada Ettevõtte või Ettevõtte kontserni liikmete emiteeritud aktsiaid.

ETTEVÕTE

AS Starman
Akadeemia tee 28
12618 Tallinn
Eesti Vabariik

MÜÜJA

Highbury Investments B.V.
c/o Royalton Partners S.R.O.
Millenium Plaza
11721 Praha
Tšehhi Vabariik

ETTEVÕTTELE ÕIGUSABI OSUTAV ISIK

Eesti õiguse osas

Advokaadibüroo Tark & Co.

Roosikrantsi 2
10119 Tallinn
Eesti Vabariik

AUDIITORID

Ernst & Young Baltic AS

Harju 6
10130 Tallinn
Eesti Vabariik